

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2KG217485	ImageGroup:	I2KG220317
LCCN:	n/a	ISBN:	9788193814734

Title:	དོན་བདུན་ཅུའི་མཐའ་དཔྱོད་རྟགས་རིགས་དང་སྒྲོ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག། རུ་སྟོན་བསྐྱུས་གྲུའི་ དཀའ་གནད་བཅས། don bdun cu'i mtha' dpyod rtags rigs dang blo rigs kyi rnam bzhag/ rwa stod bsdus grwa'i dka' gnad bcas/
Author:	འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། 'jam dpal dge 'dun rgya mtsho
Descriptor:	The PDF file of this book is offered to BDRC by Tongkhor Shabdrung Kunphen Tsokpa, Rongpo Khangtsen, Sera Mey Monastery, Bylakuppe, Mysore, India.
Original Publication:	[not available];deb phreng gsum pa/
Place:	bulakuppe, mysore, karnataka
Publisher:	stong 'khor zhabs drung kun phan tshogs pa/
Date:	2019
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tongkhor Shabdrung Kunphen Tsokpa, Rongpo Khangtsen, Sera Mey Monastery, Bylakuppe, 571104 Karnataka, India.. Comments: 1/2021

༡༡། །དོན་བདུན་ཅུའི་མཐའ་དཔྱད།
རྟགས་རིགས་དང་ལྷོ་རིགས་ཀྱི་
རྣམ་བཤག །རྩ་ལྷོད་བསྐྱུས་གྲུའི་
དཀའ་གནད་བཅས་
བཞུགས་སོ།།

མཆད་པ་པོ།
ལྷོད་འཁོར་ཞབས་བྱར་ལྷོ་ཐེང་བྱ་པ་
ལ་འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་གྱི་མཚོ།

བསྟན་བཅོས་མངོན་བར་རྟོགས་པའི་གཞུང་དོན་ལ།

མཐའ་དཔྱོད་མི་པམ་ཆེ་མའི་ཞལ་ལུང་སྟེ།

བདུན་ཅུའི་དོན་གྱི་བདུན་ཅི་ཟེགས་མ་འདི།

ཕྱོགས་སུ་གཏོར་བས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྟེ།

མཛེས་ལྡན་ཞབས་བྲལ་སྤྱི་མཐོང་བྱུག་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོ་ལ་ན་སྟོ།

དཀར་ཆག

ཁ་ཕྱིན་པའི་ཉིང་། རོན་པ་དུན་ལྷོ་མེ་མཐའ་དུས་མེ་མཐའ་ཞལ་བུར་བདུད་ཅིང་གཞེགས་མ།

[illegible][illegible][illegible]

ཕྱིན་ཏུ་སྒྲིང་བའི་ཆེད་བརྗོད་རགས་བསྟུས།

མཁེན་རབ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཆེད་འཛིན་པོ་ཡིས།

ཆོས་ཀྱན་མཛའ་པོའི་ཐོལ་གྱིས་འཁྲུང་བའི་འབྲུལ།

ཆངས་ཆེན་སྒོ་ལས་འགོངས་བའི་རྣམ་ཐར་ཚུལ།

དུན་པའི་མེ་ལོང་གསལ་བས་ཤིས་པ་སྒྲུབ།

ཅེས་གྲུས་ཐུག་དང་གསོལ་འདེབས་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ནི། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པའི་སྟོལ་བཟང་འཛིན་པའི་གདན་ས་
ཆེན་པོ་སེར་ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་གི་ཡ་གྲུལ། སེར་སྒྲོན་ཐོས་བསམ་མཛོར་སྒྲིང་གྲུ་ཆང་གི་
མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒྲེས་ཆེན་དམ་པ་གསེར་གྱི་རི་བོ་ལྷ་བྱ་ཏུ་མ་བྱོན་པའི་
ཁྲིད་ནས་སེར་ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་གི་བྲི་ཐོག་ ༡༦ བ་སྟོང་འཁོར་ཞབས་དུང་སྒྲུ་ཐེང་
གཉིས་པ་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྒྲུ་ཐེང་དུག་པ་དང་དགྲུ་བ་བཅས་
ཀྱི་གསུང་རྩམ་འགའ་ཞིག་ཐོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེབས་ཏེ་དེ་བ་གཟུགས་སུ་བསྒྲུན་པ།

དེ་བ་དང་པོའི་ནང་སྒྲུ་ཐེང་གཉིས་པ་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་
མཛད་པའི་"རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལམ་གྱི་གནད་མདོར་བསྟུས་པ་རིག་འཛིན་རོལ་པའི་
དགའ་སྟོན་"དང་། "ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་ལྷ་ཁྲིད་འབྲུག་གི་སྒྲུ་དབྱངས།" སྒྲུ་ཐེང་དགྲུ་
པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་"སྟོམ་གསུམ་ལྡན་པའི་དགེ་ཚུལ་སྟོང་གི་
ཉིན་ཞག་སྒྲུགས་གཅིག་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུལ་སྐལ་བཟང་སྒྲེས་བུའི་འཇུག་རིགས་

"བཅས་དང་།

དེབ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཐོང་དུག་པ་འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་
མཛད་པའི་དོན་བདུན་ཅུའི་མཐའ་དཔྱོད་མི་པམ་ལྷ་མའི་ཞལ་ལུང་བདུད་ཅིའི་
གཞེགས་མ་"དང་། སྟོང་ལམ་རྒྱ་ཆའ་གིས་བཅི་བཞག་ཏུ་གནང་བའི་"རྟགས་
རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཤོལ་ངན་མ་ཆོགས་འཛོམས་པ་གདོང་
ལཱི་དཔར་པོའི་སྐྱེད་བྱུངས།" སྟོང་ལམ་རྒྱ་ཆའ་གིས་བཅི་བཞག་ཏུ་གནང་བའི་
"ཆོ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལུང་རིགས་ཀྱི་པར་མཛོད་མཐའ་པ་དཔྱེས་པའི་འཇམ་
ཞལ།" "རྒྱ་སྟོང་བསྐྱེད་ལཱི་དཔར་གནང་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་བ་གཞུང་
བཟང་སྟོང་གི་སྟོང་འབྱེད་ལེགས་པ་ཤད་གསེར་གྱི་ཕྱེ་མིག་"བཅས་བཀོད་འདུག།

དེ་ཡང་སྟོང་ལམ་འཇམ་སྐྱེས་ཐོང་གཉིས་པས་ལེགས་པ་ཤད་འདི་དག་
མཛད་པའི་དུས་ནི། ཁོང་དགུང་ལོ་ ༡༩ ཟླ་ལོ་ ༡༥༧ རོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༧༠༡ རབ་
བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་གི་ལོའི་མོད་རྒྱ་ ༡༠ ཆེས་ ༩ ཉིན་དཔུ་མའི་ལྷ་ཁྱིད་འདི་ཉིད་
མཛད་ཚུལ་མཐུག་ཐུང་དུ་གསལ་ཞིང་། དགུང་ལོ་ ༣༠ ཟླ་ལོ་ ༡༥༧༥ རོད་རྒྱལ་
ལོ་ ༡༧༠༣ རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཤིང་པག་ལོའི་མོད་རྒྱ་ ༩ པའི་ནང་རིག་འཛིན་རོལ་
པའི་དགའ་སྟོན་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན།

གཞུང་དེ་དག་གི་སྤྱིའི་བཛོད་བྱུང་། ལྷག་པར་རིག་འཛིན་རོལ་པའི་
དགའ་སྟོན་ནི། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་
ཀྱི་དཀའ་གནང་རྣམས་སྟོམ་ཆོག་ཏུ་བཀོད་བ་པལ་ཆེར་སྤྲོ་སོས་གསལ་ཡིན་པ་དང་།
གསའ་བདེ་འཛིགས་གསུམ། རྒྱུད་སྤྱེ་བཞིའི་སྟོར་བཅས་ཏེ་ཅང་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་
རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ལྡན།

ལྷག་དོན་ཁོང་གི་སྐྱེས་ཐོང་རིམ་ཁྱོན་གྱ་ཆའ་སྟོང་ལ་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་

བ་ཡོད་པ་དང་། གསུང་གི་ཡིག་ས་བཤད་དེ་དག་གྲུང་པལ་མོ་ཆེ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་
དར་བའི་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་པ། རྟོང་ལོར་མཆོན་ཉིད་གྲུ་ཆར་པ་མཆོན་ན་གནས་
སྤྲོ་མོ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཡོད་ནང་ཏུ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་བའི་ཡིག་ཆ་བརྒྱད་
འཛིན་པ་གལ་ཆེ་ལོས་ཤིག་ཡིན་པས། གསུང་ཚུལ་གྱི་དར་སྟུག་པར་མདོ་སྟགས་
ཀྱི་དཀའ་འབྲེལ་དང་ཆོད་མའི་རིགས་ལ་མ་རྣམས་ནི་གྲུ་ཆར་གི་ཉིར་མཁོའི་གཞུང་
ལུགས་ལྟ་བུར་བཅིས་ན་འང་མ་འབྲིག་པ་མེད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་སོགས་དང་
འབྲེལ་ནས་གཟིགས་ན་ཤིས་མཐུན་དེས་པ་ཡིན།

རྟོང་ལོར་ཞབས་བྱར་སྐྱེས་ཤིང་རིམ་བྱོན་དང་སྟུག་དོན་རྟོང་ལོར་ཞབས་
བྱར་སྐྱེས་གཉིས་པ་མཁས་བཅུ་ལོན་ཏན་རྒྱ་མཆོན། སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་
དཔེ་རྟོང་འཆོལ་བ་སྐྱེས་ཤིག་ཁང་གིས་བསྟེན་པས་པའི་"དབུས་འབྲུར་གྱི་གདན་
ས་ཆེན་པོ་མེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་གི་གདན་རབས་དོ་མཆར་རྟོར་བུའི་ཐོང་བ་"ཞེས་བྱ་
བ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་གསལ་བ་བཞིན། སེ་རའི་ཁྱི་རབས་བཅོ་ལྔ་པ་རྒྱལ་དབང་
སྐྱེས་ཤིང་གསུམ་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བསྟན་ནམས་རྒྱ་མཆོད་དང་། ཁྱི་རབས་
བཅུ་བདུན་པ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པ་ཞེ་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་
གཉིས་བར་གྱི་མེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་གི་ཁྱི་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ཡང་དགེ་ལྡན་གྱི་དང་ཡང་རྟོན་མེ་ད། བོད་ཁམས་གྱི་དང་ཡང་རྟོན་མདོ་
ཁམས་སྤང་ཏུ་འཛིན་ལས་ཀྱི་འབྲུག་པ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པའི་བསྟན་པ་གྱི་སྤྱིར་གང་
ས་ནས་འབྲུན་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིས་མཆོག་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་པ། དེའི་སྤྱིས་རབས་སྤང་
བ་རྣམས་ཀྱང་མདོ་རྟོན་སྤང་གཉིས་ཀར་འཛིན་ལས་ཀྱི་ཡོད་སྤང་ཆེས་ཆེར་གསལ་
བའི་སྤྱིས་ཆེན་ཤི་སྟུག་བྱང་པ་ཆོས་འབྲུང་དང་དེ་བ་ཐེར་རྣམས་སྟུགས་ལ་བ་སྟར་
ལགས། སྐྱེས་ཤིང་སྤྱིར་གསུང་ཚུལ་ཡང་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་

ལེགས་བཤད་ཏེ་ཅང་མང།

རི་པོ་གངས་ཅན་པའི་གཙུག་ལག་རིག་པའི་གཞུང་ཁྱེད་ལྟེན་པའི་ཡོངས་ཀྱི་མ་
ལག་གི་དབུ་ལྷོ་ཅ་བ་དང་ཅུ་དབུ་ལྷོ་ལྷུང་ཁུངས་ལྟ་བུ་ནི་བཀའ་བསྟན་གསུང་
འབུམ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་ནི་འཕགས་ལུས་མཁས་
པའི་གསུང་རབ་པོད་བསྐྱར་བྱས་པ་ལས་པོད་རང་གིས་གསར་དུ་ཚུམ་པ་ཞིག་
མིན། གསུང་འབུམ་ནི། གཞི་བཀའ་བསྟན་གཉིས་ལ་བཅོལ་ནས་སྟོན་ཤིང་པོད་
ཀྱི་མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་ཆེན་ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ལྷུང་བ་དག་གིས་མཛད་པའི་
པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་རིག་པའི་མ་ལག་ཅིག་སྟེ། དཔེར་ན། ས་སྐྱའི་བཀའ་འབུམ་
དང་། འབྲི་གུང་བཀའ་འབུམ། རྗེ་ཡཔ་སྐུ་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་པོད་པོ་བརྒྱད་ལྟ་བུ་
མཆོན། བཛྲོད་གཞི་ལེས་བྱ་རིག་གནས་ལ་ཛྲོད་ཤེད་པོད་རང་གིས་ཛྲོད་པ་ནས་
བར་དག་པའི་པོད་ཀྱི་རང་ཚུལ་པོ་ཉི་སྟོང་ལྷག་ཡོངས་པ་མཆིས་པོད། དུས་རབས་
ཉི་ཤུའི་པོ་རབས་དུག་ཅུའི་རིག་གསར་དུས་འཁྱུར་ལོག་གསུང་རབ་པལ་ཆེར་མེ་
ལྷའི་ཞལ་དུ་བསྟུབས་པའི་སྟོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་བ་ལྷུང་ནའང་། སྐར་ཡང་བསྐྱར་
བཅོས་སྟོད་ཤེད་ལོག་བསྟན་པའི་མེ་རྒྱར་གསོ་ལྷུང་བ་དང་། ལྷག་མར་བྱས་པའི་
བཀའ་བསྟན་གསུང་འབུམ་གང་ཡོད་གང་རག་གི་ཚོ་གཞུང་། མི་རིགས་རིག་གནས་
ཚོ་ལྷུང་ནང་ཡོད་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་དང་། པོ་ཏེ་ལའི་གསུང་འབུམ་དཀར་
ཆག་ འབུམ་སྐྱངས་གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་གི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་སོགས་གསར་
སྤྲིག་གནང་བ་དེ་དག་ལ་བརྟུལ་ན། པོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མས་གསུང་
འབུམ་སྟོང་ལྷག་བཀལ་ཞིང་ཆོས་ཆོན་ཁྱི་ལྷག་ཡོངས་པ་པོད་པའི་ནང་ནས། དཔེ་
ལྟར་པའི་སྟོར་ལ་མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་ཆེན་བརྒྱ་ལྷག་བཀལ་བས་གསུང་འབུམ་དཀར་
ཆག་སྟོགས་གཅིག་དུ་སྤྲིག་པ་པོ་ཏེ་ལའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་དུ་གསལ་བ་

ལྷ་ར་ལགས།

བར་ལམ་ཞིག་ནས་རྒྱ་ཁབ་ཀྱི་ནང་གར་ས་ནས་ཕྱོན་ཕྱོན་མཁས་པ་སྤྱི་
དང་ཁྱེ་ཐུག་ཆོས་ལུགས་རང་རང་སོ་སོའི་གསུང་ཆོས་ཕྱོགས་བསྡེགས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་
ཆའི་བྱ་གཞག་དུ་མ་འགོ་འདྲུགས་གནང་བའི་ལམ་སྤོམ་རྒྱུད་བ་དང་། ད་བར་ཆོས་
ལུགས་སོ་སོ་དང་ནང་ཁུལ་གདན་ས་དང་གྲུ་ཆང་སོ་སོ་རང་རང་གི་ཕྱོན་ཕྱོན་
མཁས་བའི་གསུང་རབ་བདག་གཅེས་ཀྱིས་དཔེ་སྟུན་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་བརྒྱུད་
གཅིག་མིན་རི་ལྷ་ར་ཡང་མངའ་སྡེ་འཕམ་ཞིང་ཆེན་དང་། རྫོང་དང་ཁྱོད་ཁུལ་གཅིག་
བའི་མཁས་བའི་ལེགས་བབ་ད་རྣམས་ས་ཁུལ་རང་རང་གིས་བདག་གཅེས་གནང་
སྟེ། དཔེ་སྟུན་རིམ་བར་བྱས་པ་ལས། ད་ཆར་ཐོད་ཀྱི་ནང་གར་ས་ནས་ཐོད་ཀྱི་
མཁས་བའི་གསུང་རབ་ལམ་ཆེར་ཁྱེ་ཐུག་བཟལ་བ་དཔེ་སྟུན་ཐེན་འདུག་པ་ནི་ཉ་
ཅང་དགའ་འོས་པ་ཞིག་ལོས་ཡིན།

དཔལ་མཉམ་མེད་རི་ཐོ་དགེ་ལྷན་བའི་གདན་ས་གསུམ་ལས་སེར་མེག་
ཆེན་སྤྱིང་གི་ཡ་བྲལ་སེར་སྒྲོད་ཆོས་བསམ་མོར་བྱ་སྤྱིང་གི་གདན་ས་འདི་ནས།
བབ་ད་ནས་ལུང་གི་བསྟན་བའི་ས་ཆེན་གཡོ་བ་དང་། བསྟུབས་ནས་རྟོགས་བའི་
རྒྱལ་མཆོན་མཆོན་པོར་སྤྱེད་བའི་སྤྱེས་ཆེན་དམ་པ་ལིན་ཏུ་མང་པོ་ཕྱོན་ཕྱོད་བ་དེ་
དག་གི་ནང་ནས། རྒྱལ་དབང་སྤྱེད་རིམ་ཕྱོན་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་དང་མཆོན་ཞབས།
ཐོད་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བསྟུར་ཞིང་ཆོས་སྤྱིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྟུར་བའི་
དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་བའི་རྒྱལ་ཆེད། དགའ་ལྷན་གསེར་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེར་དབང་བསྟུར་
བའི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆེད། བར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ། རྒྱུད་ལྷན་ལྷན་དང་
ཀྱི་མཁན་གྲུ། གྲུ་ཆང་རང་གི་མཁན་པོ། མིན་དང་ཆེན་ཀྱི་ཐོང་མའི་དབུ་བླ་སོགས་
གདན་ས་གྲུ་ཆང་གཞན་ཀྱིས་བསྟུན་དུ་མེད་པའི་སྤྱེས་ཆེན་དམ་པ་ལིན་ཏུ་མང་པོ་

ཐུང་བ་དེ་དག་ལས། གཞུང་གི་ལེགས་བཤད་སྒྲེགས་བཅ་ཏུ་བཞོད་པའི་རིགས་ནི་
པོ་ཏུ་ལའི་གཞུང་འབྲུག་དཀར་ཆེན་ཏུ་བཞོད་པ་ལྟར་ན། མཁས་བྱུང་བ་སྟོན་པ་དང་
བྱས། ཅི་ནི་བྲགས་པ་བཤད་སྟུག། ཅེ་སྟོན་སྒྲིང་སྟུ་ཐེང་དང་པོར་གདབར་ཚུལ་
ཁིམས། ལེར་སྟུང་བྲགས་པ་མཁས་བྱུག། ལེར་སྟུང་སྟོ་བཟར་བྲགས་རྩེ། འབྲུག་
ཚུལ་དབར་ཆོས་རྩེ། ཤར་ཆེན་དག་དབར་ཚུལ་ཁིམས། སྟུགས་རྩེ་བདེ་ཆེན་སྟེང་པོ་
བཅས་ཀྱི་གཞུང་ཚོམ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། ད་དུང་དེར་མ་བཞོད་པའི་ལེར་སྟུང་སྟོས་
བསམ་ཅོར་སྒྲིང་གྲ་ཆར་གི་མཁས་བྱུང་སྟེས་ཆེན་ཏུ་ལའི་གཞུང་ཚོམ་སྟོས་པ་རྒྱང་
ཞིང་མཐོང་བ་ཅུང་བ་ལྷན་པོ་བདག་ལྟ་བུས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཅུང་ཅུང་མིན།

དེང་སང་ཆོས་ལུགས་རང་ཁོངས་དང་། ས་གནས་རང་ཁོངས། གདན་
ས་རང་ཁོངས། དགོན་སྡེ་རང་ཁོངས། གྲ་ཆར་རང་ཁོངས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་སྟེས་
ཆེན་དམ་པ་ཆོའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་རང་རང་གི་ཁྱུ་ཁོངས་ཀྱིས་བསྟུ་བྱ་བ་དང་
དཔེ་སྟོན་བྱས་དང་ཕྱེད་བཞིན་པ་ལྟར། ད་ལན་གསར་ཏུ་དཔེ་སྟོན་ཁྱེས་པའི་སྟོང་
འཁོར་ཞབས་ཏུང་སྟུ་ཐེང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་གཞུང་ཚོམ་རྣམས་ཏུ་ཅང་སྟུས་དག་པ་ཁོ་
ན་ལགས་པས། དཔེགས་བསམ་འཕྲེལ་ཡོད་ཁག་ནས་རང་ཁོངས་སྟོན་ཕྱོན་སྟེས་
ཆེན་འདི་དང་འདི་འདྲ་པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་པ་ཐོང་འདྲ་བ་འདི་རྣམས་དང་།
ད་དུང་དཔེ་སྟོན་དགོན་རིགས་དང་། དེ་སྟོན་མ་རག་པ་སོགས་བཅུད་བཅུད་ནན་
པོའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཆུན་གཅིག་ཅེས་རེ་ལས་མ་རག་ནའང་གང་ཞིག་
རག་པ་དེ་དག་དཔེ་བསྟོན་དང་འབྲེལ་མ་སྟེལ། ཁྱིད་ལུང་སོགས་ཅིས་ཀྱང་ཅ་འཇིན་
ནན་པོ་གནང་དགོས་ངེས་སྟེ།

འདིར་སྟོང་འཁོར་ཞབས་ཏུང་རིན་པོ་ཆེ་སྟུ་ཐེང་རིམ་ཕྱོན་གཅིག་པོའི་
གཞུང་ཚོམ་ལེགས་བཤད་ལ་མཆོན་ན། སྟོང་འཁོར་ཞབས་ཏུང་སྟུ་ཐེང་དང་པོ་རྒྱ་

བ་རྒྱལ་མཆོག་། བརྒྱུད་ཆོག་པ་ཆོས་ཆོད་ཉེར་དུ་ག རྣམ་ཐར་གྱི་སྐོར་གཅིག ལ་
 སོག་སྐོར་བརྒྱད་། ཐོར་བྱའི་སྐོར་དག། ཞབས་དྲུང་གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོག་
 བརྒྱུད་ཆོག་པ་སྐོར་བདུན་། རྣམ་ཐར་གྱི་སྐོར་བདུན་། ལ་སོག་སྐོར་གཉིས་། གསུང་
 མགྱུར་གྱི་སྐོར་གསུམ་། རྒྱུད་སྡེའི་སྐོར་དུ་ག། དུ་མའི་སྐོར་གཅིག ཐོར་བྱའི་སྐོར་
 གཉིས་། ཞབས་དྲུང་ལྷ་པ་པ་མེད་ནམས་རྒྱ་མཆོག་། བརྒྱུད་པ་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་གཅིག ཏ་
 མ་གྱི་ཏ་གྱི་ཆོས་སྐོར་སོགས་སྒྲགས་ཀྱི་སྐོར་དུ་ག། བསང་གི་གསྐོར་ལ། གསོལ་
 ཁའི་སྐོར་གསུམ་། འབྲེལ་པའི་སྐོར་གཉིས་། ཐོར་བྱའི་སྐོར་བཞི་། ཞབས་དྲུང་དུ་ག་
 པ་འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོག་། གཞུང་ཆེན་མའི་སྐོར་བརྒྱ ཐོར་བྱའི་སྐོར་
 བཅོ་ལ། གསུང་མགྱུར་དང་ཞལ་གདམས་སྐོར་གསུམ་། རྒྱན་མོང་པའི་རིག་གནས་
 སྐོར་ལ། ཞབས་དྲུང་བདུན་པ་རྫོ་བཟང་མདོ་རྒྱུད་ཡེ་སེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོག་།
 འབྲེལ་པའི་སྐོར་བཞི་། རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྐོར་བདུན་། གསུང་མགྱུར་ཞལ་
 གདམས་ཀྱི་སྐོར་ལ། བརྒྱུད་པ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ཐོབས་སྐོར་བཞི་བརྒྱ བརྒྱུད་ཆོག་པ་
 སྐོར་ཉེར་དག། ཞབས་དྲུང་བརྒྱད་པ་དག་དཔར་མདོ་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་ར་བ་རྒྱལ་
 གསུང་མགྱུར་ཞལ་གདམས་ཀྱི་སྐོར་དུ་ག། ཆོས་སྒྲུང་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་སྐོར་
 དག། ཐོར་བྱའི་སྐོར་དུ་ག ཞབས་དྲུང་དགུ་པ་རྫོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཆོག་། ཉམས་ལེན་གྱི་སྐོར་གཉིས་། རྒྱ་མའི་རྣམ་འཛུར་དང་བརྒྱུ་
 བརྒྱུས་སྐོར་ཉེར་བདུན་། གསུང་མགྱུར་ཞལ་གདམས་གསོལ་འདེབས་རྣམས་
 རྩོགས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལ་ཆོས་ཆོད་ཉེར་གཉིས་། ཐོར་བྱའི་སྐོར་སུམ་རུ་སོ་
 བདུན་། བསྐྱར་གསོ་དང་འཛིན་བཅོལ་གྱི་སྐོར་བརྒྱ་བཞི་། བཅས་ཡོད་པ་རྣམས་གོང་
 བྱས་དེ་སྟོན་མོད་ཀྱི་ནང་གང་ས་ནས་བསྐྱིགས་པའི་མོ་ཏ་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་
 ཆག་རྣམས་སུ་འཁོད་ཐུབ་མེད།

སྤྱིར་རྣམས་ཐར་པོ་རྒྱལ་དང་ཆོས་འབྲུང་སོགས་སུ་གསལ་བར་གཞིགས་
ན་སྤྱི་མེད་རིམ་ཁྱོན་གྱི་གསུང་ཆོས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དུས་འབྲུང་སྐབས་སུ་
པོར་བརྒྱལ་སོར་འདུག་པ་དང་། སྤྱིས་སུ་གང་སར་འཆོལ་སྤྱད་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་ཆོས་
དུས་ཀྱི་གསུམ་ནས་ཆ་གཅིག་ཅུང་ཉིད་པོན་བྱུང་ག། བཟོད་ཆོག་གས་དང་། རྣམས་ཐར་
ཆབ་སོག་ཐོར་གྱ། གསུང་མགུར་དང་ཞལ་གདམས། རྒྱུད་སྡེ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒོར་
འབྲེལ་བ་དང་ཁྱིད་ཡིག་ བསྐྱོམ་བརྒྱལ་དང་སྤྱད་ཐབས། དབང་སྡོམ་རྗེས་གནང་
སྒོར་བཅས་དཔེ་དེབ་བཅུ་གཅིག་ཅུང་ཞིག་སྤེལ་བོད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུ་སྤྱི་གཞི་ཁང་
དུ་མི་འགྱུར་ས་པར་དཔེ་སྤྱོད་ཁྱེད་གཏན་འཁེལ་འདུག།

དེས་མཆོན་རང་ཁོངས་འབྲེལ་ཡོད་སོ་སོ་ནས་ཐོན་བའི་མཁས་གྲུབ་སྤྱེས་
ཆེན་གསེར་གྱི་རིམ་ལྗང་བུ་དུ་མ་ཁྱོན་པའི་ཁྱོད་ནས་མེགས་བཤད་ཆོས་ཆོས་སིན་
ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་འཆོལ་སྤྱད་ནས་པོ་འེ་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་གྲ་
ཆར་རང་གིས་དཔེ་བསྐྱུན་འབྲེལ་སྤེལ་དང་། ཁྱིད་ལུང་རྒྱུད་པ་དང་སྤེལ་དགོས་པ་
ནི་སྤྱོད་ཐབས་མེད་པའི་འགན་འཁེལ་ཞེས་ཆེན་ཞིག་རེད་སྟེ།

མཐའ་དོན་རྒྱལ་བ་སྟན་སྤྱི་དང་ཡང་སྒོས་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་
པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཚོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དུང་དང་ཞིང་རྒྱལ་
པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡམོང་ས་ཡ་རྒྱལ་དབང་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཆོ་ཐམས་ཅད་མཁེན་པའི་སྤྱི་ཆེ་བསྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟན་
ཀྱིས་འབྱུང་ཅིང་། གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱིས་དགའ་སྟོན་ཉིན་མོ་
སྤྱར་དུ་འཆར་པའི་སྟོན་འདུན་ཁྱེད་རྒྱུ་དང་། ད་ལྟར་འཆོ་བཞིན་པའི་གདན་ས་ཆེན་
པོའི་སྟོན་གཉིར་བ་ལུང་གི་རྒྱ་མཆོ་འབྲུང་དང་རིག་པའི་མེ་ཁྱེ་འབར་བཞིན་པའི་སྟོ་
གསལ་བ་རྣམས་སྟོན་ཁྱོན་སྤྱེས་ཆེན་དམ་པ་འདི་དག་གི་རྣམ་ཐར་ལ་ཁ་མིག་ཡང་

ལྷ་གནང་ནས་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་འཆད་
ཚོད་ཚུལ་གསུམ་ལ་མ་བྲལ་བའི་མཁས་པའི་བྱ་གཞིལ་སྦྱོན་པའི་རེ་སྒོམ་ལྟ།

གསེར་གྱི་ཉི་མ་འབྲུམ་གྱི་ས་མི་མཆོན་ཞིང་།
དངུལ་གྱི་སྒྲ་བ་བྱེ་བས་མི་བསྐྱུན་པའི།
སྒོན་འོན་མཁས་བྱ་བ་བྱེ་བ་ལྷག་བརྒྱ་ཡི།
ངོ་མཆར་བཞོད་པས་འཇིག་རྟེན་མངོན་གྱུར་ཅིག་།

གིས་སྒོན་བཅས་གནས་མཆོག་སྐྱ་རྩ་ཏུ་སྤྱི་བྱང་ཕྱོད་ཕྱོད་པའི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་ཆོད་མོད་ཀྱི་གཞུག་
ལག་སྒོམ་བྱ་ཆེན་མོར་དགེ་མིང་རྒྱར་ཅམ་འཛེན་པ་ལེ་རི་དགེ་བཤེས་འཇིགས་མེད་དབང་རྒྱལ་བས།
བྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༢༣ ཉིན་གྱིས།

སྟོང་འཁོར་ཞབས་བྱང་འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་གྱ་མཆོའི་ རྣམ་ཐར་མདོར་བཟུས།

སྟོང་འཁོར་ཞབས་བྱང་སྐྱེས་སྤངས་པ་འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་གྱ་མཆོའི། བར་
ཁམས་སྟོང་འཁོར་གྱི་སྟོག་རན་དུ་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ཤིང་གི་ (༡༧༥༩)
ཉིང་རྩ་ ༩ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ཡབ་རིན་ཆེན་དང་ཡུམ་སྟོལ་མ་ཐར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་
སྐྱབས་སྐྱུངས། རིང་པོར་མ་ལོན་བར་སྤིང་སྐྱུལ་སྐྱེས་སྤངས་པ་དགེ་འདུན་བསྟན་
པའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། བཤའ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤར་སྟོག་དག་དབང་
བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་འཁོར་ཞབས་བྱང་གི་སྐྱེས་སྤངས་འཛིན་མཛད། དགྲུང་
ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པ་ན་ཐེའུ་ཐན་རྩ་མ་བསོད་ནམས་དང་རྒྱས་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་
སྟོམ་པ་བཞེས། མཆོན་ལ་འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་གྱ་མཆོའེས་གསོལ།

དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་བར་ (༡༧༦༩) མ་རྒྱུད་དཔོན་བསྟན་འཛིན་དབང་
པོ་དང་། ཆོས་མཛོད། ཁང་གསར་དཔོན་བསྟན་འཛིན་འཁོར་བཅས། དཀར་མཛེས་
དཔོན་གྱི་འདུས་ཆོག་པ་ཡོངས་དང་། རྒྱགས་པ་བྲུ་ཆང་། མཆོན་ཉིད་བྲུ་ཆང་། རྣམ་
རྒྱལ་བྲུ་ཆང་སོགས་ཀྱིས་སྐྱུན་བྱངས་པར་ཡི་དམ་དང་བསྐྱང་གསོ་སོགས་ཀྱི་རྩེས་
གནང་སོགས་སྟུག། ཁང་གསར་དཔོན་བསྟན་འཛིན་དང་མ་རྒྱུད་དཔོན་ནམ་མཁའ་
བསོད་ནམས་རྒྱང་གིས་ཉིང་ཕྱེ་སྟོང་སྤངས་དུད་ཁྱིམ་བརྒྱ་སྟོང་འཁོར་ཞབས་
བྱང་གི་ལྷ་འབངས་སུ་བྱུལ། 1] དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་བར་ (༡༧༦༥) སྟོ་ཁོག་དུ་

1] ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་ལས་འགྲུག་བསྐྱལ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཉིང་ཁོག་དཔོན་རབས་དང་ཕྱེ་རབས་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས།

ཐེབས་ཏེ་སྟོང་སྟོང་འགྲོག་སྟེ་དང་རོང་སྟེ་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་ཆེ་དབང་སོགས་སྟུག་
 རྒྱ་པ་བཅུ་པའི་ནང་རྒྱལ་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་པཌ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་དང་མཛལ་བར་སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལས་གྱི་དབང་གིས་བཀུར་
 བཞོས་བདག་སྟེན་ལྷ་སྟག་ཏུ་མཛད་ཅིང་ཆོས་བཀའ་ཡང་མང་དུ་སྟུག། ཡོངས་
 འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། དཔོན་སྟོན་གྲགས་པ་འཕྲིན་ལས། སྟེ་དགེ་བཤེས་
 དག་དབང་རྒྱ་མཚོ། སྟག་རི་དོ་རྩེ་འཆང་སྟོ་བཟང་སྟོན་གྲགས་སོགས་གྱི་བྱང་ནས་
 བྱང་ཆོས་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་པ་གསུམ།

དགྲའ་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་རྒྱ་སྟུག་ (༡༧༧༣) རྒྱ་ ༩ ཆེས་ ༥ ཉེན་པཌ་ཆེན་དཔལ་
 ལྷན་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱང་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིང་ཟབ་ཆོས་བྱང་མང་དུ་གསུམ། 2]
 ཤིང་ཐུག་ (༡༧༧༥) ཡོང་རྒྱལ་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་སྟུན་སྲུང་རབ་འབྱམས་
 པའི་མཚན་བཏགས་བཞིས། ལན་དང་ཏྲགས་གསལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་
 པས་རོང་པོའི་མ་བརྟུངས་གསེར་རྩ་རང་གྲགས་ཞེས་སྟུན་པའི་གྲགས་པ་སྟོགས་
 བརྟུར་བྱུག། ཡོ་དེར་ཆོང་དཔོན་གྲགས་ཐར་གྱིས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པས་
 བྱང་ལམ་བརྟུད་པ་ཡུལ་སྟོགས་སུ་ཐེབས་སྐབས་ཉིང་དཔོན་ཁང་གསར་མ་རྒྱར་
 དང་། དཀར་མཛེས་དཔོན་སྟུགས་མཚན་ཉིད་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་གསུམ་སོགས་གྱི་
 ཆེབས་བསྟུ་ཟབ་རྒྱས་གྱིས་གདན་ཏུངས། འབྱུངས་སར་རི་ཁྲོད་དང་། ལམ་གྲག་
 རི་ཁྲོད། བེ་རི་དཔོན་དང་། དར་རྒྱས་དཔོན་སོགས་གྱིས་གདན་ཏུངས་པ་ལ་ཆོས་
 འབྲེལ་སྟུག། བཀའ་དཀར་པོའི་ནང་དུ་བཅད་རྒྱ་མཛད་དེ་རེ་ཞིག་བཞུགས་མཐར་
 སྟོང་འཁོར་དུ་ཐེབས་ཏེ་ཆོས་བཀའ་རིས་པ་མང་དུ་གནང་ཞིང་། ཉེན་བཟེན་པ་ཞིག་

2] པཌ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་ཐར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ འཇམ་བཟན་འཛིགས་མེད་དབང་པོ། སྟོང་ཆ། བྱང་གོའི་
 བོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༢༠༠༩ ལོག་ལོས་ ༥༥༩

གསོ་དང་གསར་བཞེངས་ཅི་རིགས་མཛད། ཉུ་ཉ་མཚོ་དགོན་དང་། མགར་ཐར།
མི་ཉག །དར་ཅེ་མདོ་སོགས་སུ་གདན་དྲངས་པ་བཞིན་བྱོན་ཏེ་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་
པའི་ཐབ་ཚུས་མང་པོ་སྟུག།

ས་པག་ (༡༧༧) ལོར་བར་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་སྤྱ་འབྲས་དུ་བྱོན་
སྐབས་ཟི་མིང་བྱོགས་སུ་བྱོན་ཏེ་3]བར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་ནས་དངོས་འབྱོར་
བྱི་འབྲལ་བ་སྐྱམ་མཐོ་བ་བཏེགས་4]ཤིང་ཆོས་བཀའ་ཡང་མང་དུ་གསུམ།5] སྤྱ་
གོང་མ་སྤྱོད་འཁོར་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དགོན་པོ་འཇམ་བཞད་འཇིགས་མེད་
དབང་པོའི་བྱང་ཆུང་གྲང་ཆོས་མང་དུ་གསུམ།6]

མཛོད་དགེ་ནས་གདན་འདྲེན་པ་མང་དུ་བྱུང་བས་སོག་ཀ་བཙུ་བརྒྱད་གྱི་
དགོན་པ་རྣམས་ལ་མེབས་ནས་དྲག་པོའི་སྤྱིན་སྟེག་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱ་
གཅིག་ཞལ་གྱི་དབང་ཆེན་སོགས་སྟུག་ཞིང་། དུལ་སྟོལ་དང་བསྟུན་སྤྱིན་སྟེག་དང་
དྲག་ཅུ་བའི་གཏོར་བཟོ་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་དཔུ་དགེའི་དུལ་དུ་མེབས་ཏེ་སྤར་
སྤྱོད་འཁོར་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཚོས་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་པའི་ཆོགས་ཆེན་དུ་དགའ་

3] བར་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། འཇམ་བཞད་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། སྤྱད་ཆ། བྱང་གོའི་
འོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༩༠༠༩ འོག་ངོས་ ༧༩༠

4] ཀ བར་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། འཇམ་བཞད་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། སྤྱད་ཆ། བྱང་
གོའི་འོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༩༠༠༩ འོག་ངོས་ ༧༩༡

ཁ བར་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། འཇམ་བཞད་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། སྤྱད་ཆ། བྱང་གོའི་
འོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༩༠༠༩ འོག་ངོས་ ༩༡༧

5] བར་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། འཇམ་བཞད་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། སྤྱད་ཆ། བྱང་གོའི་
འོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༩༠༠༩ འོག་ངོས་ ༩༡༠

6] སྤྱ་ཐབས་ཀྱང་ལས་བདུས་པའི་སྤྱིན་སྟེག་ཡོན་ལྷན་དང་བཙུ་བའི་བརྒྱད་ཡིག །སྤྱ་ཐབས་ཀྱང་པདུས་འོད་བརྒྱ་
གཅིག་པ། འཇམ་དབྱངས་མཆོན་པའི་དབང་པོ། རྟེན་ཤེ་ཡར་ཁང་། འོག་ངོས་ ༩༤༦ བ

ལྷན་ལྟ་བུ་མའི་ཁྱིད་ལུང་སོགས་གནང་། དངོས་པོ་མང་ཙམ་གནང་ནས་བྱམས་
ཁང་དང་ལྷ་ཁང་ཐམས་ཅད་ཞིག་གསོས་དགོས་ཚུལ་ནན་ཆེར་མཛད། ཚེ་ཁོ་སྟོག་
ཅི་རྒྱལ་པོ་དང་། ད་ཆར་དགོན་པ། ཚེ་ཁོ་རྫོང་ལགགས་རྒྱལ་པོ། དཔུ་དགེ། མཛོད་
དགེའི་ལུལ་སྡེ་རྣམས་ནས་གནན་བྱངས་པ་བཞིན་ཐེབས་ཏེ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་
ཆར་རྒྱ་ཆེར་པལ། དེ་ནས་ཁོ་སྐྱབས་བརྒྱད་དགེ་མེས་མདའ་དང་། མདའ་མདོའི་
དགོན། ཉུ་ཉ་མཆོད་གོན། རྟག་འགོ་སོགས་སྟུག་གནན་བྱངས་པར་བདེ་ལམ་དང་
དགའ་ལྷན་ལྟ་བུ་མའི་ཁྱིད་དང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་ལུང་སོགས་སྟུལ།

ལུགས་སྒྲུང་ (༡༥༡) ལོར་སྤྱིར་ལོར་དུ་བྱེར་ཐེབས་ཏེ་སྐྱེ་ཁང་ཆོས་
འཕེལ་རྒྱ་མཆོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཅ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་ཁྱེ་མཆོད་འབུལ་བའི་ཆེད་
དུ་བཟངས་པར། ལྷར་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེས་གོང་མའི་གསེར་ཞལ་མཛལ་བ་ལ་འབྲོན་
ཐབས་གྱིས་དང་དཔོན་ཆེན་ཏུ་ཏུབ་ཀྱི་རྒྱ་དཔོན་ཆེ་བ་འདི་རེད་ལ་དད་པ་ཆེ་ཞིང་
སློབ་ཏེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཡི་གེ་སོགས་བྱེད་ཅེས་གསུང་འཕྲིན་འབྱོར་ཅིང་།

ལྷ་སྟག་ (༡༥༢) ལོར་སྤྱིར་དུ་རྒྱ་ལུལ་ལ་ཐེབས་དགོས་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་ཕོ་
ཉ་ཡང་ཡང་བྱང་བས་ལྷ་ ༡༢ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་པེ་ཅིང་དུ་བྱོན། གོང་མ་མ་མཛལ་གོང་
ལྷ་དཔོན་ཆེ་མ་སྟུང་ཡང་ཐུག་སྟོལ་མེད་ཀྱང་ལྷར་སྐྱེ་དང་མདོན་རྒྱུད་གིས་མཛལ་
འཕྲད་མཛད། 7] ལྷ་ ༡༢ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་གོང་མ་ཆན་ལུང་ཁྱིར་བཞུགས་ནས་ཕོ་
ཞེ་བདུན་སོང་བ་དེ་དང་མཛལ་ཞིང་། གོང་མ་ཆེན་པོས་དངོས་འབྱོར་གྱི་བདོག་
པའི་མཆོད་སྟོན་བསྟར། ལུ་ལོས་ (༡༥༣) ལྷ་བ་གསུམ་པའི་ནང་གོང་མའི་བཀའ་
ལྷར་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་ཆ་ཉོར་དུ་གནན་བྱངས་ནས་ཏུ་ལ་གྱི་བ་ཐེར་བའི་

7] ལྷར་སྐྱེའི་རྣམས་ཐར་དགེ་ལྷན་བསྟར་བའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་རྒྱ་རྒྱ (༡༥༡༣) རྣམས་བརྒྱུང་གིང་སྟུལ་ (༡༥༡༤) བར་གྱི་
རྣམས་ཐར་ཞིབ་ཆ་མེས་ཞེས་བཅས་ལས་འདིའི་སྟོར་མི་གསལ། ཀན་སྟུ་མི་རིགས་དཔེ་སྟོན་ཁང་། ༡༩༩༩ འོག་དོས་

དགོན་པ་ཞིག་ལུ། ཟླ་པ་ ༡༡ སའི་ནང་ལྷོང་འཁོར་དུ་ཕྱོན་པར་ཨེ་གེ་དཔོན་པོས་
ཐམས་ཀ་བྱུག་དུ་བྱུག།

ཤིང་འབྲུག་ (༡༧༤༩) ཟླ་པ་དང་པོར་ཆེན་ཏུ་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་ཤིན་ཐེ་ཏེ་ལྷོང་
འཁོར་དུ་ཕྱོན་ནས་ཟི་མེར་ལྷོང་འཁོར་དང་འདི་གཉིས་ཟླ་མ་པོ་པོས་དབར་སྐྱར་པ་
ལས་ཆོད་འཐེན་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་བཅད་དམ་པོ་མཛད། དེ་ནས་ཉེ་ཤིང་མ་ཟུར་
ཆོང་གིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་དཀར་མཛེས་དགོན་རྒྱུ་རྫོས་པོ་པོ་ནས་ཀྱང་གདན་
དྲངས་པ་ལྟར་མེགས་ནས་ཆོས་འབྲེལ་སྐྱུལ། ཤིང་སྐུལ་ (༡༧༤༩) ལོར་བྲག་འགོའི་
རྫོན་ལམ་དུ་གདན་དྲངས། ལོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དོར་སློབ་
དོན་འབྲུབ་མེ་རླེང་དྲང་ནས་སྐྱེས་རབས་པོ་བཞི་བའི་ལྷང་སོགས་མན་དག་མང་
དུ་གསན། མེ་ལུག་ (༡༧༤༧) ལོ་དང་སྐྱེལ་ (༡༧༤༩) ལོར་ཉེ་ཤིང་ལྷོང་སྐྱང་
ཐམས་ཅད་དུ་ལྷོན་ཉེས་ཀྱིས་ལྷ་གེ་ཆེན་པོ་ལྷང་སྐུལ་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་འཆོ་
བ་སྐྱར་བའི་མིག་རྫོས་ཀྱིས། ཉོར་བྲག་འགོ་ཆོང་ནས་ཀྱང་པོ་བྱང་ཉེ་འཁོར་གྱི་རྫོང་
མོ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ཤིང་། ཉིད་སློབ་བྲག་དཀར་ཟུངས་ཀྱང་ཡོན་བདག་
སོགས་ལ་བཀའ་བཀའ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་བྱང་།

མེ་ལུག་ (༡༧༤༧) ལོར་མགོན་ཁང་གི་རྟེན་གཙོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་
དཔལ་འཛིགས་མཛད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་བྲག་དུག་ག། ཆོས་རྒྱལ་ནང་
སྐུལ། སྐུ་སྐུལ། དཔལ་དགོན་ཞལ་བྲམ་གཟུགས་རྣམས་བཞེངས་ཤིང་། ལྷག་པར་
དམག་ཐོར་མ་དང་མེག་ཅེ་ལྷོང་འཁོར་ཞབས་བྱུང་སྐུ་ན་རིམ་ཕྱོན་གྱི་སྐྱང་མ་ཁྱང་
པར་ཅན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདི་གཉིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འཁོར་དང་བཅས་
པ་བཞེངས། རྒྱན་གསོལ་དང་དུས་བབ་ཤི་མཆོད་གཉོར་འབྲུལ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་
ག་ལྷག་ལེན་གསར་འཛུགས་དང་། འདུ་ཁང་བསྐྱར་བཞེངས་སོགས་མཛད། ལྷ་

ཁྱི་ (༡༥༤༣) ལོར་རྟུ་ཉ་མཆོ་དགོན་ནས་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཕྱག་བཞེས་ཤིས་
 མཁན་ཁ་ཤིས་པོས་ནས་ལྷགས་མཁར་བཙུགས་། རྒྱ་གྲང་ (༡༥༤༣) ལོ་དང་།
 ཤིང་རྟག་ལོ་དང་། ཤིང་ཡོས་ལོ། མེ་འབྲུག་ལོའི་སྐོར་འདི་རྣམས་ལ་སྦྱོར་ཕྱགས་དང་
 ཁང་དམར་ལོགས་ཏེ་ཤོད་དང་རྩ་ཁོག་ཕྱོགས་སུ་ལན་དུ་མར་ཐེབས་ཏེ་ཆོས་ཆར་
 ཡང་ཡང་པལ། གཤེར་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་བརྟན་
 ལ་གསེར་གྱི་དབུ་རྒྱན་དང་། རིན་པོ་ཆའི་ཕྱ་ཆོས་མང་པོས་བརྒྱན་པའི་རྟོད་ཁེབས་
 བཟོ་བཀོད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་ལ་ཐུལ་བ་ལོགས་སུ་སྦྱི་མང་པོར་ཞལ་མར་ཆེ་རྒྱར་
 སྦྱ་ཆོགས་ཞལ་བཀོད་ཀྱིས་བཞེངས། རྩ་ལྷ་མགོན་སྐུ་ལ་སྐུ་ཁྲུས་ནས་སྒྲར་མང་
 བརྒྱ་ཆའི་རྩེས་གནང་སྟེ། ཉོར་བྲག་ལགོ་ཆང་གི་དཔོན་ཆེ་བ་གཤེགས་ནས་དེའི་
 དགོངས་རྩོགས་སྦྱིར་བྲག་ལགོར་ཡུན་རིང་ཅམ་བཞུགས།

མེ་སྐུ་ (༡༥༤༥) ལོར་རྩ་བསམ་འབྲུག་དགོན་དུ་ལམ་གྱི་གཙོ་པོ་རྣམ་
 གསུམ་གྱི་བཀའ་ཁྲུང་སྟེ། རྩ་ཁྲུན་དུ་བྲམ་སྐུ་ལྷོན་ནས་རྩ་ཤིས་བཞུགས་
 ཤིང་དབྱེས་ཆོར་ཆེན་པོས་མན་རྒྱན་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་གཏམ་དང་གསུང་སྤྱིང་ལོགས་
 མཛད། ས་རྟ་ (༡༥༤༦) ལོར་བྲག་ལགོའི་རི་ཁོད་པ་ཡེ་ཤིས་རྒྱ་མཆོ་རྟོད་ལའོར་
 དུ་གདན་འདྲེན་ནས་བཀའ་འབྲུར་རིན་པོ་ཆའི་ལྷགས་ཁྲུང་རྩོགས་པར་གནང་དུ་
 བརྟལ། དེའི་རྩེས་སུ་རྩ་ཁྲུན་དུ་བྲམ་སྐུ་འོངས་འཛིན་རྩོ་བཟང་བཟ་ཤིས་
 གདན་འདྲེན་དེ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤིས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་ཁྲུང་གནང་
 དུ་བརྟལ། །ས་ཁྲུག་ (༡༥༤༧) ལོར་འཁྲུངས་རབས་དབག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་། རྒྱན་
 རྟག་མཆོག་གཉིས། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ལོགས་ཀྱི་སྐུ་མང་པལ་བ་རང་ག་
 བའི་རྫོང་མི་རྒྱུད་པ་དག་བཞེངས།

ལྷགས་སྦྱིལ་ (༡༥༥༠) ལོར་དགྲུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཡན་དང་གསར་ཐུ་བ་

ནམས་ལྟད། དེ་མེན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་བསྐྱབས་ནས་ས་ག་ཁྲ་པའི་ཆེས་
 དྲུག་ཉིན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་བྱ་གསར་དུ་བཅུགས། ལྷ་ལྷན་ཕྱོགས་སུ་མཆོད་
 འབུལ་དང་གདན་སར་རྟེན་གཤིང་འབྱེད་གནང་ཞོར་ཡིག་ཆ་མང་པོ་བར་བཏབ་ནས་
 གདན་པར་ས། ལྷགས་བྱ་ (༡༩༠༡) ལོར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གཞིར་བྱས་ནས་མདོ་
 རྟེན་པ་ཉིད་བཞག་གི་སྟེང་ནས་གསུང་བཤད་རྒྱས་པར་སྦྱལ། ཆོགས་ཡོངས་སུ་
 སོག་ཀ་ཡི་བརྒྱ་རེ་དང་མཁུལ་སོགས་འབྱེད། དཔེ་ཆ་སྟོར་ནས་མཚན་བྱད་མཁན་
 སོགས་མིག་ལྟོས་རེ་བཟང་དུ་སོང་སྟེ་སྟོབ་གཉེར་བྱན་སུམ་རེ་ཆོགས་སུ་སོང་བས་
 དབྱེས་པའི་གསུང་ཡང་ཡང་ཕྱོན། ཁྲ་བ་དགུ་པའི་ནང་ལམ་བྲག་བསྐྱལ་བཟང་ནམ་
 རྒྱལ་མཇལ་དུ་ཡོང་ནས་ཤེས་རབ་རྒྱབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཆོས་གྲར་ཕྱོན་ནས་དབུ་
 མའི་སྟོར་དཔོན་གནང་བར་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་མཉམ་མེད་རྒྱབ་པའི་དབང་
 པོའི་སྒྲུང་བརྟན་དང་ཁ་བཏགས་ཀྱིས་ལོགས་སོ་སྦྱལ་ནས་དབྱེས་ཉམས་མཛད།
 ལམ་བྲག་ཁྲ་མས་ཁྱེས་ངོར་རྩམ་ལྷ་དཀར་པོ་གཙོ་བོར་ལྷའི་རྩེ་ས་གནང་དང་།
 སྟོལ་དཀར་འོད་ཟེར་དྲུག་སྟོར་གྱི་རྩེ་ས་གནང་དང་། ལྷ་མོ་ཤ་མ་ཁྲའི་རྩེ་ས་གནང་
 སོགས་སྦྱལ།

ཐུ་ཁྲི་ (༡༩༠༣) ལོར་ཆོས་གྲའི་ཀུན་དགའ་དུ་བརྟེན་པ་ཡང་ཕྱིར་བསྐྱེད་
 ནས་ཆོས་གྲགས་གསེར་པའི་དྲུག་ན་འཇམ་དབྱངས་དང་སྟོལ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
 གཙོ་མཛད་པའི་མཆོད་ཁང་གསར་བ་དང་དཔོན་སྤྱིའི་ཐང་ཀ་སོགས་བཞེངས།
 དབྱར་རྟོན་མཚམས་སུ་གསོལ་དཔོན་པའི་རབ་འབྲམས་བ་རྒྱལ་བ་ཡལ་སྐས་ལ་
 འཚམས་ཁྱེད་དང་པེར་སྦྱད་བྱ་ཆང་ལ་བསྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མངགས།
 རྟོན་རྒྱལ་ལ་དགོ་སྟོས་དངོས་བྱལ་རིན་ཆེན་རྒྱ་ནག་གོང་མ་མཇལ་བར་མངགས།

དེ་སྐོར་གྲག་ལགོ་ཉི་ཙམ་རྩ་ཁྲི་ག་ནས་ཕྱིན་ཏེ་མཛལ་ཁར་ལོང་བ་ཞག་བཙུ་
 ཅམ་བཞུགས་སུ་བཅུག་ནས་གསོལ་སྟོན་དང་ཐེབས་རྫོངས་སོགས་སྐྱ་ཆེན་པོ་
 ལྷལ། ཉི་ཙམ་ནས་ཀྱང་འབྱེད་མང་པོ་སོགས་མཛད་དེ་ཕྱིར་ཐེབས། དེ་ལྟར་གིང་
 མོ་སྐྱལ་གྱི་ལོ་ནས་ལོ་བཙུན་ཅམ་གྱི་བར་གྲག་ལགོ་ལོ་སྟོན་ལམ་དང་ཕྱོགས་
 ཕྱོགས་སུ་འཆད་ཉན་གྱི་བཀའ་ཕྱིན་བསྐྱེད། མཐར་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་རབ་
 ལྷང་བཅུག་སུམ་པའི་ཆུ་ལག་ (༡༩༠༣) ལོར་གྲག་ལགོར་ནད་ཡམས་རྒྱུར་བས་
 སྟོན་ལམ་རྒྱ་བ་གཉིས་པར་ཕྱིར་འཐེན་པའི་ཆོགས་མགོན་ཏུ་ཐེབས་ནས་སྤར་ལྟར་
 འཆད་ཉན་མཛད། སྤྱད་པར་ཆེས་བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཉིས་སྐོར་ལ་འཆད་
 ཉན་སྐྱུས་པར་མཛད། ཆེས་ ༡༣ ཉིན་མཉམ་བཞག་ངང་ཞི་བར་གསེགས། གསུང་
 གི་ལེགས་བཤད་ཀྱང་དོན་བདུན་ཅུའི་རྣམ་བཤད་མི་པམ་ཞལ་ལྷུང་དང་། དམ་ཆོས་
 བད་དཀར་གྱི་པན་ཡོན། གསེར་ཁང་གི་དཀར་ཆག་དད་པའི་འདབ་བསྐྱེད་
 པའི་ཉིན་ཕྱེད་སོགས་ནང་དོན་རིག་པ་དང་བད་སྟོན་སྟོན་ཅིས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་མད་
 ལྷང་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཆོན་ཉི་ལྟེག་ཅམ་བཞུགས།

དཀར་ཆག

སྒྲིབ་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཆེད་བརྗོད་རགས་བསྟུན།	VI
མཐོང་པ་པོ་ཞབས་དུང་འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོའི་རྣམ་ཐར།	XVI

དོན་བདུན་ཅུའི་མཐའ་དབྱེད།

མཆོད་བརྗོད་སོགས།	02
རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་ལྷེད་ཀྱི་ཆོས་བརྟུན་པ་བཤད་པ།	06
ལམ་ཤེས་མཆོན་ལྷེད་ཀྱི་ཆོས་བརྟུན་ཅིག་བཤད་པ།	11
གཞི་ཤེས་མཆོན་ལྷེད་ཀྱི་ཆོས་དབྱེད་བཤད་པ།	16
རྣམ་རྒྱུ་གསུང་བ་མཆོན་ལྷེད་ཀྱི་ཆོས་བརྟུན་ཅིག་བཤད་པ།	20
ཅེ་མེའི་སྒྲོར་བ་མཆོན་ལྷེད་ཀྱི་ཆོས་བརྟུན་བཤད་པ།	27
མཐའ་ཀྱིས་སྒྲོར་བ་མཆོན་ལྷེད་ཀྱི་ཆོས་བརྟུན་སྟུང་བཤད་པ།	32
སྒྲིབ་ཅིག་སྒྲོར་བ་མཆོན་ལྷེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་བཤད་པ།	33
འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུ་མཆོན་ལྷེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་བཤད་པ།	35
བསྟུན་དོན་གཞན་བསྟུན་པ།	38
མཐུག་གི་དོན།	39

རྣམས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །

རྣམས་ཡང་དག་བཤད་པ།	49
རྣམས་ཡང་དག་གི་ལྟོས་གཞི་བཤད་པ།	49

རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	56
རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	64
འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།	65
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།	71
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།	75
རྟགས་སྒྲར་སྒྲང་བཤད་པ།	97
འགལ་རྟགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ།	97
མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ།	106
མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ།	111
དཔར་བྱང་སྒྲོན་ཆིག་	126

སྒྲོ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །

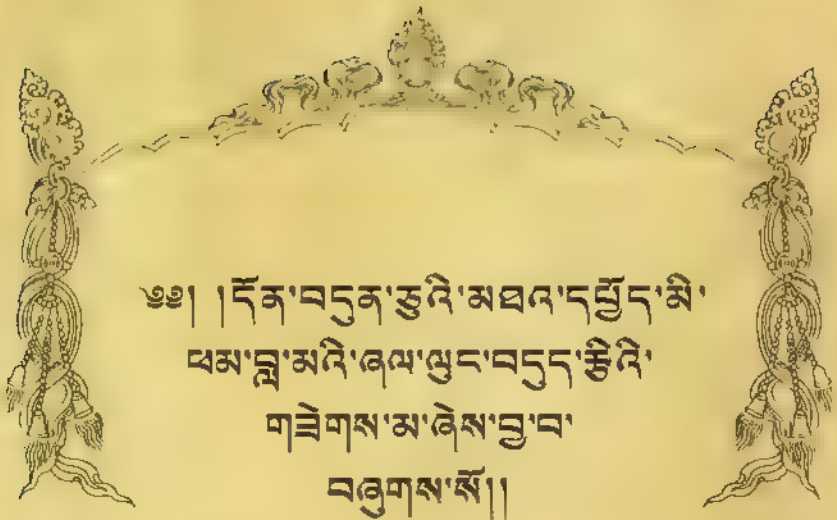
མཚན་པར་བརྗོད་པ།	130
སྒྲོ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དོགས་གཅོད།	130
སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	132
བཅད་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	133
ལོག་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	136
ཐེ་ཆོམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	137
སྒྲོ་རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	137
སྒྲོ་རིགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	138
གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ།	140

མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བཤད་པ།	162
མངོན་སུམ་ཆོད་མའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ།	163
རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་བཤད་པ།	168
རྒྱ་རྟགས་འཛིན་སེམས་བཤད་པ།	168
རྒྱ་བ་དག་དང་སུན་འབྲིན་བཤད་པ།	170
འུགས་བསྟན་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	174
དངོས་བསྟན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།	178
འབྲུལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་བཤད་པ།	182
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བཤད་པ།	183
ཚུམ་པ་མཐར་ཕྱིན་བའི་ཡན་ལག་མཛུགས་གི་དོན།	188
དཔར་བྱང་སྟོན་ཆེགས་	190

རྩ་མཉེན་བཅུ་མ་གྱའི་དཀར་གནད།

ལྟོག་པ་དོས་འཛིན་བཤད་པ།	194
ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་བཤད་པ།	198
ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར།	199
རྒྱ་འབྲས་ཆུང་བ།	200
རྒྱ་བྱེ་བྲག་བཤད་པ།	204
རྩ་མཉེན་གྱི་.....	211
རིགས་ལམ་འཁྲིང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	214
འགལ་འབྲེལ་བཤད་པ།	214

ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས་བཤད་པ།	220
ཁར་བྱང་པར་ཕྱན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	224
ཐུ་ཤམས་ཆེ་བ།	230
རྩིས་འགྲོ་ལྟོག་ཐུབ་བཤད་པ།	240
རིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	250
རྣམ་མཁེན་རྒྱལ་རྒྱ་བཤད་པ།	250
ཁར་བྱང་ཁས་ཐོངས་སོང་ཚུལ་བཤད་པ།	259
དགག་གཞི་རྒྱལ་རྒྱ་བཤད་པ།	267
འིས་འམངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	273
མལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	293
གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	311
སེལ་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	326
རྒྱལ་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	328
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བཤད་པ།	330
མཆོན་སྒྲོར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	340
རྟགས་སྒྲོར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	345
མཇུག་བྱང་།	354
དཔར་བྱང་སྒྲོན་ཆིག་	356
ཁྱོགས་སྒྲིག་པའི་གཏམ།	358

༡༡། །དོན་བདུན་ཅུ་ཉི་མཐའ་དབྱེད་མི་
ཡམ་ལྷ་མའི་ཞལ་ལྷང་བདུད་ཅི་ཉི་
གཟེགས་མ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་ལོ།

སྟོང་པའི་ཞལ་ལྷང་ལྷང་བྱུག་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོ།

དཀར་ཆག

བསྟན་བཅོས་མངོན་བར་རྟོགས་པའི་གཞུང་དོན་ལ།

མཐའ་དཔྱོད་མི་བམ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་སྟེ།

བདུན་ཅུའི་དོན་གྱི་བདུད་རྩི་ཐེགས་མ་འདི།

ཐྱོགས་སུ་གཏོར་བས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྟེང།

༡༡། །དོན་བདུན་ཅུ་ཉེ་མཐའ་དཔྱད་མི་ཡམ་ལྷ་མའི་ཞལ་
ལྷ་བདུན་ཅུ་ཉེ་གཟེགས་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུགས་སོ།།

མཆོད་བརྗོད་སྐབས།

༡༢། །ཀར་གི་མགུར་གྱི་ཆོས་དུང་ལྷན་པོའི་དབྱངས། །རང་རང་སྒོར་འཆོས་
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ། །མོ་ཡང་ཐེག་མཆོག་དཔལ་པོའི་བལྟ་སྐལ་ཆེ། །ཤེར་ཕྱིན་
ལེགས་འདོམས་ཤུ་ལྟའི་ཉོག་ལ་འདུད། །རྒྱལ་ཆབ་མི་ཡམ་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་མ་ཡི།།
གསུང་གི་སྟོན་མེས་ཤེར་ཕྱིན་རབ་གསལ་བ། །ཐོགས་མེད་འཕགས་སེང་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པ་དང་། །དར་མའི་མཆོན་ཅན་སོགས་ཀྱི་བྱིན་ལས་སྟེད། །སྟོང་གསུམ་ཡིད་
བཞིན་དཔར་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ལན་བརྒྱར་བཀའ་ཡང་བྱིན་དེའི་ཆ་ཅན་ཞིག །
འཁོར་མེན་དེ་ཕྱིར་གྲུས་པས་བྱུག་བགྱིས་ནས། །གསུང་གི་རྗེས་སྒོས་བྱོགས་ཅན་
འདི་ན་ཐོང་། །གྲུར་གྲུས་གྱིས་སྐྱགས་བཅོ་མའི་གསེར་སྒྲུངས་སྟུ། །ལྷན་པོ་མདོག་
ལྷན་རལ་གྱི་རབ་ཏུ་གདེངས། །བཅུ་དྲུག་ལང་ཆོ་ཆེར་ཐོག་ལྷག་པའི་ལྷ། །སྟོང་
དབྱུས་བཅུགས་ལ་སྒོ་ཡི་སྒྲུང་བ་སྟོལ། །མ་ལུས་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི།།
འཕྲིན་ལས་བདག་གིར་མཛད་ཅིང་མཁའ་ཁབ་ཀྱི། །འཕྲོ་ཀྱན་ཅིག་ཅར་དབྱུགས་
དབྱང་ལ་རིངས་པའི། །འཕགས་མ་ཁྱེད་གྱིས་འཕྲིན་ལས་སྟོ་བརྒྱ་ལྟེས། །དེ་ལ་
འདིར་རེ་ཞིག་རང་རེའི་མཁས་བྱུང་བལྟན་དར་བའི་ཡིག་ཆའི་ཁས་སྒྲུང་དང་མཐུན་
པར་པར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱིའི་ཁོག་གི་འཕྲོ་ཚུལ་ལ་མི་སྟོངས་པའི་ཕྱིར་དངོས་བརྒྱད་དོན་

བདུན་ཅུའི་རྣམ་པའག་དང་། ཞར་བྱུང་ཉིར་མཁོ་ལག་ལ་ཞིག་བསྟན་དར་བའི་གསུང་
མཐའ་དབྱེད་དང་གཞུང་གཞན་ལས་བསྐྱུས་ནས་རང་གཞན་གྱི་བརྗེད་ཐོར་ལོད་
པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མ་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གྱིས་མཆོད་
བརྗེད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་ཉིད་ལམ། ཞེས་སོགས་གྱིས་དགོས་སོགས་
ཆོས་བཞི་དང་ཆོས་པ་དམ་བཅའ་བསྟན་དོ། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་རྣམ་པའབྱེད། ལམ་ཤེས།
གཞི་ཤེས་དང་གསུམ་མི་མཐེན་གསུམ་དང་། དེ་ཡི་སྤྱིར་དུ། རྣམ་ཐོགས་སྦྱོར་བ།
ཅེ་མའི་སྦྱོར་བ། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་བཞི་ལ་སྦྱོར་བ་
བཞི་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡི་སྤྱིར་དུ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་བྱངས་ན། དངོས་སོ་བརྒྱད་ཅས་
བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལྷན་པ་ནི། དངོས་སོ་བརྒྱད་གྱིས་ཡང་དག་བཤད། ཁེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་བྱངས་ན། དོན་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
ཅས་ཟེར།

དེ་རྣམས་བཤད་ན། དེ་ལ་དང་པོ་རྣམ་པའབྱེད་ལ། ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ རྣམ་པའབྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་
པའི་རྣམ་པའབྱེད་དང་། རི་སྤྱིད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའབྱེད་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་
སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ནི། སྦྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
སྦྱོང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་གྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐེན་པ། ལམ་ཤེས་
གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་དང་བྱང་འཕགས་གྱི་
མཐེན་པ། གཉིས་པ་དང་རྣམ་པའབྱེད་དོན་གཅིག་ རྟོགས་རིགས་གྱི་སྦྱོར་ས་དཔྱེན།
ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོགས་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་

གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ཚྭ་གསེང་གསུ་གནས་པའི་
འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཆོད་པ་གང་རུང་གིས་
བསྐྱུས་པའི་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་མཆོད་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
གཉིན་པོའི་ཚྭ་གསེང་དང་། མི་མཐུན་ཚྭ་གསེང་གྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ས་མཚན་ས་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་རྣམ་རྗོགས་སྒྲོར་བ་ལ། མཆོད་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཞི་ལྷག་
ཟུང་འཁྲེལ་གྱི་སྒྲོར་བས་རྗོགས་པར་བསྐྱོམ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་རྗོགས་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཆོད་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བའི་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཡོད། ས་
མཚན་ས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྭ་གསེང་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། སེམས་དཔའི་
ཡེ་ཤེས་དང་དོན་གཅིག་པའི་སྤྱིར་རོ།

ལྔ་པ་ཅེ་མོའི་སྒྲོར་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱད་ཀྱི་མཆོད་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་
ཤེས། ཅེ་མོའི་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲོར་ལམ་ཅེ་སྒྲོར། མཐོང་ལམ་
ཅེ་སྒྲོར། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་དང་བཞི། ས་མཚན་ས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།

དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་ནི། ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོན་ས་
ཆོས་པ་རེ་རེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཆོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་
གསུམ་གྱི་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བསྐྱོམ་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཟེན་བྱེད་པར་

ཕྱིན་ཏུག རྗེས་པར་ཏུག །དངོས་མེད་རོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པ་བརྟག་གསུམ་གྱིས་
 ཟིན་པའི་དབྱེ་བས་བརྟག་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་པ་ལམ་ནས།
 རྟུན་མཐའི་སྟོར་བར་ཁྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་སྟོར་བའི་སྤྲོ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་གི་བར་ཏུ་
 ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་པ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་མི་འཛོལ་ཞེ། མཐར་གྱིས་སྟོར་བ་
 ལ་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཏུ་ཁྱུར་པའི་རྣམ་ཛོགས་སྟོར་བ་ཕྱོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས་སོ། །
 འོན་ཀྱང་འདི་རྒྱུ་ཅམ་ནས་ཐོབ་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

བདུན་པ་སྐད་ཅིག་སྟོར་བ་ལ། ཆོལ་བ་གཅིག་གིས་ཕྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་རིམ་མ་འཆོལ་བར་སྒྲོམ་རྒྱས་
 པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། སྐད་ཅིག་སྟོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་
 ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྟོར་བ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྟོར་བ་དང་བཞི། ས་
 མཆོམས་རྟུན་མཐའ་དང་དེའི་སྟོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད།

བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ལ། སྟོར་བཞི་བསྒྲོམས་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་
 ཐོབ་བུ་མཐར་རྒྱག །འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐུ་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ ཡོངས་སྐུ་ སྤྱལ་སྐུ་དང་བཞི་ཡོད། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་གྱི་
 ས་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་རྣམས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་ཀུན་མཐེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་
 སོགས་རྒྱུད་པ་ཏུག་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་དངོས་བརྒྱད་མདོ་ཅམ་བཤད་པའོ། །
 དེ་རིང་ས་སྟེང་གང་བའི་གསེར་གྱི་བདག །སང་ཉིན་ཡི་དྲགས་མི་འཕྱར་གཏོང་ཅི་
 ཡོད། །དངོས་བརྒྱད་རགས་པ་འདི་ཅམ་ཚུལ་བཞེན་ཏུ། །ཤེས་བཤང་གོང་འབྲའི་
 རིན་ཆེན་འབྲུམ་ལས་སྟག །

ད་ནི་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་སོ་སོར་མཆོན་ཕྱེད་གྱི་ཆོས་ཅི་

ཅས་ཡོད་པ་རྣམས་བསྐྱེམས་པས་དོན་བདུན་ཅུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནེ། རི་ལྷར་ཡིན་
ན། ཀླམ་མཁེན་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ། ལམ་ཤེས་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་
གཅིག །གཞི་ཤེས་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ། རྣམ་ཐོགས་སྦྱོར་བ་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་
ཆོས་བརྒྱ་གཅིག །ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད། མཐར་ཁྲིས་སྦྱོར་
བ་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་གསུམ། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི།
འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་བདུན་ཅུ་ཆར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

ཀླམ་མཁེན་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་བཤད་པ།

དེ་རྣམས་འཆད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་གདམས་པ་ཤད་ད། །ཞེས་པ་
ནས། ཀླམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་པ་ཆོད། །ཅེས་པའི་བར་གསུང། དེ་ལ་དང་པོར་རྣམ་
མཁེན་མཆོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་
པ་ནི། གཞན་དོན་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པ་དཔྱེགས་ཤིང། རང་གི་
ཤོགས་ཐོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཆུངས་སྣན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་
ལམ་གྱི་འདུག་སྐྱོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་
ཁྱད་པར་ཅན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ནིང། དེ་ལ་སྒྲས་བརྩོད་རིགས་ཀྱི་
སྐྱོན་ས་དཔྱེ་ན། ཀྱང་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད།
ས་མཆོམས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་དཔྱེ་ན། མོས་བ་སྦྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། ལྷག་བསམ་དག་
པའི་སེམས་བསྐྱེད། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སྒྲིབ་བ་སྤངས་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་དེ་བཞི་ཡོད། དེ་འཆད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་

སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་གསུང། དཔེ་སོགས་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྒྲོན་ས་དཔེ་ན། དེ་ཡང་ས་
གསེར་རྒྱ་བལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་
ཉེར་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
བར་དུ་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱ་སྐོབ་པའི་
ཐབས་མ་ཐོར་བར་འདོམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་གྲུང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྫོད་
བྱེད་ནམ་དག་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་
གི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ། སྐབ་དང་བདེན་པ་ནམས་དང་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
པའི་སྐབ་པ་རང་གི་རོ་པོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་སོགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་
དཔེ་པ་བཅུ་ཡོད། དེ་ཡི་ནང་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུས་མཆོན་བྱ་དོན་
ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་མཆོན། དེ་འཆད་པ་ལ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྒྱོན་སོ་དག །ཅེས་
སོགས་གསུང། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་རྒྱར་བཀོལ་ཡང་འདི་ནས་འཕྲོས་པའི་རྒྱས་
བཤད་ཡིན་ནོ། །

གདམས་ངག་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དཔེ་ན། རེས་པའི་གྱི་གདམས་ངག་དང་།
འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྲུང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
རྫོགས་རེས་སུ་གྲུང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དཔེ་ན། རྫོད། ཅེ་སོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་
དང་བཞི། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བས་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་

པའི་ཞི་ལྷན་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནམ་ཐོབ་པ་ན་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕྲོས་པར་
 འཇོག་པས་ས་མཆོམས་སྦྱོར་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། སྦྱོར་ལམ་དེ་ཉིད་སོ་སོར་ཉན་ཐོས་
 སོགས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཆུང་དང་། དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ། སྤང་བྱའི་
 བྱུང་པར་ཡོངས་འཛིན་བཅས་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་
 པ་ནས། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུང་ཞིང་། དེའི་ནང་
 རས་ཤེས་སྒྲིབ་གྲུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ལུལ་གྱི་
 སྒོ་ནས་དགྲ་དགྲར་བྱེ་བ་རྣམས་ཅ་བར་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱངས་པས་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སུ་འཇུག་ཏུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། དཔྱེན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འཇུག་གྱི་རིགས་གཉིས། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་རིགས་དང་གསུམ་ཡོད། ཆོས་དབྱེད་ས་གང་ཞིག་ངོ་མོ་ཉིད་སྦྱར་
 འཇུག་ཏུང་། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་པའི་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་སྦྱར་འཇུག་ཏུང་། རྒྱས་འཇུག་གྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལས་གཞན་
 པ་ནི་བྱང་ལེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་སྦྱར་པའི་འགོ་ག་
 བདེན་དང་། བྱང་ལེམས་མཐོང་ལམ་པ་རྟག་སྟོང་རྣ་བུ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་
 ལམ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་
 ཉེན་གཞི་བྱེད་པ། ལྡབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་བསྦྱབ་པའི་ཉེན་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེན། རྟོགས་པ་ཡིན་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བརྟག་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ནི། སྦྱིར་རིགས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་ཉེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 ནི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དང་། ལྡབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་

པའི་དེ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོང་ལ་མ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཡོད་དོ། །རིགས་ལ་ཚད་
སྒྲོང་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱིར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་
གསུང་།

ལྔ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐུ་བ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་གཞི། ཐེག་ཆེན་སྐུ་བ་པའི་
དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད། དཔྱེ་ན། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད། ས་
མཆན་མ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་པ་མ་དེས་ཤེས། དེ་འཆད་པ་ལ། དམིགས་པ་
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བརྒྱད་གསུང་།

དྲུག་པ་ནི། གང་གི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆེན་སྐུ་བ་པ་ལ་འདུག་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་
ཐུག །ཐེག་ཆེན་སྐུ་བ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་གི་མཆན་ཉིད། ཆེན་པོ་གསུམ་
གང་ཏུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག །སྐུ་བས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་ཐེག་ཆེན་སྐུ་བ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད། དཔྱེ་ན། སེམས་ཆེན་པོ། སྒྲོང་
བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སངས་འཇགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། རི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན། སྐུ་བས་འདིར་
དངོས་བསྟན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ས་མཆན་ས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་
འཆད་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་
གསུང་།

བདུན་པ་ནི། བར་ཕྱིན་རེ་རེ་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཆང་བར་བསྐྱུས་ནས་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཐེན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་
ཡེ་ཤེས། གོ་སྐབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་རྒྱས་པར་དཔྱེ་ན། ཐུན་པའི་གོ་ཆ་དྲུག་ནས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆ་དྲུག་གི་བར་སོ་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། བསྐྱུ་ན་ཐུན་པའི་གོ་ཆ་སོགས་

དུག་ཡོད། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོད་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གང་ཡང་རྒྱང་བས་ཟིན་པའི་སྒོ་
ནས་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་དགེ་པའི་ཅ་བ་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་པར་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་
རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁའ་ལ། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེས་འོག་
མ་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འབྲེ་གསུང་། གོ་སྐྱབ་གྱི་ས་མཆོམས། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་
ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཡོད། དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་ལ་སོགས།
ཞེས་སོགས་རྒྱང་བ་བཞི་གསུང་།

བརྒྱད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་གྱི་སྦྱོར་
ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་མ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་
འབྲས་གྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་གཙོ་མོར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། འདྲུག་སྐྱབ་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔྱེན། བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་སྤྱིན་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་པ་ལྟར་དགུ་ཡོད།
བསམ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱར་བཞོལ་ཡང་སྐབས་འདི་ནས་འཕྲོས་པའི་རྒྱས་བ་ཤད་ཡིན་
ནོ། །ས་མཆོམས་ནི། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཤོད་ནས། རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།

དགུ་པ་ནི། མཐུག་གི་གཉིས་པོ་འདི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་མི་སྣང་བས་སྤྱི་དོན་
ལྟར་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་
གྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས། རང་འབྲས་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་གང་རྒྱང་དངོས་སུ་འབྱེན་བྱེད་གྱི་སེམས་དཔའི་
ཡེ་ཤེས། ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔྱེན། བཅེ་དང་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག་
ཁྲིས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་པ་ལྟར་བརྒྱ་བཤད་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས། རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། འདི་ནས་འཕྲོས་པའི་ཞར་
བྱུང་ས་ཡེ་ཡོངས་སྦྱོར་རྣམས་འཆད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་བཟུལ་ཤིས། ཞེས་

པ་ནས། བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་
སྐྱབ་འཆད་པ་ལ། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་
གསུང་།

བཅུ་པ་ནི། རང་འབྲས་རྣམ་མཁེན་གཤོན་མི་ཐ་བར་ངེས་པར་འབྱིན་པར་
བྱེད་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས། རེས་འབྲུང་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཆེད་དུ་བྱ་
དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པ་སྟར་བརྒྱུད་ཡོད། ས་མཆོམས་
དག་པ་ས་གསུམ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཅུ་པོས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་
མཆོན་པའི་ཚུལ་གྱིས། ལུབ་པའི་མཁེན་པ་རྣམ་མཁེན་ཉིད་བཤད་དོ། །

རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་ཉིད། །

ཡུལ་བཅུ་འཁོར་ནས་མཆོན་ཚུལ་རགས་འདི་ཅམ། །

མི་པམ་རྒྱལ་བའི་ཞལ་ལྟངས་གཟེགས་མ་བྱ། །

ན་བའི་བཅུད་དུ་ཐོབ་འདི་འང་སྐལ་བ་མཆོག། །

ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་ལ། དེའི་
དང་པོ། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་འཆད་པ་ནི། ལམ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ཁྱད་པར་
དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་
ལག་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་བྱེད། །ཞེས་སོགས་གྱིས་

བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད། ས་མཚམས་སྤྱིར་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དང་། འདིར་དངོས་བསྟན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་ལམ་
ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོ་བ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ས་ཟིན་པའི་སྒོ་
ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐུན་པ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེན། དེར་གྱུར་པའི་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོ་བ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ས་ཟིན་
པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱེ་
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱུས་པའི་བྱང་སེམས་
མཐོང་ལམ་པའི་མཐུན་པ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས། ལྔ་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དང་། རྩི་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་
འཆད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་བ་ནས། མཐུན་ནས་ཆོས་རྣམས་
མ་གཟིགས་ཐུང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུང་།

གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་མཐུན་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱུས་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་
པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་མཐུན་པ། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་བ་
དང་། ས་མཚམས་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་མཚུངས། དེ་འཆད་པ་ལ། རང་བྱུང་བདག་

ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་པའི་བར་
གསུང་།

བཞི་པ་ནི། སྤྱིར་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་
ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཆེ་འདི་
སྤྱིའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཕན་ཡོན་ཆེན་
པོ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་
ལ་སོགས་བརྒྱུག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བདེན་སྟོང་སྟོས་བྲལ་ཏུ་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྤྱིར་མཐོང་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། མཉམ་རྗེས་གཉིས་དང་། མཉམ་བཞག་ལ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་སོགས་དབྱེ་བ་མང་ཞིང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
གྱི་དེ་ལ། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱུག་ཡོད་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་གྱི་ས་མཆོམས་ནི། ས་དང་པོའི་དཀྱིལ་སྟོད་ན་ཡོད། དེ་མདོར་བསྟན་ཀྱས་
བཤད་གྱི་སྟོན་ས་འཆད་པ་ལ། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས།
ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ། །ཞེས་པའི་བར་གསུང་།

ལྷ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་ལམ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན།
ཐེག་ཆེན་སྟོན་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཀྱན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་
ལ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟོན་མཆོད་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་ནས་བསྟན་
པའི་སྤྱིས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་བཞི། ལྷ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་གཅིག་ །བདག་འབྲས་
གཅིག་སྟེ་ཏུག་ཡོད། ས་མཆོམས་ནི། འདིའི་དངོས་བསྟན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་ལམ་

ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

དུག་པ་ནི། ལུས་དོན་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རྩང་བའི་འབྲུང་གནས་སུ་ཡིད་
 ཆེས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྒྱ་དོན་འབྲེས་རྩང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་
 བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མདོན་ཉོག་པ། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོད་ཉིད།
 དཔྱེན། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དོན། གཉིས་དོན་སྦྱར་བ་
 དང་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱང་འཕྲིང་ཆེ་གསུམ་རེ་སྟེ་བས་དགྲ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱང་
 འཕྲིང་ཆེ་གསུམ་གསུམ་དུ་དཔྱེ་བས་ཉེར་བདུན་ཡོད། མོས་ལུས་ལ་གཞུང་ལམ་
 འབྲས་བུའི་ཤར་སྟེན་གསུམ་ཡོད། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་པོའི་ས་མཆོམས་
 སྒྲིར་ས་བརྒྱ་ཀའི་རྗེས་ཐོབ་ན་ཡོད། དེ་ལ་ནང་ཆོན་དུ་མ་དག་ས་བདུན་དང་། ས་
 བརྒྱད་དགྲ་གཉིས། ས་བརྒྱ་བ་རྣམས་ལ། རང་དོན། གཉིས་དོན། གཞན་དོན་རྣམས་
 གཙོ་ཆེ་རྒྱང་གི་བཞག་ལུགས་ཀྱང་བཤད་པར་གོ་བ་ལེན་རྒྱ་ཡོད། དེ་འཆད་པ་ལ།
 མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། ཅེས་པའི་
 བར་གསུང།

བདུན་པ་ནི། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ལ་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་གང་ཡང་རྩང་བ་ཐུགས་དཔྱེས་པའི་ཆ་
 དང་། དེ་གང་ཡང་རྩང་བའི་དངོས་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆ་གང་རྩང་དུ་
 དམིགས་པ། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བན་ཡོན་གྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེན། དེར་
 སྒྱར་པའི་བརྗོད་པ་དགྲ། བཀྱར་བ་དགྲ། བསྐྱགས་པ་དགྲ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རང་དོན།
 གཉིས་དོན། གཞན་དོན་གྱི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་སོ་སོའི་སྐབས་སུ། རིམ་བ་བཞིན།
 བརྗོད་པ་དང་། བཀྱར་བ་དང་། བསྐྱགས་པ་རྣམས་རིམ་བ་ལྟར་དགྲ་ཆོན་དུ་སྒྲོར་
 བར་བཤད་འདུག་པས། དེ་ལྟར་ན་ས་མཆོམས་ཀྱང་དེས་ཤེས་སོ། །དེ་འཆད་པ་ལ།

ཤེས་རབ་མངོན་ལྗོན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུང།

བརྒྱད་པ་ནི། རང་གཞན་གང་རྒྱུ་གི་དགོ་ཅུལ་བྱུང་པར་ཅན་ཏུ་སྒྱུར་
བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རྒྱུ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་
རྟོགས་བྱུང་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རྒྱུ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་
བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་འཆད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བྱུང་པར་ཅན།
སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་གསུང། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ནི་དམིགས་མེད་ལྷན་པ་ཅན། །
ཞེས་པ་ནས། བསྟོ་བ་གཞན་ནི་ལྷན་གསུམ་གྱི། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བ་དག་ཉིད་
དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། བསྟོ་བའི་རྒྱུ་ལ། ལྷན་པ་དོ་
གོ། དགོས་པ་ལྷན་པ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས། ས་མཆོམས་ས་བཅུ་ཀའི་རྗེས་སྟོ་བ་
ན་ཡོད།

དགུ་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅུལ་དགའ་བ་སྟོམ་པའི་རང་གི་ཁྱོགས་
ཡིད་བདེ་དང་མཆུངས་ལྷན་ཏུ་སྒྱུར་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རྒྱུ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་
དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཁྱོགས་ཐབས་ཤེས་གྱིས་
དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་གོང་དང་མཆུངས། དེ་འཆད་པ་ལ། ཐབས་དང་
མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུང།

བཅུ་པ་ནི། གཙོ་པོ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཐག་མེད་སྟོམ་ལམ། སྐབས་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེ་ཡི་ངོ་མོ་
ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་པ་ནས། གཏོང་བར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་

དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལྟོ་ཡོད། ས་མཚམས། ས་བརྩ་ཀའི་མཉམ་བཞག་ན་ཡོད།

བརྩ་གཅིག་པ་ནི། གཙོ་བོ་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་ཐེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལས། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལས་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་དངོས་
སྲུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་དུ་དབྱེ་ན་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཅིག་གིས། སྤངས་པ་
ཀྱི་གཅིག་གི་ལག་ཐེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་གཅིག་ཡོད། ས་མཚམས་ཀྱང་། ས་བརྩ་ཀའི་
མཉམ་བཞག་ན་ཡོད། སྤངས་པ་འདིར་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལས། རྒྱ། དུལ། འབྲས་བུ། རོ་
བོ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཞེས་
པ་ནས། གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བའི་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་
བརྩ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས། རྒྱ་རོ་བོ་བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཚུལ་ཅི་རིགས་
པས་མཚོན་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
ཞེས་པ་དེ་ཉིད་བཤད་དོ། །

འགྲོ་ལ་བཅེ་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །

གང་ནས་བྱིད་ལམ་གང་ཞིག་ཐེག་གསུམ་གྱི། །

རྟོགས་རིགས་མཐའ་དག་རྟོགས་བའི་ལམ་ཤེས་ཉིད། །

མི་གང་གིས་མཐོང་མི་དེ་དཔུས་ལོང་མིན། །

གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་དགུ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་དགུ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ནི།
གཞི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོ་ག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་བའི་

ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཆོད་པ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
མཆོད་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ལོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཆོད་པ། སྤྱིང་རྩེ་ས་ཞི་ལ་མི་གནས་
པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་དབྱེ་ན། དེར་གླུར་པའི་རྒྱ་ལམ་
ཤེས་དང་། འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་གཉིས་རེ་ཡོད། ལྷན་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་
ནས་དག་ལྟ་བུ། གོང་གི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་
མཆོད་གཞིར་འདོན། དེ་གཉིས་ཀའི་ས་མཆོངས། མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་གཉིས་འཆད་པ་ལ། ཚུ་རྩལ་པ་རྩལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་
སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་གསུང་།

གསུམ་པ་ནི། མཆོད་འདྲིན་གྱིས་བཅེངས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་
མཆོད་པ། འབྲས་བུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། འདིར་བདེན་འདྲིན་
གྱིས་བཅེངས་དོན། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་ན་བདེན་ཞེན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་།
སྤྱིང་ཉིད་ཐོས་བྱུང་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་པལ་པ་ལ་བྱེད། དབྱེ་ན། ཉན་རང་གི་
གཞི་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོངས། ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་ལམ་ན་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཐེན་པའི་ཐེག་དམན་
ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཆོད་པ། འབྲས་བུམ་ལ་
ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་གླུར་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
གཉིས་ཡོད། ས་མཆོངས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་
དུ་ཡོད། དེ་གཉིས་འཆད་པ་ལ། དེ་ནི་མཆོད་མར་དམིགས་སྟོན་ས། །ཞེས་སོགས་

རྒྱ་བ་བཞི་གསུང་།

ལྷ་བ་ཞི། ཐལས་ཤེས་ཁྲད་པར་ཅན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་དམན་
འཕགས་པའི་མཆོན་པ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་དང་།
ས་མཚམས་སྤར་གྱི་འབྲས་ལྷུང་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་མཚུངས།

དུག་བ་ཞི། ཐལས་ཤེས་ཁྲད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ས་ཟིན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཆོན་པ། གཉེན་པོ་སྟོགས་
ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚམས། སྤར་གྱི་འབྲས་ལྷུང་ལ་ཉེ་
བའི་གཞི་ཤེས་དང་མཚུངས། མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་པོའི་མཚན་
ཉིད་མཐའ་དཔྱད་དུ་མི་གསལ་ཞིང་སྤྱི་དོན་ལྟར་ཡིན། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་
ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་སྟོགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་བ་ལ།
གཟུགས་སོགས་སྤར་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཞེས་བ་ནས། རི་སྒྲིབ་བཤད་བ་འདི་ཤེས་
བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་གིས་བཤད་དོ། །

བདུན་བ་ཞི། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་
ཡེ་ཤེས། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྟོར་བའི་མཚན་ཉིད། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་
སྟོར་བའི་ལྷུང་ལྷུང་ཅན་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་
ཟིན་པའི་སྟོན་ས་ཉན་སོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མདོན་
རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྟོར་བའི་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །ཞེས་བ་ནས། རྒྱང་
བ་ནམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ས་བསྟན་པ་ལྟར་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ས་
དབྱེ་བ་བརྩ་ཡོད། ས་མཚམས་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་
ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད།

བརྒྱད་པ་ནི། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བདེན་
སྒྲོར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སེམས་དཔའི་གཞི་
ཤེས་སྒྲོར་བ་ཟེན་ཐུང་གི་སྒྲོར་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་འཇིག་
སྐྱེད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོམ་ཉིད། དེ་ཐེན་ རོ་ཤོ་ མཆོན་མ། དེ་ཐེན་ ཡུལ་
ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཐེན་བ་བཞི་ཡོད། སྤྱིའི་ས་མཆོམས། ཐེག་ཆེན་
ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དང་། དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་
ན་ཡོད། དེ་འཆད་པར། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རྫོམ་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་
གཉིས་གསུང་།

དགུ་པ་ནི། བསྟན་དར་བའི་སྤྱི་མཐའ་དབྱེད་ལས་སྐབས་འདིའི་མཐོང་
ལམ་གྱི་མཆོམ་ཉིད་དངོས་སུ་མི་གསལ། དེས་ན། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་མཐོང་
ལམ་གྱི་མཆོམ་ཉིད། དེ་ཐེན་ སྐབས་འདིར། འདའ་བྱ་དང་འདའ་བྱེད་གཉིས་སུ་
དེ་ཐེན་བ་དང་། བཟོད་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དེ་ཐེན་སོགས་ཡོད། ས་མཆོམས།
སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། སྐབས་འདིར།
སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་མདོར་བསྟན་
ནས། མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ཉག་མ་
ཡིན་མི་ཉག་མིན། །ཞེས་པ་ནས། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ། །ཞེས་པའི་བར་
གསུང་། མཐེན་གསུམ་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་མཆུག་སྐྱད་སྟོན་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་
ཆོག་གསུམ་པོ་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་
བཞི་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དགུའི་སྟོན་ས། རྒྱ་རོ་ཤོ་སོགས་ཅེ་རིགས་པའི་
སྟོན་ས་མཆོན་པའི་ཚུལ་གྱིས། ཀུན་ཤེས་པ་གཞི་ཤེས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་བཤད་དོ། །

གཞི་ལ་འབྲུག་པས་འཁོར་བར་མཉམ་པུར་ཅིང་། །
 ཚུལ་བཞིན་ཤེས་ན་རྣམ་པོ་ལ་ཐོབ་འབྲུར་བའི། །
 ལེགས་ཉེས་མཆོམས་འདིར་ཡུད་ཅམ་མི་མེམས་བའི། །
 སྒོན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་མེ་བརྒྱ་འབར། །

འཕགས་བཞི་ཀུན་བསྐྱེད་ཡུམ་མཆོག་མཆེན་གསུམ་གྱི། །
 དོན་སྤྱི་རགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིད་ངོ་ཡི། །
 རིང་བུར་སྐད་ཅིག་འཆར་དེའི་བ་སྤྱ་ལའང། །
 ཆངས་དབང་འཁོར་བསྐྱར་གྱེ་བས་འགཅ་དུ་མེད། །

ཀླུ་མཛུགས་སྒྲུབ་པ་མཆོག་གྲུང་གི་ཆོས་ བརྟུན་གཅིག་བཤད་པ།

བཞི་པ་རྣམ་ཆོགས་སྒྲུབ་པ་མཆོག་གྲུང་གི་ཆོས་བརྟུན་གཅིག་བཤད་པ་
 ལ། དང་པོ་ནི། འདིར་རྣམ་ཆོགས་སྒྲུབ་པ་མཆོག་གྲུང་གི་ཆོས་དང་པོ་རྣམ་པ་ལ།
 མཆོན་ཉིད་ནི་འཛོག་མི་རིགས་ཉི། སྐབས་འདིར། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཆོན་ཉིད་དེ། །
 ཞེས་རྣམ་པ་གཉེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དུ་གསུངས་པས། དེས་ན་འདིར་རྣམ་
 པ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དུ་སྒྲུབ་ནས་འཆད་པ་ལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་
 ཤར་བའི་སྒོ་རྣམས་རང་གི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
 སྒོ་འདོགས་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མཆེན་པ། སྐབས་འདིར་བསྐྱར་བའི་གཉེན་

པོའི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན། མཐེན་གསུམ་གྱི་དཔྱེ་པའི་རྣམ་པ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་
 དཔྱེ་ན། དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་རེ་ཡོད། ས་མཆོམས། སྐབས་འདིར་བརྟན་
 པའི་དེ་ཙོག་ས་ལས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་འཆད་པ་ལ། གཞི་
 ཤེས་པ་ཡི་ཤེ་བྲག་རྣམས། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུང། མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་དཔྱེ་ན། ཅུ་བར། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བརྒྱུར་སྟེ། ཞེས་པ་ནས།
 སུམ་རྩ་ཅད་ཀྱང་ལ་ཏུ་བཞེད། ཁེས་པའི་བར་དང། དེར་ཡང་རེ་རེ་ནས་གསལ་བར་
 མ་བྱུངས་པས། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་རྣམ་བཤད་སོགས་
 གྱིས་བཀལ་བ་ལྟར། སྟུག་བསྐྱེལ་རྟག་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འདིར་བརྟན་གྱི་རྣམ་
 པ་སོགས། བདེན་པ་དང་ཤོ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་རེ་དང། ལམ་བདེན་ལ་ཤེད་
 པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མཛོན་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་སོགས་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི་དང། སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལ། སྟོམ་
 ལམ་ཟག་མེད་དུ་གསྟེ་བཅོ་ལྔ་བཅས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་དང། འདོད་
 ཡོན་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྟེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་ལ་བརྟེན་པ་བརྒྱད། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་
 པ་བདུན། སྟུག་བདེན་ལ་བརྟེན་པ་ལྔ། འཇོག་བདེན་ལ་བརྟེན་པ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་དཔྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་
 དང། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། ཡང་དག་པར་
 སྟོང་བ་བཞི། རྩ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བུན་པའི་རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་
 དང། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ། གཞུགས་ཅན་གྱི་

མཐུ་བཅོམ་པ་སོགས་ནས། ལུས་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བར།
འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་སོགས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བཅུ་བཞི་ཡོད། ས་མཆམས། ཐེག་
ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། སེམས་དཔའི་སྒྲོར་བ་སྒྲིབ་དང་གནས་པ་གང་རུང་ལ་གེགས་
བྱེད་སེམས་དཔའི་སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། འགལ་སྒྲིན་རང་ལ་
བརྟེན་པ་ཉི་ལུ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐུན་སྒྲིན་མ་ཆང་བ་ཉེར་
གསུམ། འགལ་སྒྲིན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་སོགས་ན་
གསལ་བ་ལྟར། བཞི་བཅུ་ཞི་དྲུག་ཡོད་དེ། སྒྲོན་ནི་བཅུ་ཆན་བཞིར་བཅས་པ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱང་བ་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་མཆམས། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་
བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད།

ལྔ་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་
ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེས་སྒྲིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཆན་ཉིད། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། གླུ་ཐབས་འདིར་དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་སྒྲིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཆན་ཉིད། ལམ་
ཤེས་སྒྲིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དབྱེ་ན། ཤེས་མཆན། བྱུང་མཆན། བྱེད་མཆན། རོ་ཤོ་
ཉིད་མཆན་དང་བཞི་ལས། གང་གིས་མཆོན་དེ་མཆོན་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་
བཞིས་མངོན་བསྟན་ནས། དང་པོ་ཤེས་མཆན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་
དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཆན་བཅུ་དྲུག །
སྟོང་ཉིད་མཆན་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་
ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཆན་བཅུ་དྲུག །དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྟེན་ནས། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་མཁུན་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཆན་བཅུ་དྲུག་

སྒྲིལ་མཛོན་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་དང་། བསམ་མི་བྱུང་མཁོ་གསལ་
བྱུང་བར་བྱིས། །ཞེས་སྟགས་བྱིས་མཛོན་བསྟན་ནས། བསམ་མི་བྱུང་དང་མི་
མཛོན་དང་། །ཞེས་སྟགས་བྱིས་བྱུས་པར་བཤད་པའི་བྱུང་མཛོན་བྱུང་གི་ལུས་
དང་བདེ་དང་སྒྲིལ་བ་དང་། །ཞེས་སྟགས་བྱིས་བསྟན་པའི་བྱུང་མཛོན་བྱུང་གི་ལུས་
ཉོན་མོངས་ལྟུགས་དང་མཛོན་མ་དང་། །ཞེས་སྟགས་བྱིས་བསྟན་པའི་རོ་ལོ་ཉོང་
མཛོན་བྱུང་གི་སྒྲིལ་དེ་ལྟར་ཞེས་མཛོན། བྱུང་མཛོན། བྱུང་མཛོན། རོ་ལོ་ཉོང་
མཛོན་རྣམས་བྱིས་པར་དེ་རྣམས་བསྒྲིལ་བས་དགྲ་བཅུ་གོ་གཅིག་ཡོད་དོ། །

རྒྱལ་པོ། རྒྱལ་མེད་ཡོ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག་གི་རིགས་ལ་སྤོང་བ་
 རོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མདོན་རྟོགས། རྒྱལ་པོ་དེར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཐེག་
 ཆེན་ཆོག་གསལ་པ་གྱི་མཆན་ཉིད། ད་ཕྱི་ན། རྒྱུང་པ་མིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། ས་
 མཆོམས་ཀྱང་སྤྲ། ཆོག་གསལ་པའི་མཁས་བྱའི་ཕྱལ་ལ། དད་སོགས་ཕྱལ་ལྔ་ཡོད།
 དེ་འཆད་པ་ལ། མཆན་མེད་རབ་བྱ་སྤྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་སྤྲ་རྒྱལ་
 པོས་རྟོགས་དཀར་པ་ཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུང་རོ། །

ཡུལ་པ་ནི། འདིར་མཐའ་དཔྱོད་ལས་དངོས་སུ་མཆོན་ཉིད་མ་བཞག་
པས་སྤྱི་དོན་ལྟར་ན། གཙུ་པོ་ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་དཔལ་ལམ་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟགས། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་པའི་གཙུ་
པོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེན། རྟོད་པོགས་པའི་
ཡོད། དེའི་ཡང་ས་མཆོས་པ་ནི་སྤྱི། འདིར་སྟོར་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
དཔེགས་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། རྟོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔེགས་པ་འདིར། །ཞེས་བ་ནས། སྤྱི་
པྱེད་པོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་
ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་སེམས་མཉམ་པོགས་བརྒྱ་ཡང་། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་པོགས་

ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། བྱིར་མི་ལྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ལྱི་མཐའ་དཔྱད་ལས་དངོས་སུ་
མ་བཞག་པས། བྱིར་མི་ལྟོག་གི་དོན་ནི། ལམ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ལྷ་མེད་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲུང་རུང་དེ། དེའི་དོན་ཡིན། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་
ལ་དཔྱེན། དེར་ལྟར་པའི་སྒྱུར་ལམ་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པ། མཐོང་ལམ་
ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པ། ལྟོམ་ལམ་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པའི་
དགེ་འདུན་གསུམ་ཡོད། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མདོན་འཕྱར་པ་བརྟོག་
པ་སོགས་རྟགས་ཉི་ཤུ་སོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་
སེམས་དཔལ། སྒྱུར་ལམ་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་
ལམ་པའི་མཚན་ཉིད། རང་འདྲིན་བྱེད་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད། སྐད་ཅིག་
བརྒྱུག་སོ་གང་རུང་གི་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་། དག་གི་ཐ་སྙད་
ཁྱད་པར་ཅན་གང་རུང་དང་ལྟན་པའི་བདེན་པ་མདོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔལ། མཐོང་ལམ་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་
མཚན་ཉིད། ཟབ་སོ་ནམ་པ་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་ཆུང་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་སོ་གང་རུང་དང་ལྟན་པའི་རྗེས་པ་མདོན་
རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔལ། ལྟོམ་ལམ་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པའི་
བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བརྒྱང་
སྟེ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་ལ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། རྒྱས་པར་སོ་སོར་འཆད་པ་
ལ། སྒྱུར་ལམ་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་ལ་དཔྱེན། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་
སོགས་རྟགས། །ཞེས་པ་ནས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྟོག་ །ཅེས་པའི་བར་
གྱིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཏུ་བཤད་པའི་ཁྱོད་བྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་བརྒྱ་

གཅིག་ཁྱེ་མོའི་རྟགས་ཀྱིས་ །འཛོད་པའི་གཉིས། ཆོས་མཆོག་གི་གཅིག་རྣམས་
ཡོད་ཅིང། དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་ལ་དཔྱེ་ན། མཐོང་བའི་
ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས། མཛོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་གི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ཡོད། དེ་ནས་སྟོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་འཆད་པ་
ལ། ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཅོད་སྟོང་དང་བཅས་པ་དང།
རྟགས་བཅུད་པོ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས།
ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་དང། དེ་ལ་
དཔྱེ་ན། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བཅུད་ཀྱིས་དཔྱེ་བའི་བཅུད་ཡོད། ས་མཆོམས། ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྟོར་ལམ་ཐོད་ཡན་ཆད་སྟོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད།

དགྲ་པ་ནི། མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱིད་ནི་བདེན་སྟོང་མཉམ་
ཉིད་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་
འཛིན་མཛོན་འགྲུར་བ་སྟེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས། སྤྱིད་ནི་
མཉམ་ཉིད་སྟོར་པའི་མཆོན་ཉིད། འདྲེ་ལ་སྟེ་དོན་ན་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་མི་འདུའིང་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གཙོ་བོར་ཆོས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད་ཅེས་བཤད་འདུག།
དཔྱེ་ན། མཉམ་རྗེས་གཉིས། ས་མཆོམས་དག་ས་ན་ཡོད། སྤྱིད་ནི་མཉམ་ཉིད་སྟོར་
པ་དང། དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་
པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་གསུང།

བཅུ་པ་ནི། ཞིང་དག་སྟོར་བ་དང། ཐབས་མཁས་སྟོར་བ་གཉིས། མཐའ་
དཔྱོད་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་སྟེ་དོན་ལྟར་ན། རྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་
པར་ཅན་སྤངས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་དག་

སའི་ཡེ་ཤེས། ཞིང་དག་སྐྱོར་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་དང། ས་མཆམས་ཀྱང།
 སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྐྱོར་བ་དང་མཚུངས། དེ་འཆད་པ་ལ། སེམས་ཅན་འདིག་ཉེན་
 དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུང།

བརྩ་གཅིག་པ་ནི། ཐབས་མཁས་བརྩའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་སྦྱུ་བ་པའི་དུས་
 དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་ཤིང་གཙུག་པོར་སྦྱུ་སྦྱུའི་ལག་རྩེས་འཛིག་གྲེད་གྲི་
 དག་སའི་ཡེ་ཤེས། ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལུ་ལ་དང་སྐྱོར་བ་
 ཅན་འདི་ནི། དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་བ་དང། ཞེས་སོགས་གྲིས་བསྟན་པ་ལྟར།
 ཐབས་མཁས་བརྩས་དབྱེ་བ་བརྩ་ཡོད། ས་མཆམས། དག་ས་ན་ཡོད་དོ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བརྩ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས། རོ་པོ་བྱེད་ལས་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ཅེ་རིགས་
 གྲིས་རྣམས་བ་ཀྱན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་རྫོགས་སྐྱོར་བ་དེ་
 ཉིད་བཤད་དོ། །

མཁྱེན་གསུམ་རྣམས་བ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་པོ། །
 རྫོགས་པར་སྒོ་མ་པའི་སྐྱོར་བ་ཉམས་ལེན་ནི། །
 ཐེག་ཆེན་བསམ་གཏན་པ་ཡིན་འདི་མི་ཤེས། །
 ལྷན་སྒོ་མ་ལུན་ནག་འདོམ་པར་འཇལ་བ་ཡིན། །

ཆེ་མོའི་སྐྱོར་བ་མཆོན་གྲེད་གྲི་ཆོས་བརྒྱད་བཤད་པ།

ལུ་པ་ཆེ་མོའི་སྐྱོར་བ་མཆོན་གྲེད་གྲི་ཆོས་བརྒྱད་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་
 རི། མི་ལས་གྲི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་མི་ལས་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་

ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བརྒྱ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་རྩལ་བ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རེས་
ཆ་དང་པོ། རྟོན་ཅེ་སྒྲོལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་སོགས་ན་
གསལ་བ་ལྟར་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད། དེ་འཆད་པ་ལ། ཆེ་མོས་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ན། །
ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་བཞི་གསུང། ས་མཆོམས་སྒྲ།

གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འབེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་
བརྒྱ་དྲུག་པོ་གང་རྩལ་བ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རེས་ཆ་གཉིས་པ། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྲོལ་གྱི་
མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་སོགས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བརྒྱ་དྲུག་
ཡོད། དེ་འཆད་པ་ལ། འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སྒྲུབ་པོ་སྟེ། །ཅེས་སོགས་ཀྱང་བ་བཞི་
གསུང། ས་མཆོམས་སྒྲ།

གསུམ་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟགས་བ་བརྒྱ་པོ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རེས་ཆ་གསུམ་པ། གླུ་བས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བསོད་པ་ཅེ་སྒྲོལ་གྱི་
མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན། ཟིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དཔྱེ་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་འཆད་པ་ལ། ཀྱན་
མཁེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་བཞི་གསུང། ས་མཆོམས་
སྒྲ།

བཞི་པ་ནི། བསོད་ནམས་མང་པོས་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རེས་ཆ་བཞི་པ། གླུ་བས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྒྲོལ་གྱི་མཆོན་
ཉིད། འདི་ལ་གླུ་བས་འདིར་དཔྱེ་བ་དངོས་སུ་བཤད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་། དཔེ་བཞིའི་
དོན་བྱང་སེམས་བཞིའི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསོད་ནམས་མང་པོས་
མཆོན་ནས་བཤད་གླུ་བས། དཔེ་བཞི་ནི། སྒྲིང་བཞི་དང། རྟོན་དང་པོ། རྟོན་གཉིས་
པ། རྟོན་གསུམ་པ་རྣམས་དང། བྱང་སེམས་བཞི་ནི། བྱང་སེམས་མོས་སྒྲོད་པ།
སྒྲོད་པ་ལ་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ། སྒྲུབ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་

འཆད་པ་ལ། སྤྱིར་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུང་། ས་
མཚམས་སྤྱ།

ལྷ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མདོན་
རྟོགས། ལྷ་པས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་
ལ་དེ་ལྟེ་ན། ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་བཅུགས་བཞིའི་གཉེན་
པོར་གྱུར་པ་བཞི་ཡོད། དེ་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་དེ་ལྟེ་ན། མཐོང་སྤྱང་ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དགུ་རེ་སྟེ་བའི་སོ་དྲུག་པོའི་གཉེན་པོས་
དེ་ལྟེ་པ་སོ་དྲུག་དང་། ཤེས་རྒྱ་རྒྱས་པར་དེ་ལྟེ་ན་མཐོང་སྤྱང་ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་འཛིན་
གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་
གྱི་ས་ཡིས་སྟེ་བ་གསུམ་རེ་དང་། ས་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆེ་འབྱིར་རྒྱུང་དང་དགུ་རེ་སྟེ་
བས། མདོར་ན་འདོད་པའི་མཐོང་སྤྱང་ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་བཞི་པོ་ལ་དགུ་རེ་སྟེ་བའི་སོ་དྲུག་ །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ལ་སོ་དྲུག་ །
གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་ལ་སོ་དྲུག་སྟེ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་མཐོང་
ལམ་ཅེ་སྟོར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད། ས་མཚམས་སྤྱ། ལྷ་པས་འདིར་དངོས་བསྐྱེད་གྱི་དེ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ན་ཡོད། མཐོང་སྤྱང་ཤེས་སྤྱི་བ་དེ་དག་མདོར་
བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་དགུ་རེ་སྟེ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། འཇུག་པ་དང་
ཁི་རྟོག་པ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་
གསུང་། དེའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་རྒྱ་དང་། གཉེན་པོ་དེའི་འབྲས་བྱ་བྱང་
ཆེན་དང་། དེའི་ཁར་བྱང་བདེན་པར་བྱ་བ་མིན་ལ། བཀའ་ལན་རང་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བ་
དོན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །ཞེས་པ་

ནས། ཡང་དག་མཛོད་ནས་རྣམ་པར་ཁོལ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉེན་པོ་
མཛོད་ལམ་ཅེ་སྟོར་དངོས་དང་དེ་ལྟར་གྱི་མེས་པ་དཔའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་མཛོད་སྤང་
སྟེ་བ་པའི་མི་འཇིགས་པའི་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་ནས་རྗེས་སྟོན་ཏུ་ཉེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་རྫོགས་ལ་རྟོགས་པར་
ཁྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། སྟེན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ལྷགས་མི་མ་ཐུན་ལ་
རྟོགས་པར་ཁྱེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུང། ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཟུར་
བཞོལ་ཡང་འདི་ཡི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ནོ། །

ཏུག་པ་ནི། སྐབས་འདིར་མཐའ་དཔྱད་ཏུ་སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་མཆོད་ཉིང་
མི་གསལ་བས། སྟེ་དོན་ལས་སྤང་བྱ་སྟོམ་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། འདིར་བསྟན་སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་མཆོད་ཉིང་། དཔྱེ་
ན། མོང་ཏུ་མཛོད་ལམ་ཅེ་སྟོར་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དཔྱེ་སྟེ། སྟོམ་སྤང་ཤེས་
སྟེ་བ་གཟུང་འཇིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་སོ་ཏུག །བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་
པོས་དཔྱེ་པའི་བཞི་དང་། སོ་ཏུག་སྟེ། བརྒྱ་དང་བརྒྱད་སོགས་ཡོད། ས་མཆོམས།
ས་བརྩ་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད། སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱིས། སྟོམ་སྤང་རྣམས་
སྟོང་བ་ལ་ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་ཅལ་སྤྱང་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར། མོང་གྲལ་གྱི་སྟོར་བ་
དང་དངོས་གཞི་གཉིས་འཆད་པ་ལ། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འབྲུག་དགྲུང་།
ཞེས་སོགས་གསུང། སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྟེ་བ་གཟུང་འཇིན་གྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་ས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དགྲུ་རེ་ཕྱེ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ།
མདོར་བསྟུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་མར་
བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུང། སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྤང་བྱ་བཅོམ་པའི་མན་ཡོན་
འཆད་པ་ལ། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉེན་

བར་ཁྱེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུང།

བདུན་པ་ནི། བསོད་ནམས་མང་པོས་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་གནས་
ངན་ལེན་གྱི་ཏི་མ་ལྷ་མོ་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ཁྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལ་མ།
བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་གྱི་མཆོན་ཉིད། འདི་ལ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་དཔྱེ་བ་
མ་བཤད། ས་མཆོན་པ་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་དེ་
བསོད་ནམས་མང་པོས་མཆོན་ནས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དམིགས་པ་བདག་སྟེན།
ནམ་པ་ཐབ་ཚུལ་ནམས་འཆད་པ་ལ། སྟོར་གསུམ་སྟེ་པོ་ཉན་ཐོས་དང་། །ཞེས་པ་
ནས། རབ་ཏུ་སྟོན་ནམས་རྒྱད་མར་གྲོལ། །ཞེས་པའི་བར་ནམས་གསུང།

བརྒྱད་པ་ནི། བདེན་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ཏུ་འདུར་མི་རུང་བར་
འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན།
དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡིས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད།
ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་ཡོད། ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་པོ་མངོན་
འགྱུར་པའི་ས་མཆོན་པ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད་དམ་སྟེ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་པ། ངོ་མོ་ཡོན་ཏན་སྤང་བུ་སྤང་ཚུལ་སྤང་
བུ་སོགས་ཅི་རིགས་ཀྱིས། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་ཅེ་མོའི་སྟོར་བ་དེ་
ཉིད་བཤད་དོ། །

རྒྱལ་སྤྱི་ནམས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གོམས་པ་ལ། །
དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་ཅེ་མོར་བྱིན་པའི་ཚུལ། །
ལག་མཐེལ་གནས་པའི་སྐུ་རུ་ཆོན་པ་འདིའི། །
ལྟ་མོ་མཐོང་ནས་ཤི་ཡང་ཅི་ཞིག་འགྲོད། །

མཐར་ཁྲིམ་སྒྲུང་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་

བཙུག་ལྷན་པ་བཤད་པ།

དུག་པ་མཐར་ཁྲིམ་སྒྲུང་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཙུག་ལྷན་པ་བཤད་པ་
ལ། ཟིན་བྱེད་པར་ཕྱིན་དུག་གིས་ཟིན་པའི་མཐར་ཁྲིམ་སྒྲུང་བ་དུག་དང་། སངས་
རྒྱུ་ཆོས། དག་འདུན། ལྷག་ཏོང་བ། ཚུལ་ཁྲིམ་ས་ཏེ། རེས་བྲན་དུག་གིས་ཟིན་
པའི་མཐར་ཁྲིམ་སྒྲུང་བ་དུག །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཁྲིམ་སྒྲུང་བ་སྟེ་བཙུ་
ག་ལྷན་ཡིན་ལ། དེ་སོ་སོ་ལ་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་མཆོན་ཉིད་བཞག་པའི་ཞིབ་ཆ་མི་
སྤང་ཞིང་། ལར་འདི་ཉིད་ཟིན་བྱེད་དང་བཅས་པ་སྐྱབས་དང་པོ་ལྷ་ཡི་སྐྱབས་ནས་
གོ་འོང་བས་འདིར་རྒྱས་བཤད་མི་དགོས་པར་དགོངས་ནས། ཅུ་བར་ཡང་ཆོག་སྒྲ་
ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་པ་བཞིན་འབྲེལ་པ་སོགས་ཀྱང་ཏུ་བསྐྱས་པར་སྤང་བས་འདིར་ཡང་
རྒྱས་བཤད་བཞག་གོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་དོན་དུ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟ་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས། མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ། གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་
མཐར་ཁྲིམ་སྒྲུང་བ། མཐར་ཁྲིམ་སྒྲུང་བ་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེས་འོག་མ་རྣམས་
ལ་ཡང་མཆོན་ལོ་གསུངས་འདུག །འདི་ལ་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྤང་ཅེ་སྒྲུང་
གྱི་སྐྱབས་སུ་གོམས་པ་དབང་དུ་གྱུར་བ་བཤད་མོད་ཀྱང་། འདིར་བཤད་པ་ནི། དེ་
ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་
ཡང་སྒྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་དང་། བསམ་པ་རེས་བྲན་དུག་དང་། དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་རྒྱུན་བསྐྱུས་ནས། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་སྒྲོམ་
ཚུལ་དེ་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་འདུག་གོ། །ས་མཆོམས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད། །དེ་ལྟ་བུའི་

ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ངོ་མོ་དང་ཁྱད་པར་གྱིས་མཆོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐར་
གྱིས་སྒྲོར་བ་དེ་ཉིད་བཤད་དོ། །

མཆོན་གསུམ་ནམ་པ་མ་ལུས་མཐར་ཆགས་སུ། །

ཡང་ཡང་གོམས་པའི་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་ཡིས། །

སེམས་ཏྲ་དུ་སྒྲོལ་ལུལ་བའི་ཆོག་འདིས། །

རྒྱས་སྤྲོས་དཔའ་པོའི་མཆོག་ནམས་ཐུགས་རྒྱད་ཐུག།

སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཞི་བཤད་པ།

བདུན་པ་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཞི་བཤད་པ་ལ། འདི་ལ་
ཡང་སྒྱི་མཐའ་དབྱེད་སོགས་སུ་སོ་སོ་ནས་མཆོན་ཉིད་བཞག་པ་ཞིག་མི་སྤྲར་ལ།
སོ་སོའི་མཆོན་གཞི་ནི། ནམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ནམས་ལ་
རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་དེ། ནམ་
པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བའི་མཆོན་གཞི། ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་རིགས་ནམས་ལ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་
སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་དེ། ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བའི་མཆོན་གཞི་དང་། ཆོས་
ཉིད་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱལ་བ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་དེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་
སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བའི་མཆོན་གཞི་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ་རྩས་
གཞན་གྱིས་སྒྲོར་བའི་སྒྲོར་ཉིད་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་ལུས་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་པ། གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་པའི་མཆོན་
གཞི་ཡིན་པར་གསུང་། གཞན་དེ་དག་ལ་དབྱེ་བ་སོགས་མ་བཤད། ས་མཆོམས།
བཞི་ཀ་ངོ་མོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པས་རྒྱན་མཐའ་དང་། རྒྱན་མཐའི་སྒྱུར་
བ་ན་ཡོད། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་སོགས་ནི་ཤེས་སྒྲུབ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞིའི་སྒྱོ་
ནས་ངོ་མོ་དང་ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཆོན་པའི་ཚུལ་གྱིས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་དེ་ཉིད་བཤད་
དོ། །

རྒྱན་སོགས་དེ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ཅམ་གྱིས། །
རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཚུལ་མ་ལུས་པ། །
སྐད་ཅིག་རྟོགས་པར་ལུས་པ་དེ་མིད་བྱ། །
གོམས་བྱས་བཙོན་འབྱས་འབྱས་བྱ་འདི་མད་བྱང། །

སྤྱི་གཞི་སྒྱུར་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་དེས། །
རྣམ་བཞི་སྒྱུར་བ་ཉམས་སྤྱི་མ་གྲངས་ན། །
དེ་ལ་གཞན་པའི་ལམ་ནས་འགྱོར་མེད་པའི། །
ཚུལ་འདི་སོམས་ལ་བཙོན་པ་ད་བསྐྱེད་ཅིག། །

འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་མཆོན་ཁྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཞི་བཤད་པ།

བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་མཆོན་ཁྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཞི་བཤད་པ་ལ། དང་
པོ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། དཔེ་ན།
སྐྱོ་བྱར་ནས་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། རང་བཞིན་ནས་དག་གི་ཆར་
གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྤེར་གི་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་
པའི་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ཡིན། ས་མཆོམས་ནི་
སྤྱོད་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ། ཁྱད་ཚོས་གསུམ་ལྟན་དུ་འཆད་པ་ལ། ལུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི།
ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུང་།

གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་གནས་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་
མཐར་ཐུག་ ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། དཔེ་ན། བྱང་ཆུབ་སྟོབས་མཐུན་
ཆོད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་
ཀྱིས་བརྟན་པ་ལྟར། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་དེ། ཡོང་དུ་
ནམ་རྒྱུགས་སྐྱོར་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ས་སོ་བདུན་དང་། ཆོད་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། སྟོམས་
འབྲུག་དགུ་དང་། ཐད་པ་བརྟུ་དང་། ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སྟོན་ནས་མཁུན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། མངོན་ཤེས་ཐུག་
དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་
བཞི་དང་། དབང་བརྟུ་དང་། སྟོབས་བརྟུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། བསྐྱུང་བ་
མེད་པ་གསུམ་དང་། རྟན་པ་ཉིད་བཞག་གསུམ་དང་། བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཚོས་

ཉིད་མཆིན་པ་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་འག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་མཆིན་
 པ་དང་། སྤྱི་མོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། མ་འདྲིས་པ་
 བཅོ་བརྒྱད་དང་། མཆིན་པ་གསུམ་དང་བཅས་པ། དེ་ཡི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྤྱི་ཆོན་དེ་རྣམས་ཡོད་དོ། །ས་མཆོམས་སྤྲིའིང་། བསྐྱུས་དོན་ལུས་རྣམ་བཞག་
 གི་སྐྱབས་སུ་ཡང་། སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་
 ཏེ། འཕགས་པ་ཁོ་ལ་སྤྱིས། ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱུ་
 ཞེས་པ་དེ་བསྐྱུན་བཤད་སྒྲོར་པའི་ཆོག་ཏུ་གསུང་། མེད་བཟང་གིས། དེ་གོང་གི་
 སྐྱུ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་འཆད་ཁྱེད་ཏུ་གསུང་། ཆོག་དོན་ཡན་
 ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་། འཕགས་ཁོ་ལ་གྱིས། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་ཐུན་ཆད་མེད་དང་། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་འཆད་ཁྱེད་ཏུ། མདོར་བསྐྱུན་རྒྱས་
 བཤད་ཏུ་གསུང་། མེད་བཟང་གིས། དེ་ལྟར་མ་སྐྱུར་བར། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་ཐུན་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་འཆད་ཁྱེད་ལས་ལོགས་སུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་
 འཆད་ཁྱེད་ཏུ་གསུང་ཞིང་། འདིར་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུའི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་བཤད་
 བས། གོང་ཏུ་བསྐྱུས་དོན་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་སྐྱབས། སྐྱུ་གསུམ་ཀའི་རྗེས་སུ་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ འཕྲིན་ལས་དང་སྐྱུར་ནས་གསུངས་པའི་གོ་རིམ་མ་ཐུན་ཡང་སྐྱོན་
 མེད་དེ། གོང་གི་དེ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུའི་བདག་རྒྱུན་ལས་གཙོ་བོ་བྱང་
 བར་ཤེས་ཁྱེད་ཏུ་ཡིན་ལ། འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱང་
 བཞེད་ཐུགས་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་བཞེད་པས་རང་ཐུགས་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་
 ལེན་དགོས་སོ། །ཁྱད་པར་ཏུ་ཡང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 མེད་པ་དང་སྒོན་གནས་མཆིན་པས་ཉིད་དེ་འཛིན་གཉིས་རྒྱས་བཤད། ཚུད་སྒྲོང་

དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཉན་ཐོངས་མེད་པའི་ལྷ། །ཞེས་པ་ནས། ཉག་པ་
ཞེས་གྲང་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུང།

གསུམ་པ་ནི། དེས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གཟུགས་སྐྱུ་མཐར་
ཐུག་ །ལོངས་སྐྱའི་མཆན་ཉིད། །ལོངས་སྐྱ་དེ་སྐྱ་དེས་པ་མཆན་བཟང་པོ་མོ་གཉིས་
དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་སྐྱུ་པ་དང་། །འཁོར་དེས་པ་གྲང་མེམས་
འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐྱོར་བ་དང་། །དུས་དེས་པ་འཁོར་བ་རི་མིད་མ་སྟོང་
གི་བར་དུ་བཞུགས་ཀྱས་པ་དང་། །ཆོས་དེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཕམ་ཞིག་
གསུངས་པ་དང་། །གནས་དེས་པ་འོག་མེན་ཁོན་ར་བཞུགས་པ་སྟེ། དེས་པ་ལྷ་དང་
ལྷན་ནོ། །དཔྱེ་བ་གསལ་བར་མ་བཤད། །ས་མཆོམས་སྟེ། །ལོངས་སྐྱ་མཆན་དཔེའི་
སྟོན་མདོར་བསྟན་པ་ལ། །མཆན་ནི་སྐྱུ་ཐུ་ཅག་ཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་
བ་བཞི་གསུང་། རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལ། །ཐུག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཆན་དང་དུས་
སྐལ་ཞབས། །ཞེས་པ་ནས། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །ཅེས་པའི་
བར་དུ་གསུངས།

བཞི་པ་ནི། དེས་པ་ལྷ་དང་མི་ལྷན་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་ རྒྱལ་པའི་སྐྱའི་མཆན་
ཉིད། དཔྱེ་ན། །བཟོ་བོ་སྐལ་སྐྱུ་ རྐྱེ་བ་སྐལ་སྐྱུ་ །མཆོག་གི་སྐལ་སྐྱུ་དང་གསུམ་ཡོད།
དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པའི་བཟོ་བོ་མི་ཤུ་ཀླ་ལྷ་བྱ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཉིག་
དཀར་པོ་ལྷ་བྱ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པ་ཤུ་བྱ་ཐུབ་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན། །གང་གིས་མིད་པ་
རི་མིད་བར། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་བཞིས་རྒྱལ་སྐྱུ་བཤད་ནས། །དེ་བཞིན་འཁོར་
བ་རི་མིད་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
མདོར་བསྟན། །འཕྲོ་རྒྱལ་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་པ་ནས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་
དུ་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཕྲིན་ལས་ཉིར་བདུན་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་གསུམ། སྒྲོར་ལམ་ལ་བཞི། མཛོང་ལམ་ལ་གཅིག །ས་
གཉིས་བ་དང་གསུམ་བ་ལ་སྒྲོམ་བས་གཅིག །བཞི་བ་ལྔ་བ་དྲུག་བ་གསུམ་ལ་གཅིག
བདུན་བ་ལ་གཅིག །བརྒྱད་བ་ལ་བཞི། དགུ་བ་ལ་གཉིས། བརྩ་བ་ལ་དགུ། སངས་
རྒྱལ་གྱི་སང་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་བཞིའི་རོ་བོའི་
སྒོ་ནས། འབྲས་བུ་ཚོས་གྱི་སྒྲུ་མཚོན་ཏེ་གཏན་ལ་བབ་པ་ཡིན་རོ། །

དག་པ་གཉིས་ལྟན་སྒྲངས་བ་སྟན་ཚོགས་དང་། །
རྟོགས་བ་མཐར་ཕྱིན་ཟག་མེད་ཡེ་ཡེས་ཚོས། །
ཡོངས་སྒྲོད་ཡོངས་རྫོགས་གངས་མེད་སྒྲུལ་བའི་གར། །
སྒྲུ་བཞི་འཕྲིན་ལས་བཅས་བའི་གཏས་འདི་སྟན། །

དད་འདུན་གུས་བའི་སྒྲོ་མིག་རབ་བྱེན་ས། །
སྒྲོབས་བརྩ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་མཚོད་སྒྲོང་ཆེ། །
མ་གཡེལ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་མངའ་བྲས་ན། །
མི་རིང་རང་གི་རྒྱད་ཏུ་འབྱུང་རོ་གྱེ། །

བཟུས་དོན་གཞན་བཟུན་པ།

དེ་ལྟར་དོན་བདུན་ཅུ་པོ་བཤད་ཅིན་ནས། བཟུས་དོན་དྲུག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ནི།
མཁའ་བ་གསུམ་པོའི་བཟུས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྲས་པའི་བཟུས་དོན་གཅིག །སྒྲོར་བ་
བཞི་པོའི་བཟུས་དོན་བཞིར་བགངས། འབྲས་བུ་ཚོས་སྒྲུའི་བཟུས་དོན་དང་བཅས་
བ་བཟུས་དོན་དྲུག་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིས་སྒྲོར་བ་དང་། ཞེས་

མོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུང། ཡང་མཐེན་གསུམ་གྱི་བསྐྱུས་དོན་གཅིག་ཏུ་བགྱངས།
 སྒྲོར་བཞིའི་བསྐྱུས་དོན་གཅིག་ཏུ་བགྱངས། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུབ་བསྐྱུས་དོན་གཅིག་
 ཏུ་བགྱངས་པ་ནི། བསྐྱུས་དོན་གསུམ་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡུལ་ནི་
 རྣམ་པ་གསུམ་ལོ་སྟུ། །ཞེས་མོགས་རྒྱུ་པ་བཞིས་བཤད་དོ། །

མཐུག་གི་དོན།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་པ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་མ་ལུས་པའི་
 ཡང་ཅེར་གྱུར་ཅིང་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ། ཤེས་རབ་
 གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆོག་དོན་འདི་ནི། བསྐྱུས་པ་བྱེད་པ་མང་པོར་ཡང་ཐོས་པར་
 དགའ་ཞིང། རྫོགས་ཀྱི་མཐུ་ཕིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཉན་རང་མོགས་པལ་ཆེ་བས་ཀྱང་རྫོ་
 ཡུལ་ཏུ་ཆུད་དགའ་བ་ཞིག་ཡིན་པོད་ནའང། མཉམ་མེད་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་ལྷ་གྲ་
 མེད་གཤེས་ལྷོ་ལྷོ་བས་ཀྱི་མཐུད་དང། རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་རབ་ཏུ་བགྱལ་
 པའི་རྒྱགས་རྗེས་རང་རེ་ལྟ་བུའི་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲེ་པོ་མ་སྒྱུར་ས་ཤིང་རྫོ་ཡི་མཐུ་དམན་
 པ་དག་གིས་ཀྱང། ཆོག་དོན་རགས་རིམ་རེ་ཤེས་རྒྱས་པ་འདི་ནི། དག་ཞིང་གཞན་
 ཏུ་བཞུགས་པའི་ཉན་རང་གྱུར་སེམས་པལ་མོ་ཆེས་ཀྱང། རྫོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་
 རྒྱ་ཞིག་ཡིན་པ་དང། ཆངས་པ་དང། བརྒྱ་བྱིན་དང། འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བ་ཐོབ་བྱེད་
 གྱི་བསོད་ནམས་འབྱུང་ལྷག་མང་པོས་ཀྱང། གནས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་
 པས། དེས་ན། ད་རེས་ལན་གཅིག་མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་ཟད། ལམ་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་
 བུད་དང། ལྷོས་དབང་གིས་ལྷན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། ལྷོར་གསུམ་གང་བའི་ཡིད་བཞིན་
 གྱི་རོར་བུ་ལན་བརྒྱུད་རྟེན་པ་བས་ཀྱང། རོ་མཆར་བ་དང། དེ་བས་དོན་ཆེ་བ། དེ་

བས་ཆེས་རྙེད་དཀའ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ལོར་དང་ཆེ་ཐབས་དང་། དེ་ལས་
གཞན་པའི་བྱ་བྱེད་པལ་ལོ་ཆེ་མཐའ་དག་ལྟོས་མེད་དུ་ཕོར་ཏེ། འདིའི་ཕྱིར་འབད་
པ་རིགས་ཏེ། བོར་སྒྲོལ་སྒྲུབ་ཆངས་དབང་དང་། འཁོར་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་
དང་། དཔལ་འཕྱོར་འབྲུམ་སྒྲག་དུ་མ་ལས་ཀྱང་། སེར་ཕྱིན་འདིའི་ཆིག་དོན་རེ་རེ་
ཅམ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་བ་ཆེས་བྱད་པར་འཕགས་པ། ཆེས་དོན་
ཆེ་བ། ཆེས་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ། དུས་ལུན་རིང་པོར་རང་གཞན་ལ་ཐན་པ། ཕྱོགས་
བཅའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་བ་ཆེས་ཆེར་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡིན་ན།
འདི་ཉིད་ལ་བཙོན་བ་མི་སྐྱེད་པར་འབྲས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འབྲུར་བའི་བྱ་བ་གཞན་ལ་
ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི། སེར་ཏུ་མོངས་པ། མི་མཁའས་པ། རྒྱན་པ། སྒྲོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་
ནོ། །སྤྲུལ་གྱི་འདིའི་ཆིག་དོན་རགས་པ་རེ་རེ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེས་ཀྱང་། ཕྱོགས་
བཅའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་གསུམ་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱིས་
སྒྲར་བྱར་བཀའ་སྟེ། ལན་བརྒྱ་སྟོང་གྲེ་བ་མང་པོར་རབ་དུ་ལུལ་བ་བས། ཆེས་རྒྱག་
པའི་བསོད་ནམས་དང་ཐན་ཡོན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སེར་ཏུ་མོན་ག་རྒྱར་
པའི་འདི་སྒྲར་གྱི་བུན་ལོང་རྣམས་དོར་ནས། སེར་ཕྱིན་གྱི་ཆིག་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
གཙོད་པར་མི་བྱེད། དེར་མ་ཟད་འཕགས་པ་རྟག་དུ་བཞིན་དུ་ལུས་སྒྲོག་ལན་
གངས་བྱེ་བ་མང་པོར་ལྟོས་མེད་དུ་ཕོར་ནས་འདི་ཡི་ཆིག་དོན་རེ་རེ་ཅམ་ཡང་ཆོལ་
བར་རིགས་ན་ལུས་སྒྲོག་གཉོང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་བ་སྒྲོད་མི་དགོས་པར། ཅི་
བདེར་ཐོབ་པར་འདི་ཡང་དོན་དུ་མི་གཉེར་ནས་འདོག་པར་གཏན་ནས་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེར་སངས་སྤྲུགས་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་གྱིས། འདི་ལ་སྒྲོང་བ་ཐོལ་ལ་དག་
འདི་ཡི་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལེགས་པར་མི་ཆོལ་བར། ཆིག་
སྒྲོར་ཡན་གར་བ་འགའ་རེ་ཅམ་ཁོན་ལ་གཡོ་སྒྲུབེ་སྒྲོར་བ་དང་བསྐྱེས་པའི་བཀྲལ་

བརྟག་ལ་མི་ཆེ་ཟད་ནས། ཆིག་རྒྱུ་ལ་བཞི་བ་ཞིག་གི་དོན་ཡང་གཙང་མིང་དེ་བར་
 ཞིག་ཀྱང་གོ་བ་མེད་པས། རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཡང་རྒྱུར་ཅམ་ཐན་བར་མ་རྩས་
 བར་མ་ཟད། བྱི་བྱིར་དང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུར་བྱར་རྒྱུར་ཅིང་། ཆགས་སྤར་མོངས་ཤོགས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་ལ་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བ་ལ་གིང་བསྐྱེད་ལ་བཞིན་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པའི་
 ཤོགས་སུ་མོང་བ་དང་ནམ་ལ་ཀྱན་དུ་ཆོས་རྗེད་ལ་མོང་བའང་ཆེས་མང་པས་དེ་ལྟར་
 མ་མོང་བར། ཐན་འང་འདི་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་གཞུང་གི་སྤྱོད་ལག་བསྐྱེད་པའི་འཕྲོ་
 ཚུལ་རགས་རིམ་དེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། ཅི་དེས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཅི་སྟབས་
 ཅིག་མཛད་འཆའ། ཞེས་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ཆ་བ་གསུང་བཅུད་བདུད་ཅིའི་ཆར། །
 མོགས་མེད་མཁའ་དབྱིངས་རྒྱུད་ནས་ཉེར་འབབ་པ། །
 འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་རིང་ལུགས་རྗེར་ཆེན་པོ། །
 གཅིག་ཆར་འབྱེལ་འདི་བསོད་ནམས་ཐོང་གིས་ཉིད། །

ཉོན་རབ་རྫོགས་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ནམས། །
 བདེ་སྦྱིད་འཕྲོར་པས་བརྒྱགས་ཀྱང་ཚོད་དུས་མཐའི། །
 དམ་ཆོས་འཕྲོར་བ་འདི་འབྲམ་ཐོབ་ཕྱིར། །
 སྦྱིད་མཆོའི་དུས་འདི་སྦྱོང་དུ་འོ་ཞིག་བརྒྱལ། །

དག་ཞིང་སྦྱོད་བཅུད་མཆོག་ལ་མ་ཆགས་པར། །
 མི་མཛེད་ཞིང་དུ་མོང་དང་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །
 རོ་མཆོག་འདི་འབྲམ་སྦྱོང་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས། །

གང་གྲུའི་ཕྱི་སྤྱོད་ཞིང་རྣམས་ཅ་ཅོར་འབྱུང་།

ཉམ་ཚུང་དགེ་སྦྱོར་བདག་ཅག་ཤེར་ཕྱིན་ལ།

ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་དཔལ་ལ་མི་བཟོད་པའི།

འཁོར་བསྐྱར་རང་གི་རྒྱལ་མིང་སྤྲ་བདུན་ལ།

རྩ་ལྟར་སེམས་པའི་ཆགས་བྲལ་ཉེ་བར་འཕེལ།

འོན་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་བདག་གི་སྒྲོ་བ་རུ།

ཤེར་ཕྱིན་རྒྱ་མཚོ་མ་ལུས་ཚུད་མིན་ཡང་།

རང་འཁོས་སྤྲིམ་བས་བཅུས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆོ།

མོངས་རྩལ་སྐལ་དམན་བཤེས་སྐྱོམ་མ་མཐར་བསྐྱད།

མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་གྲུའི་རྒྱ་ཡིས་ཉེར་བཅིངས་པས།

འདི་འདྲའི་གཏམ་གྱི་སྤྱད་བྱངས་སྤྲ་བའི་ཁ།

སྤྱོད་ཆད་ཕྱི་བའི་གོ་སྐབས་མ་རྙེད་པས།

བྱག་རྩའི་ཆོར་བ་ལན་བརྒྱར་ཅི་ཡང་སྤྱོད།

༥ མཚོག་གསུམ་བྱགས་རྗེས་སོར་མོའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས།

རྒྱ་མདུད་དམ་པོས་བཅིངས་བ་དེང་བརྒྱོལ་བས།

དགའ་བདེའི་བརྟན་བ་མཉམ་པའི་གཟེངས་མཐོའི་སྤྲས།

སྤྱོད་དབང་མ་སྤྱོད་འཇུག་ཞལ་ཚུར་སྤྱོད་དང་།

ཀྱ་ཆེའི་ཆོག་དོན་ཁུར་བརྒྱས་མནན་པ་ན། །
བདག་འདྲེ་ཁྲོ་ཁོས་ཤེད་མ་བྱེ་བ་རྣམས། །
ངལ་བསའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱས་དོན་ཆོག་འདི་ཡི། །
དོན་དུ་འགྱུར་སྐྱམ་བདག་གིས་སྤྱི་བརྟོལ་བསྐྱེད། །

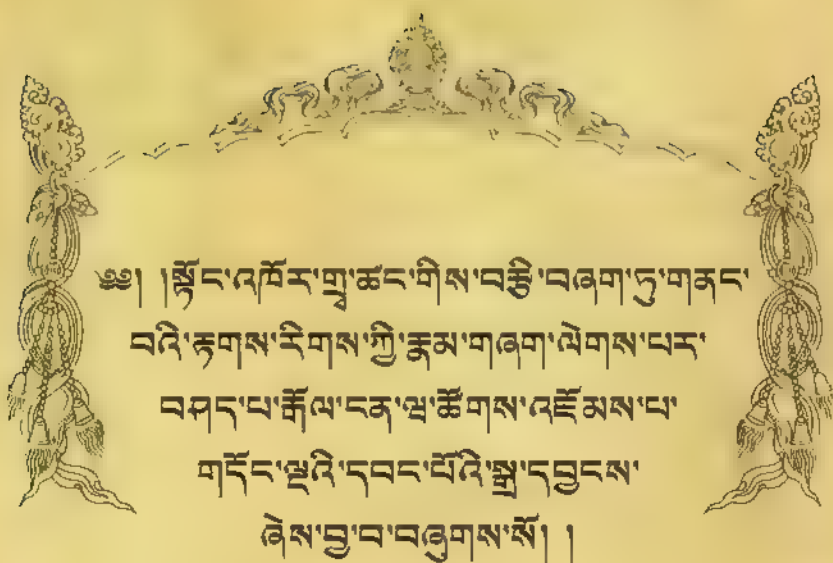
གཞན་དུ་ཆ་འགར་ཆོག་སོགས་ཀྱ་སྐྱེད་ཅིག །
ལེགས་བཤད་རེ་བྱང་གིས་པའི་ཁ་སློན་ནས། །
འབྱུང་བར་སྤིང་ཀྱང་སློན་གྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱང། །
རྒྱལ་ཁོང་གཟིམ་ཆེ་སྤྱི་ལ་སློན་བ་ཅི། །

བརྟན་དང་ལྷ་མ་ཆོག་རྒྱབ་ངག་འབྲལ་གྱིས། །
ན་བའི་བྱ་ག་འདག་སྐྱར་བྱས་པ་ན། །
དོན་ལྡན་གཏམ་འདི་པལ་མོ་ཆེ་དག་གིས། །
ན་བའི་རྒྱལ་དུ་ངེ་བཞོན་དང་འགྲོགས་སོ། །

འདི་གིས་དགེ་བས་བདག་སོགས་སྤྱི་ཀྱན་ཏུ། །
ཤར་ཕྱིན་ཐོས་བསམ་སློམ་པ་ཏྲག་རྟེན་ཅིང། །
འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་ང་རོ་དྲག་པོ་ཡིས། །
ཞིང་ཀྱན་གཅིག་ཅར་འགོང་བར་བྱེད་སྐྱར་ཅིག །

ཅེས་དོན་བདུན་ཅུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བདུན་ཅུའི་ཟེགས་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྤྱིར་
མཁས་གྲུབ་མང་པོས་མཛད་པའི་དོན་བདུན་ཅུའི་བཤད་པ་ཆེས་ཆེར་མང་ཡང་། བསྟན་དར་པའི་
ཡིག་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ཞིག་སློན་ཆད་མ་མཐོང་ཞིང་གཞན་དེ་དག་དང་ཁས་ལེན་མ་མ་ཐུན་པས་

ཚོགས་ར་པ་རྣམས་ཚུལ་འདི་ལ་མཐོ་མོ་སྒྲོང་ས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་མངོན་རྟོགས་བྱུང་གི་གཞུང་
 གི་གཙོད་མཚམས་དང་གྲངས་འདེན་སོགས་གཞུང་ཆེན་པོ་དུ་མའི་ནང་དུ་མོར་པ་རྣམས་ཚོགས་
 གཅིག་དུ་སྦྱད་དགའ་བར་མཐོང་བ་དང་། འདི་ལྟ་དུ་ཚོགས་པ་དང་ཚོལ་བ་ཆུང་ནས། སྤྱིའི་ཚོགས་གི་
 རོན་འདི་ནས་བཤད་པ་འདི་ལྟ་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཚོལ་བ་ཆུང་ནས་ན་ཆེགས་ཆུང་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་
 པ་དང་། འདིའི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་ས་མཚམས་སོགས་རེ་བྱང་མ་གཏོགས་གྲངས་འདེན་དང་
 གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་སོགས་ལ་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱང་མི་མ་བྱུན་པ་མེད་པས། གལ་ཏེ་བསྟན་དར་
 བའི་ཡིག་ཆ་དང་མི་མ་བྱུན་པ་གཞན་གྱི་ཕྱགས་སུ་ཕྱེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་འདི་ལ་ཞུགས་ན་འང་དོན་
 དུ་འགྱུར་བར་ཡང་བསམ་པ་བཅས་རང་གཞན་ལ་ཆུང་ཟད་པན་དུ་རེ་བའི་ལྷག་བསམ་དེ་དག་ལ་
 སོགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བར་ཁམས་སྒྲིང་སྒྲོར་དུ་སྦྲེས་པའི་དགེ་སྒྲོང་གི་ན་བ་འཇམ་
 དཔལ་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་ལྷགས་སྒྲེལ་ལོར་འདི་ཁར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་བྱ་གསར་
 ཚུགས་བྱས་ནས་ཆོས་ཐོག་གཉིས་ཅམ་སོང་རྩེས་ཏོར་རྒྱ་དུག་པའི་དཔར་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེས་བཅུ་
 དགའི་ཉིན་མཐུག་རྫོགས་པར་བསོད་ནམས་དོན་ལྡན་ལོར་བུའི་སྐྱེད་ཀྱི་ཡང་ཅེའི་རང་གཤག་འདོད་
 དགའི་སྐྱེད་དུ་སྦྱར་བཅོ། །

མཐུན་པ་ལོ།

ལྷོང་འཁོར་ཞབས་བྱུང་སྐུ་མེད་རྟུག་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོ།

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བའི་རིགས་ལམ་ཟབ་མོ་དང་།

མངོན་བ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ཡི་ཚུལ།

ཆིག་བསྐྱས་དོན་གསལ་རན་པར་བཀོད་བ་ཡི།

ཆོ་རྟགས་གཞུང་འདི་ཆོ་གསར་རྣམས་ལ་འབྱལ།

༡༡། །སྒྲོང་ལམ་རྩ་ཆར་གེས་བཅི་བཞག་ཏུ་གནང་བའི་
 ཉགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ་
 རྒྱལ་རན་ལ་ཆོགས་འཛོམས་པ་གདོང་ལཱི་དབང་
 པའི་ལྷ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་བཞགས་སོ། །

༩ ལྷ་ཀྱའི་ཉིག་དང་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་ལྷུང་ཞབས། །
 མོགས་མེད་ལྷོགས་སྒྲུང་ཆོས་གྲགས་ཚེངས་པ། །
 ཀྱུང་དང་དབྱེར་མེད་ཅ་བའི་ལྷ་མ་ལ། །
 སྒྲིང་ནས་འདུད་དོ་ལྷོ་གྲོས་གཏེར་བརྒྱ་སྟོལ། །

ཆོས་ཀྱན་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། །
 འཕྱོ་མགོན་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །
 གནས་གསུམ་འཇལ་བའི་བྱེད་པོ་རིགས་པའི་གཞུང་། །
 ལྷས་དང་བསྐྱུས་མིན་མ་ཆང་མེད་པ་ཡི། །

ལྷག་པར་འཇུག་པ་བདེ་བའི་སྒྲིང་པོ་ཞིག། །
 གིས་འདིས་རང་གི་སྒྲོ་ཡང་ལེགས་བཤད་ལ། །
 གོམས་པ་རྫོ་བར་གིས་པའི་རི་མོ་བཞིན། །
 ལྷར་པའི་དལ་རྟེན་སྒྲིང་པོའི་ཁུར་གྱིས་ལྷ། །

དེ་ལ་འདྲིར་རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན་བཤད་པ་དང་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟགས་སྟུ་བཀོད་པ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་སྟུ་བཀོད་པ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བྱས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟུ་བཀོད་པ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་ཡིན་ན། དང་པོ་ཡིན་
 པས་བྱུང་བ་ཉིད། གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། རི་ཐོང་རྩ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། རི་ཐོང་རྩ་དེ་འདྲའི་རྟགས་སྟུ་བཀོད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རི་ཐོང་རྩ་
 གསུམ་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པའི་ཕྱོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྟགས་ལ་ངོ་ཐོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་
 དང་། དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟགས་ཡང་
 དག་གི་ལྟོས་གཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་གསུམ།

རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྟོས་གཞི་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་བཤད་པ། བྱས་པའི་
 ལྟོས་གཞི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་
 འདོད་ཆོས་ཅན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འཁོད་པ། ཞར་

ལ་བརྒྱུ་བུའི་ཆོས་ངོས་བརྒྱད་བདད་པ་ཞི། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་བུའི་ཆོད་གཞིར་བརྒྱད་བཡང་ཡིན། ཁྱོད་བྱས་པར་ཆད་མས་
 དེས་ནས་ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཤེས་འདོད་ལྷགས་པའི་གང་ཟག་སྤེད་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུག་པར་དམིགས་པ་དེ། ཁྱོད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་མི་རྟག་
 པར་རྒྱུ་བུའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་དེ་དེ་
 ཡིན། གསུམ་པ་ནི། ལྷ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་བྱུང་སྟེ། ལྷ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ལྷ་བྱས་པར་ཆད་མས་དེས་ནས་ལྷ་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་
 ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་པ་དང་། མཉན་
 གཉིས་དེ་དེ་ནས་དེ་མིན་ཉི། དེ་དེ་དེ་ནས་སྒྲ་དང་ཐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་
 ལྷར་རྒྱུ་བུའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲོན་མེད་ཡིན་ན། ལྷུ་བ་པ་ཡིན་པས་ལྷུ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་པ་དེ། ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་བུའི་ཕྱོགས་ཆོས་
 ཡིན་པ་གང་ཞེས། དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
 གཉིས་ཐག་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁོང་གི་མཉན་བྱ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷ་མི་རྟག་
 པར་རྒྱུ་བུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་གཉན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི།
 ལྷའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་མཆོན་བྱར་རྒྱུ་བུའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
 ཡིན་ན། མཆོན་བྱ་ཡིན་པས་ལྷུ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བརྒྱུ་བུའི་ཆོས་སུ་བརྒྱད་
 པ། བརྒྱུ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། བདག་མེད་ཡིན་ན། བརྒྱུ་བུའི་ཆོས་ཡིན་
 པས་ལྷུ་བ་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་སྒྲ་ཁྱོད་དུ་རྒྱུ་བུའི་ཕྱོད་པའི་བརྒྱུ་བུའི་
 ཆོས་ཡིན་པས་ལྷུ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་བུའི་བརྒྱུ་བུའི་ཆོས་སུ་བརྒྱད་
 པ། ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་བུའི་བརྒྱུ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་

བརྒྱུ་བ་ཤིང་ཆོས་ལུ་བརྒྱུ་བ། དེ་ལྟུ་བ་ཤིང་དོས་ཤིང་བརྒྱུ་བ་ཤིང་ཆོས་ཤིང་མཆོན་ཉིད།
 དེ་ལྟུ་བ་ཤིང་ལྷགས་ཤིང་ཡང་སྒྲ། མཆོན་གཞི་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དེ། དེ་ལྟུ་བ་ཤིང་
 དོས་ཤིང་བརྒྱུ་བ་ཤིང་ཆོས་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ། དེ་ལྟུ་བ་ཤིང་
 ལྷགས་ཤིང་བརྒྱུ་བ་ཤིང་ཆོས་ཡིན་པ་ཤིང་ཤིང་། ལྷགས་པ་ཤིང་རྟགས་ཤིང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
 ལྟུ་བ་པ་ཤིང་བརྒྱུ་བ་ཤིང་ཆོས་ལུ་བརྒྱུ་བ། ལྷགས་པ་ཤིང་རྟགས་ཤིང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ལྟུ་བ་
 པ་ཤིང་བརྒྱུ་བ་ཤིང་ཆོས་ཤིང་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་སྐད་ཅིག་
 མ་གཉིས། དེ་ཤིང་རྟགས་ཤིང་དེ་ལྟུ་བ་ཤིང་དོས་ཤིང་བརྒྱུ་བ་ཤིང་ཆོས་དང་། མི་རྟག་
 པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་དེ་ཤིང་
 རྟགས་ཤིང་དེ་ལྟུ་བ་ཤིང་ལྷགས་ཤིང་བརྒྱུ་བ་ཤིང་ཆོས་ཡིན་པ་ཤིང་ཤིང་། སྐད་ཅིག་མ་དེ་
 ལྷགས་པ་ཤིང་རྟགས་ཤིང་དེ་ལྟུ་བ་ཤིང་དོས་ཤིང་བརྒྱུ་བ་ཤིང་ཆོས་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟུ་བ་ཤིང་
 དོས་ཤིང་བརྒྱུ་བ་ཤིང་ཆོས་མིན་ཉི། དེ་ལྟུ་བ་ཤིང་མ་སྐད་པ་བཟའ་ཞིག་ལྟུ་བ་ཤིང་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པ་ཤིང་ཤིང་།

ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ལྟུ་བ་པ་ཤིང་ལྷགས་ཤིང་
 བརྒྱུ་བ་ཤིང་ཆོས་ཡིན་ཟེར་ན། འོན་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟུ་བ་པ་ཤིང་བརྒྱུ་བ་ཤིང་
 ཆོས་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ལྟུ་བ་པ་ཤིང་དེ་ཡིན་པས་ཁྲུ་བ་པར་ཐལ། འདོད་པ་ཤིང་
 ཤིང་། འདོད་ན། ཆོས་དེ་ཤིང་རྟགས་ཤིང་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟུ་བ་པ་ཤིང་རྟགས་ཡང་
 དག་གིས་བརྒྱུ་བ་ཤིང་ཆོས་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཤིང་རྟགས་ཤིང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ལྟུ་བ་པ་ཤིང་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་དེ་ཡིན་པས་ཁྲུ་བ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྣམས་ཉི། རྟག་པ་མ་
 ཡིན་པ་དེ་ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཤིང་གཞི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་ཤིང་རྟགས་
 ཤིང་། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟུ་བ་པ་ཤིང་རྟགས་ཡང་དག་གི་དེ་ཡིན་ཡང་། དེ་དེ་ཤིང་
 རྟགས་ཤིང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བརྒྱུ་བ་པ་ཤིང་རྟགས་ཡང་དག་གི་དེ་མ་ཡིན་པ་ཤིང་ཤིང་།

ཏེ། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་
མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
དེ་འདྲའི་རྗེས་ཀྱིས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མ་གྱུབ་ན། རི་མོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཉགས་དེའི་སྤྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡོད་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་
པས་ཀྱང་ཐེར་ན། སྐྱ་སྐྱར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྐྱ་ཆད་མས་ངེས་ནས་སྐྱ་སྐྱ་ཡིན་མིན་
ཐེ་ཆོས་ཟེ་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཅིག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་ན། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
ཅིག་གི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཡོད་པས་ཀྱང་ཐེར་ན། སྤྱོད་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་
པའི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
ཏེ། སྤྱོད་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདོད་ན། སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆོས་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་
ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཀྱང་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་གཏན་ཆོག་པའི་སྤྱོད་ན། ཤེས་
ཡོད་ཅིང་དུ་མ་གྱུབ་སྤྱིར་ཏེ། ཤེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

གཉིས་པ་ཀྱང་པའི་ལྷོས་གཞི་མ་ཐུན་སྤྱོད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་པ་གཉིས་
བབད་པ་ལ། དངོས་སྤྱོད་བབད་པ་དང་། ཞར་ལ་མ་ཐུན་དཔེ་དང་མི་མ་ཐུན་དཔེ་
བབད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མ་ཆོན་ཅིང་། དེའི་ལ། སྤྱོད་བབད་འཇུག་གི་སྤྱོད་པའི་བཅི་
པ། མ་ཐུན་སྤྱོད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་མིན་ལ་དཔྱོད་པ་
དང་བཞི། སྤྱོད་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་མི་ཉག་པས་མི་སྤྱོད་
པ། སྤྱོད་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་མ་ཆོན་ཅིང་། མི་ཉག་པ་དང་དེ་སྐྱབ་

ཡི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན། དེ་རྒྱལ་ཡི་རྒྱལ་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པ་མི་
 ཉག་པས་ཉོང་པ། དེ་རྒྱལ་ཡི་མི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཡི་མ་ཚན་ཉིད། མི་ཉག་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་དོན་གཅིག་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། དེ་པ་རྒྱས་པ་རྒྱུད་རིགས་ཡི་རྒྱུན་ས་དཔྱེན། དེ་
 རྒྱལ་ཡི་མེད་པ་མི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས། དེ་རྒྱལ་ཡི་གཞན་པ་མི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས། དེ་རྒྱལ་
 ཡི་ལགས་པ་མི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་དང་གསུམ་ཡོད། རི་ཐོང་རྩ་དང་ཤོ་ཤེས་བྱ་གཉིས་
 པ། ཉག་པ་གསུམ་པ་ཡིན། གསུམ་པ་ལ། དེ་རྒྱལ་ཡི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཡིན་ལ། དེ་
 རྒྱལ་ཡི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཡི་རྒྱལ་བཟང་ཏུ་མེད་པའི་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྟེ། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་དང་གསུམ། བརྒྱལ་ཚུལ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། འདུས་མ་བྱས་ཡི་
 བམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱ་ཉག་པར་རྒྱལ་པའི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་པར་
 ཞིག། རྒྱ་ཉག་པར་རྒྱལ་པའི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཡི་རྒྱལ་བཟང་ཏུ་མེད་པའི་སྟེ། དང་
 པོ་བྱུང་སྟེ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་སྟེ། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱ་དང་ཉག་པའི་ཆོས་
 མི་མ་ཐུན་པའི་སྟེ། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྒྱ་མི་ཉག་པར་རྒྱལ་
 པའི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཡིན་པ་པར་ཞིག། རྒྱ་མི་ཉག་པར་རྒྱལ་པའི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཡི་
 རྒྱལ་བཟང་ཏུ་ཡོད་པའི་སྟེ། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་སྟེ། ཡི་མ་བྱུང་
 སྟེ། ཁྱོད་རྒྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡི་བམ་མཁའ་
 ཆོས་ཅན། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། རྒྱ་མི་ཉག་པར་རྒྱལ་པའི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་མ་ཡིན་པ་
 པར་ཞིག། དེ་རྒྱལ་ཡི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཡི་རྒྱལ་བཟང་ཏུ་མེད་པའི་སྟེ། ཉག་པ་གཉིས་
 ཀ་སྟེ། དེ་རྒྱལ་ཡི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཡི་རྒྱལ་བཟང་ཏུ་ཡོད་ལ། དེ་རྒྱལ་ཡི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་
 མ་ཡིན་པའི་སྟེ་མེད་དེ། དེ་རྒྱལ་ཡི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཡི་རྒྱལ་བཟང་ཏུ་ཡོད་ན། དེ་རྒྱལ་
 ཡི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཡིན་དགོས་པའི་སྟེ། དེ་རྒྱལ་ཡི་མི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཡི་རྒྱལ་བཟང་
 ཏུ་ཡོད་ལ། དེ་རྒྱལ་ཡི་མི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་མ་ཡིན་པའི་སྟེ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྟེ།

གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱད་དག་སྟུག། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དང་
པོ་དེར་ཐལ། སྤྱི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་ཏུ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག། སྤྱི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ཆོས་ཅན།
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་ཏུ་མེད་
པ་གང་ཞིག། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་
མཁའ་ཆོས་ཅན། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཀྱི་
སྤྱོད་བཤད་ཏུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དང་སྤྱི་གཉིས་མི་ཉལ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། མི་ཉལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཡིན་པ། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་
མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱི་མེད་དེ། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་
ཡིན་ན། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་ཏུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་
པ་ལ། མཐུན་ཚྭ་གས་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་ཀྱང་། མི་མཐུན་
ཚྭ་གས་མཐུན་ཚྭ་གས་དང་དངོས་འགལ་མིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཚྭ་གས་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། ཉལ་ས་ཡང་དག་གི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞི་གྲུབ་ན། སྤྱི་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་ཉལ་ས་ཡང་དག་གི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་ཞིགས་སོ།
བདག་མེད་ཡིན་ན། མཐུན་ཚྭ་གས་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། ལུས་པ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་ཡོད་ན། དེ་
སྤྱོད་ཀྱི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྤྱི་ཀ་བྱམ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པའི་མཐུན་
ཚྭ་གས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་རྟེ། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་རྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཡིན་ན། ཀ་བྱམ་གཉིས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རྟེ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་
 མི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་མི་མ་ཐུན་སྐྱོར་གྱིས་སྐྱུ་པ་ལང་དག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཐེར་ན་མ་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་
 ལེས་ཀྱང་ཡོད། རྟོག་ཐུབ་ཀྱི་རྟོགས་གཞི་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐེར་ན་མ་ཐལ། སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱུ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱུ་པའི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 གཉིས་དངོས་ལགལ་ཡིན་ཡང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་དངོས་ལགལ་མ་ཡིན་རྟེ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དེ་སྐྱུ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་དེ་སྐྱུ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མི་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱང་དངོས་ལགལ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཡོད་ན། བྱམ་
 པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱུ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱུ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་སྐྱུ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དངོས་ལགལ་ཡིན་
 ཞིང་། བྱམ་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
 པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན། བྱམ་པ་དེ་འདྲའི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཆད་
 མ་ཡིན་དགོས་རྟེ། བྱམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱུ་ཀྱི་རྟོག་ཐུབ་ངེས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་
 ན། དེ་འདྲའི་རྟོག་ཐུབ་ངེས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 སྐྱུ་པའི་ཕྱི་རྟོག་ཡང་དག་གི་རྩོད་དེ་འདྲའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 དངོས་ལགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱུ་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། དེ་སྐྱུ་ཀྱི་མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་སྟེ། སྐྱུ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་པ་དེ། སྐྱ་སྐྱུ་པར་སྐྱུ་པ་

པར་བྱེད་པའི་དེ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་བྱི་དངོས་བྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 ལུ་བརྒྱུད་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཁུབ་སྟེ། མཆན་ཉིད་དེ། རྟོ་ལྗོངས་པ་མཆན་ཉིད་དུ་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དེ་ལ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་བྱི་དངོས་བྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལུ་
 བརྒྱུད་བྱ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱབ་བྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། སྐྱ་ཀ་བྱམ་གཉིས་
 སྐྱབ་པའི་དེ་ལ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་དཔེའི་མཆན་ཉིད་
 མེད་དེ། དེ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཁར་ལ་མཐུན་དཔེ་དང་མི་
 མཐུན་དཔེ་བཤད་པ་ལ། མཐུན་དཔེ་བརྒྱུད་བ་མཐུན་དཔེའི་མཆན་ཉིད། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བརྒྱུད་པ། དེ་སྐྱབ་བྱི་མཐུན་དཔེའི་མཆན་ཉིད། བདག་
 མེད་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁུབ། རི་མོང་རྩ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་མཐུན་དཔེ་བརྒྱུད་སྟེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཁྱོད་
 བཞིན་ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡང་ཡོད། བྱས་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁུབ། དཔེར་ན།
 ཁྱོད་བཞིན་ཞེས་པའི་སྐྱབ་རག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེའི་
 མཆན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས། རྗེས་ཁུབ། རྟོག་ཁུབ་གསུམ། དེ་
 རྣམས་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི། སྐྱབ་བྱེད་བྱི་རིགས་པ་དང་གསུམ། དང་
 པོ་ནི་སྐྱ་དེ་ཁྱོད་བྱི་རྟགས་བྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་ཡོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་
 མེད་ཡིན། ཁྱོད་སྐྱ་དང་པན་ཚུན་ཐད་པའི་ཚུལ་བྱིས་སྐྱའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངས་པ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་

ཆོས་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཆོས་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ། ཁྱོད་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྟགས་ཁོ་ན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་
 ཉིད་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཆོན་
 ཉིད། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་
 མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 མི་མཐུན་སྟགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཆད་མས་ངེས་པ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ལྟོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྟགས་ཆོས་དང་། དེའི་ཚུལ། རྗེས་ཁྱབ་དང་། དེའི་ཚུལ།
 ལྟོག་ཁྱབ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྟག་ཀ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱས་པ་དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་གི་
 རྟན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟགས་ཆོས་དང་དེའི་ཚུལ་སྟགས་རྟག །ཡང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་རྟན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟགས་ཆོས་དང་།
 དེའི་ཚུལ་སྟགས་རྟག་བཅས། རྟག་གསུམ་བཙོ་བསྐྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱབ་ཀྱི་དཀྱིལ་གསུམ་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྟགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། སྐྱ་བྱས་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་བཟུང་བ་གང་ཞིག སྐྱ་བྱས་པར་ཆད་མས་
 ངེས་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་གང་ཐག་མིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱོར་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་དང་པན་ཚུན་ཐད་དག་ཞིག
 ཁྱོད་སྐྱ་འཕྲེང་ཏུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་

ཡིན་ཡོད་ཡིན། ལྷ་ཁྲོད་ཡིན། ལྷ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་ཁྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 རྟགས་སྒྲ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཁྲོད་ཡིན་ཆད་ན། རྟག་པ་ཆད་མས་དམིགས་པ་སྒྲའི་
 སྡེར་དུ་ཡོད་ཚུལ་དར་མ་ཐུན་པར་གྱུ་བ་པར་འགྱུར། ལྷ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་ཁྲོད་
 ཡིན་ཆད་ན། རྟག་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། སྒྲའི་སྡེར་དུ་ཡོད་ཚུལ་དར་
 མ་ཐུན་པར་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
 སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དར་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་པ་
 ཁྲོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མ་ཐུན་དཔེ་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྲོད་བྲས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་གང་ཞིག །སྒྲའི་སྡེར་དུ་བྲས་ན་མི་
 རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་ཆད་མས་མ་དེས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ། ཁྲོད་ཀྱི་སྡེར་དུ་བྲས་ན་མི་རྟག་
 པས་ཁྲུབ་པ་ཆད་མས་དེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡོད།
 ཁྲོད་བྲས་པའི་ཕྱི་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དར་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 རྟག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྲས་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྒྲུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། ལྷ་མི་རྟག་པ་ཆད་མས་མ་དེས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་བྲས་པ་མི་རྟག་པར་ཆད་
 མས་དེས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
 ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་སྒྲ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཁྲོད་བྲས་
 པའི་ཕྱི་བྲག་ཡིན་ཆད་ན། རི་བོར་རྩ་དེ་དེ་འབྲའི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རི་བོར་རྩའི་སྡེར་དུ་བྲས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་
 འབྲའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཅེས་པ་ཆད་ནས་དེའི་སྤྱོད་ལ་དུ་དེ་ལྟར་ཆད་མས་དེས་པའི་
 གང་ཐག་ཡོད་ཅེས་མི་བྲས་སྟེ། དེ་ལྟར་བྲས་ན་མཉན་བྲ་དེ་དེ་འབྲའི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་
 དག་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁང་པའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་

ཁང་པ་འདྲིལ་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ཅིང་། མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་པའི་མཉམ་བུ་དེ། མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །མཉམ་བུ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་མཉམ་དཔེ་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གིས་མཉམ་བུའི་སྤྱིར་དུ་བྱས་ན་མི་
 རྟག་པས་བྱུང་པ་ཆད་མས་ངེས་ལ། སྤྱིའི་སྤྱིར་དུ་དེ་འདྲའི་བྱུང་པ་ཆད་མས་མ་ངེས་
 པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དེ། མཉམ་བུ་དང་སྤྱིའི་
 མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན། སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་
 སྤྱོད་ཡིན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་དང་ཡོད་
 འགོད་གང་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཡོད་འགོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཡོད་ན།
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
 སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་སྤྱོད་དང་ཡོད་སྤྱོད་གང་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་། བྱི་མ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གཉིས་པ་མ་བྱུང་ན། དེ་རྣམས་ན་བྱས་པ་དེ་སྤྱོད་པས་འདྲིལ་སྤྱི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་
 མཉམ་ཚོགས་ལ་བྱུང་བུའི་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ངེས་ན་ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྟགས་གཞན་
 རྣམས་སྤྱི་ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཆད་ན། མཆོད་མཆོད་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
 མི་རྟག་པ་སྤྱོད་པའི་མཉམ་ཚོགས་ཁོ་ན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཉམ་པར་ཡོད་པར་
 ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་རྣམས་ལ་དེ་རྣམས་ཡིན་གྱི། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་

རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཁོན་ལ་ལོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་
 ཏུ་ཆད་མས་དེས་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ། དེར་ཐལ། བྱས་པའི་ཤེ་བྲག་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལོད་ཚུལ་ཡིན་ལོད་ཡིན། སྐྱབ་ཚུལ་ཡིན་སྐྱབ་ཡིན། བྱས་
 པའི་ཤེ་བྲག་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཙམ་སྟོས་པས་
 ཆོག་ཅིང་། དེ་དེ་འདྲའི་མཐུན་ཚྭ་གས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མཐུན་ཚྭ་གས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆད་པའི་རྟགས་ཀྱིས། བྱས་པ་མཆོན་བྱར་སྐྱབ་པ་
 སོགས་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་འབྲེ་བས་ཤེས་སོ། །ཁྱིད་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་ཆད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཚྭ་གས་
 ཁོན་ལ་ལོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱུབ་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་རྟམས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །
 འདོད་ན། དེ་ལོད་ཚུལ་ཡིན་ལོད་དང་སྐྱབ་ཚུལ་ཡིན་སྐྱབ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཙན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
 བྱས་པ་ཆོས་ཙན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེས་ཁྱབ་དེས་པ་ལ་ཆད་མ་
 གསུམ་ཆད་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་དེས་པའི་ཆད་ན། མི་རྟག་པ་
 དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དངོས་ལག་ལ་དེས་པའི་ཆད་ན། རྟག་པ་ལ་བྱས་
 པ་ལོག་པའི་ཆད་མ་གསུམ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཆད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་ཆེས་ཁྱབ་ཆད་
 མས་དེས་པར་འགྱུར་ན། རི་བོང་རྩའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེས་
 ཁྱབ་ཆད་མས་དེས་པར་འགྱུར། ཆད་མ་གཉིས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། མི་དགོས་
 པར་གཞན་གཉིས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ན། ཏུང་དཀར་གྱི་ཁ་དོག་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཤར་
 གྱི་ཏུང་དཀར་གྱི་ཁ་དོག་སེར་པོར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེས་ཁྱབ་ཆད་མས་བྱུབ་

པར་འགྱུར། ཚད་མ་གསུམ་པ་ཐོན་དུ་མ་མོང་པར་དང་པོ་གཉིས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ན་
 གཞལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྲལ་ཚད་མས་རེས་པར་
 འགྱུར་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་རང་ལྗོངས་གི་ཚྭ་གསལ་གཅིག་སྒྲུབ་
 རྒྱུ་ལྟེན་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཤད་ན། རང་ཉིད་འཛིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་
 འགྱུར་གི་སྒྲུ་མེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་འབྲེལ་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
 རང་ལྗོངས་གི་ཚྭ་གསལ་གཅིག་གང་ཞིག་ཁྱོད་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་ཕྱིད་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་
 དེ་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་ལྗོངས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚྭ་གསལ་གཅིག་ལ་བྱས་
 པ་མི་རྟག་པ་དེ་མི་འཛིག་ན། དེ་འབྲེལ་ཚྭ་གསལ་གཅིག་འཛིག་སྒྲུ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྗོངས་གི་ཚྭ་གསལ་གཅིག་སྒྲུབ་ལྟེན་གཞོད་པ་
 ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཤད་པ་ནི། དོན་ལྟེན་ཅུས་སྟོང་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱས་པ་
 མི་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྗོངས་ལོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་པ་མེད་པས་ཁྲལ་པ་དེ་འབྲེལ་བདག་
 གཅིག་གི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྗོངས་གི་ཚྭ་གསལ་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དེ་འབྲེལ་
 ཁྲལ་པ་དེ་སྒྲུབ་ལྟེན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱས་པ་མི་
 རྟག་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་སྟོན་སྐད་གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་
 པ་མེད་པས་ཁྲལ་པ་དེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྗོངས་
 ཡིན་པར་གང་ཞིག་དེའི་ཚྭ་གསལ་གཅིག་ལ་གོང་གི་དེ་འབྲེལ་ཁྲལ་པ་དེ་མི་འཛིག་ན།
 འཛིག་སྒྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་དོན་ལྗོངས་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་དེ་དེ་འབྲེལ་ཁྲལ་པ་སྒྲུབ་ལྟེན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་

ཡིན་ཏེ། དེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་བྱས་སྟེང་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་བྱིར། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་གཞན་བཤད་པ་ནི། རིགས་ཐིགས་ཅ་བར།
 རྟགས་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་
 ཉིད་དུ་དེས་པ་ཞེས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་བྱི་སྐབས་སུ། མ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་ཞེས་པ་དང་། རྟག་སྐབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། མི་མ་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་དེས་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དེ་དག་གསལ་བར་གོ་བར་བྱ་
 པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་དག་གི་སྐབས་ལོར་རྟགས་པ་གཞན་ཡང་བཅད་དུ་ཡོད་དེ། བྱས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱི་ཆོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་
 པས་སྐབ་པ་འདྲལ་བའི་ཆད་མ་དེས། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མ་ཐའ་དག་ལ་
 མི་རྟག་པས་སྐབ་པར་རྟོགས་ཀྱང་། སྐྱའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་སྐབ་པར་མ་རྟོགས་
 ལ། དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མ་ཐའ་དག་ལ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་
 ཆོད་ཅིང་། དེས་སྐྱའི་བྱས་པ་ལ་ཡང་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་ཆོད། སྐྱ་ལ་ཡང་དེ་
 ལྟར་ཆོད་པ་དང་། ཡང་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་འདྲལ་བའི་ཆད་མ་དེས་
 བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མ་ཐའ་དག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཀྱང་དེས་སྐྱའི་བྱས་
 པ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་ལ། དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མ་ཐའ་དག་ལ་རྟག་
 འཛིན་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་ལ། དེས་སྐྱའི་བྱས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཆོད། སྐྱ་ལ་ཡང་
 དེ་ལྟར་ཆོད་པ་དང་། ཡང་དེ་འདྲའི་བྱི་ཆོལ་ཡང་དག་དེས་རྟོགས་ལུགས་དང་སྟོ་
 འདོགས་ཆོད་ལུགས་ཀྱང་གོང་གི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་སྐབ་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་དང་མཚུངས་པ་དང་། ཡང་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བྱས་པ་རྟག་སྟེང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་

དཔལ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་རྟོགས་ལ། དེས་
བྱས་པ་སྟེ་རྟག་པས་སྟོང་བར་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་སྟེ་རྟག་སྟོང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་སྟེ་
བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔལ་དེས། རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་རྟོགས་
གིང་། དེས་རྟག་པ་སྟེ་རྟག་པས་སྟོང་བར་རྟོགས་ལ། དེས་རྟག་པའི་གསལ་བ་
མཐའ་དག་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དང་སྟེ་དང་པོའི་རྒྱུད་དང་པོ་
སྟེ་སྟེ་སྟེ། དེས་བྱས་པ་ཡིན་ཕྱིན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་བྱས་ན་
མི་རྟག་པས་ཁུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་སྟེ་གསུམ་པ་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གིས་
རྒྱུད་དང་པོ་ཡང་དེ་དང་མཆུངས་གིང་། ཡང་དང་སྟེ་དང་པོའི་རྒྱུད་གཉིས་པ་དེར་
ཐལ། དེ་པོའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དེ་སྟེ་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁུབ་པར་ཆད་མས་
མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟེ་
བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟག་མི་རྟག་ལ་མོལ་
སྟོགས་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་དེ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁུབ་པ་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ།
དེ་ལ་མེ་ཆོས་བཟུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་པོ། དེའི་དང་
སྟེ་གསུམ་པའི་རྒྱུད་གཉིས་པ་ཡང་སྟེ་ཕྱི་ཚོལ་དེ་དང་མཆུངས་པོ། །ཡང་དང་སྟེ་དང་
པོའི་རྒྱུད་གསུམ་པ་སྟེ་ཞིང་། རྒྱུད་གཉིས་པ་པོ་དེ་དེས་སྟེ་བྱས་པ་ལ་རྟག་པའི་ན་
ཀྱི་སྟོང་ལས་ཆད་པར་ཐལ། དེ་པོའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བྱས་པ་
ལ་རྟག་པའི་ན་ཀྱི་སྟོང་ལས་གཅད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། དེ་དེ་མ་ཡིན་
ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་ཚོལ་དེས་སྟེ་བྱས་པ་ལ་རྟག་པའི་ན་ཀྱི་

སྟོ་འདྲེགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་སྟེའི་བྱས་པ་ལ་རྟག་པར་སྟོ་མི་འདྲེགས་པར་
མེ་ཆོས་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་སྟོ་ལ་ཡང་རྟག་པར་སྟོ་མི་
འདྲེགས་པར་ཆོད་ནས་རྟག་མི་རྟག་མེ་ཆོས་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་སྟོ་
གསུམ་པའི་བྱར་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་ཀྱང་དེ་དང་སྟོ་བ་ཚུལ་འདྲ་ཞིང་། དང་
སྟོ་གཉིས་པའི་བྱར་ལྟ་བུ་རྟགས་ཀྱི་སྟོ་བ་ཚུལ་ཡང་དེས་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
དང་སྟོ་བཞི་པའི་བྱར་ལྟ་དང་། དང་སྟོ་ལྟ་བུའི་བྱར་གསུམ་པོ་དང་བཅས་པ་རྟགས་
ཀྱང་སྟོ་བ་ཚུལ་རྟགས་ཏེ་ལམ་རིགས་འགྲེ་བས་ཤེས་སྟོན། །དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ དེ་འདྲའི་
ཕྱི་ཚོ་ལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁོད་ཀྱིས་སྟོ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདྲེགས་མ་ཆོད་
པར་ཐལ། ཁོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདྲེགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྲལ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་སྟོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་
རྟག་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་ཆོད་ན་དེ་འདྲའི་རྟག་འཛིན་ཆོད་པས་ཁྲལ་ཅིང་། དེས་རྟག་
འཛིན་ལྟར་སྟོས་མ་ཆོད་ན་དེས་རྟག་འཛིན་མ་ཆོད་པས་མ་ཁྲལ། དེས་རྟག་འཛིན་
ཀྱང་བཏགས་སྐྱངས་ན། དེས་རྟག་འཛིན་སྐྱངས་པས་མ་ཁྲལ་ཅིང་། དེས་རྟག་འཛིན་
ལྟར་སྟོས་སྐྱངས་ན། དེས་རྟག་འཛིན་སྐྱངས་པས་ཁྲལ་བའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། རོ་པོའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྟོ་བ་
བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ། རྟོ་བ་ཚུལ་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྟོ་བ་བྱའི་སྟོ་ནས་
དབྱེ་བ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་འབྲུག་ཚུལ་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ། ཚོ་ལ་བའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་
བ་དང་དུག །དང་པོ་ལ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ། དང་པོ་ལ།

མཚན་ཉིད། དཔྱེ་བ། མཚན་གཞིའི་སྒྲིབ་དུ་མཚན་ཉིད་འཇུག་གི་ཚད་མ་བཤད་
པ། རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་བཞི།

འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ཁྱོད་དེ་རྒྱུ་ཡི་རྒྱུ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་
གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བ་
ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྱེད་པ། ཁྱོད་དེ་རྒྱུ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་རྒྱུ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྟགས་པའི་ཚད་
མ། ཁྱོད་རྟགས་པའི་ཚད་མ་སྐད་ཅིག་དང་པོ། ཁྱོད་རྟགས་པའི་ཚད་མའི་རྒྱ་ཡོད་
པར་བསྐྱུ་བྱའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་རྒྱུ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་རྟགས་པའི་ཚད་མའི་རྟགས་ཀྱིས། དེ་
སྐད་ཅིག་དང་པོ། དེའི་རྒྱ་ཡོད་པར་རྒྱུ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་
བ་ཡིན་ན། དེ་རྒྱུ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་རྟགས་པའི་ཚད་མའི་རྒྱ་ཡིན་པས་
ཁྱེད་པར་ཐལ་པོ། འདོད་ན། རྒྱ་རྟགས་པར་རྒྱུ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་རྟགས་
པའི་ཚད་མའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། དེ་འབྲའི་ཚད་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་
ཚད་མའི་རྟགས་ཀྱིས། དེ་འབྲའི་ཚད་མ་སྐད་ཅིག་དང་པོ། དེ་འབྲའི་ཚད་མའི་རྒྱ་
ཡོད་པར་རྒྱུ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་
པ་ཁས། འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། རྒྱ་རྟགས་པར་རྒྱུ་པའི་འབྲས་
རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་མེ་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། དུ་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྒྱུ་པའི་དངོས་ཀྱི་
བསྐྱུ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་པ་ཁས། མ་ལྟར་ན། དེར་ཐལ།

གཞི་དེ་དོན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་རྒྱལ་པའི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་པའི་ཆོས་
 ལུ་བརྒྱད་པུ་མ་ཡིན་ན། དོན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་རྒྱལ་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བརྒྱལ་པུ་མི་ཆོས་ལུ་བརྒྱད་པུ་མི་དངོས་པའི་ཡིད། དེར་ཐལ། གཞི་དེ་དོན་དེའི་
 རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་དེ། གཞི་དེར་རྒྱལ་པའི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་པུ་མི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཡིད་
 དེ། དེ་པུ་མི་བརྒྱལ་པུ་མི་ཆོས་ཡིད་པའི་ཡིད།

ཁ་ཅིག་གིས། རྟོག་དེ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཉག་ས་ཡར་དག་ཡར་ཞིག་ ། དེ་རྒྱལ་གྱི་
དཀོས་ཀྱི་ཡུལ་ལུང་ཆོས་ལུ་ཡུལ་ལུ་ཡར་ཡིན། རྟོག་གི་རྒྱ་ཡར་ཡིན་པའི་གཞི་
མ་ཐུན་པ་མིང་པ་དེ། རྟོག་དེ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ས་ཉག་ས་ཡར་དག་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིང་
ཟེར་ན། འོན་མེད། རྟུན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྒྱལ་པའི་དཀོས་ཀྱི་ཡུལ་ལུང་ཆོས་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟུན་ལ་ལ་མེ་
དེ། རྟུན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྒྱལ་པའི་ཡུལ་ལུ་ཡར་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་
དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒྱོལ་ཡར་དག་གི་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་མེ་ཆད་མས་དམིགས་
པའི་ཉག་ས་ཀྱིས་རྟུན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྒྱལ་པའི་ཕྱི་རྒྱོལ་ཡར་དག་གི་ཆད་མས་
ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒྱོལ་ཡར་དག་གིས་རྟུན་ལ་ལ་མེ་མེ་ཆད་མས་
དམིགས་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

[illegible]

གཉིས་པ་དེ་ལ་ རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག། རྒྱ་ཕྱོག་
 སོང་སྐྱབ་ཀྱི་དེ། རྒྱ་ལི་ཕྱི་སྐྱབ་ཀྱི་དེ། རྒྱ་ལི་ཁྱད་པར་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག།
 རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་ལ། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན་ཡོད་
 དེ། རྩ་བ། རྩ་ཕྱན་ཀྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དང་པོ། རྩ་བ་དེ། པར་སྐྱང་གི་རྩ་
 བ་སྡེ་ཡོང་པོ་རང་རྒྱ་མེ་སྐྱ་མ་སྡེན་རྩ་སོང་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཉིས་པ། རེས་
 འགའ་སྡེ་པའི་དངོས་པོ་དེ། ཉེར་ལེན་ཀྱི་བྱང་པོ་རང་རྒྱ་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་
 སྤྱི་འཕ། རང་ཕྱོག་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག། རང་གི་དམིགས་སྤྱོད་མེད་པར་
 མི་སྡེ་པའི་དངོས་པོ་དེ། སྡོ་སྐྱང་དཔང་ཤེས་རང་གི་དམིགས་སྤྱོད་དང་བཅས་པར་
 སྐྱབ་པའི་པའི་པ། བྱུང་ད་ལྟ་བུ་དེ། ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བྱའི་སྡེར་བྱ། བྱུང་སྐྱ་མས་
 བྱར་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྡེད་པའི་རྩས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གིས་
 འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་དཔྱེན། མ་སྐྱན་སྤྱོགས་ལ་ཁྱབ་
 བྱེད་རྩ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག། མ་སྐྱན་སྤྱོགས་ལ་རྒྱུ་གཉིས་སྤྱ་འཇུག་
 པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། རྩ་བ་དེ་རྩ་ཕྱན་ལ་ལ་རྩ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པའི་དང་པོ་ཡིན། རྩ་བ་དེ་རྩ་ཕྱན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་གཉིས་པ་ཡིན། དེ་
 སྤྱིར་འབྲས་རྒྱུ་གཉིས་སྤྱ་འཇུག། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། རྩ་བ་དེ་རྩ་ཕྱན་ལ་ལ་རྟག་དངོས་གཉིས་ཀྱིས་སྡོང་པའི་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། རྩ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྡེ། དེ་ནི་
 རྒྱུ་གསུམ་ཉིད། ཁེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འབྲེལ་བྱ། དེ་ལ་གཉིས་ནི། དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་
 ཡིན་ལ། གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཆོགས་པོ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་
 མི་རྩས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་གང་ཞིག། རྟག་དངོས་གཉིས་ཀྱིས་སྡོང་པའི་མེ་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཆན་གཞིའི་སྒྲིང་ཏུ་མཆན་ཉིད་རེས་སྒྲིང་གི་ཆད་མ་བཤད་
 བ་ལ། ཏུ་བ་ཆོས་ཅན། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཀྱི་ལུང་ལྷན་པུ་བཞུགས་པ།
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གི་སྐྱབ་ཀྱི་ལུང་ལྷན་པུ་བཞུགས་པའི་ཆེད་མེད་འབྲས་སུ་ཡིན་
 པའི་སྒྲིང་། དང་པོ་བྱུང་སྒྲིང་། དེ་སྐྱབ་གི་ལུང་ལྷན་པུ་བཞུགས་པའི་ཆེད་མེད་འབྲས་
 བ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་།

བཞི་པ་ལྷན་པུ་ཆོས་དོན་གསུམ་རོས་བཟུང་བ་ལ། དམ་བཅའ་བཞག་པ་
 དང་། སྐྱབ་སྒྲིང་བཞུགས་པའི་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཏུ་བ་ཏུ་བའི་ལྷན་པུ་སྐྱབ་ལ་ལ་
 མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་པའི་ལ། ཏུ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་པ། ཏུ་བ་ཡོད་
 པ། ཏུ་ལྷན་ལ་ལའི་ཏུ་བ་ལྷན་པུ་དེའི་ལྷན་པུ་སྐྱབ་གི་གཏན་ཆོག་པའི་ལ།
 མེ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱབ་གི་དངོས་གི་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་དང་། དེའི་ལྷན་པུ་སྐྱབ་
 དེ་སྐྱབ་གི་དངོས་གི་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན། མེ་ཆད་མས་
 དམིགས་པ། མེ་ཆ་ཞིང་སྒྲིང་པ་ལྷན་པུ་བའི་ལྷན་པུ་སྐྱབ་གི་དངོས་གི་
 བསྐྱབ་པའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་གི་དངོས་གི་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་སུ་
 བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་སྒྲིང་ནི། ཏུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་གི་ལྷན་པུ་
 སྐྱབ་དེ་སྐྱབ་གི་གཏན་ཆོག་པའི་ལ་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་སྒྲིང་། གཞན་
 ལྷན་པུ་མ་ཡིན་ནེ། ཏུ་བ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་། གཞན་ཡང་། ཏུ་བ་ཡོད་པ་དེ།
 ཏུ་བའི་ལྷན་པུ་སྐྱབ་དེ་སྐྱབ་གི་གཏན་ཆོག་པའི་ལ་པའི་ལ། དེ་དེ་འབྲའི་གཏན་ཆོག་པའི་
 ཡང་དག་ཀྱང་མིན། དེ་དེ་འབྲའི་གཏན་ཆོག་པའི་ལྷན་པུ་ལང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་། དང་
 པོ་དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ལྷན་པུ་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་། དང་པོ་མ་ཡིན་ནེ། ཁྱོད་མེད་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་།
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་རང་བཞིན་གི་ལྷན་པུ་ཡང་དག་དང་། དེ་

འདྲའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རེ་རེ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བ་ཆོས་ཙཀ།
 ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་
 འདྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་འདྲའི་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྒྲུང་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་འདྲའི་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྒྲུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྟོན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཅུ་བ་ཅུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཅུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་
 ཡོད་པར་རྒྱལ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅུ་མོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བ་དེ་དེ་འདྲའི་རྟགས་
 སྟོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བ་དེ་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཅུ་ལྟན་ལའི་ཅུ་བ་དེ་ཅུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པས་བརྒྱལ་བྱ་བྱལ་བར་ཐལ་བ་དང་། རྟགས་
 ཡང་དག་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་
 རེས་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་ཐལ་པའི་སྟོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཅུ་
 ལྟན་ལའི་ཅུ་བ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཅུ་ལྟན་ལའི་མེ་
 དེ་དེ་འདྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་སྒྲུང་ན། དེ་འདྲའི་སྟོར་
 བ་ཡང་དག་འགོད་བ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཆོས་ཡང་དག་དེས་སྟོར་བ་དེའི་རྗེས་
 ཁྱབ་ངེས་པས་དེ་འདྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བྱའི་ཆོས། ཅུ་ལྟན་ལའི་མེ་ཆད་མས་ངེས་
 དགོས་ན་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་གཉིས་བ་ཡང་ཡོད་དེ། མོང་བཞིན་ཅུ་ཅུ་
 ལྟན་ལའི་མེ་དེ་འདྲའི་བརྒྱལ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་སྒྲུང་ན། ཅུ་བ་དེ་དེ་འདྲའི་
 འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་ཏེ། མ་ཐུན་དཔེ་ཆང་མང་གི་སྟེང་དུ། ཅུ་བ་ཡོད་ན། ཅུ་ལྟན་
 ལའི་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་བ་འགལ་ཁྱབ་ཅུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་གསུམ་བ་ཡོད་
 དེ། ཅུ་ལྟན་ལའི་ཅུ་བ་ཆོས་ཙཀ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་རེས་པའི་
 གཏན་ཆིགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ཐུགས་ཆོས་ཡིན་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་

འདྲའི་ཚུགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མཐུན་ཚུགས་
 ལ་ཡོད་པར་ཡང་མ་དེས། དེ་འདྲའི་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་དེས་བའི་
 མིར། དང་པོ་སྒྲ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་དུ་ལྷན་ལའི་དུ་བ་དེ།
 དེ་འདྲའི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་དེས་ན། དེས་དུ་ལྷན་ལའི་མེ་ཡོད་
 པར་ཡང་དེས་དགོས་བའི་མིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དུ་ལྷན་ལའི་དུ་བ། དེ་འདྲའི་
 མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་མེད་པའི་མིར་རོ། མེ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག་ཀྱི་མ་ཡིན་པའི་མིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
 རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་ཡང་ཡིན། མེ་ཆད་མས་དམིགས་བའི་
 མཆོན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་མིར། མེ་ཆད་མས་དམིགས་པ་
 ཆོས་ཅན། དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྒྱལ་བའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུད་
 བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱལ་གྱི་མ་སྦྱད་འབའ་ཞིག་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་
 ཡིན་ཏེ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་ཡང་
 ཡིན། མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་མིར། དེར་ཐལ། དུ་བ་དེ་དེ་
 རྒྱལ་གྱི་དོན་བསྐྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མིར། མེ་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
 རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་ཡིན་ཏེ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་
 གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་ཡང་ཡིན། དུ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་ཡོད་པའི་མིར། དེར་ཐལ། དུ་བ་དེ་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་ཉག་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་མིར། མེ་དེ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྐྱལ་བའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་
 སུ་བརྒྱུད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟེན་པའི་མིར། ཆ་ཞིང་སྟེག་པ་
 དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ།

དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཚོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་ཡང་ཡིན། དུ་
 བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་རྒྱན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དུ་བ་དེ་དེ་རྒྱལ་གྱི་དོན་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་ཁེར་སྟེག་
 པ་དུ་རྒྱན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྒྱལ་བའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཚོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།
 མཚན་གཞིའི་ཕྱིར་དུ་མཚན་ཉིད་དེས་ཕྱེད་ཀྱི་ཆད་ལ། རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་
 རོས་བརྒྱུད་བ་དང་བཞི།

ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཚོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་
 རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒར་བཞིན་དེ་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱལ་བའི་རིག་པ་དེ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་
 གསར་དུ་མི་བསྐྱལ་བའི་རིག་པ་སྒྲུང་ཅིག་དང་པོ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་བསྐྱལ་
 པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བཤོད་ན། རྒྱ་རྟག་པར་རྒྱལ་བའི་འོགས་པོར་བཞིན་རྒྱལ་ཤེས་སྟེ།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག། དེ་རྒྱལ་
 གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཚོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པའི་

གཞི་མ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱུ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་གཞན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལ། ཁྱོད་དང་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་
 ཏུ་བས་མ་ངེས་དེ། ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱུ་བ་པའི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་
 ཏུ་བའི་རྒྱ་དང་ཏུ་བ་དང་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་
 དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། མེ་དེ་དེ་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་ཤོད་ཏུ་བསྐྱུ་བས་
 ཟེན་པའི་སྲིད་པ།

ཁ་ཅིག ཁྱོད་དེ་སྐྱུ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱུ་གྱི་རང་
 བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱུ་གྱི་འབྲས་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་སྐྱུ་བ་ངག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱུ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དེ་མ་
 ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་སྲིད་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། རྟགས་དེར་ཐལ། གང་ན་ཏུ་བ་ཡོད་ན།
 མེ་ཡོད་པས་ཁྲུབ། དམེར་ན། ཆང་མང་བཞིན་ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་ཡང་ཏུ་བ་ཡོད་དོ། ཞེས་
 པའི་སྐྱུ་བ་ངག་འདི། ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱུ་བ་པའི་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐྱུ་བ་ངག་ཡང་
 དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། ཁྱོད་དེ་སྐྱུ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཁྱོད་
 གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱུ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་
 གྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱུ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སོགས། འབྲས་རྟགས་
 ཡང་དག་གིས་མཚོན་ནས་ཤེས་སྟེ།

སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དེ་ཉིད་དེ་སྐྱུ་བ་
 གྱི་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱུ་གྱི་ཁྱད་པར་
 དག་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཁ་

ཅིག་དངོས་པོའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལ། དོན་བྱེད་ལུས་པའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་
 དགོས་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་ལུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་
 མ་ཁུབ་སྟེ། དངོས་པོའི་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུ་པ་འཛིན་པའི་རྟགས་པོའདྲ་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་
 འཛིན་པའི་རྟགས་པ་ལ་ལུས་པ་བྱེད་པ་པོའི་དོན་སྤྱི་མ་པར་རྟེ། དེ་ལ་དེ་དངོས་སྤྱི་མ་
 ལྟར་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་བརྟུན་པའི་སྤྱི་མ་དེ་ལུགས་ལ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དེ་
 རང་གི་དངོས་མིང་ལས་རང་གི་རོ་བོའི་ས་ལ། རང་གི་དངོས་མིང་ལས་རང་གི་ཁྱད་
 བར་བྱེད་ཆོས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལས་དེ་ལྟར་ངེས་ལ། དེ་ལས་རང་གི་
 ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་
 ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དེ་རང་བརྟུན་པའི་སྤྱི་མ་རང་གི་
 ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་འཕེན་པ་ཡིན་རྟེ། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
 པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་ཞེས་
 བརྟུན་པའི་སྤྱི་མ་ལུས་པ་བྱེད་པ་པོ་འཕེན་རྟེ། ལུས་པ་བརྟུན་པའི་སྤྱི་མ་ལུས་པ་བྱེད་
 པ་པོ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན། རང་བརྟུན་པའི་སྤྱི་མ་རང་ཉིད་
 བྱེད་པ་པོ་མེ་འཕེན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བརྟུན་པའི་
 སྤྱི་མ་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་སྤྱི་འཕངས་པ་ཡང་ཡིན། རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མ་ཐུན་མིང་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྤྱི་མ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་བརྟུན་པའི་སྤྱི་མ་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་སྤྱི་
 འཕངས་པ་ཡང་ཡིན། རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་མིང་པ་ཡང་
 ཡིན། དེ་སྤྱི་མ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་གཉིས་
 པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བརྟུན་པའི་སྤྱི་མ་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་རང་དང་
 རྩ་ས་གཞན་འཕེན་པའི་དེ་སྤྱི་མ་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་

དག །རང་བཞིན་པའི་སྐྱེས་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་རང་དང་ཇེས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་
དེ་སྐྱེས་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ལ་
དེ་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། རྟགས་ལ་འཕེན་པ་གཉིས། ཆོས་བྱུང་དྲུང་སྐྱེ་རྟག་
པར་སྐྱེས་པའི་དང་པོ་ཡིན། རྣམ་པ་རང་བཞིན་པའི་སྐྱེས་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་རང་དང་
ཇེས་གཞན་རྟགས་ལ་འཕེན་པའི་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱེས་པའི་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དངོས་པོ་དེ་སྐྱེས་གྱི་ཁྱད་པར་དག་པ་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་
གྱི་རྟགས་ཡང་ཤེས། དེ་སྐྱེས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁུལ་ལྗོངས་ལྟུག་པའི་དེ་དང་། དེ་
སྐྱེས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་གཉིས། རྣམ་པ་དང་པོ་དང་
རྣམ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པ་ཡིན།

༥ གསུམ་པ་མཆོན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཆོན་ཉིད་དེས་ཤེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་
པ་ལ། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱེད་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྟགས་
ཆོས་དོན་གསུམ་དོས་བཟུང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། རྣམ་
རྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་
པ་ལས་ལོག་པ་རྣམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱེས་པའི་བསྐྱེས་བྱའི་ཆོས་
བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁུལ་སྟེ། དེ་རྣམ་པའི་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
སྟེང་ཅིག་མ་རྣམ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱེས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེས་བྱའི་ཆོས་
སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱེས་པའི་བསྐྱེས་བྱའི་ཆོས་
བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁུལ་སྟེ། དེ་རྣམ་པའི་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟེང་
ཅིག་མ་རྣམ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱེས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེས་བྱའི་ཆོས་སུ་
བཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱེས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེས་བྱའི་

ཆོས་སྤྱ་བརྒྱུད་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར་ཉེ། བྱས་པ་དེ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་དོན་སྤྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
 སྤྱ་སྤྱད་ཅིག་མ་སྤྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །སྤྱད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པའི་དོན་
 ལྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་ཅིག་མ་སྤྱ་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྤྱབ་བྱའི་
 ཆོས་སྤྱ་བརྒྱུད་བྱ་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དཔྱེ་བ།
 མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ངེས་ཕྱིན་གྱི་ཆོད་མ་བཤད་པ། རྟགས་ཆོས་དོན་
 གསུམ་དགག་ཆོས་དང་བཅས་པ་དངོས་བརྒྱུད་བཤད་པ་ཞི། དང་པོ་ནི། བྱས་པ་བྱས་
 པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོད་པར་སྤྱབ་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟའི་དངོས་ཀྱི་བསྤྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞི་མཐུན་
 ཡང་ཡོད། མེད་དགག་གི་གཞི་མཐུན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱས་
 པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་བསྤྱབ་སྐྱེས།
 བྱས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་སྤྱབ་སྟེ། དེས་ན། ཁྱོད་དེ་སྤྱབ་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྤྱབ་བྱའི་
 ཆོས་སྤྱ་བརྒྱུད་བྱ་ཡང་ཡིན། དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིར་བཤད། ཁྱོད་
 དེ་སྤྱབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་དེ་ལ་དཔྱེ་ན། མི་སྤྱང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྤྱང་

རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད་དཔྱེ་བ་
 གཉིས། དེ་རྒྱལ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གྲང་ཡིན། དེ་རྒྱལ་ལ་ཚྭ་གས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་རྒྱལ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ལུ་བཏགས་པའི་དོན་
 བསྐྱལ་དོན་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ། ཁོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། འདིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་
 འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་དུ་དེ་རྒྱལ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ལུ་བཏགས་པའི་དོན་བསྐྱལ་
 དོན་ཡིན་པ་ཟེར་མི་ཉན་དེ། དེ་སྣང་ན་བྱས་པ་དེ་སྤྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བའི་
 མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལུ་འགྱུར་དེ། དེ་འདྲའི་ཚྭ་གས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་
 པའི་གང་ཟག་དེས་སྤྱིང་སྤྱིང་དུ་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ཟེ་ཆོས་ཟེ་མའི་སྤྱིར་དོ། །དཔྱེ་ན།
 དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣང་བའི་འཕྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག །དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་
 སྣང་བའི་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། ཁོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣང་
 བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གྲང་ཡིན། མེད་དགག་གྲང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མ་ཐུན་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་གྲང་ཡིན། མ་ཡིན་དགག་དང་རྒྱལ་བ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་
 གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དཔྱེ་ན། མི་སྣང་བའི་རྒྱ། ཁལ་བྱེད། རང་བཞིན་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ། ག་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་ག་ཟ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་མེད་པ་དེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ག་ཟ་བསྐྱལ་
 དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ག་ཟ་འཕྲེལ་བའི་དབྱེད་ཤེས་དོན་མ་ཐུན་མེད་
 པར་རྒྱལ་བའི་དང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ག་ཟ་ཡོད་པ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 གིས་ག་ཟ་ཡོད་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ག་ཟ་བསྐྱལ་
 དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ག་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རྟེགས་པར་རྒྱལ་བའི་

གཉིས་པ་ཡིན། ག་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་མོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ག་ཟ་རེས་མེད་
ཀྱི་དབྱེད་ཤེས་དོན་མཐུན་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་དེ་མང་
བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ག་ཟ་རེས་མེད་ཀྱི་དབྱེད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་
པའི་གསུམ་པ་ཡིན། ཡོད་པ་དེ་མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་ག་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་མོང་བའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ག་ཟ་རེས་མེད་ཀྱི་དབྱེད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་
མི་སྤང་བའི་འགལ་ཆེ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན།

སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཆོན་ཉིད། དེ་ཉེ་བ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གྱང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཚྭ་གས་
ཆོས་ཅན་དུ་མོང་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་
བསྐལ་དོན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ཉེ་ན་སྤང་
བྱང་གི་འཕྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག །སྤང་བྱང་གི་འགལ་ཆེ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
གྱང་ཡིན། མེད་དགག་གྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གྱང་ཡིན། མ་ཡིན་དགག་དང་བསྒྲུབ་
པ་གང་བྱང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དེ་
ན། སྤང་བྱང་གི་རྒྱ། གྲུབ་མེད། རང་བཞིན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་དང་བཞི། སྤང་བྱང་གི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དང་པོའི་
མཆོན་ཉིད། དེས་ལོག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲེས། མེ་མེད་པ་དེ། མཆོན་མོའི་རྒྱ་
མཆོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤང་བྱང་གི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག །
ཤིང་མེད་པ་དེ། ཤིང་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་བྲག་ཇོར་དུ་ག་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་
པའི་གཉིས་པ། བྲམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། བྲམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་

པའི་ས་ཚྭགས་སུ། བྱམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གསུམ་པ། དངོས་འབྲས་ཏུ་བ་མེད་
པ་དེ། ཏུ་བས་དཔེན་པའི་ཅིག་སྒྲོར་ཏུ་ཏུ་བའི་དངོས་སྐྱ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བཞི་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཁེ་མེད་དང་པོ། སིང་མེད་གཉིས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རི་ཐོང་རྩ་ཆོས་
ཅན། ཏུ་བ་མེད་པར་ཐལ། མེ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ས་པ་མེད་
པར་ཐལ། སིང་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་པ་ཁས། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཏུ་བ་མེད་དངོས་འབྲས་དང་། ས་པ་སིང་
གི་འབྲས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། མེ་མེད་ཆོས་ཅན། མཆན་མོའི་རྒྱ་མཆོར་ཏུ་བ་མེད་པར་
སྐྱབ་པའི་སྒྲུང་རྩུབ་གི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་རྒྱ་མ་གསུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདོད་
པ་ཡིན་ཏེ། མེ་མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་ཏུ་མེ་མེད་དེ། མེ་མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་ཏུ་
མཆན་མོའི་རྒྱ་མཆོར་མེ་མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་ཏུ་ཏུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྒྲུང་
རྩུབ་གི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འདོད་ཅེས་བཅིས་པས་དངོས་
འགལ་ལ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲུང་རྩུབ་གི་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲུང་རྩུབ་
གི་སྟེན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུང་རྩུབ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག །སྒྲུང་རྩུབ་གི་པན་རྩུན་སྒྲུང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུང་རྩུབ་འགལ་དམིགས་
ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མེ་
སྟོབས་ཆེན་པོས་འབྲས་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེང་ཏུ་གང་རེག་རྒྱན་
ཅགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྒྲུང་རྩུབ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན།

གང་རེ་གྱུར་ཆགས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་རྒྱུ་ལ།
 མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེང་དུ་གང་རེ་གྱུར་
 ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་རྒྱུ་འགལ་
 དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཅིང། དེའི་ན། རང་བཞིན་དང་འགལ་པའི་
 རང་བཞིན་དམིགས་ལ། རྒྱ་དང་འགལ་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་ལ། ཁྲབ་མེད་དང་
 འགལ་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་ལ། རང་བཞིན་དང་འགལ་པའི་འབྲས་ཀྱི་དམིགས་
 ལ། རྒྱ་དང་འགལ་པའི་འབྲས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་ལ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་
 ལོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། དེས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེང་དུ་གང་རེ་
 གྱུར་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དང་པོ་དང་། དེ་དེས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་
 དངོས་པོའི་སྟེང་དུ་གང་འབྲས་སྐྱ་ལོང་མེད་ཆུན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཉིས་
 ལ། དེ་དེས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེང་དུ་ཁ་བའི་རེ་གྱུར་
 ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གསུམ་ལ། སུ་བཟླ་སྤར་བས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་དངོས་
 པོ་དེ། དེས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེང་དུ་གང་རེ་གྱུར་ཆགས་
 མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བཞི་ལ། དེ་དེས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེང་དུ་
 གང་འབྲས་སྐྱ་ལོང་མེད་ཆུན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྤང་པའི་མཆོད་གཞི་ཡིན་
 མོ། །དང་པོ་བཞིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས། རྒྱ་འགལ་
 དམིགས། ཁྲབ་མེད་འགལ་དམིགས། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཅེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །སྤྱིར་ལ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྤང་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། རྟག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མ་རྒྱུ་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་རྒྱུ་
 འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཅིང། སྤངས་པ་དེ་དེའི་མཆོད་གཞི་

ཡིན། མདུན་གྱི་པོང་བྱ་རྩ་ཅན་རྟ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྤང་རྩང་ལག་ལ་དམིགས་
 གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། རྟ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ལག་ལ་མ་ཡིན་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ། དེ་སྐྱབ་གྱི་པན་ཅན་སྤངས་ལག་ལ་པ་བརྟེན་པའི་སྤང་རྩང་
 ལག་ལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། རྩ་ཅན་དེའི་མཆོན་གཞི་ཡིན།
 དཔྱེན། ལྟོས་པས་ངེས་པ་ལོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང། ངེས་པས་ལྟོས་པ་
 ལོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། གོས་དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་ཅམ་ནས་
 ཆོན་ཅན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། རང་ཉིད་ཆོན་ཅན་དུ་ལྟུང་བ་རང་ལས་ཕྱིས་ལྟུང་བའི་
 རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེན། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྟོས་པས་ངེས་པ་ལོག་
 བྱེད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་འཛིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་
 ལྟུང་བའི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། རང་བྱུང་ཅམ་ནས་འཛིག་ངེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེན། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ངེས་པས་ལྟོས་པ་ལོག་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྐྱམ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཡང་ཁེགས་སོ། །ཅི་ལྟར་ཁེགས་ན། སེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། རང་ཉིད་བྱུང་ཅམ་ནས་འཛིག་ངེས་དེ། བྱས་པ་རང་ཉིད་འཛིག་པ་རང་ལས་
 ཕྱིས་ལྟུང་བའི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རང་ཉིད་འཛིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་ལྟུང་བའི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
 པའི་དངོས་པོ་དེ། བྱས་པ་རང་བྱུང་ཅམ་ནས་འཛིག་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁེགས་གིས། རྩ་ཅན་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་པོང་བྱ་རྩ་ཅན་རྟ་མ་ཡིན་པར་
 སྐྱབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ལག་ལ་པ་བརྟེན་པའི་སྤང་རྩང་ལག་ལ་དམིགས་གྱི་

ཏྲུག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐམ། དེ་ལྟར་གྱི་འགའ་དམིགས་ཀྱི་ཏྲུག་ཡང་དག་གང་
 ཞིག་ཏྲ་དང་ཐུས་ཐད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། གཤམ་དེ་ཚོས་ནི་ཐད་དུ་མ། །ཞེས་
 པའི། ཐད་དུ་ཐུས་ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་སྣོན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་ལ་བརྟེན་པའི་
 དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྟོན་མེད་དེ། དེའི་ཐད་དེ་སྣོན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་
 ཏུ་ལྟར་པའི་ཐུས་ཐད་ལ་ཁྲེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྣང་མ་ཡིན་པར་ཐུས་ཐད་ཀྱང་ལ་
 ཁྲེད་ན་མེ་ཏུ་གཉིས་ཀྱང་སྣོན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་མཆོད་གཞི་མེད་ཏུ་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་མེད་ཀྱི་ཆད་པ་བཤད་པ་
ལ། བ་ཟ་བསྐལ་དོན་ཏུ་མོང་བའི་གར་ཟག་གི་རྒྱད་པ་བ་ཟ་དམིགས་ཀྱིད་ཀྱི་ཆད་
མ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བརྟན་ཀྱི་གཞི་ཡིར་བ་ཟ་བསྐལ་དོན་ཏུ་མོང་བའི་གར་ཟག་
གི་རྒྱད་པ་བ་ཟ་དེས་བའི་དབྱང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་མ་དམིགས་
བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱལ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གར་ཞིག །བ་ཟ་བསྐལ་
དོན་ཏུ་མོང་བའི་གར་ཟག་གི་རྒྱད་པ་བ་ཟ་དེས་བའི་དབྱང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་
བ་དགག་པ་ཡིན་པའི་མེད། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་རྒྱལ་ཀྱི་མི་རྒྱུད་པ་མ་དམིགས་
བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱལ་ཀྱི་མ་དམིགས་བའི་རྟགས་ཡང་དག་གར་
ཞིག །ཆོད་དེ་རྒྱལ་པ་ཚེགས་ཆོས་ཅན་ཏུ་མོང་བའི་གར་ཟག་པ་བ་ཟ་བསྐལ་དོན་
ཡིན་པའི་མེད། རྩི་མ་མ་བྱ་བ་ན། བ་ཟ་བསྐལ་དོན་ཏུ་མོང་བའི་གར་ཟག་གི་རྒྱད་
པ་བ་ཟ་དམིགས་ཀྱིད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་དེ། བརྟན་ཀྱི་གཞི་ཡིར་བ་ཟ་བསྐལ་
དོན་ཏུ་མོང་བའི་གར་ཟག་གི་རྒྱད་པ་བ་ཟ་དེས་བའི་དབྱང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་
པར་རྒྱལ་བ་པ་ཚེགས་ཆོས་ཅན་ཏུ་མོང་བའི་གར་ཟག་ཆོས་ཅན། ཆོད་པ་བ་ཟ་
བསྐལ་དོན་ཡིན་པར་ཐག། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་མེད། བ་ཟ་བསྐལ་དོན་ཏུ་མོང་
བའི་གར་ཟག་གི་རྒྱད་པ་བ་ཟ་དམིགས་ཀྱིད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བརྟན་

གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་མོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཤ་བ་དེས་པའི་
 དབྱུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་རྒྱབ་པའི་མི་རྣམས་པའི་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་རྣམས་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་
 ཞིག་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་རྣམས་པའི་འབྲེལ་
 རྒྱའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་རྣམས་པའི་འབྲེལ་
 རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་། ཤ་བ་དམིགས་ཕྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་
 ཤ་བ་དེས་པའི་དབྱུང་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་
 རིགས་འབྲེལ། ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་མོང་
 བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཤ་བ་དེས་པའི་དབྱུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་རྒྱབ་པའི་
 འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱལ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་མ་ཡིན་དགག་དང་། རྒྱལ་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་པའི་རྣམ་རུང་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་མོང་བའི་གང་ཟག་
 ལ་རྟག་པ་བསྐྱལ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ། ཕྱི་མ་མ་གཉིས་ལ། ལུས་པ་རྒྱ་རྟག་
 པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་མོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལ་རྟག་པ་བསྐྱལ་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་མོའི་རྒྱ་
 མཆོར་དུ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་པའི་རྣམ་རུང་གི་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་
 མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་པ་དེ་མཆོན་མོའི་རྒྱ་མཆོར་དུ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་

པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་
 སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མེ་དུ་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ། །ཡང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་སྐྱོ་
 རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་ཆེད་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པར་ཐལ། །ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག
 མ་ཡིན་དགག་དང་སྐབས་པ་གང་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ མེ་སྒྲོལ་ས་ཆེན་པོས་ཁྲུབ་པར་
 རྟོག་པའི་དངོས་པོ་དེ། དེས་ཁྲུབ་པར་རྟོག་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྤྱིང་དུ་གྲང་རིག་
 སྐབས་ཆགས་སུ་མེད་པར་སྐབས་པའི་སྒྲུབ་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
 དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་གྲང་རིག་སྐབས་ཆགས་དང་སྐབས་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ བྱས་པ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་སྐྱོ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་པའི་སྒྲུབ་ཅིན་སྒྲུབ་
 འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་རྟག་པ་
 དང་སྐབས་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་དང་རྒྱས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ བཞི་པ་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་དོས་བཟུང་བ་ལ། དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་།
 སྐབས་ཀྱི་དགོང་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མེ་མེད་པ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་མཆོན་མའི་
 སྐབས་ཆོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐབས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཀྱང་། མེ་མེད་དེ་དེ་མིན། དུ་
 བ་མེད་པ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་
 དང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དུ་མེད་
 དེ་དེ་གཉིས་ཀ་མིན། དེའི་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ། །དེ་བཞིན་
 དུ་མེད་དང་དུ་བ་སོགས་ཡོད་མེད་ཆད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་སོགས་བསྐྱུབ་

བྱེ་ཆོས་སོགས་སུ་འཕྱར་ཆུང་ཡང་ཤར་གཤམ་སྒྲ། འཇའ་དེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་འཇའ་
 བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འཇའ་དེས་པའི་དབྱེད་ཤེས་མེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་དགག་བྱེ་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་
 བྱེ་ཆོས་མིན། འཇའ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འཇའ་དེས་པའི་
 དབྱེད་ཤེས་དོན་མཐུན་དེ་ཡང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱེ་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་
 ཡིན་ཡང་། དེའི་དགག་བྱེ་ཆོས་མིན། དེའི་རྒྱད་ལ་འཇའ་དེས་པའི་དབྱེད་ཤེས་
 དོན་མཐུན་ཡོད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱེ་ཆོས་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱེ་ཆོས་
 སུ་བཏགས་པའི་དོན་གཉིས་ཀ་ཡིན། དུ་བ་དེ་མཆོན་མོའི་རྒྱ་མཆོར་དུ་བ་མེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་དགག་བྱེ་ཆོས་སུ་གཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ཡང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱེ་
 ཆོས་མིན། དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཉལ་བ་དེ་སྐྱེ་ཉལ་བ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་
 པའི་དགག་བྱེ་ཆོས་དང་དགག་བྱེ་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་གཉིས་ཀ་ཡིན།
 གཉིས་པ་སྐྱབ་ཤིང་ནི། མེ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཉལ་སྤེལ་མཆོན་མོའི་
 རྒྱ་མཆོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྤེལ་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་དེ་དེ་མིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གོང་བཞིན་སྐྱབ་སྒྲ། འཇའ་དེ་མདུན་གྱི་
 གཞི་འདིར་འཇའ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འཇའ་དེས་པའི་དབྱེད་
 ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་བྱེ་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་འཇའ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འཇའ་དེས་
 པའི་དབྱེད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཁོལ་ཡང་དག་དེས་མདུན་གྱི་
 གཞི་འདིར་འཇའ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་
 བྱེ་ཆོས་མིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇའ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་
 འཇའ་དེས་པའི་དབྱེད་ཤེས་དོན་མཐུན་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱེ་ཆོས་སུ་བཏགས་

པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུ་ལྟར་པའི་ཕྱི་ཚོལ་དེས་མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་ག་ཟ་བསྐྱལ་
 དོན་དུ་མོང་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ག་ཟ་དེས་པའི་དབྱུང་གིས་དོན་མཐུན་ཡོད་
 མེད་མེ་ཚོས་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་དེ་རྒྱུ་ལྱི་དགག་ཀྱི་ཚོས་མིན་ཏེ། བྱམ་པ་དེ་བྱམ་
 པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཚོགས་ལྷ་བྱམ་པ་མེད་པར་རྒྱུ་པའི་དགག་ཀྱི་
 ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་དེགས་པ་ལྟེས།

༩ གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱུ་བ་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་དེའེ་ལ། རྒྱུ་
 རྟགས་ཡང་དག་དང་། དགག་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། རྟོད་དེ་རྒྱུ་ལྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཀྱང་ཡིན། རྟོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་ལྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ཀྱི་ཚོས་ལྷ་བཟུང་
 བྱ་ཡང་ཡིན། རྒྱུ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མིད་པ། རྟོད་དེ་རྒྱུ་ལྱི་རྒྱུ་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རྟོད་དེ་རྒྱུ་ལྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། རྟོད་ཀྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་ལྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ཀྱི་ཚོས་ལྷ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། དགག་
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མིད་པ། རྟོད་དེ་རྒྱུ་ལྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་རྒྱུ་ལྱི་རྒྱུ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དེའེ་ལ། དེ་རྒྱུ་ལྱི་འབྲས་
 རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་རྒྱུ་ལྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དེ་རྒྱུ་ལྱི་
 དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་རྒྱུ་ལྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་
 དོན་གཅིག །དེ་རྒྱུ་ལྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་རྒྱུ་ལྱི་རྒྱུ་རྟགས་ཡང་
 དག་གཉིས་འགལ་ཡང་། དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱུ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་
 མི་འགལ་ཏེ། བྱམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་
 རྒྱུ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་རྟགས་ཡང་
 དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱུ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་

འགལ་བར་ཐལ། དགག་པ་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཐལ། འོ་
ན་དགག་རྟགས་ཡང་དག་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་འགལ་བར་ཐལ།
དགག་པ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གསུམ་པ་རྟགས་ཡང་དག་པ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་དཔྱེན། འོན་སྐྱབ་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག །ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག །དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་
ཡང་དག །ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག །དོན་དང་ཐ་སྐྱད་གཉིས་ཀ་
སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་ལ། དེ་ནམས་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི། སྐྱབ་
ཁྱེད་གྱི་རིགས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་ན་པེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་
གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་
ཁྱེད་ཚོས་སུ་བརྒྱང་བྱ་ཡིན་ན། མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་
སོགས་དང་། དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་ཁྱེད་
ཚོས་སུ་བརྒྱང་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱོད་གྱི་མཆོན་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། བཞི་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཟེར་བ་ལ། མི་འཐད་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་
གྱི་བསྐྱབ་ཁྱེད་ཚོས་སུ་བརྒྱང་བྱ་ཡིན་ན། མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྱབ་སོགས་
ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཤོར་བཞིན་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡོད་ན། དེ་སྐྱབ་གྱི་དོན་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དཔོན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆ་ཞིང་སྟེག་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
པའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་གྱི་དོན་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྟེ། གཞན་ཡང་། བྱས་པ་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དེ་སྐྱ་སྐྱད་ཅིག་མར་ཆད་མས་

སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་སྒྲུབས་སུ་པམ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡང་པའི་ཕྱི་ཚྭ་ཡང་དག་དེ། སྒྲུ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་
 ཁྲལ་པ་ལེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་མེ་ཚེས་ཟ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། རྟགས་དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 གཞན་ཡང་། བྱས་པ་དེ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚྭ་ཡང་དག་དེ་སྒྲུ་
 སྐད་ཅིག་མར་ཆད་མས་ངེས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེས་སྒྲུ་སྐད་
 ཅིག་མ་འབྲུབ་པའི་ཆེ་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་མི་འབྲུབ་ན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་གཞན་ཡང་། ཚོས་དེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 ཚོས་དེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཚྭ་གས། ཚོས་དེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་
 ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན། མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཚོས་དེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཚྭ་གས། ཚོས་དེ་མེད་པར་
 སྒྲུབ་པའི་མ་སྐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྲལ་པ་ཁས། མ་བྲུབ་ན།
 ཚོས་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དགག་གཞི་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོག་
 པ་ཡིན་ན། བྱས་པའི་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་ཅུ་བར་འདོད་ན། ལེས་
 བྱ་མེད་པ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ལེས་བྱ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས། ལེས་བྱ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཚྭ་གས། ལེས་བྱ་མེད་པར་སྒྲུབ་
 པའི་དངོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྲལ་པ་ཁས། མ་བྲུབ་ན།
 ལེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
 ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། མེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་སྒྲུ་མི་རྟག་

པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མ་སྟད་ལབ་ལེགས་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་། དེའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་མཆོན་
 བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།
 གྲྀད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་སྟད་
 ལབ་ལེགས་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཆོས་ཡང་དག་དེ་སྐྱ་གྲྀད་ཅིག་
 མར་ཆད་མས་དེས་ཟེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
 པར་ཆད་མས་དེས་ཟེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་དེ།
 གྲྀད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་ཁས་ལྷང་ཆོག་གོ་ཟེར་ན།
 དེ་ལྟར་ན། མི་རྟག་པ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་དེ། གྲྀད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་
 རྣམ་པར་ཤར་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགག་
 རྟག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལུལ་དུ་སྦྱར་པའི་དགག་པའི་རྣམ་པར་ཤར་པའི་ཞེན་རིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་འཛིན་རྟག་པ་དགག་རྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགག་
 པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཁྱོད་རང་གི་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 དེར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟག་པ་དང་རང་ལུལ་དུ་སྦྱར་པའི་སྟགས་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དགག་པ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ལུལ་དུ་སྦྱར་པའི་
 སྟགས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པའི་རྣམ་པར་ཤར་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དགག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་
 པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དགག་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ཡང་དགག་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་

མེར་ན། མི་འཐད་དེ། དགག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱལ་རང་གི་དགག་བྱ་པག་ག་
 ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་རྒྱལ་པ་མི་འཕེན་ཞིང་གལ་དེ་འཕེན་ན་དགག་པ་ཁོ་རང་འཕེན་
 དགོས་པས་དེ་རྒྱལ་པར་འགྱུར་བའི་མེར་ན། གཞན་ཡང་། རྒྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་ཡོག་པ་དེ། མི་རྟག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན། ལུས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་རྟག་
 པར་རྒྱལ་པའི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུང་བྱུང་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མི་འཐད་
 དེ། ལུས་པ་དེ། ལུས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱལ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 མེར་ན། །རིགས་པ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས། དགག་པ་དགག་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་
 གསུངས་པས། དེས་ན། དགག་པ་མེད་དགག་ཡིན་པར་གསལ་བའི་མེར་ན། རང་གི་
 ལུགས་བཞག་པ་ལ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུང་བྱུང་ཡང་ཡིན། མཆོན་ཉིད་
 གྲང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མིད་པ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་ཀྱི་དོན་རྒྱལ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 གི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞེས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བའི་
 ཆོས་སུ་བརྒྱུང་བྱུང་ཡང་ཡིན། མཆོན་བྱུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མིད་པ། ཁྱོད་དེ་
 རྒྱལ་ཀྱི་ཐ་སྟད་རྒྱལ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞེས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུང་བྱུང་ཡང་ཡིན། མཆོན་བྱུང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་མིད། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བའི་
 ཆོས་སུ་བརྒྱུང་བྱུང་ཡང་ཡིན། མཆོན་ཉིད་གྲང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མིད་པ། ཁྱོད་དེ་
 རྒྱལ་ཀྱི་དོན་འབང་ཞེས་རྒྱལ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞེས། ཁྱོད་
 ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུང་བྱུང་ཡང་ཡིན། མཆོན་
 ཉིད་གྲང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་མིད། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་
 བརྒྱལ་བའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུང་བྱུང་ཡང་ཡིན། མཆོན་བྱུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མིད་

པ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཐ་སྙད་ལབ་འཁེགས་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་
 བཤམ་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བའི་ཆོས་ལུ་བརྒྱུང་
 བྱ་ཡང་ཡིན། མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྟུན་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡིན་མཆོན་གྱི་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྟུན་ཤིང་པ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དཔྱེན། དོན་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་རང་མ་
 དཔྱེགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ། ཏུ་བ་ཏུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྒྱལ་བའི་
 དོན་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །ལུས་པ་རྒྱུ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་བའི་གཉིས་པ། མེ་
 མེད་པ་དེ་མཆོན་མོའི་རྒྱ་མཆོར་ཏུ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་དོན་རྒྱལ་གྱི་ཐ་དཔྱེགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། མཆོན་གཞི་སྤར་ལྟར་
 རོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ལུས་པའི་འབྲས་ཀྱི་དེ་ལུས་པའི་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུར་
 བའི་གཞུགས་སྐད་ཅིག་མར་རྒྱལ་བའི་དང་པོ། ལུས་པ་དེ་རྒྱ་སྐད་ཅིག་མར་
 རྒྱལ་བའི་གཉིས་པ། ལུས་པ་དེ་རྒྱ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་རྒྱལ་བའི་
 གསུམ་པ་ཡིན། བཞི་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ལུས་པའི་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུར་བའི་སྐད་
 ཅིག་མ་ལུས་པའི་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུར་བའི་གཞུགས་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་བའི་ཐ་སྙད་ལབ་
 ཞིག་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །སྐད་ཅིག་མ་རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་བའི་གཉིས་
 པ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་རྒྱ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་རྒྱལ་བའི་གསུམ་པ་ཡིན།
 ལུ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཏུ་བ་ཏུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྒྱལ་བའི་དང་པོ། ལུས་
 པ་རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་བའི་གཉིས་པ། མེ་མེད་པ་དེ། མཆོན་མོའི་རྒྱ་མཆོར་ཏུ་བ་
 མེད་པར་རྒྱལ་བའི་གསུམ་པ་ཡིན་རོ། །

༥ གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་ཀྱི་རིགས་པ་བཞེད་པ་ལ། ཏུ་བ་ཆོས་ཅན། ཏུ་ལྟན་
 ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྒྱལ་བའི་དོན་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་

ཉིདོན་སྐྱབ་ཉི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ཁོད་དེ་སྐྱབ་ཉི་རང་བཞིན་ཉི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཉི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁོད་ཉི་རྟགས་ཉིས་དེ་སྐྱབ་ཉི་དངོས་ཉི་བསྐྱབ་ཤུའི་ཆོས་སྤྱ
 བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཤིང་པའི་ཕྱིར། མེ་ཆད་
 མས་མ་དམིགས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རྟེན་ས་འགྲེལ།

ཁ་ཅིག་དེ་སྐྱབ་ཉི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཉི་དོན་སྐྱབ་ཉི་རྟགས་
 ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཉི་མ་སྟངས་སྐྱབ་ཉི་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 ཟེར་ན། རྩས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་སྟངས་ཅིག་མ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པའི་དོན་
 སྐྱབ་ཉི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཉི་མ་སྟངས་སྐྱབ་ཉི་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཉི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་སྟངས་ཅིག་མར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཁོད་ཉི་རྟགས་ཉིས་དེ་སྐྱབ་
 ཉི་དངོས་ཉི་བསྐྱབ་ཤུའི་ཆོས་སྤྱ་བཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཆོན་མཆོན་གང་རུང་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་ཤིང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩས་པའི་རྟགས་ཉིས་སྐྱ་མི་རྟག་
 པ་དང་། སྟངས་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་
 ཉི་བསྐྱབ་ཤུའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྟངས་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་རེ་
 རེ་ནས་བཞག་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩས་པའི་རྟགས་ཉིས་དེ་སྐྱབ་ཉི་སྐྱབ་རྟགས་
 ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱ་ཤུའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ བཞི་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་ཤུའི་ལྟོན་ས་དཔྱེན། དངོས་སྟོབས་
 ཉི་རྟགས་ཡང་དག །ཡིད་ཆེས་ཉི་རྟགས་ཡང་དག །བྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 གསུམ། དེ་སྐྱབ་ཉི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ །དེ་སྐྱབ་ཉི་བསྐྱབ་ཤུ་དངོས་སྟོབས་
 རྟེན་དཔག་ཆད་མར་མོང་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་

ཞིག །དེ་རྒྱུ་ལྱི་བརྒྱུ་བ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་མོང་བའི་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་རྒྱུ་ལྱི་བརྒྱུ་བ་བྱགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་ཆད་མར་མོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེ། གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ། ཏུ་བ་ཏུ་ལྷན་
 ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྒྱུ་བ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །བྲས་པ་སྒྲ་མི་
 རྟག་པར་རྒྱུ་བ་པ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག །མེ་མེད་པ་དེ་མཆོན་མེའི་རྒྱ་
 མཆོར་ཏུ་བ་མེད་པར་རྒྱུ་བ་པའི་དེའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ་ལས། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་དེ་སྒྲིན་པས་ཡོངས་སྟོང་
 ཁྲིམས་གྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལྷང་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟགས་པའི་ཆད་མ་སྒྲ་མ་སྟོན་ཏུ་
 མོང་པར་རྒྱུ་བ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །དེ་དེ་འབྲའི་ལྷང་རང་གི་
 བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མེ་བསྒྲ་བར་རྒྱུ་བ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་
 དག །དེ་འབྲའི་ལྷང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་བསྒྲ་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་བ་པའི་དེའི་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟག་ལྷལ་ན་ཡོད་པ་
 དེ་རི་མོང་ཅན་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྫོད་རྩང་ཏུ་རྒྱུ་བ་པའི་བྱགས་པའི་རང་བཞིན་
 གྱི་རྟགས་ཡང་དག རྟག་ལྷལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་མོང་ཅན་དངོས་དབང་གི་རྩ་བ་ཞེས་
 པའི་སྒྲས་བརྫོད་རྩང་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་བ་པའི་དེའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན།

༩ ལུ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཐུན་སྟོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་དཔེ་
 བ། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཁྲུབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག །དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་
 ལྷུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་བ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ། ཁྱོད་

སྐྱེ་མི་རྒྱལ་པར་སྐྱུབ་པའི་མ་སྐྱེ་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་སྐར་མ་ཁུབ་པ། དེ་འདྲ་པའི་མ་སྐྱེ་ཕྱོགས་ལ་རྒྱལ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁུབ་པར་ལོན་པའི་གར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེང་དུ་གང་རེ་ག་སྐྱེ་ཆགས་མེད་པར་སྐྱུབ་པའི་སྐྱེ་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མི་རྒྱལ་པ་སྐྱུབ་པའི་མ་སྐྱེ་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུའང་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན། མི་རྒྱལ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁུབ་པར་ལོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན། མི་རྒྱལ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ལུས་པ་སྐྱེ་མི་རྒྱལ་པར་སྐྱུབ་པའི་རྒྱལ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ན། ལུས་པ་ཡིན་པས་ཁུབ་པ་དེ། ལུས་པ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་མ་སྐྱེ་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་རེགས་འགྲེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་སོགས་སྐར་གྱི་དངོས་པོ་དེ། སྐྱེ་མི་རྒྱལ་པར་སྐྱུབ་པའི་མ་སྐྱེ་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་མི་རྒྱལ་པར་སྐྱུབ་པའི་རྒྱལ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་སོགས་

དེ་འདྲི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མཆོད་ཉིད་གཉིས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་
 དེ་ཉིད་འཕངས་པའི་འབྲུག་ཅིང་རྟགས་གསལ་གོང་དུ་བརྒྱབ་ས་ཟེན། སྐྱལ་མི་རྟག་པ་
 སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་ཕྱེད་དུ་འབྲུག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དང་པོའི་
 མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། གཉིས་པའི་
 མཆོད་ཉིད། བྱས་པ་དང་པོ། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གཉིས་པ་ཡིན།

༩ རྟག་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཆོས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་
 གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། ཁྱོད་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཆོས་ཡང་དག་
 མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དང་པོའི་མཆོད་ཉིད། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཆོས་ཡང་དག་མེད་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ། གཉིས་པའི་མཆོད་ཉིད། བྱས་པ་སྐྱལ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རོང་བྱས་པ་སྐྱལ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། བྱས་པ་སྐྱལ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན།

ཁ་ཅིག་གིས། བྱས་པ་དེ་སྐྱལ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། དེ་འདྲི་ཕྱིར་ཆོས་ཡང་དག་མེད་མེད་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པར་འཕྱུར་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་ཟེར་བ་དང་བྱས་
 པ་སྐྱལ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་ཆེ། དེ་
 དེ་འདྲི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་

ཆེ་བྱས་པ་དེ། དེ་རྒྱལ་གྱི་རང་དོན་སྐབས་གྱི་དེ་ཡང་ཡིན། དེའི་ཆེ་བྱས་པ་དེ། དེ་
 རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར། བཟོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེ་དེ་རྒྱུ་
 སོར་བའི་ཆེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་རྒྱལ་གྱི་རང་དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱལ་གྱི་གཞན་དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེའི་ཆེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ཏེ། བྱས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་འདི། གཞན་
 དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་སྒྲོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་ལེ། བྱས་པའི་རྟགས་
 གྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱི་ཁོ་ལ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཆེ། བྱས་པའི་རྟགས་གྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱི་
 ཁོ་ལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་ཁོ་ལ་ཡང་དག་མེད་
 པའི་ཆེ། ཕྱི་ཁོ་ལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། ཁོ་
 བ། བྱས་པ་མེད་པའི་ཆེ། བྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མེད་པའི་
 ཆེ་བྱས་པ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁྲལ་པ་འགྲིག། རྟགས་དེར་ཐལ། དེའི་
 ཆེ་བྱས་པ་ཡོད་པས་དེ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་སྒྲ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་
 གལ་ཏེ་མེད་ན། དེ་སྒྲ་དོན་མི་མཐུན་ཏུ་འགྱུར་པའི་བྱིར་དོ། ཡང་གོང་བཞིན་རང་
 དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་ཟེར་བ་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་
 རང་དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོར་བའི་ཆེ། བྱས་པ་དེ་རྒྱལ་གྱི་གཞན་དོན་
 སྐབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། རང་དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཏུ་སོར་བའི་ཏུས་ཡོད་པའི་ཆེ། དེ་དེའི་ཆེ་བྱས་པ་དེ། རང་དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཤོགས་སྐྱབ་སྒྲ།

ཁ་ཅིག། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཏུ་སོར་བའི་གང་ཟག་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཏུ་བ་ཏུ་ཐུན་ལ་ལ་མེ་
 ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་སྒྲོང་པ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ལྟར་སྒྲོང་བཤད་པ།

འགལ་རྟགས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོག་ཕྱོགས་རྟགས་ལྟར་སྒྲོང་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་
 དང་། དཔྱེ་བ་གཉིས། ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲོང་མེད།
 གཞི་བྱལ་ན། ཚུལ་གསུམ་དང་། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྲལ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། འགལ་རྟགས་ཡིན་པས་ཁྲལ་པ་ཡོད་པས་ཁྲལ་པར་ཐལ་སྟོ།
 འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་
 རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཁྲལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་
 སྟོ། གཞི་བྱལ་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྲལ་བྱས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་དེ་ལ་རིག་
 པ་འཕེན་པ་ནི། མེད་ན། མེད་པའི་ཁྲལ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་གར་རྟོ་མེ་གདན་ཆོས་ཅན། མེད་
 པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྲལ་པ་མི་གཤོགས་སྟོ། །
 ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲོང་ཡིན་པའི་

མཆོད་ཉིད། ཡང་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་
སྒྲར་སྒྲར་ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད། སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གིས་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ།
སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་གཏན་ཆེགས་སྒྲར་སྒྲར་གི་མཆོད་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་
ཡིན་ན། རི་མོར་རྩ་དེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་སྒྲར་
སྒྲར་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། འགལ་པའི་གཏན་ཆེགས། མ་དེས་པའི་གཏན་
ཆེགས། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་ཚོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་
དེས་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། མཉན་བྱ་དེ།
སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མཆོད་ཉིད་དེ་སྒྲར་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་དེ་དང་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱ་
མོར་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཉགས་
ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཡིན་ན། ཉག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ།
མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ཁབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མ་དེས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་རྗེས་ཁབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་མ་ཁབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལོག་
གི་ཁབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་དེས་པ། དེའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བྱས་པའི་
ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལོག་གི་ཁབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མ་
དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁབ་པའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་ཅི་
ལོག་ཏུ་དེས་པ། དེའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན་ཡང་། བཞིན་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དེས།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་ཅི་
ལོག་ཏུ་དེས་པ། དེའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་དེས་པ། ཁྱོད་ཡོད་པས་ཁྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
མཆོད་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲུ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་
ལྟས་ཕྱིན་ཀྱིས་གྲུ་ཆོས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟག་པར་རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་
དེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་ལག་ལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ཐལ་
འགྱུར་མི་རྟག་པར་རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་ལང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་པར་འདོད་ན། གྲུ་
ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་
ཀྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །དེ་རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་དེས་པ། དེའི་
མཆོད་ཉིད་དང་། བྱས་པ་རྒྱ་རྟག་པར་རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་ལག་ལ་རྟགས་ཡིན་ཟེར་ན། གཞལ་
བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱ་རྟག་པར་རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་ལག་ལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རྒྱུ་
ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་ཆོས་ཀང་ཞིག །དེ་རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
མ་མ་བྱུ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། གྲུ་རྟག་པར་རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་དེ་དེས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་ལྟེན་
ཐུག་ཀྱི་ལག་ལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ཁྱོད་དེ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་ལྟེན་ཐུག་ཀྱི་ཅི་
ལོག་ཏུ་དེས་པ། དེའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། གསར་ཏུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པའི་ཆོས་དེ།

གཞི་དེར་ངེས་ན། ཉྱལ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་རིག་པའི་དེ་ལྟར་ངེས་པས་
 ཁྲལ་པར་ཐལ། དང་པོས་ངེས་ན། བྱི་མས་ངེས་པས་ཁྲལ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉྱལ་
 པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཛོན་སྤུམ་ཆད་མ་མེན་
 པར་སྐྱལ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར།
 ཉྱལ་ས་ཀྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཉྱལ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་རིག་པས་དེ་སྐྱལ་གྱི་
 རྗེས་ཁྲལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པའི་དེ་ལྟར་
 ངེས་པའི་བྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས། ཉྱལ་པ་དེར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དེ་
 དེ་སྐྱལ་གྱི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་པར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཉྱལ་པ་དང་བྲལ་
 ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་རིག་པ་དེ། དེ་སྐྱལ་གྱི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
 ཆོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོ།

ཁ་ཅིག་གིས། སྐྱ་ཉྱལ་པར་སྐྱལ་པའི་སྤྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། སྐྱ་མི་ཉྱལ་
 པར་སྐྱལ་པའི་རྗེས་ཁྲལ་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤུན་པ། སྐྱ་ཉྱལ་པར་སྐྱལ་པའི་འགལ་
 ཉགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཆོས་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤུན་པ་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ཡིན་
 བ་མི་ཉྱལ་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་པའི་བྱིར། རང་གི་ལྷགས་ལ། སྐྱ་ཉྱལ་པར་སྐྱལ་པའི་
 སྤྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། སྐྱ་ཉྱལ་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱལ་པའི་རྗེས་ཁྲལ་ཀྱང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མ་སྤུན་པ། སྐྱ་ཉྱལ་པར་སྐྱལ་པའི་འགལ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཁོ་
 བ་དེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཉྱལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བཤོད་པའི་
 ཆེ་ན། བྱས་པ་འགལ་ཉགས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ཉྱལ་ས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉྱལ་པར་སྐྱལ་
 པའི་ཆེ། བྱས་པ་ཉྱལ་ས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། ཉྱལ་པ་དེར་ཐལ།
 དེའི་ཆེ་ན་བྱས་པ་གཞི་བྱལ་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཉྱལ་པ་སྐྱལ་པ་ལ་བྱས་པ་

འགལ་ཉགས་དང་། སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན། འགས་
 པ་ལ་ཚོན་རེ། སྒྲ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཚོན་ཅན། འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གཞི་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཐེར་ན། ཚས་ཅན་སྒྲོན་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ལ། སྒྲ་མི་
 ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མ་ཐུན་ཚྭགས་ལ་བྱལ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པའི་འགལ་
 ཉགས་དང་། དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འབྱུག་པའི་འགལ་ཉགས་གཉིས། འགས་པ་དང་པོ་
 དང་། འགས་པའི་ཕྱི་བྲག་གཉིས་པ་ཡིན། ཡང་སྒྲ་ས་བརྩོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་འགལ་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེ་ལྟར། ཚས་ཀྱི་རོ་མོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས། ཚས་ཀྱི་བྱང་
 པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས། ཚས་ཅན་ཀྱི་བྱང་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས། ཚས་
 ཅན་ཀྱི་རོ་མོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་དང་བཞི། འགས་པ་སྒྲ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་དང་
 པོ་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ན། དེར་ཐལ། ཉག་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་རོ་མོ་གང་ཞིག །འགས་
 པ་དེ་སྒྲ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉག་པ་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཚས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འདུས་བསགས་ཏེ་འདུས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱལ་ཅན་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚས་ཀྱི་བྱང་པར་སྐྱབ་
 པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱལ་ཅན་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཚས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡིན་པར་གང་ཞིག །འདུས་བསགས་ཏེ། མིག་སྟགས་འདུས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱལ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱལ་ཅན་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་བརྩོད་པའི་ངག་དེས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པ་བྱང་གཞི་དང་། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱལ་ཅན་བྱང་ཚས་སུ་
 རྩོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ཡང་དཀར་པོ་ཞེས་བརྩོད་པའི་ངག་གིས་དཀར་པོ་བྱང་གཞི་
 དང་། བ་ཡང་བྱང་ཚས་སུ་བརྩོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་འདིས་རིགས་འབྲེལ་ནས།
 འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲ་བས། འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་བྲིས་སོ།

གསུམ་པ། འདུས་བསགས་ཏེ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིག་སྟགས་
 གཞན་དོན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་
 ཏེ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་
 ཞིག་འདུས་བསགས་ཏེ། མིག་སྟགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་
 འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་མྱེར། བཞི་པ་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། ཉམ་མཁའ་དངོས་སོ་ཡིན་
 པ། ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་མོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་ཏེ། ཉམ་
 མཁའ་དངོས་སོ་ཡིན་པར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་མོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་། འདུས་
 མ་བྱས་ཏེ། ཉམ་མཁའ་དངོས་སོ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་མྱེར།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དོ་མོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་ཐེར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཉམ་མཁའ། སྐྱ་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དོ་མོ་སྐྱབ་
 པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་
 མྱེར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཉམ་མཁའ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱས་
 པ་དེ་ཉམ་མཁའ་སྐྱ་ཉག་པ་དངོས་སོར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་
 ཉགས་ཡིན་ཡང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་པའི་མྱེར། ཡང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་
 སྐྱ་ཉག་པའི་དངོས་སོ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་ཡིན་
 ཡང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་མྱེར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་མོ་སྐྱབ་པའི་དེ་
 ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྐྱ་ཉག་པ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་ལྟ་བུ་
 ལ་བྱས་པས་མ་དེས་པའི་མྱེར། དེ་ནི་བཞི་ཆོན་དང་པོ་ལོ། །

དེ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་སྐབས་ལའི་འགའ་ཉག་ས་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་གྱི་
འགའ་ཉག་ས་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ལུས་པ་དེ། ལྷ་རྟག་པར་སྐབས་ལའི་དེ་གཉིས་
ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐབས་ལའི་དེ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་གྱི་དེ་
མ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ལུས་པ་དེ་ལྷ་རྟག་པའི་དངོས་པོར་སྐབས་ལའི་དེ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དེ་དེའི་བསྐྱུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་
ལ། ལུས་པ་ལྷ་རྟག་པར་སྐབས་ལའི་འགའ་ཉག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟར་གྱི་དེས་ཀྱང་
འོག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་པ་ལྟེ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྐབས་ལའི་དེ་ཡིན་
ན། དེ་ལྟར་གྱི་དེ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ཆད་མས་དམིགས་པ་དེ། ལུས་པ་ཤེས་བྱ་
མ་ཡིན་པའི་ཀ་བ་མེད་པར་སྐབས་ལའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོས་
ཅན་གྱི་རྩོམ་སྐབས་ལའི་འགའ་ཉག་ས་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་གྱི་འགའ་ཉག་ས་ཡིན་པས་
མ་ཁུབ་སྟེ། ཆད་མས་དམིགས་པ་དེ། ལུས་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་སྐབས་ལའི་
དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བཞི་ཆན་གཉིས་པའོ།

དེ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་སྐབས་ལའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ལུས་པ་དེ་ལྷ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་སྐབས་ལའི་
དེས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟག་གིས་དངོས་པོ་དེ་ཁྱད་གཞི་
དང་། རྟག་པ་ཁྱད་ཆོས་ལུ་བརྗོད་ལ། ལུས་པ་དེ་ལྷ་དངོས་པོར་སྐབས་ལའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐབས་ལའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
ན། དེ་ལྟར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ལུས་པ་དེ་ལྷ་དངོས་པོའི་མི་
རྟག་པ་མེད་པར་སྐབས་ལའི་དེས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩོམ་སྐབས་
ལའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ལུས་
པ་དེ་ལྷ་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་མེད་པར་སྐབས་ལའི་དེས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྱི་

ཆོས་ཅན་གྱི་རྩོམ་སྐབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། །དེ་སྐབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་
ཡིན་པས་མ་ཁུབ་ཤྱེ། གུས་པ་དེ་སྐྱེ་མི་ཉག་པ་ཉག་པར་སྐབ་པའི་དེས་མ་དེས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ནི་བཞི་ཆོན་གསུམ་པའོ། །

དེ་སྐབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་སྐབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་
ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་ཤྱེ། གུས་པ་དེ་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་དེ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྐབ་པའི་ཉགས་ཡང་
དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་ཤྱེ། གུས་པ་དེ་སྐྱེ་ཉག་
པ་མ་ཡིན་པའི་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཆོས་
ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྐབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པས་མ་ཁུབ་ཤྱེ། གུས་པ་དེ་སྐྱེ་ཉག་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་ཉག་པར་སྐབ་
པའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩོམ་སྐབ་པའི་ཉགས་ཡང་
དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་ཤྱེ། གུས་པ་དེ་སྐྱེ་མི་
ཉག་པ་དངོས་པོར་སྐབ་པའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བཞི་ཆོན་བཞི་པ་
སོང་ངོ། །

དེ་སྐབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་སྐབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཆོས་
ཀྱི་རྩོམ་སྐབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་ཤྱེ། གུས་པ་དེ་སྐྱེ་ཉག་པའི་
དངོས་པོ་སྐབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་སྐབ་པའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་འབྲེེ་
འགལ་ཉགས་ཡིན་ཏེ། ཉག་པའི་དངོས་པོ་དེ་དེ་འབྲེེ་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐྱེ་
ཉག་པའི་དངོས་པོར་སྐབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་འབྲེེ་ཉགས་ཡང་
དག་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲེེ་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །དེ་སྐྱེ་དངོས་པོར་སྐབ་པའི་
ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉག་པ་དེ་དེ་འབྲེེ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་དང་། དེས་པོ་དེ་འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་རོ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་བཞི་ཚན་གཅིག་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བཞི་ཚན་འདིའི་རྗེས་མ་གསུམ་ལ་བཏགས་ལོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ཚན་ལྔ་བརྒྱད་ཟིན་རྟོ། །

དེས་ན་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཁྱེད་པར་ཐལ། རང་འབྲས་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། འདུས་བསགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རང་གི་ཆ་གས་དུ་མ་འདུས་ཞིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པ་ལ། མིག་སོགས་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་པོ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། རྩལ་དུ་མ་འདུས་ཞིང་བསགས་པ་དེ་དེ་རྒྱལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ལ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཁྱེད་པ་དེ་དེ་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱལ་བུའི་ཆོས་སྤྱུལ་ལས་ལེན་པར་གསུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། གྲངས་ཅན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་རྩོམ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དོན་ཁྱེད་པར་རྒྱལ་བ་འདོད་ནས། རག་དུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཁྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ། འདུས་བསགས་དེ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་ཁྱེད་པར་རྒྱལ་བའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དོན་ཁྱེད་པ་དེའི་བརྒྱལ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཆེ་དེ་དེའི་ཁེ་འདོད་ཀྱི་བརྒྱལ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དེའི་ཆེ་ཁེ་འདོད་ཀྱི་བརྒྱལ་བུར་དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲོ་ལྟོ་དེས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་སྤྲོ་ལྟོ་དེ་གྲངས་ཅན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གྲངས་ཅན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་རྩོམ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་ཁྱེད་པར་དམ་བཅའ་པའི་ཆེ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་ཁྱེད་པར་དམ་བཅའ་བཤོ་གྲངས་ཅན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།

མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱགས་
ཆོས་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱེད་པ་མ་ངེས་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་
ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མཉན་བྱ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་སྐྱབ་ཚུལ་ལགས་རྟགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་སོང་བས་རིགས་ལྟེ། ཁྱོད་དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་བྱེད་པ་རྣལ་མར་ཡང་མ་ངེས་བྱེད་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པ། དེའི་མཆན་
ཉིད་ཟེར་ན། མི་ལྟན་དེ། བརྗོད་མ་ཐག་པ་དེས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་གང་ཞིག
ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཕྲོ་ཐོག་གི་བྱེད་པ་རྣལ་མར་ཡང་མ་ངེས།
དེ་ཕྱིར་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་ལྟན་དེ། བྱས་པ་དེ་
སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་གང་
ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐོག་བྱེད་པ་རྣལ་མར་ཡང་མ་ངེས། དེ་ཕྱིར་ཅི་
ལོག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་ལྟན་དེ། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱེད་པ་རྣལ་མར་ཡང་མ་ངེས། དེ་ཕྱིར་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡང་མ་
ངེས་པ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་དེའི་མཆན་གཞིར་བསྐྱར་ནས། བྱས་
པ་ཆོས་ཅན་ཞེས་སོགས་༼རྩ་སྟོད་རྟགས་རིགས་ལས་༽ལ། རྟགས་མ་བྱུང་བེར་
ན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱེད་པ་རྣལ་མར་ཡང་མ་ངེས་པར་ཐལ།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྐྱ། ཁྱོད་དེ་གང་ཞིག

ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མ་ཡང་མ་དེས། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
ཡང་མ་དེས་པ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། རྟག་བ་དང་ཐལ་ཞིང་མ་བཟུལ་བའི་རིག་
པ་དེ། མངོན་སུམ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་བའི་མ་དེས་བའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་
པས། གསར་དུ་མི་སྐྱབ་བའི་རིག་པ་སུ་ཆོས་དེར། གཞི་དེར་དེས་ན། རྟག་བ་དང་ཐལ་
ཞིང་མ་བཟུལ་བའི་རིག་པ་སུ་ཆོས་དེར། གཞི་དེར་དེས་པས་ཁྱབ་པས་ན། གསར་
དུ་མི་བསྐྱབ་བའི་རིག་པ་དེ། མངོན་སུམ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་བའི་མ་དེས་བའི་
གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར་བ་ལོགས་སྐྱབ་སྒྲ། ཁྱོད་དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མ་ཡང་མ་དེས། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡང་མ་དེས་པ་དེ། དེའི་
མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་དེས་ན། ཁྱོད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་
ཐལ་ལོགས་གོང་བཞིན་འཕངས་ནས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་
བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། དེ་འདྲའི་སྐྱས་སྐྱིན་ཀྱིས་འཕངས་བའི་
ཐལ་འགྱུར། རྟག་བར་སྐྱབ་བའི་མ་དེས་བའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་ལོ་གཉིས་སྒྲ། རྟགས་གསུམ་བ་མ་བྱལ་ན། སྒྲ་
ཆོས་ཅན། མ་བྱས་བར་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བའི་ཐལ་འགྱུར་
ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱས་སྐྱིན་ཀྱིས་སྐྱས་བའི་དེ་འདྲའི་ཐལ་
འགྱུར་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དེས་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས།

༥ རང་ལུགས་ལ། སྐྱ་རྟག་བར་སྐྱབ་བའི་འོགས་ཆོས་གྲང་ཡིན། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན། སྐྱ་རྟག་བ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་བའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་
ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་བའི་གཞི་མ་ཐུན་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་དེས་བའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་
བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བའི་མ་དེས་བའི་གཏན་
ཆིགས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་དེས་བའི་གཏན་ཆིགས་གཉིས། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་

གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་
 སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་ཡང་མ་ངེས།
 དེས་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མ་ཐུན་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་པ་དང་། སྐྱའི་ལྟོག་པ། མཉན་བྱ་ནམས་རེ་རེ་
 བས། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་གཉིས་ཡིན། བྱས་
 པའི་རྒྱ་དེ། བྱས་པའི་རྒྱ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་དང་། དེ་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཡང་བྱས་པ་དེ། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོམ་ཟེལ་། མི་རྟག་
 པ་ཡང་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོ་མོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱ་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀའི་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། དག་སྐྱ་པ་དེ། དག་སྐྱ་པའི་ལྷས་
 གྱིན། ལྷ་ལས་ཆེ་འཕོས་མ་འཕོས་ཐེ་ཆོམ་ཟེལ་། ལྷ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་གི་ངོར། དག་སྐྱ་པའི་ལྷའི་གྱིན། ལྷ་ལས་ཆེ་འཕོས་པར་སྐྱབ་པའི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན། ཐུན་མོང་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
 ཆེགས་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་
 སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་
 པར་ངེས་པ་དང་། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་གང་རུང་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
 ཆེགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དེ་ལྟེ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་
 ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས།
 དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་
 དང་གསུམ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱང་ཡིན།

ཁྱོད་དེ་རླུང་པ་ལ་ཚྱུགས་ཆོས་ཅན་དུ་སྐྱོད་པའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་རླུང་གི་
 མ་ཐུན་ཚྱུགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། དེས་ཁྱོད་དེ་རླུང་གི་མི་མ་ཐུན་ཚྱུགས་ལ་
 ཡོད་པར་ངེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་རླུང་གི་ཐུན་མོང་
 པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེ་ན། དེ་རླུང་གི་
 མ་ཐུན་ཚྱུགས་ལ་ཁབ་ལྗེད་དུ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། དེ་རླུང་གི་མི་མ་ཐུན་ཚྱུགས་ལ་
 ཁབ་ལྗེད་དུ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། དེ་རླུང་གི་མ་ཐུན་ཚྱུགས་ལ་ཁབ་ལྗེད་མི་མ་ཐུན་
 ཚྱུགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། དེ་རླུང་གི་མ་ཐུན་ཚྱུགས་ལ་རྣམ་
 གཉིས། མི་མ་ཐུན་ཚྱུགས་ལ་ཁབ་ལྗེད་དུ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། དེ་རླུང་གི་མ་ཐུན་
 ཚྱུགས་དང་། དེ་རླུང་གི་མི་མ་ཐུན་ཚྱུགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་
 དེ་དང་བཞི། མི་མོང་རྩ་མེད་པ་དེ། ལྷན་གྲུབ་པའི་དང་ཡོད་དང་། མི་རྟག་པ་དེ་
 ཏུང་རྒྱ་ཆོས་རྒྱུད་དུ་རླུང་པའི་གཉིས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དེ་ཏུང་རྒྱ་ཆོས་རྒྱུད་མ་ཡིན་
 པ་རླུང་པའི་གསུམ་པ། དཔར་ཤེས་དེ་རྒྱ་བ་གཉིས་རྒྱུད་ཤིས་དཔར་ཤེས་མངོན་
 གུམ་ཡིན་པར་རླུང་པའི་བཞི་པ་ཡིན། ཁྱོད་དེ་རླུང་གི་ཐུན་མོང་པའི་མ་ངེས་པའི་
 གཏན་ཆོག་གསུམ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་རླུང་པ་ལ་ཚྱུགས་ཆོས་ཅན་དུ་སྐྱོད་པའི་གང་ཟག་
 དེས། ཁྱོད་དེ་རླུང་གི་མ་ཐུན་ཚྱུགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ནས། ཁྱོད་དེ་རླུང་གི་མི་
 མ་ཐུན་ཚྱུགས་ལ་ཡོད་མེད་མེ་ཆོས་ཟ་བཤམ། དེས་ཁྱོད་དེ་རླུང་གི་མི་མ་ཐུན་ཚྱུགས་
 ལ་ཡོད་པར་ངེས་ནས། དེས་ཁྱོད་དེ་རླུང་གི་མ་ཐུན་ཚྱུགས་ལ་ཡོད་མེད་མེ་ཆོས་ཟ་
 བ་གང་ཏུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ། ཁྱོད་དེ་རླུང་གི་ཐུན་མོང་
 པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེ་ན། དེ་རླུང་
 གི་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་གྱི་དེ། དེ་རླུང་གི་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་གྱི་དེ་དང་གཉིས། ཁྱོད་
 དེ་རླུང་གི་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་རླུང་པ་ལ་

རྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མ་ཐུན་རྟོགས་ལ་ཡོད་
 བ་དེས་ནས། དེས་ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་མ་ཐུན་རྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་མེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ལ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་དེས་པའི་གཏན་
 ཆེགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དག་སྐྱ་བདེ་ཀྱན་མཁེེན་ལ་མེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར།
 དག་སྐྱ་བའི་ལྷས་སྦྱིན་ཀྱན་མཁེེན་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བར་ཁྱེད་པའི་དེ་ཡིན། ཁྱོད་དེ་
 རྒྱལ་གྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་བ་ལ་རྟོགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་མ་ཐུན་རྟོགས་ལ་ཡོད་པར་
 དེས་ནས། དེས་ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མ་ཐུན་རྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་མེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དག་སྐྱ་བདེ་ཀྱན་མཁེེན་ལ་མེ་ཆོམ་
 ཟ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། དག་སྐྱ་བའི་ལྷས་སྦྱིན་ཀྱན་མཁེེན་དུ་རྒྱལ་བར་ཁྱེད་པའི་
 དག་ལ་བ་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན། ལོང་གི་ཅ་བའི་གསུམ་ལ།
 དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཐུན་སོང་བའི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་
 བོ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཐུན་སོང་བའི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་
 བ་ལ་རྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མ་ཐུན་རྟོགས་
 ཁོན་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་དང་། དེས་ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་མ་ཐུན་རྟོགས་ཁོན་ལ་མེད་
 པར་དེས་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད། བུ་ངོ་ད་ལྷ་
 བདེ་ཁ་ནང་གི་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྡེ་དུ་བུར་གཟུགས་ད་ལྷ་བ་ཡོད་པར་རྒྱལ་བའི་
 དེ་དང་། མེད་པར་རྒྱལ་བའི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དག་གི་སྐྱ་བཤད་ནི་གཞན་
 རྣམས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཤེས་སྤྲིལ་ཞིང་། ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆན།
 དེ་འདྲའི་ཐུན་སོང་བའི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་རྒྱལ་གྱི་
 རྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མ་ཐུན་རྟོགས་ལ་ཡང་

དག་པར་ཡོད་པར་ངེས་པའི་སྐྱུ་ག་མ་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་སྐྱུ་ག་ལྡན་ལ་ཡང་། ཡང་དག་པ་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་དེ་དང་
འགལ་བ་སྟེ་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པར་ངེས་ནས། དེའི་སྐྱུ་ག་མ་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་
ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བཤད་པ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱུ་ག་ཡི་ཕྱོགས་
ཆོས་མ་གྲུབ་པ། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། མ་
གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་སྐྱུ་ག་ཡི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
ཡི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། རི་མོར་རྩ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་ག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་
མ་གྲུབ་པར་ཐམ། དེ་སྐྱུ་ག་ཡི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱུ་ག་ཡི་
རྟགས་ཡིས་ངོ་མོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་པར་འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་ག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་པར་ཐམ། དེ་ལྟར་སྐྱུ་ག་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་ག་པར་མེད་པའི་ཕྱོགས་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྐྱུ་ག་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
མི་འཐད་དེ། དེ་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་
སྐྱུ་ག་ཡི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་ཐམ། ཁྱོད་མ་ཡིན་
པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་བ་ཅིག་གི་ཕྱོགས་
ཆོས་མ་ཡིན་པ། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་བ་ཅིག་གི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡི་མཆོན་ཉིད་
མ་ཡིན་ཉེ། གཤམ་ཉེ་ཡིན་ན། རི་མོར་རྩ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཡིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་ག་

པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་བཟའི་ཉགས་སུ་མ་
བཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༩ རང་ལུགས་ལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་
ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། རོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། རྫོ་
ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། རྫོ་ལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཆིགས་དང་གསུམ། དང་པོ་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ལ། ཉགས་
ཀྱི་རོ་མོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། ཆོས་ཅན་ཀྱི་རོ་མོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་
པའི་གཏན་ཆིགས། ཉགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། གཞི་
ཉགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་
གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། ཉགས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྤྲེད་ཏུ་ལོད་ཚུལ་དང་མ་བྱུན་པར་
མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས། ཉགས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ལྟོས་
ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་དང་བདུན། སྤྱི་ས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ས་པསྤལ་བ་ཡིན་
ཏེ། རི་ཁོང་རྩ་སྣ་སྣོ་ཕྱག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དང་པོ་དང་།
རི་ཁོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
གཉིས་པ། སྤྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ།
གསུམ་པ། སྤྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། སྤྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ། བཞི་
པ། སྤྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ་ལྟ་པ། སྤྱ་ཆོས་
ཅན། མི་ཉག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ་ཏུག་པ།
རྫོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མཆོད་མོར་ལོ་མ་འཁུམས་ནས་ཉལ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྫོ་ལ་ལྟོས་

དང་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་
 ཐད་མེད་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་
 སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཐད་མེད་པ་གང་ཞིག། །དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆ་བར་འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་འགས་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁའིག་གིས། དེ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཐད་མེད་པའི་གཏན་ཆིགས་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཐད་མེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྲལ།

རྟགས་དཔེ་ཚྱགས་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཡོན་བཤད་པ་ལ། དེ་རྣམས་འདིར་
 ཚྱགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ན། ཁའིག་གིས། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བརྒྱུད་ཀྱི་དེ། དེ་
 སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཏུ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་
 སྟོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། དེ་སྐྱུབ་
 ཀྱི་ཆུང་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲལ་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བརྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཏུ་སྐྱུབ་
 པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་འདྲའི་ཆུང་གསུམ་ཡིན་པའི་མཆོན་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁའིག་གིས། སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་
 ཡང་དག་དེ། སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་རྟགས་སྟོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། རི་ཐོང་རྒྱའི་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་སྟོན་འོས་བརྒྱུད་བྱས་པར་རི་ཐོང་རྒྱའི་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་སུ་གཏོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཆུང་གསུམ་

གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱེན་པ་དེ། དེ་ཡིན་ཟེར་པ་ལ། དེ་འཁྲུང་གཞི་མ་སྐྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། རི་ཁོང་རྩེ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱེན་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་སྐྱེན་པ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་ཁོང་རྩེ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱེན་པའི་རྟགས་སྐྱོན་པ་འོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འཁྲུང་རྟགས་སྐྱོན་པ་འོད་པ་ཡང་ཡིན། རི་ཁོང་རྩེ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱེན་པར་ཡོད་པའི་ཆུ་ལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་ཁོང་རྩེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱེན་པའི་ཆུ་ལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་རྩིས་ཁུལ་མ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་རྩོད་ཁུལ་མ་ཡིན་པ། སྐྱེན་པའི་རྩེ་དུ་འགོད་ཆུ་ལ་དང་མ་སྐྱེན་པར་མ་ཁུལ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ནས། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་ཆུ་ལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཀྱི་འདོད་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྩེ་སྐྱེན་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་ཆུ་ལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུལ་སྟེ། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་ཆུ་ལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཀྱི་འདོད་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོང་དུ་འདོད་ན། སེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུལ་སྟེ། དེ་སྐྱེན་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོགས་ཡོང་གི་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་རེ་རེ་ནས། དེ་འཁྲུང་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ཟེར་ན། ཡང་། སྐྱོན་འཕེན་ཆུ་ལ་གོང་བཞིན་སྟེ།

ཁ་ཅིག་གིས། མིག་སེས་ཀྱི་བཟུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱེན་པའི་ཆུ་ལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དེ་འཁྲུང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོགས་

གོང་གི་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་རེ་རེ་ནས། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་ཟེར་ན་ཡང་། སྟོན་
པའི་ཚུལ་གོང་བཞིན་སྟེ།

ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་རྟགས་སྟོན་ཡིན་ན། ཡོད་པས་བྱུང་ཟེར་ན། ཚུལ་
གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རི་མོང་རྩ་ཁྱོད་ཡིན་
པ། རི་མོང་རྩའི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་པའི་འཛིག་ཤེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་ན། ཡོད་པས་
བྱུང་ཟེར་ན། རི་མོང་རྩའི་རྟགས་ཀྱིས་སྟེ་རྟག་པར་སྟུབ་པའི་རྟགས་སྟེ་བཞོད་པ་
ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྟུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མ་ཚུན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རི་མོང་རྩ་ཁྱོད་ཡིན་པ། རི་མོང་
རྩའི་རྟགས་ཀྱིས་སྟེ་རྟག་པར་སྟུབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་ཤེད་དུ་མོང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་འཛིག་ཤེད་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུམ་འདོད་ན། རི་མོང་
རྩའི་རྟགས་ཀྱིས་སྟེ་རྟག་པར་སྟུབ་པའི་རྟགས་སྟེ་བཞོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག་གིས། དེ་སྟུབ་ཀྱི་རྟགས་སྟེ་བཞོད་པ། དེ་སྟུབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་དུ་
སྟུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྟུབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་
འབྲད་དེ། དེ་སྟུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ཡོད་ན། དེ་སྟུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་
དེ། དེ་སྟུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟེ་
རྟག་པར་སྟུབ་པའི་རྟགས་སྟེ་བཞོད་པ། སྟེ་རྟག་པར་སྟུབ་པའི་རྟགས་སྟོན་དུ་སྟུབ་
པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟེ་རྟག་པར་སྟུབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟེ་རྟག་པར་སྟུབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ལ་སྟོས་ན། དོན་
སྟོན་གཞན་འགྲུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེ་རྟག་པར་སྟུབ་པའི་རྟགས་སྟེ་བཞོད་པ། སྟེ་
རྟག་པར་སྟུབ་པའི་རྟགས་སྟོན་དུ་སྟུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་དང་མདད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ། ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་རྟགས་
 ལྟོན་ཏུ་རྒྱལ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ཚུལ་
 གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་རྟགས་ལྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 རི་ཁོང་རྩའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་རྟགས་ལྟོན་ངོས་བཟུང་བྱས་པར།
 དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་ཕྱི་རྟགས་ལྟ་བུ་ཤོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཚུལ་གསུམ་མ་
 ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་ན། རྟོན་ལ་ཡིན་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་
 རང་ལ་འགས་འདྲ་ཡོད་དེ། འདྲི་རྣམས་ རི་ཁོང་རྩ་ཡོད་པར་ཐལ། རི་ཁོང་རྩའི་རྟགས་
 ཀྱིས་ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་རྟགས་ལྟ་བུ་ཤོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་
 ལྟ་བུ་ཤོད་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རི་ཁོང་རྩའི་
 རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་རྟགས་ལྟ་བུ་ཤོད་པ། དེ་རྒྱལ་ཕྱི་རྟགས་ལྟོན་ཏུ་
 རྒྱལ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། རྟགས་ལྟོན་གྱི་རྒྱལ་ཕྱིད་ཡང་དག། རྟགས་ལྟོན་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། མི་མཐད་དེ། རྟགས་ལྟོན་གྱི་རྒྱལ་ཕྱིད་ཡང་དག་ཀྱང་མེད། རྟགས་ལྟོན་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟགས་ལྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རི་
 ཁོང་རྩའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་རྟགས་ལྟ་བུ་ཤོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་ཕྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་
 ཅན། རི་ཁོང་རྩའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་རྟགས་ལྟོན་གྱི་རྒྱལ་ཕྱིད་
 ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ལྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་

ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག་གིས། དེ་སྐྱབ་བྱེད་པོའི་དོན་སྟགས་ཆོས་ལྷ་ཆང་པ་མ་ཡིན་པ།
དེ་སྐྱབ་བྱེད་སྟགས་སྟོན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་
བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པར་བེས་བྱ་ཡིན་
པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྟགས་སྟོན་ཡིན་པའི་འདོག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱ་
རྟག་པར་བེས་བྱ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག་གིས། སྐྱ་རྟག་པ་ལ་ཆང་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པ། སྐྱ་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་སྟགས་སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན། སྟགས་སྟོན་
ཡིན་པས་མ་ཁུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། སྟགས་སྟོན་མ་ཡིན་པས་ཁུང་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། སྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟགས་སྟོན་
གྱི་མཆན་ཉིད་མེད་དེ། སྟགས་སྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་
ཡིན། དེ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ། སྐྱ་
མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བྱམ་པ་དེ་དེ་
འདྲའི་མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་དཔེ་སྟོན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་སྐྱབ་
བྱེད་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེ་འདྲའི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། དེ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། མི་རྟག་པས་
སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་དཔེ་སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་
ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་

འདྲའི་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཞིག། དེ་འདྲའི་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ལུས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག། རྟོར་བ་རྟོར་གཅིག་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོར་པའི་དཔེ་རྟོན་ཡིན་
ན། ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སེས་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་
པའི་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། སེས་བྱས་རྟོར་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ།
དེ་འདྲའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོར་པའི་དཔེ་རྟོན་ཡིན་ཡང་། མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། རྟོར་བ་རྟོར་གཅིག་གིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་རྟོར་པའི་
དཔེ་རྟོན་ཡིན་ན། ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན་ཡང་། ཆོའི་ལུལ་དུ་བྱ་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་
བྱམ་པ་སེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། སེས་བྱས་རྟོར་བ་ཡང་ཡིན་
པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་རྟོར་པའི་དཔེ་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སེས་
བྱས་རྟོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ལ། རི་མོར་རྩ་ཁྱོད་ཡིན་ན། རི་མོར་རྩའི་རྟགས་རྟོན་ཡིན་
པའི་འདོག་ཤེད་དུ་མོང་ན། ཁྱོད་རྟགས་རྟོན་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་མ་
ཡིན་པ་རྟགས་རྟོན་ཡིན། ལྷ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་ཤེད་པའི་རྟགས་རྟོན་གྱི་འདོག་
ཤེད། ལྷ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་ཤེད་པའི་རྟགས་རྟོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ལྷ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པར་ཤེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་མཆོན་གཞི་ཡིན། བྱས་རྟགས་
ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་རྟོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྤྱ་བཞོད་པ་ཡིན་
ན། བྱས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རི་མོར་རྩ་ཁྱོད་ཡིན་པ་རི་མོར་
རྩའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་རྟོན་ཡིན་པའི་འདོག་ཤེད་དུ་མོང་
ན། ཁྱོད་རི་མོར་རྩའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་རྟོན་ཡིན་པའི་

[illegible]

ལྷུ་པ་ལི་རྟགས་སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། ལྷ་རྟག་པར་ལྷུ་པ་ལི་རྟགས་
 ལྷ་པ་ཀོད་པ་ཡང་ཞིག །དེ་ལྷུ་པ་གྱི་ཚྱགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན། ལྷ་རྟག་པར་
 ལྷུ་པ་ལི་གཞི་རྟགས་ཐད་མེད་ནས་མ་ལྷུ་པ་ལི་རྟགས་སྟོན་གྱི་འཛིག་ཤེད། དེ་
 འཕྲེ་མ་ལྷུ་པ་ལི་རྟགས་སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། ལྷ་རྟག་པར་ལྷུ་པ་ལི་
 རྟགས་ལྷ་པ་ཀོད་པ་ཡང་ཡིན། ལྷ་དང་ཐད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལི་གཞི་མ་ཐུན་
 པ་དེ། དེ་ཡིན། དེ་ལྷུ་པ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འཕྲེ་མ་ལྷུ་པ་ལི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་
 པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེ་ལི་མྱེད། མ་ལྷུ་པ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྷུ་པ་གྱི་གཞི་རྟགས་
 ཐད་མེད་ནས་མ་ལྷུ་པ་ལི་རྟགས་སྟོན་གྱི་འཛིག་ཤེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཕྲེ་
 རྟགས་སྟོན་གྱི་འཛིག་ཤེད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འཕྲེ་མ་ལྷུ་པ་ལི་གཞི་ཆོས་
 གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་ལི་མྱེད་པོ། །ལྷ་རྟག་པ་ཁོད་ཡིན་པ་དེ། ལྷ་རྟག་པ་ཚྱགས་སྟོན་
 ཡིན་པ་ལི་འཛིག་ཤེད་ཏུ་མོང་ག། ཁོད་ཚྱགས་སྟོན་ཡིན་པ་ལི་མཆན་ཉིད། ཚྱགས་ལྷ་
 པ་ལྷུང་པ་ཡང་ཡིན། ཚྱགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལི་
 གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ་ཚྱགས་སྟོན་ཡིན། ལྷ་རྟག་པ་ཁོད་ཡིན་པ། ལྷ་རྟག་པ། ལྷ་རྟག་པར་
 ལྷུ་པ་ལི་ཚྱགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་པ་ལི་འཛིག་ཤེད་ཏུ་མོང་ག། ཁོད་ལྷ་རྟག་པར་ལྷུ་
 པ་ལི་ཚྱགས་སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད། ལྷ་རྟག་པར་ལྷུ་པ་ལི་ཚྱགས་ལྷ་པ་ལྷུང་པ་ཡང་
 ཡིན། ལྷ་རྟག་པར་ལྷུ་པ་ལི་ཚྱགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་ཡིན་
 པ་ལི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ། དེ་འཕྲེ་ཚྱགས་སྟོན་ཡིན། ལྷ་མི་རྟག་པར་ལྷུ་པ་ལི་ཚྱགས་
 སྟོན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་མེད་དེ། ལྷ་མི་རྟག་པར་ལྷུ་པ་ལི་ཚྱགས་སྟོན་ཅན་མེད་པ་ལི་
 མྱེད་ཏེ། དེ་འཕྲེ་ཚྱགས་ལྷར་སྒྲུང་མེད་པ་ལི་མྱེད། དེར་ཐལ། དེ་འཕྲེ་ཚྱགས་ཡིན་
 བ། དེ་འཕྲེ་ཚྱགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པ་ལི་མྱེད་ཏེ། དེ་འཕྲེ་བསྐྱུ་བྱ་ཡིན་ན།
 དེ་འཕྲེ་བསྐྱུ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པ་ལི་མྱེད། རི་མོང་རྩ་ཁོད་ཡིན་ག། རི་མོང་

རྒྱ་དཔེ་སྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་འཛོག་གྱེད་དུ་སོང་བ། ཁྱོད་དཔེ་སྟོན་ཡིན་པའི་མཆན་
 ཉིད། དཔེ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་བ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དཔེ་སྟོན་ཡིན། དཔེ་སྟོན་མེད་དེ། གཞི་བྱུང་ན། མཐུན་དཔེ་
 ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་སྟོན་གྱི་འཛོག་
 གྱེད་དུ་སོང་བ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ཡང་ཤེས་སྐྱ།

ཡང་རི་སོང་རྒྱ་ཁྱོད་ཡིན་པ། རི་སོང་རྒྱ་མཐུན་དཔེ་སྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་
 འཛོག་གྱེད་དུ་སོང་བ། ཁྱོད་མཐུན་དཔེ་སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད། མཐུན་དཔེ་བཟུང་
 བ་ཡང་ཡིན། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་སྟོན་གྱི་འཛོག་གྱེད་དུ་
 སོང་བ། དེ་འདྲའི་མཐུན་དཔེ་སྟོན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་སྐྱ། བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་སོགས་ལ་ཡང་། མཆན་ཉིད་མཆན་གཞི་ཤེས་
 པར་སྐྱའིང་། དེ་ལ་དཔྱེན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པའི་
 མཐུན་དཔེ་སྟོན་དང་། དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པའི་མཐུན་དཔེ་སྟོན་
 སོགས་ཀྱིས་ཡོད། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་
 སྟོང་པའི་མཐུན་དཔེ་སྟོན་གྱི་འཛོག་གྱེད། དང་སོའི་མཆན་ཉིད། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། དེ་འདྲའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་དང་མི་ལྡན་བ་ཡང་ཡིན། བྱས་པས་མི་སྟོང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ།
 དེའི་མཆན་གཞི། དེས་རིགས་འགྲེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་སྟོན་
 གྱི་འཛོག་གྱེད་དུ་སོང་བ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་སྟོན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་
 གི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེའི་མཆན་གཞི་

ཡིན། བྱས་རྟགས་སོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤིང། དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན། བྱས་རྟགས་
 གྱིས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟོན་སོགས་དགུ་རྣམས་
 གྱང་ཤེས་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་འཛིན་བྱེད། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་དང་། བྱས་རྟགས་སོགས་གྱང་དེའི་ཤེས་སྟེ། སྟོགས་ཡང་དག་གི་འཛིན་
 བྱེད་དུ་སོང་བ། སྟོགས་ཡང་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟོགས་སུ་བརྒྱང་བ་
 ཡང་ཡིན། སྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ།
 དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེས་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་འབྲེ་བས་སྟེ། རང་དོན་སྟོགས་
 ཡང་དག་གི་འཛིན་བྱེད་དུ་སོང་བ། རང་དོན་སྟོགས་ཡང་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 མཚན་ཉིད། སྟོགས་ཡང་དག་གྱང་ཡིན། རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན། གཞན་དོན་སྟོགས་ཡང་དག་གི་
 འཛིན་བྱེད་དུ་སོང་བ་དེ། གཞན་དོན་སྟོགས་ཡང་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད།
 སྟོགས་ཡང་དག་གྱང་ཡིན། རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་དེ། དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དཔེ་ཡང་དག་གི་འཛིན་བྱེད་དུ་སོང་བ། དཔེའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྒྱང་བ་ཡང་ཡིན། དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་
 དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེས་ན་མཐུན་
 དཔེའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་དང་། མཐུན་དཔེ་སོགས་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་
 རྣམས་གྱང་རིགས་འབྲེ་བས་དེ་ལ་མཁས་པར་བྱ།

ཁ་ཅིག་གིས། རི་བོང་རྩ་ཁྱོད་ཡིན་པ་རི་བོང་རྩ་རྟགས་སྟོན་ཡིན་པའི་
 འཛིན་བྱེད་དུ་སོང་བ་དེ་ཁྱོད་དེ་རྟགས་སྟོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཁྲིད་ཡིན་པ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་རྟགས་སྟོན་ཡིན་པའི་འཛོག་བྱེད་ཏེ་
སོང་བ་དེ། ཁྲིད་རྟགས་སྟོན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་
མ་བྱུང་པོ།

ཁ་ཅིག་གིས། རྟགས་སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྲིད་རྟགས་སྟོན་
ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འོན། མེད་པའི་མཆན་ཉིད་
ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་བ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་འགྲིག །

ཁ་ཅིག་ཤེས་བྱ་དེ། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་སྟོན་དང་། དེ་འདྲའི་
རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་
བྱང་། རང་ལུགས་ལ། ཕྱི་མ་ལ་མ་བྱུང་ཟེར་རམ་སྐྱུམ་སྟེ། རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་
ན། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་རུས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྟགས་ཀྱན་རང་གི་བསྐྱུབ་བྱ་ལ། སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེད་ཕྱིར་པོ། ཞེས་དང་། རྣམ་
ངེས་ལས། རྟགས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོན་དང་། ཡོན་ཏན་རང་གི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་
སྟོས་ནས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྟགས་
རིགས་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འདི་ན་ཟས་ཀྱི་ཁམ་ཆད་ཆེ་ཆུང་ལའང་། །

མོངས་པའི་རྐང་གཉིས་པ་ཡི་བ་སྤང་ནམས། །

རབ་འབྱུམས་གཞུང་ལུགས་ཡོངས་ལ་མཁས་པའི་ཅེར། །

ཕྱིན་བྱེད་གཏན་ཆེགས་རིགས་པ་འདི་མད་བྱང་། །

རྒྱལ་ཀྱན་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པའི་བཅུད། །
 སྟོགས་སྒྲང་ཆོས་གྲགས་རྩེ་བཅུན་ཙོང་ཁ་པ། །
 སོགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་ལ་མི་སྦྱོང་བའི། །
 མི་དེའི་རྟེན་དེད་ལ་འཁྱོར་ཡིན་ནམ་ཅི། །

འགལ་དང་མ་དེས་བྱུབ་མིན་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས། །
 རང་གཞན་རྒྱད་ལ་ཐར་ལམ་བསྐྱེད་ནུས་ན། །
 ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཆད་པའི་སྟེས་བྱ་དང། །
 བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནར་འགྲུང། །

དེ་ཕྱིར་དབང་རྫོན་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་གི། །
 ཏུར་སྟེག་འཛིན་པས་ལྟོངས་འདིར་འགོངས་པའི་ཆེད། །
 བྲིས་ནོར་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་དག་ཐེར་བཅས། །
 གཅིག་ཏུ་བཅོན་བྱས་ཏུས་འདིར་ཉེ་བར་བྱུག། །

འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟུལ་བའི་རྫོ་གྲོས་ཀྱིས། །
 མཁས་མང་དགེ་འདུན་དབྱུས་སུ་བྱུབ་བསྟན་གྱི། །
 རྒྱལ་མཆན་འདི་བསྐྱེད་མིང་དང་དོན་ཏུ་མ་བྱུག། །
 དགེ་དེས་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱན་མཁེན་ཉིད་གྱུར་ཅིག། །

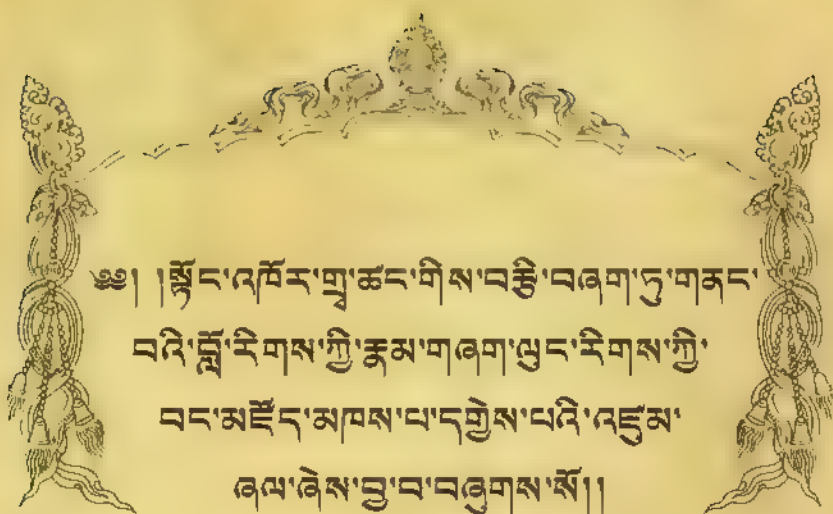
ཅེས་རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བསྟུས་པ་འདི་ཉིད་པར་ཁམས་སྟོང་འཁོར་ཏུ་སྟེས་པ་སྟེ་
 ལུན་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོའི་རབ་འབྱུངས་པ་ཞབས་དྲུང་དྲུག་པ་མཉུ་ཕྱི་ལོ་མོན་ཏན་གྱིས་སྦྱར་བ་དགེ་
 ལེགས་འཕེལ། །

པར་བྱང་སྒྲིན་ཆེག

༥ ཡི་སྤྱི། སྤུལ་བཟང་ནམ་འཕེན་སྒྲིང་ལས་སྒྲིང་སྒྲིབས་དང་། །བཀའ་ཁྲིན་རྒྱ་བྲལ་
འཕེན་མཆོག་ལྟ་ལེ་རྟོག་། རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་རྒྱལ་ཆ་བ་མི་མམ་མགོན། །དེ་སྤྱི་ཡིང་ཏྲ་
ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཞབས། །ཀྱན་མཆེན་དབྱིག་གཉེན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། །ཆོས་
ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་སོགས་འཛུལ་བུའི་སྤྱིང་། །མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་སྤྱུར་པ་དེ་ནམས་
ཀྱི་། །ཡོན་ཏན་རྒྱས་ཀྱིས་དད་པའི་སྤྱུ་ལོངས་གཡོས། །གངས་རིའི་སྤྱོད་ས་འདིར་ཆད་
མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །སྒོལ་འབྱེད་ལོ་རྩ་སྒོ་སྒྲན་ཤེས་རབ་སོགས། །ཁྱད་པར་
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ། རྒྱལ་ཆ་བ་དར་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སོགས། །
མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཚུ་སྤྱང་བྱེ་བ་བརྒྱ། །མཁས་མཆོག་འཛུལ་དཔལ་དགེ་
འདུན་རྒྱ་མཆོ་པས། །མཁས་པའི་ནམ་དཔྱིད་སྒོའི་ལྷུས་བཟང་དུ། །བརྩམས་ལས་སྒོ་
རྟགས་ལེགས་བཤད་གཞུང་འདི་སྤྱང་། །འདི་དག་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མི་བྱུང་པའི། །
བདག་ཆེན་མཆོག་དུ་གཟིགས་ནས་སྒྲིང་འཁོར་སྤྱས། །སྒོ་བཟང་རབ་རྒྱས་མཆོག་
གི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལས། །སྤར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་དགེ་ལེགས་ཀྱིས། །སྤེ་
འདིས་མཆོན་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱའི་དགེ་འདུན་ནམས། །ཐུགས་མ་ཐུན་ཁྲིམས་གཙང་
བཤད་སྤྱུལ་འཆད་ཉན་དཔ། རྒྱལ་བ་སྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཙོང་ཁ་པའི། །བསྟན་པ་
ཡུན་རིང་དར་ཁིང་རྒྱས་ཕྱིར་བསྒྲོ། །

ཞེས་མཁས་བྱུང་ཆེན་པོ་འཛུལ་དཔལ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་པས་མཛད་པའི་སྒོ་རིགས་དང་རྟགས་

འཇིགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་གཞིས་ལྗོང་བའོར་དཔོན་ཀྱི་ཆོས་ལུ་བཟོ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐུག་པའི་ཆེད་དུ་
 ལྗོང་བའོར་དཔོན་ཀྱི་ལས་ལྟོ་བཟང་རབ་ལྗང་སྒྲུབ་ལྟར་དུ་བརྒྱན་པར་མཆོད་པའི་ཆེ་ལྟར་ལྟོན་
 ཆིག་འདི་རྩ་ལུ་ཞིག་དཔོས་ཞེས་བརྒྱུལ་པའི་རོང་ལྟག་དཔལ་རྒྱལ་མིར་ལྟོ་བཟང་དཔལ་རྒྱན་བརྒྱན་
 བཞིན་སྒྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་དཔེ་མེགས་འཕེལ། །

༄། །ལྷོང་འཁོར་གྱ་ཚང་གིས་བརྩི་བཞག་ཏུ་གནང་
བའི་སྒོ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྷང་རིགས་ཀྱི་
བང་མཛོད་མཁས་པ་དབྱེས་པའི་འབྲུམ་
ཞལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་སོ།

ལྷོང་འཁོར་ཞབས་བྱུང་སྒྲ་མེད་རྒྱག་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་གྱི་མཚོ།

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བའི་རིགས་ལམ་ཟབ་མོ་དང་།

མངོན་བ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ཡི་ཚུལ།

ཆོག་བསྐྱུས་དོན་གསལ་རན་པར་བཀོད་བ་ཡི།

ཆོ་རྟགས་གཞུང་འདི་ཆོ་གསར་རྣམས་ལ་འབྱལ།

༥༡། །སྒྲོང་འཁོར་བྱ་ཚད་གིས་བཙུང་བཞག་ཏུ་གནད་བའི་སྒྲོ་
 རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལུང་རིགས་ཀྱི་བང་མཛོད་མཁས་པ་
 དབྱེས་པའི་འབྲུམ་ཞལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཚད་པར་བཛོད་པ།

༺ ལྷོན་པ་མཚོག་དང་རྒྱལ་ཀུན་བསྐྱེད་པའི་ཡལ། །
 གིང་རྩ་ཆེ་གཉིས་ཕྱོགས་སྤྱང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས། །
 རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་རྣམས། །
 བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་སྤྱིང་དབུས་བཞུགས་སྤྱར་ཅིག །

སྒྲོ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དོགས་གཙོད།

དེ་ལ་འདིར་དུ་བ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་རིགས་ལས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། ཐལ་འགྱུར་སོགས་
 སུ་གསལ་བ་རྣམས་མ་སྒྲོས་པར། ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲོ་ལ་འཛིན་བདེ་བའི་ཅ་ཆོག་ལྟ་
 བའི་ཉུང་དུ་ཞིག་བདུས་ཏེ་འགོད་པའི། ཁ་ཅིག་གིས། ཡུལ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ།
 སྒྲོ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། ཡུལ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་
 སྒྲོས་རིག་པར་བྱ་བ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་
 ཁྱལ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱང་འཕེན་དེ། རྒྱང་
 འཕེན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ། ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་

ཐལ། དེ་དེའི་ཡུལ་ཆད་མས་རྟགས་སའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་
 ཁྲལ། ཡང་། ཡུལ་རིག་པར་བྱ་བ་སྒྲིའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲེས་བྱ་ཆོས་ཅན་གྱིས་
 མ་དེས། ལྷོ་རིག་མ་ལ་དཔྱེན་བརྟན་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་ཤིང་དཔྱོད།
 སྒྲུང་ལ་མ་དེས། བཅད་ཤེས། ཡོག་ཤེས། ཐེ་ཆོས་དང་བརྟན་ཡོད།

ཡིད་དཔྱོད་དང་དེའི་དཔྱེན་བ་བཤད་པ།

དེའི་གསུམ་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ། སྒྲོང་བ་ལ་མ་བརྟེན་
 ཞེས་པས་ཡིད་དཔྱོད་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་དང་། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་
 དག་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་ཞེས་པས་དེ་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞི་མ་ཐུན་དང་། རང་
 ཡུལ་བདེན་པ་ཞེས་པས། ཡོག་ཤེས་དང་གཞི་མ་ཐུན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ས་ཐེ་ཆོས་
 དང་གཞི་མ་ཐུན། གསར་དུ་ས་བཅད་ཤེས་དང་གཞི་མ་ཐུན། ཞེན་རིག་གིས་རྟོག་
 མེད་པལྱལ་ཤེས་དང་གཞི་མ་ཐུན་ནམས་གཅོད་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་དཔྱོད་ལ་དཔྱེན། ལྷོ་མཆོན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད། ལྷོ་མཆོན་མ་དེས་
 པའི་དེ། ལྷོ་མཆོན་ལྟར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་དང་གསུམ། ལྷོ་མཆོན་མེད་པར་སྒྲུ་མི་
 རྟག་སྒྲུ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་། ལྷོ་མཆོན་མེད་པར་ས་ཐེས་ཀྱི་ཁོན་པ་ན་ཆུ་ཡོད་
 པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྒྲུ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
 ཁྲལ་བ་ཆད་མས་མ་དེས་པར་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲུ་མི་རྟག་སྒྲུ་ཏུ་འཛིན་པའི་
 སྒྲོ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲུ་མི་རྟག་སྒྲུ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་
 བུ་གསུམ་པ་ཡིན། འཇམ་དབྱངས་ས་པར་གྱི། རིགས་གཏེར་ལས། ལྷོ་མཆོན་མེད་
 པར་སྒྲུ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷོ་མཆོན་མེད་པར་སྒྲུ་མི་
 རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་
 ལ་མ་ཁྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲུང་ལ་མ་དེས་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

བཞི་པ་སྒྲུང་ལ་མ་དེས་པ་དབྱེ་ན། སྒྲུང་ལ་མ་དེས་སྒྲུར་པའི་དབང་མངོན། དེར་
 སྒྲུར་པའི་ཡིད་མངོན། དེར་སྒྲུར་པའི་རང་རིག་མངོན་སྤྲུལ་དང་གསུམ། ཁོ་ཐོས་
 མངོན་པོ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྤྲུལ་པའི་ཐེ་ཚོམ་འབྲེན་པའི་ཐོ་འཛིན་དབང་མངོན་
 དེ་དང་པོ་ཡིན། དེ་འབྲེན་དབང་མངོན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཡིད་སྒྲུ་སྒྲན་ལ་སྒྲག་
 བར་ཆགས་ཏུས་ཀྱི་སྒྲེས་ཀྱི་ཐུང་ཀྱི་ཐོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། གངས་ཅན་ཀྱི་ཐུང་ཀྱི་སྒྲུ་འཛིན་དབང་མངོན་དང་། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་
 སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཕོ་ལ་ཡང་དག་གི་ཐུང་ཀྱི་སྒྲུ་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་སྒྲུ་ལ་ཆད་
 བ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ལ་སྒྲུང་ལ་མ་དེས་ཡིན། སྒྲུབ་པ་འདིར་བརྟན་གྱི་ཡིད་
 མངོན་ནི་ཤོར་གི་གཉིས་པ་ཡིན། སྒྲུབ་པ་འདིར་བརྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་ཡོད་དེ། ཚུར་
 མཐོང་གི་ཐུང་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན། སྒྲུ་འཛིན། བྱི་འཛིན། རོ་འཛིན། རེག་འཛིན་གྱི་
 ཡིད་མངོན་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་འཕེན་གྱི་ཐུང་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་
 ཡིན་པར་ཉམས་སྟོང་གི་རང་རིག་དང་། གངས་ཅན་དང་ལྷེ་བྲག་པ་མོ་མོའི་ཐུང་ཀྱི་
 བདེ་བར་གེས་པ་ཡིན་པར་ཉམས་སྟོང་གི་རང་རིག་རྣམས་ཤོར་གི་གསུམ་པ་ཡིན།
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སྤྲུལ་ཏུ་སྒྲུར་པའི་སྒྲུང་ལ་མ་དེས་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སྤྲུལ་
 ཡིན་ན། རང་ལྷུ་ལ་དེས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྫོ་ལྟོས་ཆེན་
 པོའི་མཐོང་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་བྱེད། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་ཡང་འཇམ་དབྱུངས་ས་བཅ་གྱི་རིགས་གཉེར་ལས། མངོན་སྤྲུལ་གྱིས་དེས་པ་
 མེད་པའི་ཚུ་ལ་གསུངས་ཀྱང་། དེས་དེས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་སྤྲུལ་གྱིས། མངོན་སྤྲུལ་

ཚད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱལ་མཐུན་གྱིས་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་མཐུན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ངེས་
 པ་དངས་ན། རྒྱལ་མཐུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྡོམ་འཛིན་དབང་མཛོན་གྱིས་སྡོན་པོ་མི་རྟག་པ་ངེས་པའི་སྤར་གྱི་ལུང་དེའི་
 ཕྱིར། མཛོན་གསུམ་གྱིས་ངེས་ཀྱང་། དེ་ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་རྟེ། ངེས་ཤེས་ལ་རྟོག་
 པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། སྡོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མཛོན་ཤེས་ཀྱང་། སྡོན་གྱི་གནས་དྲན་
 པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དྲན་ཤེས་མ་ཡིན་རྟེ། དྲན་ཤེས་ལ་རྟོག་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

བཅད་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

ལྷ་པ་བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། མཛོན་སྤུམ་བཅད་ཤེས། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས། དེ་
 གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བཅད་ཤེས་དང་གསུམ། དང་པོ་མཛོན་སྤུམ་བཅད་
 ཤེས་ལ། དབང་མཛོན་བཅད་ཤེས། ཡིད་མཛོན་བཅད་ཤེས། རང་རིག་མཛོན་
 སྤུམ་བཅད་ཤེས། རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སྤུམ་བཅད་ཤེས། དེ་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་
 པའི་བཅད་ཤེས་དང་ལྷ་ཡོད། གཉིས་པ་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ལ། མཛོན་སྤུམ་གྱིས་
 དངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས། རྗེས་དཔག་གིས་དངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་
 གཉིས་ཡོད། དེས་དང་པོ་ནི། སྡོམ་འཛིན་མཛོན་སྤུམ་གྱིས་དངས་པའི་སྡོན་པོ་དོན་
 མ་བྱུང་ངེས་པས་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཡང་རིགས་འགྲེས་པའི་ཤེས། གཞན་
 རྣམས་ཤེས་སྟེ། མཛོན་སྤུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་རྟེ། ཚོས་མཚོག་
 གིས་འཐད་ལྟན་ལས། མཛོན་སྤུམ་དང་རྗེས་སྤྱད་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་དང་
 པོའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་དུ་སྤྱར་པའི་བྱུང་བ་དང་

བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ཆོད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 གྱིད། སྡོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལཱིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤིས་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོན་པོ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལཱིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཁྱོད་ལ་རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་
 པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལཱིན་དབང་སྡོན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཀྱང་ཁྱོད་
 རྟོགས། ཁྱོད་ལཱིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་གསལ་ཡོད་པའི་དེ་ལྟ་བུ་ལ། ཁྱབ་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ཀྱུན་ལ་མི་
 མཆུངས་ཏེ། སྤྲེལ་ཉལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱད་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པ་ཁྱོད་ལ་རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཀྱང་
 ཁྱོད་རྟོགས། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱལ།
 ཟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀྱུན་མཁྱེན་ཡི་ཤིས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤིས་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་ཆོད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གསར་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་
 གྲུབ་ན། ཀྱུན་མཁྱེན་ཡི་ཤིས་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་ཟེན་པས་ཁྱུ་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད། སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་གསར་རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད། དེས་སྤྲེལ་
 ཉལ་པར་དམ་བཅའ་པའི་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་དེས་གསར་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་
 རྒྱུད་ལ། དེའི་བཞེད་དོན་གསར་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་མེད་ན། དེ་
 འདྲའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བཞེད་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོད་མས་ཀྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་
 སྐོར་གྱི་ཁས་སྒྲུངས་འཛིན་ཚུལ་ལ་བརྟག་རྒྱ་མང་རོ། །

ཡང་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་བདག་མེད་

ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམ་མཁེལ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ཁ་ཅིག །
རྣམ་མཁེལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་
རྣམ་མཁེལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས། རྣམ་
མཁེལ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྣམ་མཁེལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མེད་ན་མ་བྱལ། ཡང་རྣམ་མཁེལ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་
གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁེལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་གཅིག་
དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁེལ་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རྒྱུ་བཅས་
ཀྱི་རྣམ་མཁེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁེལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་
གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁེལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་གཅིག་
དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁེལ་དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་དུས་
མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་མཁེལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཆོས་
དེ་རྟོགས། རྣམ་མཁེལ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཆོས་དེ་མ་རྟོགས་ན། རྣམ་མཁེལ་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད་པས་བྱལ་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཆད་མ་
དང་བཅད་ཤེས་ལ་ཡང་རིགས་འབྲེས། བཅད་ཤེས་དང་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་བཅད་
ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མང་ངོ། །སྤྱི་
ཉལ་རྟོགས་ཀྱི་ཡིད་དཔྱད་སྐད་ཅིག་དང་པོས། སྤྱི་ཉལ་པར་རྟོགས་ཐེན་ཅིང་། སྤྱི་
མི་ཉལ་རྟོགས་ཀྱི་ཡིད་དཔྱད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་སྤྱི་མི་ཉལ་པར་རྟོགས་ཀྱང་།
དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱི་མི་ཉལ་པར་སྦྱབ་པའི་
སྐབས་བལས་ཀྱི་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་མི་ཉལ་པར་སྤོལ་སྤྱི་མི་ཉལ་
ཐེན་ཀྱང་། སྤྱི་མི་ཉལ་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྤྱི་མི་བཅད་ཤེས་སྤྱི་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་མའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་ཐེན་ཀྱང་ཆད་མ་

གསར་རྟོགས་ཀྱི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞི་བྱ་བ་ན། ཚད་མའི་ཉིང་
ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་ཟིན་པས་ཁྱབ་པའི་མྱིར།

ཨོག་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

རྒྱག་པ་ལོག་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས།
རང་གི་ཞེན་ཕྱུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་ཞེན་རིག། །རང་ཉིད་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། རང་གི་ཞེན་ཕྱུལ་ལ་
འབྱུལ་བའི་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་རིག་པ། རང་ཉིད་རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས། དེར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་
གཉིས། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱང་ཡིན། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྤྱེན་
དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མ་སྤྱན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ། རང་ཉིད་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་
ཤེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་དབང་
ཤེས་ལྟ་བུ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱང་ཡིན། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་
སྤྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤྱན་པར་
གྱུར་པའི་རིག་པ། རང་ཉིད་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་
མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྤྱོན་པོ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་མི་ལམ་གྱི་མིག་ཤེས་ལྟ་
བུ། དེ་སྤྱིར་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་
དོར་མིག་ཤེས་དོན་མ་སྤྱན་ཡིན་ནའང་། དེ་སྤྱིར་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གང་ཟག་དེའི་དོར་

སྒྲི་པོ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཐེ་ཆོམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

བདུན་པ་ཐེ་ཆོམ་ལ་དབྱེ་ན། རོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ། རོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ། ཆ་
མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་གསུམ། སྤྱ་རྟག་གསུམ་མི་རྟག་པལ་ཆེར་མི་རྟག་པས་ཆེ་སྟམ་
དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་དང་པོ། དེ་ལྟ་བུ་ལས་པལ་ཆེར་རྟག་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་
བུ་གཉིས་པ། རྟག་མི་རྟག་ཆ་མཉམ་དུ་དོགས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན།

སྒྲི་རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

སྒྲི་རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ། རོན་སྤྱི་གཟུང་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བཤད་པ་
དང་། རང་མཆོན་གཟུང་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་མ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་བཤད་
པ། མེད་པ་གསལ་སྤང་གཟུང་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་འབྱུང་ཤེས་པ་བཤད་པ་དང་
གསུམ།

དང་པོ་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་བཤད་པའི་སྤྱི་ནི་སྤྱི་སྤྱི་དང་། རོན་
ནི་རོན་སྤྱི། འབྲེས་པར་འཛིན་པ་ནི་དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་འཛིན་པའོ། །འབྲེས་རུང་
ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་བརྟེན་ལ་མ་སྤྱང་བའི་སྤྱིས་བྱའི་རྟོག་པས་སྤྱ་རོན་འབྲེས་པར་མི་
འཛིན་ཀྱང་འབྲེས་པར་འཛིན་རུང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱད་དེ། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་འཛིན་
རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་དུ་སྤྱང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་རོན་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྟོག་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་
རོན་མ་ཐུན་དང་། རྟོག་པ་རོན་མི་མ་ཐུན་གཉིས། སྤྱ་རོན་འབྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་
ཞེན་རིག་རོན་མ་ཐུན་དང་། དེ་རོན་མི་མ་ཐུན་རེ་རེ་ནས། དེ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་

ཞིང་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། མེད་པ་རྣམས་སོ་སོ་ནས་རང་འཛིན་རྟོག་པ་དེ། དེ་སོ་སོ་
ནས་ཡིན།

གཉིས་པ་རྟོག་མེད་མ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་ལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་
འབྱུང་པའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ། རང་ཉིད་རྟོག་མེད་མ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་མངོན་སུམ་དོན་གཅིག་། དབྱེ་ན་དབང་མངོན་སོགས་
བཞི་ཡོད་པ་ལོག་ཏུ་འཆད།

གསུམ་པ་རང་ཉིད་རྟོག་མེད་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་། སྣང་
ཡུལ་ལ་འབྱུང་པ་སྒྱུར་ནས་གོང་དང་མཆོངས། དབྱེ་ན་དེར་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་
ཡིད་ཤེས་གཉིས། རྟོག་མེད་འབྱུང་ཤེས་ཀྱང་ཡིན། རང་གི་སྣང་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བདག་སྐྱོན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མ་སྣང་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི། རྣམ་གཉིས་
སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། དེར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་། ཡིད་དབང་
ཞེས་སྒྲོས་ནས་ཤེས་སྒྲུ་ མཆོན་གཞི། སྐྱོན་སོགས་ལ་སྣང་ཅན་གྱི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་
པ་ལྟ་བུ།

ཐོ་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

༩ ཐོ་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས། རྟོག་པ་
དང་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས། འབྱུང་མ་འབྱུང་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས། དབང་ཡིད་གྱི་
ཤེས་པ་གཉིས། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས། སེལ་འཇུག་སྐྱུབ་འཇུག་གི་ཐོ་རིགས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་ཐུག་། འདོན་ལ་མའི་ཁ་དོག་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་མའི་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་

ཐེ་ཚོམ་བུ་སྤུས་ཀྱི། རྒྱུ་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་དེ་
 རང་གི་བཅད་དོན་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རང་ལྷལ་མཐར་ཐུག་མ་རྟོགས་དེ། ཁ་
 དོག་དམར་ལམ་པ་དེ་མེད་ཁ་དོག་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ།

ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་དེ་
 གཉིས། མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད། རང་
 གི་གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ལྷལ་སྤེང་དུ་གནས་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་མི་
 འབྱུང་བ་ལ་རང་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་རང་རིག་མངོན་གསུམ་གྱིས་ངེས་པ་རང་སྟོབས་
 གྱིས་འཛེན་རྒྱས་པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། རང་ཉིད་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་
 མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཐད་ལྷན་ཆེ་བ་ལས། དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་
 ལས་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ནི་རང་ལས་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་བྱེད་སྤང་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་ཆད་མ། དོན་གོམས་པ་
 ཅན་གྱི་དབང་མངོན་ཆད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཆད་མ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་དང་ལྷ། མེས་བཙུ་བ་སྐྱེད་གི་དོན་བྱེད་
 རྒྱས་པར་འཇལ་བའི་མི་འཛིན་དབང་མངོན་དང་པོ། བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་པའི་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་པ། མིག་གེས་ཉམས་སྤོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་
 གསུམ་པ། རྣམ་མཁེན་ལྟ་བུ་བཞི་པ། ཏུ་བའི་རྣགས་ལས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་
 གསར་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྷ་པ། ཡང་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྣམས་
 བཞག །

གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ།

རང་ཉིད་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། བོང་གི་དེ་ལྟ་བུ་འདེན་
 མི་རྒྱས་པར་བྱིས་འབྱུང་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འདེན་
 དགོས་པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དེ་འདྲིན།

དེ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། སྤང་བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་
 བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས། སྤྱིར་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས།
 སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་དང་གསུམ་ཡོད། དོན་ལ་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་ཁྱིང་
 ཞེས་སོགས་བོང་དང་འདྲ་བ་དེ་དང་པོ། དོན་ལ་གཤམ་ཡིན་ཁྱིང་ཉོག་པས་གཤམ་ཡིན་
 མིན་ཐེ་ཚོམ་བ་དུས་ཀྱི་བྱང་རིང་པོའི་ཡལ་ག་པོ་འདབ་དང་ལྟན་པར་འདྲིན་པའི་
 དབང་མཛོན་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། ཁོ་པོས་སྒྲོན་པོ་མཐོང་རམ་མ་མཐོང་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་
 འདེན་ལྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་འདྲིན་དབང་མཛོན་ལྟ་བུ་གསུམ་པ། སྐྱས་བརྗོད་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་དེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་འདྲའི་དབང་མཛོན་དང་པོ། དེ་
 འདྲའི་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པ་ལ་རང་ལས་ངེས་དང་། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་།
 ཚད་མ་གསུམ་ཀ་ཡིན། ཡང་དེ། དེ་འདྲའི་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པ་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་
 པ་དེ་ལ། གཞན་ལས་ངེས་དང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་
 ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚོས་དེ་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་
 མ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། ཚོས་དེ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚོས་དེ་ལ་
 ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་བྱིར། ཡང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། སྐྱས་
 བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། མཛོན་སྐྱམ་དང་པོ་བ། མཛོན་སྐྱམ་ཡིད་མ་གཏད།

མངོན་སུམ་འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་དང་གསུམ། ལྷུལ་མཐོང་མ་སྤྲོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱ་དྲ་
ཀྱི་ལྷུལ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དང་པོ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷན་པར་
ཆགས་དུས་ཀྱི་སྤྲེལ་བའི་རྒྱ་དྲ་ཀྱི་རྒྱ་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་ལ། སྤྲེལ་རྒྱ་ལ་ཆར་
འཛིན་ཀྱི་སྤོ་འདོགས་དངོས་སུ་སྤྲེད་ཤེད་ཀྱི་སྤྲེལ་རྒྱའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་
མངོན་གསུམ་པར་འཛོག།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་བཤད་པ་ལ། མངོན་སུམ་
བཤད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆད་མའི་གངས་དང་སྤྲོད་
ལུལ་བཤད་པ། མངོན་སུམ་རང་གི་དོ་ཤོ་བཤད་པ། མངོན་སུམ་ཆད་མའི་འབྲུལ་
བུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་དེས་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་མང་མི་དགོས་ཞིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མངོན་རྗེས་གཉིས་རྗེས་གཅིག། ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་བ་གཉིས་
རྗེས་ཅིག། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་བ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བ་གཉིས། འབྲུལ་ཤེས་དང་མ་
འབྲུལ་པའི་ཤེས་བ་གཉིས། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས། སེམས་སེམས་རྒྱང་
གཉིས། སེལ་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་གཉིས་རྣམས་རྗེས་གཅིག། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ།
རྗེས་དཔག་ཉམས་སྤྲོད་གི་རང་རིག་དང་རྗེས་གཅིག་པ་གང་ཞིག། རྗེས་དཔག་དེ་
རང་ཉམས་སྤྲོད་གི་རང་རིག་དང་ལུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྤོས་ཏེ་བྱུང་བ་དེ་
རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རང་རིག་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་
ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་བྱུང་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆད་མ་དེ་ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་བ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་དེ་ཉམས་སྤྲོད་གི་རང་རིག་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་བ་ཤེད་
གཞན་ཀུན་ལ་རིགས་འཕྲེལ།

ཚད་མའི་སྡོད་ལུལ་བཤད་པ་ལ། རང་སྤྱི་གཉིས་བཤད་པ། མངོན་སྟོན་གཉིས་བཤད་པ། བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མངོན་སྟོན་པའི་ལུགས་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱལ་བ་རང་ཉིད་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ། རང་མཚན། དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཤིག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་བྱལ་བའི་ཆོས་སྤྲུང་མིགས་ལ། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟག་པ། སྤྱི་མཚན། གུན་རྩོལ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཤིག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱལ་བའི་ཆོས་སྤྲུང་མིགས་ལ། རང་ཉིད་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱལ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱལ་ཅིང་། རང་མཚན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱལ། རྣམ་གངས་པའི་གུན་བཏགས་དང་། ཡོད་པར་གྱུར་པའི་གུན་བཏགས་དང་། སྤྱི་མཚན་རྣམས་དོན་གཅིག་ཤིག་པས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་གྱི་གུན་བཏགས་ནི། མེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། གཞན་དབང་དང་། དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཤིག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་བྱལ་བའི་ཆོས་སྤྲུང་མིགས་ལ་རང་ཉིད་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མངོན་སྟོན་གཉིས་བཤད་པ། རྟོག་གྱུར་ལ་དབྱེ་ན། རྩེ་ཟད་རྟོག་གྱུར། བཞེད་ཀྱི་རྟོག་གྱུར་གཉིས། རང་ལྟོན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོག་པས་རྟོག་ཀྱི་རྟུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རང་ཉིད་དང་པོ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྤྱི་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་ཕྱན་ལ་ལ་མེ་ལྟ་བུ། རང་ལྟོན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པས་རྟོག་གྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རང་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ཡོངས་སྡོད་འབྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ་ལ། གྲེ་བྲག་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ། མཛོད་
 ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་
 བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་བཞིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 བཅོམ་བཤམ་སྒྲོས་ཆོས་གཞན་བསལ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དོན་མ་ཐུན་འདོར་བའི་
 ཆོས་སུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་
 གཞི་ནི། བུམ་པ་དང་བུམ་ནང་གི་ཆུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཅོམ་ན་བུམ་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དོན་མ་ཐུན་འདོར་ཞིང་། ཡང་བུམ་པའི་མཆུ་དང་ལྟ་བུ་སོགས་སྒྲོས་སོ་
 སོར་བསལ་ན་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དོན་མ་ཐུན་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་བཤམ་
 སྒྲོས་ཆོས་གཞན་བསལ་གྱང་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དོན་མ་ཐུན་མི་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་
 དམིགས་པ། རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི།
 གཟུགས། སྒོན་པོ། རྩལ་སྤར་བ། རྩམ་མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག །སོ་སོར་
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་སོགས་ཡིན། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཅི་ཅམ་བཅོམ་
 ཞིང་སྒྲོས་ཆ་ཤས་སོགས་བསལ་གྱང་གཟུགས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དོན་མ་ཐུན་འདོར་རྒྱ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤེ་བའི་ལུགས་ལ། སྒྲོ་ཀྱན་རྫོབ་བརྟོག་བས་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་
 གྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། སྒྲོ་དོན་དམ་པར་
 མཛོད་གསུམ་ལ་སྤྱང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ། དོན་དམ་བདེན་པའི་
 མཆན་ཉིད། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་དམིགས་
 པར་གྱུར་པའི་ཆོས་རི་སྤྲེད་པ་དེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། གཞན་དབང་
 དང་། རྣམ་གྱངས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་
 བྱུང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་ཤེས་སྤྱི་བ་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་
 པ་མཐར་ཐུག་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་གཅིག །

གཟུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྤྱང་པའི་སྤྱང་ཉིད། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་
 ཆད་མ་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤྱང་པའི་སྤྱང་ཉིད། ཀུན་བཏགས་བདེན་པ་མེད་པ། རོལ་
 དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། གཟུགས་
 གཟུགས་ཁེས་པའི་སྤྱ་འབྱུག་པའི་འབྱུག་གཞིར་བདེན་པར་མེད་པ། ཡང་གཟུགས་
 གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཁེན་གཞིར་བདེན་པར་མེད་པ་རྣམས། དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན། སྤྱང་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐའ། མཆོན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས།
 དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། སྤྱང་པ་ཉིད་ནི་
 མདོར་བསྟུས་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཆོན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་
 དང་། །ཁོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཁེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་
 མདོན་སྟུམ་རང་གི་རོལ་བཤད་པ་ལ། མདོན་སྟུམ་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་། མདོན་
 སྟུམ་ལྟར་སྤྱང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོན་སྟུམ་གྱི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད།
 སྤྱར་ཕྱལ་ཕྱལ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་མདོན་སྟུམ་ཁས་ཁས་ལེན། སེམས་
 ཅམ་པའི་ཕྱགས་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ། མདོན་སྟུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་འདྲའི་
 གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་རིག་པ། མདོན་སྟུམ་གྱི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ། སེམས་
 ཅམ་པས་ཁས་ལེན་ནོ། །ཡང་སྤྱིར། རང་གི་སྤྱང་ཕྱལ་ལ་མ་འབྱུལ་བའི་རིག་པ།
 རང་ཉིད་མ་འབྱུལ་པའི་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད། སྐབས་འདིར་འབྱུལ་རྒྱ་ལ་བཞི་ཡོད་
 དེ། མིག་རབ་རིག་གིས་དཀྱུགས་པ་ལས་ནམ་མཁའ་ལ་ཆོག་ཅིག་ཆོག་ཉིས་སུ་སྤྱང་
 བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། འབྱུལ་རྒྱ་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་མགར་མེ་སྤྱར་དུ་བསྐྱོར་
 བ་ལས་མགར་མེའི་འཁོར་ལོ་སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། འབྱུལ་རྒྱ་ཕྱལ་ལ་ཡོད་པ་
 དང་། ཞེ་སྤྱང་གི་དབང་གིས་ས་གཞི་དམར་པོར་སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། འབྱུལ་

ཐུ་དེ་མ་ཐག་སྒྲིལ་ཡོད་པ་དང་། ཐུར་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲིལ་བའི་འགྲོར་
 སྐར་གི་དབང་གིས་སྒྲུབ་། འབྲུལ་ཐུ་གནས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྐབས་འདིར་
 མཆོན་བྱེད་ཆེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་། མཆོན་ཉིད་ཐུབ་པའི་སྒྲིལ་དོན་བྱེད་ན། འཐད་ལྷན་
 ཆེ་བ་ལས། མཆོན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ། མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོན་
 ཉིད་ཆེས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་
 བེས་པ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའོ། །
 ཞེས་མངོན་སུམ་ཆེས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ནས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མཆོན་
 ཉིད་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རིགས་གཉེར་ལས།
 མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའོ། ཞེས་དང་། ཅུ་བ་འདིར། མངོན་སུམ་རྟོག་
 དང་བྲལ་བ་ནི། ཞེས་དང་། ཆད་མ་མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲོར་བ་ཡིས།
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་སོ། ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་ནང་གི། མངོན་སུམ་
 ཞེས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱེད་མཆོན་གཞི་ཆེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། མཆོན་
 གཞི་ཆེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། མཆོན་བྱེད་ཆེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 འབྲའི་ཆོག་ཟིན་གྱི་བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོའི་མངོན་སུམ་དེ། མངོན་སུམ་རང་རྟོག་ལ་མི་
 བྱེད་པར། དེའི་མཆོན་གཞི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་དེ་དག་གི་ནང་གི། རྟོག་བྲལ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞི། མཆོན་ཉིད་ཐུབ་པའི་སྒྲུབ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་གོང་གི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་གཞི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུ་ཆད་མས་ངེས་
 ཟིན་ནས། དེ་ཆེས་མཆོན་གཞི་དེ་མཆོན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་
 ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞར་ལ་སྐབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་
 བ། བྱེད་གསུམ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་རང་རྒྱུད་
 པ། ཐལ་འབྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས། མངོན་སུམ་ལ། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། ལྟ་

འཕྲོར་མཛོན་སུམ་གསུམ་དུ་གྱངས་ངེས་པར་འདོད། མདོ་སེམས་གཉིས། སྤྱོདོན་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་རྣལ་འཕྲོར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ལ་དབང་མཛོན།
 ཡིད་མཛོན། རང་རེག་མཛོན་སུམ། རྣལ་འཕྲོར་མཛོན་སུམ་བཞིར་གྱངས་ངེས་
 པར་འདོད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱེན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འབྲུལ་
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རེག་པ། རང་ཉིད་དབང་པོའི་མཛོན་
 སུམ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་འབྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱ་
 བའི་རེག་པ། རང་ཉིད་དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད། དེ་འབྲའི་
 གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རེག་པ་གསར་དུ་མི་བསྐྱ་བའི་རེག་པ། རང་ཉིད་དབང་
 པོའི་མཛོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་སུ་མདོ་སྤྱེ་བས་འདོད། ཡང་།
 གཞན་གོང་དང་འབྲེལ་བར། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རེག་པ། རང་ཉིད་དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་
 ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་སོགས། གསུམ་ཀ་ལ་སྤྱོར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སེམས་
 ཅམ་བས་ཁས་ལེན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱེན་མིག་དབང་དང་།
 རང་གི་དམིགས་རྒྱེན་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་
 དང་བྲལ་བ་ཡང་མན་ཆད་སྐྱུར་བ། རང་ཉིད་གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་
 ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལྡེ་དབང་པོ་རང་གི་དམིགས་རྒྱེན་ནི་སོགས། དབང་པོ་
 ལྟ་ཀ་ལ་སྤྱོར་ཚུལ་མཆོངས་པ་དེ་མདོ་སྤྱེ་བའི་ལུགས་དང་། ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་
 པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་མཆོན་སུམ་བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་ཡང་ཡིན་པའི་
 ཞེས་སོགས། སྤྱོར་བ་རྣམས་གཞུགས་འཛིན་དབང་མཛོན་སོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཡིན། སྦྱིར་གཞུགས་འཛིན་དབང་

མངོན་ལ་དེར་གྱུར་པའི་ཚད་ལ། དེར་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས། དེར་གྱུར་པའི་སྤང་ལ་
 མ་དེས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་མཆོད་གཞི་སྦྱ་ཞིང། དེ་དབང་ཤེས་སྡུ་ཀ་ལ་འབྲ། ད་
 བྱིད་བར་མངོན་གྱི་རྒྱེན་གསུམ་བཤད་པ་ལ། མངོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། སྡོན་འཛིན་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྒྱེན་གྱི་མཆོད་ཉིད། མཆོད་གཞི་རྒྱ་འབྲས་ཆེ་
 བར་བཤད་ཟིན། སྡོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྡོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་
 བོར་དངོས་སུ་གཏོད་ཟེད་དང། དེ་རང་གི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་གཏོད་ཟེད་སོ་སོར།
 དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད། རང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་
 འཛོགས། །དེའི་དམིགས་རྒྱེན་དང། དེའི་གཟུང་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་པ། བདག་རྒྱེན་
 གྱི་མཆོད་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་ཆེ་བར་བཤད་ཟིན། སྡོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་
 སྡོན་པོ་འཛིན་ལུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྦྱེད་ཟེད། དེའི་རྒྱན་མོར་མ་ཡིན་པའི་
 བདག་རྒྱེན་གྱི་མཆོད་ཉིད། དེའི་བདག་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་དེ་དེ་ཡིན། དེ་
 ལྟར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྦྱེད་ཟེད་མ་ཡིན་པར་སྡོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 རང་དབང་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྦྱེད་ཟེད། དེའི་རྒྱན་མོར་པའི་བདག་རྒྱེན་གྱི་
 མཆོད་ཉིད། དེའི་བདག་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་དེ་དེ་ཡིན། དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་
 ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཆེ་བར་བཤད་ཟིན། དེས་མངོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སོང།

ད་མེས་མ་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། སྡོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྡོན་
 པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྦྱེད་ཟེད། དེའི་དམིགས་རྒྱེན་གྱི་མཆོད་ཉིད།
 དེའི་མཆོད་གཞིར། དེའི་སྡེ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དང། སྡོན་འཛིན་
 དབང་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་སྤྱིང་གི་སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྡོན་པོའི་རྣམ་
 ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྦྱེད་ཟེད་ཀྱི་ལུས་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་འཛོགས། །དེ་རང་གི་རྣམ་
 ལྡན་དུ་ཞེས་སྤར་མངོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་འབྲ་བ་འཛོགས་མི་རིགས་ཏེ།

གོང་གི་རྒྱས་པ་དེའི་རྣམ་པ་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེའི་དེ་
མ་ཐག་སྟེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་སྟེན་དེ་མེད་ཤིས་
གྱི་གཞུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་སྟེན་དེ་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་
འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཞུང་དོན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཤར་བའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ། སྟོན་
པོའི་གཏོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་དེ་རང་རྒྱུད་བག་ཆགས་ཙམ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་སྟེན་ལ། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་གྱི་སྟོ་
ནས་དཔྱེན། དེའི་སྒྲུང་བའི་དམིགས་སྟེན་དང་། དེའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་
སྟེན་གཉིས། སྟོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡང་ཡིན། དེའི་དམིགས་
སྟེན་བཏགས་པ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་བར་དམིགས་པ་དེ། དེའི་སྒྲུང་བའི་
དམིགས་སྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྟོན་
པོ་དང་། སྟོན་པོ་གཉིས་ལྟ་བུ། དེའི་སྒྲུང་བའི་དམིགས་སྟེན་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྒྲུང་བས་
ཁྲུབ། དེའི་སྟེན་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ། དེའི་དམིགས་པ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པས་ཁྲུབ། དེའི་དམིགས་སྟེན་དང་། དེའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་སྟེན་
གཉིས་ཡིན་ཁྲུབ་མཉམ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན། དེའི་སྟེན་ཡིན་པས་ཁྲུབ། དེ་ལ་སྒྲུང་བས་
མ་ཁྲུབ། དེ་ལ་མི་སྒྲུང་བས་ཀྱང་མ་ཁྲུབ། དེས་རྟོགས་པས་ཀྱང་མ་ཁྲུབ། མ་རྟོགས་
པས་ཀྱང་མ་ཁྲུབ། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་སྟེན་དང་དེ་མ་ཐག་སྟེན་མདོ་
སྟེ་བ་དང་མཚུངས། སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་རྩལ་གྱི་ཁྲུང་པར་ནི། རྣམ་བཤེན་རྩལ་
གཉིས་ཀས་རྣམ་བཤེན་རྩལ་གྱིས་ཚད་གཞི་ནི། དེ་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པའི་ཀྱན་
བཏགས་རྣམས་དེ་མ་ཡིན་དེ། དེ་རྣམས་གཉིས་ཀས་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་མ་ཁྲུབ་པར་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་ཁྲུབ་དང་། གཞན་དབང་གི་ནང་ནས་ཤིས་པ་

རྣམས། དེ་མ་ཡིན་དེ། དེ་རྣམས་གཉིས་ཀས་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པའི་
 རྒྱུ་རྒྱུ། གཞུགས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲོར་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་
 ལ་སྒྲུབ་པ། དབང་ཤེས་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲོར་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་
 པོར་སྒྲུབ་པ། དེ་སོ་སོར་ལ་ཡི་རྩོད་འདོན་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དེ་སོ་སོར་ལ་རགས་
 པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དེ་ལ་གཞུགས་སུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དེ་ལ་གཞུགས་སུ་དུ་སྒྲུབ་
 པ་གཉིས། དེ་ལ་སྒོན་པོར་སྒྲུབ་པ་གཉིས། བཅས་བརྒྱ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
 བཞི་རྣམ་པདེན་རྩུན་གཉིས་ཀྱི་ཚོད་གཞིར་མི་རྩུང་སྟེ། དེ་བཞི་པོ་དེ་དེ་གཉིས་ཀས་
 སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཞུགས་གཞིར་ཞོག
 དེ་བཞི་པོ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 བལ། ཁྱོད་དང་རྟག་པའི་གཞི་མ་རྩུན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ། སྒོན་པོ་སྒོན་པོ་རྩོད་རྩོད་པའི་
 ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དང་། སྒོན་པོ་སྒོན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདུག་པའི་འདུག་གཞི་ཡིན་
 པ་གཉིས་དེ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ། དེ་གཉིས་སྒྲོར་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་སྟེ་སྒྲོར་སྒྲུབ་
 དབང་ཤེས་ལ་དེ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ། སྒྲོར་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་དེས་རང་གི་བྲམས་ལུར་
 ལྷུར་པའི་སྒོན་པོ་རྩོད་པ་དང་། སྒོན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལ་དེས་རང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
 འདྲོན་ཀྱས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ། སྒོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒོན་པོ་རྩོད་རྩོད་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་
 པ་དང་། ཁྱོད་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདུག་པའི་འདུག་གཞི་ཡིན་པ་གཉིས་རྟག་པ་ཡིན་པར་
 བལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ། ལ་ལ་འདུག་པ་དེ་ལ་ཡི་རྩོད་འདོན་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་
 ཚོད་གཞི་མི་རྩུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀས། དེ་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་མ་གྲུབ་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ། དེ་གཉིས་ཀས་ཡི་རྩོད་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ། རགས་པར་
 སྒྲུབ་པ་གཉིས། གཞུགས་སུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། གཞུགས་སུ་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། སྒོན་
 པོར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་བཅས། ཡི་མ་བརྒྱད་པོ་དེ། རྣམ་པདེན་རྩུན་ཀྱིས་ཚོད་པའི་གཞི་

ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤེན་པས་དེ་རྣམས་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་རྩལ་པས་
 དེ་རྣམས་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤེན་པའི་རྒྱལ་
 པར་ཁས་ལེན། རྣམ་རྩལ་པས་རྒྱལ་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་རྩལ་པས།
 རྣམ་བཤེན་པ་ལ་སྟོན་གྱིས་རྒྱལ་པར་ཁས་སྤངས་ནས་སྟོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱི་
 གོན་ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཙེད་གྱིས་སྟོན་བརྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་དེའི་དང་པོ་བཞི་སྟེ། སྤང་བ་གཉིས་དང་། དངོས་པོར་སྤང་བ་གཉིས་རྣམས་
 ཉག་པ་ཡིན། སྟོན་པོར་སྤང་བ་གཉིས། རྒྱལ་པར་སྤང་བ་གཉིས། གཞུགས་ཕྱང་
 ཏུ་སྤང་བ་གཉིས་རྣམས། གཞུགས་ཕྱང་ཡིན། གཞུགས་སུ་སྤང་བ་གཉིས་གཞུགས་
 ཡིན། སྟོན་པོར་སྤང་བ་གཉིས་སྟོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་སྟོར་སྤང་དབང་
 ཤེས་སོ་སོར་ལ་སྤང་བ། དེ་སོ་སོར་ལ་དངོས་པོར་སྤང་བ་ཡིན་ལྟར་མཉམ་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་སོ་སོར་ལ་སྟོན་ཏུ་སྤང་བ། རྒྱལ་པར་སྤང་བ། གཞུགས་སུ་སྤང་བ།
 གཞུགས་ཕྱང་ཏུ་སྤང་བ། སྟོན་པོར་སྤང་བ་རྣམས། བྱི་མ་བྱི་མ། སྤ་མ་སྤ་མ་ཡིན་
 །ཀྱང་། སྤ་མ་སྤ་མ་བྱི་མ་བྱི་མ་མ་ཡིན་ནོ། རྣམ་བཤེན་རྩལ་གྱི་དོན་བཤད་ན། རྣམ་
 བཤེན་རྩལ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལུར་གྱི་བཤེན་པའི་དོན། བཤེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་།
 གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གང་ཏུང་ཡིན་པ་ལ་མི་ཁྱེད་དེ། སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་
 རྩལ་གཉིས་ཀས་དབང་ཤེས་ལ། རྒྱལ་པར་སྤང་བ་དེ། བཤེན་པར་གྲུབ་པ་དང་།
 གཞན་དབང་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་ཆོག་ལུར་གྱི་བཤེན་པའི་དོན། མ་
 བཟུང་བའི་ཤེས་པའི་སྤང་ལུལ་དང་། སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱེད། རྩལ་པའི་དོན།
 བཟུང་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ལུལ་དང་། སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱེད་ཅིང་། རྣམ་རྩལ་པའི་
 རྟོགས་འཐད་པ་སྟུབ་ན། དབང་ཤེས་ལ་རྒྱལ་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་ལྟར་
 བཤེན་པ་མེད་དེ། སྤང་བ་ལྟར་བཤེན་པའི་གཅིག་དང་། དེའི་བཤེན་པའི་དུ་མ་གང་

རུང་རུ་མེད་པའི་མྱིར། ཡང་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་ཆེ་བ་ལུལ་ན། དབང་ཤེས་ལ་རགས་
 པ་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་བཤེན་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤང་ལུལ་རུ་མེད་པའི་
 ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུར་མཐོང་གི་རང་རིག་ནི་
 མེད། ཁྱོད་སྤང་ལུལ་རུ་མེད་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་དེ། མ་རིག་པས་བསྤང་
 པ་རུང་ཐད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་མྱིར། རྟགས་དང་པོ་གཉིས་སྟེ། མྱི་
 མ་དར་ཐལ། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པ་སྤང་བ་དེ། སྤང་བ་ལྟར་བྱུང་བའི་མྱིར། འདོད་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་མེད་དེ། རོན་དམ་པའི་གཅིག་དང་། དེའི་རུ་མ་གང་
 རུང་རུ་མེད་པའི་མྱིར། དེའི་ཚུལ་བསྐྱུང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚྭ་གས་ཆོས་
 བསྐྱུང་བ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པའི་གཅིག་རུ་མེད་དེ། དབང་ཤེས་ལ་ལུལ་གྱི་
 ས་ཁེགས་པའི་ཆ་བཅས་སུ་སྤང་བའི་མྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རུ་མར་མེད་དེ། དེའི་
 གཅིག་རུ་མེད་པའི་མྱིར། གཉིས་པ་ཁྲུབ་པ་བསྐྱུང་བ་ནི། དེའི་གཅིག་དང་། དེའི་རུ་
 མ་གང་རུང་རུ་མེད་ན། རོན་དམ་པར་མེད་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། གཅིག་དང་རུ་མ་
 གང་རུང་རུ་མེད་ན། མེད་པས་ཁྲུབ་པའི་མྱིར་དེ། གཅིག་དང་རུ་མ་གཉིས་དངོས་
 འགལ་ཡིན་པའི་མྱིར། རོན་བསྐྱུ་ན། སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་རྩོན་གང་རུང་ཡང་
 ཡིན། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་རུ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དང་། ཡང་ན། དེ་གང་རུང་ཡང་ཡིན།
 དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྤང་བ་མ་འཁྱུལ་བའི་ཤེས་པའི་སྤང་ལུལ་རུ་ཁས་ལེན་
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དང་། ཡང་དེ་གང་རུང་ཡང་
 ཡིན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱ་དྲུག་ཀྱི་དབང་ཤེས་མ་འཁྱུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག། །དེ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག། །སེམས་
 ཅམ་རྣམ་བཤེན་པའི་མཆོན་ཉིད། གོང་གི་དེ་དག་ལ་རགས་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་

སྒྲུབ་པ་ལྟར་བར་ཁས་ལེན་པ་དང་། འབྲུལ་ཤིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལུལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་།
ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་དབང་ཤིས་འབྲུལ་ཤིས་སུ་ཁས་ལེན་པ་སྒྲུབ་ནས་གང་ཅུང་
གཅིག་། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛིན། །སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་
ལ། གཞུང་འཛིན་གངས་མཉམ་པ། སྒྲ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ། སྒྲོང་ཕྱེད་ཆ་ལ་བའི་
སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཁ་ཤོད་སྒྲེང་གི་སྒྲོ་སེར་ཇུས་མ་
དད་པ་ལྟར། ཁ་འཛིན་དབང་ཤིས་ཀྱི་སྒྲེང་གི་སྒྲོ་སེར་གཉིས་འཛིན་པའི་དབང་ཤིས་
གཉིས་ཇུས་མ་དད་པར་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི། ཁ་འཛིན་དབང་ཤིས་ཀྱི་སྒྲེང་གི་སྒྲོ་སེར་གཉིས་འཛིན་པའི་དབང་ཤིས་གཉིས་
ཇུས་གཅིག་པ་ལྟར། ཁ་ཤོད་སྒྲེང་གི་སྒྲོ་སེར་གཉིས་ཀྱང་ཇུས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་
པའི་དེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཤོད་ཁ་འཛིན་དབང་ཤིས་གཉིས་ཤིས་པའི་ཇུས་
སུ་མཆུངས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ནང་པན་ཚུན་ཇུས་མ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དེ་ལྟ་བུ་ལོ།
སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་པ་ལ། ཇི་བཙས་རྣམ་རྒྱུན་པ། ཇི་མེད་རྣམ་རྒྱུན་པ་གཉིས།
སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་རྒྱུན་པ་དང་པོ་དང་།
དེ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དེ་གཉིས་པ་ཡིན།

ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་རྒྱུན་པས་ལྷགས་གཞིར་བཞག་ནས། དབང་ཤིས་ལ་
རགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཙན། མ་འབྲུལ་བའི་ཤིས་པའི་སྒྲུབ་ལུལ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྣམ་མཐོན་གྱི་སྒྲུབ་ལུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྣམ་མཐོན་དེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤིས་པ་
ཡིན་པའི་སྒྲིང་ཐེར་ན་མ་ཁྱབ།

ཡང་ཁ་ཅིག །སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ཆོས་ཙན། རྣམ་རྒྱུན་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་དབང་ཤིས་འབྲུལ་ཤིས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོན་འཛིན་དབང་

ཤེས་ཚོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་རིག་པ་
 ཡིན་པར་ཁས་ལེན་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཚོན་པོ་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་རིག་པ་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱ་
 གྱི་ཚོན་འཛིན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ལོ། རྣམ་རྒྱུན་པའི་ལུགས་ལ། རྣམ་བདེན་པས་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་སྒྲུབས་མི་ལེན་
 བ་དང་། རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་གཞིར་ཞོག་ཏེ་འཁྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཟེར་དགོས་སོ། །རང་འཛིན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ། རང་ཉིད་ཀྱང་བཏགས་
 ཡིན་པའི་མཆོཅ་ཉིད། རང་གི་རྒྱ་ཕྱིན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པ། རང་ཉིད་གཞན་
 དབང་ཡིན་པའི་མཆོཅ་ཉིད། རྣམ་དག་གི་དཔྱད་གསུང་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད། ཡོངས་
 གྲུབ་ཀྱི་མཆོཅ་ཉིད།

ཀྱང་བཏགས་ལ་སྒྲུབ་བརྩོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དཔྱེ་ན། མཆོཅ་ཉིད་
 ཡོངས་ཆད་ཀྱི་དེ་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་དེ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཆོས་
 བདག་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་དང་ལོ། ཤེས་བྱ་སོགས་ཡོངས་གྲུབ་མ་
 ཡིན་པའི་རྟག་པ་པལ་ཆེ་བ་གཉིས་པ། ཡང་ཀྱང་བཏགས་ལ་སྒྲུབ་བརྩོད་རིགས་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དཔྱེ་ན། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁེལ་གྱི་བར་ཀྱང་བཏགས་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱ་ད། ཡང་གཞན་དབང་ལ་སྒྲུབ་བརྩོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དཔྱེ་བས་དེ་ལྟར་བརྒྱ་
 དང་བརྒྱ་ད། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དེ་ལྟར་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ད་ཡོད། གཞུགས་གཞུགས་
 འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་གཞུགས།
 གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ། མཆོཅ་ཉིད་
 ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་གཞུགས། གཞུགས་དེ་གཞན་དབང་གི་གཞུགས།
 གཞུགས་ཤོང་གི་ཞེན་གཞིར་བདེན་པར་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཞུགས། ཡང་

གཞུགས་གཞུགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འདུག་པའི་འདུག་གཞི་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་པའི་
 སྐྱེ་འདུག་གཞིར་བདེན་པར་བྱུང་བ་ལོགས་སྐྱུར་ཡང་ཡང་བས་གཞུགས་ལ་སྐྱོར་
 བ་ལྟར། ཆོར་བ་ནས་རྣམ་མཁེན་གྱི་བར་སྐྱོར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཕྲོ། །ཡང་
 གཞན་དཔང་ལ་དཔྱེན། དག་པའི་དེ་དང་། མ་དག་པའི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་
 བཅུ་དང་ལམ་ལྷན་བསྐྱུས་པའི་དག་པའི་སྐྱོད་བཅུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
 ནི། རྒྱལ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱོད་བཅུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ། ཡོངས་
 བྱུང་ལ། སྐྱུས་བརྩོད་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་དང་། འགྱུར་མེད་
 གྱི་དེ་གཉིས། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
 ཡེ་ཤེས་རྣམས་དང་པོ་ཡིན། གཉིས་པ་དང་། ཡོངས་བྱུང་དོན་གཅིག་གཞུགས་
 བས་རྣམ་མཁེན་གྱི་བར་འབྲེལ་རྒྱ་བཅུ་དང་བཅུད་ཡོད་དེ། ལྷན་པོ་ལྷ། དཔང་པོ་
 རྒྱལ་ལྷལ་རྒྱལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་རྟེན་གཞུགས་ཀྱི་ཡོངས་ཀྱང་ལྷ་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོདས་གྱི་འབྲེལ་རྒྱ་ལྷ་
 བཅུད་གསུམ་དང་། བར་ཕྱིན་རྒྱལ་ལྷུག་བཅིས། སྤྱོད་རྟེན་བཅུ་རྒྱལ་ལྷ་བཅུ་རྒྱལ་
 བཅིས། ལྷན་སྤྱོདས་སོ་བདུན་ལ་སྡེ་ཆོན་བདུན་ཡོད་པས་བདུན་བཅིས། འདི་མན་
 ཆད་མེད་གང་ཐོབ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བཅི་རྒྱུར། འཕགས་པའི་བདེན་པ། བསམ་
 གཏན་རྣམས། ཆད་མེད་པ་རྣམས། གཞུགས་མེད་པའི་སྐྱོམས་འདུག་རྣམས། རྣམ་
 བར་ཐར་པ་རྣམས། མཐར་གནས་སྐྱོམས་འདུག་རྣམས། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོ་སྐྱོར་
 པ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ། སྐྱོན་པ་མེད་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས། ཉིང་
 དེ་འཛིན་རྣམས། གཞུངས་ཀྱི་སྐྱོ་རྣམས། སྐྱོབས་རྣམས། མི་འཛིགས་པ་རྣམས། སོ་
 སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས། རུམས་པ་ཆེན་པོ། སྤྱོད་རྟེན་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཆོས་མ་འཕྲེས་པ་བཙུང་། རྒྱལ་ལྷུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ལྷན་ཡོང་གི་འབྲས་བུ།

ཕྱིར་མི་མོང་གི་འབྲས་ལ། དབྲུ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད། རང་བྱུང་ཉིད། ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད། རྣམ་མཁེན་ཉིད་དང་བཅས་པ། རྣམ་བུར་ཕྱོགས་གྱི་
འབྲེལ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཅ་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་ཕྱི་བསྟོམས་པའི་འབྲེལ་རྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་
པས་སྟེར།

བུར་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་སྟེ་ཆོན་བདུན་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་ཉི་ཤར་བཞག་པ་
བཞི། ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་དང་བཞི། དབང་པོ་ལྟ། ལྟོབས་
ལྟ། བུར་ཆུབ་གྱི་ལམ་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་
སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་གསུམ། རང་བཞིན་གསུམ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ། རོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་འདྲེན་པའི་ཆོ།
ཀྱན་བཏགས་པའི་མཆོན་ཉིད་སོགས་གསུམ་དང་། ཀྱན་བཏགས་གི་རང་བཞིན་
སོགས་དང་། ཀྱན་བཏགས་གི་རོ་བོ་ཉིད་སོགས་དང་། མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ།
སྟེ་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། རོན་དམ་པ་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གསུམ་བཅས་འདྲེན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ལུང་བཅི་བཞག་རྒྱས་པར་བྲངས་
པ་དེ་དག་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནི་ཡིད་མངོན་བཤད་ན། རང་གི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྟེན་ཡིད་
དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོས་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འབྲུལ་
བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤུན་པར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ། རང་ཉིད་ཡིད་
གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། དེར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་གཞན་
རིག་གི་རིག་པ་དང་། དེ་འདྲའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་
པ་རྣམས། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མདོ་སྟེ་པས་འདོད། ཡང་། མ་འབྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་
དོར་ནས། བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་ཡང་ཡིན་སྟོར་པ། དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་

སེམས་ཅམ་པས་ཁས་ལེན། ཡིད་མངོན་ལ་དབྱེ་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཡིད་མངོན་དང་། དེ་སྐར་མ་བསྟན་པའི་ཡིད་མངོན་གཉིས། ཡིད་མངོན་ཡང་
 ཡིན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་སྒྱུར་པའི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་དངོས་
 སུ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་རྒྱུན་པར་སྒྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ། རང་
 ཉིད་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 དེར་སྒྱུར་པའི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནས། རིག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་
 བར་ལྗེ་ཡོད། རང་གི་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་དང་། དམིགས་
 རྒྱུན་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་
 བཅུ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་རྒྱུན་པར་སྒྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ། རང་ཉིད་
 གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱེ་འཛིན་ཡིད་མངོན་སོགས་
 ལ་ཡང་རིགས་འགྲེས་ནས་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན། སེམས་ཅམ་པའི་ཁྱགས་ལ། དེ་
 ལ་བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་སྒྱུར་ནས་ཁས་ལེན། སྒྱིར་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 ལ་དབྱེ་ན། དེར་སྒྱུར་པའི་ཆད་མ་དང་། དེར་སྒྱུར་པའི་སྐར་ལ་མ་ངེས་གཉིས་ཡོད།
 གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 གཉིས་དང་པོ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཉིས་
 པ་ཡིན། བཅད་ཤེས་སུ་སྒྱུར་པའི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མེད་དེ། གཞུགས་
 འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། དེ་གཉིས་པ་མེད་པའི་སྒྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་
 དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་ལ་དབྱེ་ན། ཆད་མར་
 སྒྱུར་པའི་དེ་དང་། སྐར་ལ་མ་ངེས་སུ་སྒྱུར་པའི་དེ་དང་གཉིས། སྐབས་འདིར་བསྟན་
 གྱི་ཡིད་མངོན་དང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་དང་།

པོ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་ཡིད་མཛོན་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན།
 སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་མཛོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། སྤར་
 གྱི་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཞེས་པ་ལ། ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཞེས་སྟོར་ནས་བཞག། །དེ་ལ་དཔྱེན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་
 རྩ་བུ་ལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པའི་མཛོན་ཤེས། ལྟའི་མིག་གི་དེ། ལྟའི་ན་བའི་དེ། གཞན་
 སེམས་ཤེས་པའི་དེ། སྟོན་གནས་རྗེས་འཇུག་གྱི་དེ་དང་ལྟ་ཡོད། ཡིད་མཛོན་གྱི་རྒྱུ་
 གསུམ་འཆད་པ་ལ། རང་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མཛོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན་
 པའི་མཆོན་ཉིད། སྤར་གྱིས་རིགས་འབྲེས། མཆོན་གཞི་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མཛོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གྱི་རིགས་འབྲེས་པའི་རྒྱུ་
 དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལྟ་བུ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
 མཛོན་གྱི་གཟུང་དོན་དང། དེའི་རྒྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན། དེའི་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུན་བཅས་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྤར་བཤད་ལ་རིགས་འབྲེས་ནས་ཤེས་སྟོ། གཟུགས་
 འཛིན་ཡིད་མཛོན་གྱི་བདག་རྒྱུན། དེའི་རྒྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་གཉིས་
 དོན་གཅིག་ །དེའི་རྒྱུ་མོང་པའི་བདག་རྒྱུན་མེད་དེ། དེའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་མཛོན་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མཛོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན། དེ་སྐྱེ་ཚུ་ལ་
 ལ། སྐྱེ་མར་སྐྱེ་བའི་ལུགས། འཁོས་གསུམ་བར་སྐྱེ་བའི་ལུགས། རྒྱུ་མཐར་སྐྱེ་
 བའི་ལུགས། གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྟོབ་དཔོན་རྒྱུ་མཐའ་པོ། ཤེས་རབ་འབྱུང་
 གནས། ཉི་མ་སྐྱས་པ། ལོ་ཆེན་རྫོ་ལྟོ་ཤེས་རབ། ལྟོ་ལུང་པ་རྫོ་ལྟོས་འབྱུང་གནས།
 ཆ་བ་ཆོས་གྱི་མེད་པེ་ལོགས། རྒྱ་པོད་གྱི་མཁས་པ་ལ་ཅིག་ །དང་པོར་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མཛོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས། དེ་རྗེས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མཛོན་སྐད་

ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་དེ་རྗེས་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ། དེ་རྗེས་
 དེ་འབྲེལ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ། དེ་རྗེས་དེ་འབྲེལ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་
 གསུམ་པ། དེ་རྗེས་དེ་འབྲེལ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལོགས། འགོ་དབང་
 མངོན་གྱིས་བྲངས། མཐུག་ཡིད་མངོན་གྱིས་བསྐྱུས་ནས། དབང་མངོན་དང་། ཡིད་
 མངོན་སྐུལ་ནས་སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ། །ཤམ་ཟེ་ཆེན་པོ་གམ་ཀ་ར་ཏ་ནི། བདེ་བྱེད་དགའ་
 པ། འཇམ་དབྱངས་ས་སྐྱ་བརྗེ་ཏ་ལོགས། རྒྱ་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །དང་པོར་
 གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུ་རྒྱལ་ས་སྐྱེ། དེ་རྗེས་གཞུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ། དེ་གཉིས་ཉམས་སྐྱ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་
 སྐྱེ། དེ་རྗེས་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ། གཞུགས་འཛིན་
 ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ། དེ་གཉིས་ཉམས་སྐྱ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་གསུམ་
 དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལོགས་ཁ་ཕྱིར་བསྐྱས་ཀྱི་དོན་འཛོགས་ཀྱི་འགྲོས་གཉིས། ཁ་ནང་
 བསྐྱས་ཀྱི་རང་རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་སྐྱེ། མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་བར་སྐྱེ་བར་
 བཞེད། རྒྱལ་རབས་བདུན་པ། བཏ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་ །འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་
 པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ། དེའི་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་པ་ལོགས་པའི་མཁས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དུ་སྐྱེ་རྣམས་རྫོགས་པའི་
 རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱིས་ལུགས་དང་པོ་གཉིས་མི་འཐད་དེ།
 མིག་ཤེས་གཞུགས་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་
 བའི་རིག་པ་ཡིན་ན། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་མ་ཁྱབ་
 ན། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཞན་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་ངོས་འཛིན་རྒྱ་མི་འདུག་པའི་
 ཕྱིར་དེ། ཆོས་མཆོག་གིས་འཐད་ལྟན་ལས། མིག་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆེ་གཞུགས་

ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མིག་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་རྣམ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་འགྱུར། ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། སྡེ་ཚུལ་ལུགས་རྗེས་པ་རྒྱན་མཐའ་པའི་ལུགས། འདི་ཉིད་
 གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་པར་བྱ་ཞིང། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་འབྲའི་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ན་ལས་སྡེ་པར་
 ཐམས། དེ་ལས་དངོས་སུ་སྡེ་ས་པའི་ཕྱིར་ཐེར་ན། མ་ཁུག་སྟེ། དེ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་མོ་
 ལས་ཀྱང་སྡེ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་མོ་དེ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །པར་
 ཁུག་འགྲིག་པའེན་རྒྱ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དངོས་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྡེ་ས་པར་ཐམས།
 དེ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་སུ་སྡེ་ས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་
 ལ་གཟུགས་འཛིན་སོགས། དབང་མངོན་རྣམས་ཐད་དང་པ་ལྟ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྡེ་པ་ཡོད་
 གྱུར། གང་ཟག་གཅིག་གིས་རྒྱད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཐད་དང་པ་ལྟ་
 མངོན་གྱུར་ཏུ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྡེ་པ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་མོ་དེའི་ཤེས་
 རྒྱད་ཐད་དང་པ་ལྟར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི། རྒྱན་རེ་རེ་པོའི་ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྡེ་སོགས་ལུས་ལྟ་
 འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྡེ་པའི་ཆེ། ལུས་ལྟ་པོ་གང་གོམས་པ་གས་
 ཆེ་བ་གཅིག་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་གཅིག། །དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ན་ར་
 དངོས་སུ་སྡེ་ས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། མདོ་ལས།
 དགེ་སློང་དག། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་རྟེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ།
 ཤེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་རྟེ། དབྱེད་
 གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
 བས། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་བསྐྱབ་དགོས་རྟེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་
 ཤིན་ཏུ་སྒོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དང་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་

དེ་ཆད་མ་ཡིན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་རྒྱུ་ལ་མ་དེས་ཀྱི་སྒོ་ཡིན། དེས་ན་ཤེས་
པ་ལ་རང་ཉམས་སྟོང་གི་རང་རིག་གིས་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་ལེན་
ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་རྒྱད་ཅིག་ཐམ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཆད་མ་རྣམས། རང་ཉམས་སྟོང་གི་རང་
རིག་གིས་མ་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟོགས་ན་དེ་རྒྱད་ལྔ་ན་དེ་ལས་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
རང་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཀྱི་དུས་སུ་འདས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་མོའི་རྣམ་རིག་། རང་ཉིད་
ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་མཆོཅ་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས། རྣམ་
ཤེས་བྱུག་ཡོད། རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི། འཛིན་རྣམ། རང་རིག་གི་མཆོཅ་ཉིད།
རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འཁྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་བར་གྱུར་པའི་
འཛིན་རྣམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཆོཅ་ཉིད། དེ་འདྲའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་
འཛིན་རྣམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆོཅ་ཉིད། འཛིན་རྣམ་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འཁྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་བར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་
མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཆོཅ་ཉིད། རང་རིག་དེ་ལ།
དེར་གྱུར་པའི་ཆད་མ། དབྱེད་ཤེས། རྒྱུ་ལ་མ་དེས་དང་གསུམ། མིག་ཤེས་ཉམས་
སྟོང་གི་རང་རིག་དང་། དེ་རྒྱུ་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ། དང་པོ་ཡིན། དེ་རྒྱུ་ཅིག་གཉིས་
པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། རྟེན་གཤམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཉམས་སྟོང་གི་
རང་རིག་ལྟ་བུ་གསུམ་པ། རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་འཁོད་པ་ནི། སྟོར་རྒྱུ་དབང་
ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དྲན་ཤེས་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་དྲན་ཤེས་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་
ཅན། རང་སྟོང་བྱེད་ཡོད་དེ། རང་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། རང་སྟོང་བྱེད་ཡོད།

རང་སྤྱོད་ཤེད་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཐའ་གཞན་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པའི་ལས་གསུངས་གིང་།
 འདིར་ཡང་། རྣམ་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་བྱུག་། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 འཁྱོར་མངོན་སུམ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྤྱོད་ཁོ་རྣམས་ཐུང་འབྲེལ་
 གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྟེས་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འཇུག་
 བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཆེན་པ་རང་ཉིད་
 རྣམ་འཁྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་འབྲེལ་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པའི་
 གསལ་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཆེན་པ། རང་ཉིད་རྣམ་འཁྱོར་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་འབྲེལ་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་
 གྱི་གསལ་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། རང་ཉིད་རྣམ་འཁྱོར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ། ཉན་ཐོས་སྟོན་ལམ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ། ཉན་ཐོས་མི་སྟོན་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་གསུམ། རང་རྒྱལ་མཐོང་
 ལམ། སྟོན་ལམ། མི་སྟོན་ལམ་པ་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
 ལམ། སྟོན་ལམ། མི་སྟོན་ལམ་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་དང་དགྲ། དེ་དགྲ་གང་རྒྱང་
 མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་བཅུ་ཡོད། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་མོང་གི་རང་
 རྒྱལ་ཆོགས་སྤྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་
 མོང་གི་ཀྱང་མེས་པ་ཆོགས་སྤྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རྣམས། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 འཁྱོར་མངོན་སུམ་སྐུ་བ་ཤེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གང་རྟེན་བརྟན་གོམས་ཟིན་ལུས་ཀྱི་
 འབད་ཚོལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པར། གོམས་པ་རང་གི་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་
 པའི་མེས་པ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། གོམས་སྤྱོད་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པ་ལས་རང་
 གི་གོམས་ཀྱི་དོན་ལ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱེད།

དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་ལོམས་པའི་སྒོ་བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 རོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་། རྟོན་བརྟན་ལོམས་ཟིན་སོགས་སྒྲུང་གི་དེ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟན་ནས། རྣམ་འཁྱོར་མངོན་
 སྲུང་འགྲུབ་ལོ། །

མངོན་སྲུང་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པ་ལ། རང་གི་སྒྲུང་ཕྱལ་ལ་བསྐྱལ་པའི་རིག་
 པ། རང་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེན། འཐུག་པའི་རྟོག་པ། ཀྱན་
 རྩོལ་པའི་རྟོག་པ། རྗེས་དཔག་གི་དེ། རྗེས་སྤྱད་པག་པ་ལས་སྤྱད་པའི་དེ། རྩན་པའི་
 དེ། མངོན་འདོད་ཀྱི་དེ་སྟེ། རྟོག་པ་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྒྲུང་། རྟོག་མེད་མངོན་སྲུང་
 ལྟར་སྒྲུང་གཅིག་སྟེ། བདུན་ཡོད་དེ། ཚད་མ་ཀྱན་བདུས་ལས། འཐུག་དང་ཀྱན་རྩོལ་
 ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རྗེས་སྤྱད་པག་ལས་སྤྱད་། རྩན་པ་མངོན་འདོད་ཅེས་
 བུམྱོ། མངོན་སྲུང་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིལ་བཅས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲིག་
 རྒྱ་ཆུང་སྒྲུང་གི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། རགས་རྒྱུན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། འདི་ནི་
 དུས་པའི་སྒྲུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། རྟགས་འཛིན་སེམས་སྤྱུང་
 པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་བཞི་པ། དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱ་
 འདས་པའི་དོན་རྩན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལྔ་པ། དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱ་མ་འོངས་པའི་དོན་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དྲུག་པ། ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་
 བདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པོ་དེ་བསྐྱུ་ན། བཞིར་འདུ་སྟེ། རྟོག་པ་མངོན་སྲུང་
 ལྟར་སྒྲུང་གསུམ། རྟོག་མེད་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྒྲུང་གཅིག་སྟེ། བཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར།

རྟོག་པ་མཛོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། བད་བརྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ། དོན་གཞན་ལ་
སྒྲོ་འདྲགས་པའི་རྟོག་པ། སྒྲོག་ཏུ་ལྟུང་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་གསུམ། རགས་
རྒྱུན་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ། སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱུ་འཇིག་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ།
རྗེས་དཔག་གི་རྟོག་པ། རྗེས་སྤྲད་པག་པ་ལས་རྒྱུད་པའི་རྟོག་པ། དཔེ་པའི་རྟོག་པ།
མཛོན་འདྲིང་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་གསུམ་པ་ཡིན།

མཛོན་སུམ་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ།

གསུམ་པ། མཛོན་སུམ་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་ལ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་ཤར་
ནས། སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ལ། ཆད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་
ཆད་མ་དང་། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ལ། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་འབྲས་བྱ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དེ། ཆད་མའི་མཚན་གཞི་དང་། བྱི་མ་དེ་སྔོན་འཇིག་
དབང་མཛོན་གྱི་དགོས་པའམ་འབྲས་བྱ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་སྐད་
བརྗོད་པའི་བྱིར་། ཆད་འབྲས་ཡིན་ན། རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་དང་།
མཚན་མཚོན་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཅིང་། དེ་དང་། དེའི་རྣམ་བཞག་གི་བྱུང་པར་ནི་སྔ་མ་
ཆད་མ་དང་། བྱི་མ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །ཆད་འབྲས་ལ། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་
ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་ན། བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པའི་ཆད་འབྲས་དང་། བྱེད་པ་
གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཆད་འབྲས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། བདེན་བཞི་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་དང་། བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་སྒྲུང་དོར་
བྱེད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་ན། བྱེད་བྱེད་གཞན་
གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཆད་འབྲས་དང་། འཛོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་

ཆད་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆད་མ་དང་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
 སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྡོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དང་། སྡོན་པོ་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ལྟ་བུ། སྐྱུ་མ་ཐོང་སྡོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། ཆད་འབྲས་ཡིན་ན། བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པའི་དེ་ཡིན་པས་ཁྱེད་
 བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པའི་དེ་ཡིན་ན། འཛོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་མ་
 ཆད་པའི་ཆད་འབྲས་ཡིན་པས་ཁྱེད་ བྱེད་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པའི་ཆད་
 འབྲས་ཡིན་ན། བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པའི་ཆད་འབྲས་མ་ཡིན་པས་ཁྱེད་
 པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། སྡོན་
 པོ་གཞལ་བྱ། སྡོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆད་མ། སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུ།

ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་དང་། རྟགས་རྟོགས་ཀྱི་དེ་གཉིས། སྡོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་
 བས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆད་མ། སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་པོ། སྡོན་པོ་གཞལ་བྱ།
 སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པར་སྡོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆད་
 མ། སྡོན་པོ་རྟགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་མངོན་སྲིད་ཀྱི་ཆད་
 འབྲས། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཀྱི་དེ་དང་གཉིས། སྡོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་
 རྣམ་པ་ཤར་བས། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་
 རིག་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སྲིད་ཀྱི་ཆད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་
 པའི་དེ་ལྟ་བུ་དང་པོ། སྐྱུ་མི་རྟག་པ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བས། དེ་ལ་གསར་

དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་རིག་གི་རིག་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་
 པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུར་སོགས་གཉིས་པ། དང་པོ་ལ། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་དབང་མངོན།
 ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣམ་འཁྱར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་བཞི། སྟོན་པོ་གཞལ་བ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྟེན་དབང་
 པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པའི་སྟོན་པ། དེའི་རྣམ་པར་ཤར་ནས། དེ་
 ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འཁྱལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་
 པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་
 ཀྱི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུར་སོགས་དེ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ཡིན། དང་པོ་ཡད་ལ་དབྱེ་ན། འབྲས་
 རྟོགས་དང་པོའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དེ། གསུམ་པའི་དེ་དང་གསུམ། སྒར་བརྗོད་མ་ཐག་
 པ་དེ་ལ། མ་འཁྱལ་བ་ཡང་ཡིན་དོར་ནས་རྟོག་བྲལ་གྱི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་སྒྱུར་བ་
 དེ་དང་པོ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བ། རང་གི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སོགས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་སོགས་གཉིས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་སྟེ་རིལ་དོན་དུ་
 འདོད་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བ། རང་གི་ཐུན་མོང་སོགས་སྟེས་པའི་སྟོན་པ། སྟོན་
 པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྟོན་པོ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆད་མ།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་ཆད་མ་
 འབྲས་བྱུར་བྱས་པའི་དེ་གསུམ་པ་ཡིན། གཉིས་པ། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཡིད་མངོན་
 ཀྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། སྟོན་པོ་གཞལ་བ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 སོགས། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འཁྱལ་བ་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་གཞན་རིག་གི་རིག་

པ་ཆད་མ་སོགས་སྐྱར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པོའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི་མེད་དེ། བསྟན་བཙུགས་
 འདིའི་ཆད་དུ་བུ་པའི་གདུལ་བུའི་རྒྱད་ལ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁའི་པར་བསྟོད་
 བུའི་ཐམར་ཐུག་པའི་ཡིད་མངོན་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསྟན་བཙུགས་འདིའི་
 ཆད་དུ་བུ་པའི་གདུལ་བུའི་རྒྱད་ཀྱི་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་དེ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། གདུལ་བུ་དེ་སོ་སོ་སྒྲེ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་རང་
 རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཆད་མ།
 རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལ་དཔྱེ་ན། འབྲས་རྟོགས་གསུམ་
 པོའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད། རྩོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 དབང་མངོན་གྱི་ཆད་མ་གཞལ་བྱ། དེ་སྟོང་པའི་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། དེ་སྟོང་པའི་
 རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་སོགས་དེ་ལྟ་བུ་དང་པོ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་རྩོན་པོ་སོགས་སྐྱར་ཤེས་པ་བྱས་ནས་དེ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། རང་གི་རྒྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྒྲིན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲེས་པའི་
 རྩོན་པ། རྩོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྩོན་པོ་ལ་རྟོག་བྲལ་མི་བསྐྱུ་པའི་རིག་པ་དང་།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྩོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་
 ཆད་མ་གཉིས་གཞལ་བྱ། དེ་གཉིས་སྟོང་པའི་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། དེ་སྟོང་པའི་རང་
 རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་སོགས་དེ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ། བཞི་པ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་རྣལ་
 འཕྱོར་མངོན་སྲུང་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། བྱ་པའི་མི་རྟག་པ་གཞལ་བྱ།
 རང་གི་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྒྲིན། ཞི་ལྷག་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་
 སྒྲེས་པའི་རྩོན་པ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་
 འབྲུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་རྒྱལ་པར་གྱུར་པའི་གསལ་རྟུ་མི་བསྐྱུ་པའི་འབྲགས་

ཐུད་ཀྱི་མཁུན་ས་ཚད་ལ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་
 མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱིས་རྣམ་བཞག་སྟུང་། འདི་ལ་འབྲས་རྟོགས་
 དང་པོའི་སོགས་གསུམ་དུ་མི་བྱེད་དེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱའི་སོགས་བསྟུབ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་
 བ། ལམ་མ་ཁྱེགས་དང་ཆོགས་ལམ་བ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།
 འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
 ཡིན་ན། བྱེད་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡིན་པས་
 ཁྲབ། བྱེད་བ་གཞན་གྱིས་བར་ཚད་པས་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་དེ་
 དང་། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་རྣམས་ཡིན་པས་ཁྲབ། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་
 དབང་མངོན་གྱི་དེ་དང་། རང་རིག་གི་དེ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པས་ཁྲབ། དངོས་
 རྟོགས་ཀྱི་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་དང་། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་
 གང་རུང་གིས་མ་བསྟུས་པས་ཁྲབ། མདོ་སེམས་སྟན་མོང་བའི་ཁས་ལེན་པའི་དེ་
 ཡིན་པས་ཁྲབ། རྒྱགས་རྟོགས་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ། རྗེས་དཔག་གི་དེ་མ་ཡིན་
 པས་ཁྲབ། འབྲས་རྟོགས་གཉིས་བ་དང་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གང་རུང་ཡིན་ན། མདོ་སེམས་སྟན་མོང་བ་མ་གཞོགས་
 གཞན་ཁྲབ་མཐའ་སྒར་དང་འབྲ་བ་ལ། སེམས་ཅམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་དེ་ཡིན་པས་
 ཁྲབ། མདོ་སྟེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ། དེས་ན་འབྲས་རྟོགས་དང་
 པོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་མདོ་སེམས་སྟན་མོང་ལ་སྟོར། གཉིས་བ་དང་གསུམ་པའི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟོར་རོ།

རྗེས་དཔག་ཚད་མ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་ལ་རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་བཞོད་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་རིག་། རང་ཉིད་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་
དང་། རང་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅི་རིགས་འཛོག་
སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་། དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་
གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རང་གི་རྟེན་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་རིག་དང་། རང་གི་རྟེན་
ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་དང་། རང་གི་རྟེན་གྲགས་པའི་རྟགས་ལ་
བརྟེན་པའི་དེ་རྣམས། རིམ་བར་འཛོག་། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་
ཚད་མ་ལྟ་བུ་དང་པོ། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཕྱང་གི་རྟགས་ལས་སྐྱིན་པས་
ལོངས་སྟོན་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ཕྱང་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་གསར་
དུ་རྟགས་པའི་ལྟོག་ཉིས་པ། རྟག་ལུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལས། རི་མོང་ཅན་ལ་རྒྱ་
བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་གསར་རྟགས་ཀྱི་ལྟོག་སུམ་པ་ཡིན།

རྒྱ་རྟགས་འཛིན་སེམས་བཤད་པ།

རྒྱ་རྟགས་འཛིན་སེམས་བཤད་ན། རང་ཉིད་སྐྱ་བྱས་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། བྱས་
ན་མི་རྟག་པའི་ཁྲབ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། རང་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས་
པ་ལས་ཕྱང་བའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་ཕྱར་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

བ་སྐྱབས་ཀྱི་བབས་པའི་ཕྱིར་ཀྱོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིག་པ། རང་ཉིད་བྱས་པའི་
 ཉག་མ་ཀྱི་རྒྱ་མི་ཉག་པར་རྒྱུ་པའི་ཉག་མ་འཛིན་མེས་མ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། རྒྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་དེ་དང་། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱས་པར་འཇལ་བའི་དེ་
 གཉིས། རང་ཉིད་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡང་ཡིན། རང་གི་ས་ཉིད་ལེན་མན་ཆད་
 རྒྱར་བ་རང་ཉིད་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། རང་ཉིད་བྱས་ན་མི་ཉག་པའི་བྱས་པ་ལ་མི་
 བསྐྱུ་བ་ཡང་ཡིན་མོག་ས། རང་ཉིད་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་
 མཛོན་སུམ། རྗེས་དཔག་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་གསུམ། དེ་འབྲེལ་ཕྱི་ཀྱོལ་ཡང་
 དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་མཛོན་སུམ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འབྲེལ་
 རྗེས་དཔག་ཤིའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འབྲེལ་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་རྣམས་ཤིམ་པར་འཛོག་ཅིང་།
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ་དུ་སྒྲེན་པ་འཛོག་པར་སྒྲ། དེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མོག་པ་འེ་
 འེན་པ་འཇལ་བས། ཉག་མ་འཛིན་མེས་མ་དང་། དེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་
 ཉག་མ་འཛིན་མེས་མ་ཡོད་ན། དེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཉག་མ་འཛིན་མེས་མ་ཡོད་པས་མ་བྱས་སྟེ།
 རྒྱ་ཉག་པར་རྒྱུ་པའི་དེས་མ་འེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཉག་པར་རྒྱུ་པའི་དེ་རྣམས་འེ་འེ་
 བས། དེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇལ་བའི་ཉག་མ་འཛིན་མེས་མ་ཡོད་
 པར་མས། ཁྱོད་གཞི་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་ན་ཆད་མ་
 ཁྱོད་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཉག་པར་རྒྱུ་པའི་ཉག་མ་འཛིན་
 མེས་མ་མེད་དེ། རྒྱ་ཉག་པར་རྒྱུ་པའི་ཉག་མ་ཅན་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱ་
 ཉག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་ཉག་མ་ཀྱི་རྒྱ་མི་ཉག་པར་རྒྱུ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་
 རྗེས་འཕྱོ་ཅན་ཀྱི་རྒྱུ་དག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བྱས་པའི་ཉག་མ་ཀྱི་
 རྒྱ་མི་ཉག་པར་རྒྱུ་པའི་ཕྱི་ཀྱོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱ་བྱས་པར་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་
 ཤེས་ཉེ། རང་གི་འབྲས་འབྲས་འབྲས་པའི་བྱས་པའི་ཉག་མ་ལས་རྒྱ་མི་ཉག་པར་རྟོག་པ་

པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་པའི་དངོས་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱི་
 རྒྱལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱས་པར་བྱན་པའི་བྱན་ཤེས་ཀྱིས་
 ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལྷན་རྒྱལ་པའི་བྱས་པ་ལྷོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ངག་ཡང་དག་
 དེ་རང་གི་འབྲས་བུར་བྱུར་པའི་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡང་
 དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་པར་བྱན་པའི་བྱན་ཤེས་དེས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདྲིར་རྗེས་
 དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆོག་གས་གསུངས་པ་བྱུར་དུ་འཆད་པ་ནི་རྟགས་རིགས་ཡིན་
 པས་དེར་ཤེས་པར་བྱཏོ། །

ལྷུབ་ངག་དང་ལྷན་འབྲེན་བཤད་པ།

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་པ་ལ། རྫོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་།
 བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་པས། དང་པོ་ལ་ལྷུབ་ངག་དང་ལྷན་
 འབྲེན་བཤད་པ་གཉིས་པས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་འགོད་པ་པོའི་བྱས་པའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་གི་ཆོད་པས་རྟགས་པའི་རང་གི་བརྟན་བྱུར་བྱུར་
 པའི་རྒྱ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱས་པ། རང་ཉིད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་
 བབས་པའི་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྟན་པའི་བྱས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྷན་གྱི་ངག་ནས་དག་ཏུ་བློགས་པ། རང་
 ཉིད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ངག་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད། ཡང་ན་རང་
 ཉིད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དེ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆོད་ཉིད། ཡང་
 བ་རང་ཉིད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་གཏན་ཆོག་གས་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད།

དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་མེད་གི་རྣམ་བཤས་ཡིན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་། དཔེར་ན་
 བྱས་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱལ་རག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་སྐྱལ་གྱི་སྐྱལ་
 རག་ཡང་དག་ཟེར་པའི་སྐྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱལ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་དོན་
 ལྟོག་གི་ཚྱོགས་གཅིག་སྐྱ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ་བརྟོན་པའི་ཡན་
 ལག་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱལ་རག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིས། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་སྐྱལ་
 གྱི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཟེར་པའི་སྐྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱལ་གྱི་སྐྱ་ཆོལ་ལས་
 གཞན། དེ་སྐྱལ་གྱི་སྐྱ་ཆོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ལ། རང་འབྲས་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱིས། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་དེ་སྐྱལ་གྱི་གཏན་ཆོག་སྣམ་རྣམ་དག་ཅེས་བརྟོན་པའི་སྐྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
 དེ་སྐྱལ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཅན་གྱི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱལ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་
 དོན་ལྟོག་གི་ཚྱོགས་གཅིག་ སྐྱ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ་བརྟོན་པའི་
 གཏན་ཆོག་སྣམ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱལ་གྱི་སྐྱལ་རག་ཡང་
 དག་ལ་དེ་ཉེ། དེ་སྐྱལ་གྱི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱལ་རག་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱལ་གྱི་
 ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་དེ་གཉིས། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྲབ་པ་དངོས་སུ་བརྟོན་པའི་
 བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱལ་གྱི་སྐྱལ་རག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་སོའི་མཆོན་ཉིད། མི་
 རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དངོས་སུ་བརྟོན་པའི་དེ་ནི། གཉིས་
 པའི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་ལ་ཚྱོགས་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱལ་
 རག་ཡང་དག་དང་། ཁྲབ་པ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས། སྐྱ་ཡང་བྱས། བྱས་ན་མི་
 རྟག་པས་ཁྲབ་། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྐྱལ་རག་ལྟ་བུ་དང་སོ། བྱས་ན་མི་
 རྟག་པས་ཁྲབ་སོགས་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཀྱི་པར་གྱི་དེ་གཉིས་ལ། གཉིས་པ་ལ། ཚྱོགས་
 ཆོས་སྟོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱལ་རག་ཡང་དག་དང་། ཁྲབ་པ་

སྒོན་ལྟོ་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས། ཐུན་ཀྱི་བྱས། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་
 གྲུབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ཐུབ་དག་དེ་དང་པོ།
 མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་ལོགས་སྒོན་ལ་བརྫོད་པའི་དེ་གཉིས་པ་ཡིན། ཐུན་བྱས་པ་དང་
 བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་ཆད་མས་ཤེས། ཐུན་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
 ཁྲུབ་པ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་ཡང་མིན་མི་ལྷན་ཡང་མིན། ཐུན་བྱས་པ་
 དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཤེས་བར་མ་ཆད་ཏུ་མི་ལྷན་པའི་དེ་
 ཐུབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རོལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ། དཔེར་ན་ལོགས་ཆོས་
 མ་ཐུན་སྒྱུར་གྱི་ཐུབ་དག་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་ལོགས། ཆོས་མི་མ་ཐུན་སྒྱུར་
 གྱི་ཐུབ་དག་གར་རྒྱུར་གཅིག་ལོད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་ལོགས་སུ་སྒྲ་ཆོས་ཅན།
 མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྱུར་འདི་ལོད་མི་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་
 བཤོད་པ་ལ་དགོས་ཏུས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱང་གར་རྒྱུར་
 གཅིག་བརྫོད་པའི་ཅིག་གོས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡང་དག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་
 གཉིས་ཀ་ལོད་དགོས་ཀྱི་དེ་ཐུབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཟེལ། དང་པོ་དེའི་
 དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཕྱི་མ་དེའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། བྱས་པའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་ཐུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་ཐུབ་དག་ཡང་དག་ལོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་
 ཟེལ་དང་། ཡང་དེ་འདྲ་བའི་གཞན་དོན་རྟགས་ཡང་དག་ལོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
 གང་ཟེལ་གཉིས་ལ་ཁྲུད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཡིན་ན། ཕྱི་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་།
 ཕྱི་མ་ཡིན་ན་དང་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་
 པས་ཁྲུབ་པ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཤེས་བར་མ་ཆད་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་དེ་ཐུབ་ཀྱི་ཕྱི་
 ཚོལ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་རང་རྒྱུད་ལ་
 སྒྲེ་ཁ་མའི་དེ་ཐུབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དག་རྣམས་སྒྲུར་ནི།

སྐྱུ་ལ་ལ་ཁུ་བཞོད་པ་ཡང་ཡིན། སྐྱུ་ལ་ལ་ལ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྟོན་པ་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ། སྐྱུ་ལ་ལ་ལྟར་སྒྲར་གི་མཚན་ཉིད། དེ་
 ལ་དཔེ་ན། རྩོམ་ཅན་གྱི་སྐྱུ་ལ་ལ་ལྟར་སྒྲར། དོན་རྩོན་ཅན་གྱི་དེ། རྩོམ་ཅན་
 གྱི་དེ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་དོན་རྩོན་གྱི་ཚུགས་གཅིག་རང་
 ཉིད་ལོད་པ་སོའི་སྒྲོལ་གྱི་ཚད་མས་མ་བྱུ་བའི་སྐྱུ་ལ་ལ་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན་
 གངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱལ་པའི་རོང་བཞོད་པའི་སྒྲེ་འཛིག་ཅན་ཡིན་ན། སེམས་
 མེད་པེམ་སོ་ཡིན་པས་བྱུ་བ། དཔེར་ན་གཞུགས་སོགས་དེ་ཅམ་ལྟ་བཞིན། རྩོད་དང་
 བདེ་བ་ཡང་སྒྲེ་འཛིག་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐྱུ་ལ་ལ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཚུལ་
 གསུམ་སོ་སོའི་དོན་རྩོན་གྱི་ཚུགས་གཅིག་གྱི་རྒྱུ་ཚད་མས་མ་བྱུ་བའི་སྐྱུ་ལ་ལ་
 རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན། གངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱལ་པའི་རོང་བཞོད་པའི་སྒྲ་ཉག་པ་
 བརྟན་པའི་ལྷང་ལས་བཞད་པ་ལྟར། རྩོད་དང་ཉག་པ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཉག་པ་ཡིན་
 པས་བྱུ་བ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་ཉག་པ་ལྟོན་གྱི་
 ལྷང་ལས་བཞད་པ་ལྟར། རྩོད་དང་ཉག་པ་གང་རུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞོད་པའི་སྐྱུ་ལ་ལ་
 བཞིན། གསུམ་པ་ནི། ལྟག་ཚད་ཀྱི་རྩོན་དང་བཅས་པའི་སྐྱུ་ལ་ལ་རྣམས་ཏེ། དཔེར་
 བ་རིག་པ་ཅན་པས་གངས་ཅན་པ་དང་། རྩོད་པ་པའི་རོང་བཞོད་པའི་སྒྲ་ནི་མི་ཉག་
 རྩེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། བྱམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཡང་
 བྱས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་མི་ཉག་ཅེས་པའི་དག་ལྟ་བུ། དེ་ནི་ལུན་འབྱེན་བཞད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ནི་སྒྲར་ཐལ་འགྲུར་གྱི་སྐབས་སུ་བརྩོད་ཞིན་ནོ། །དེས་རྩོད་ཀྱི་དང་གི་རང་
 བཞིན་བཞད་པ་སོང་ནས།

ཕྱགས་བསྟན་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

དཀི་བརྗོད་བྱའོན་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ཕྱགས་བསྟན་བསྐྱབ་བྱའི་རང་
 བཞིན་བཤད་པ་དང་། དེས་བསྟན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་ནི། ལྷ་མི་རྟག་པ། ལྷ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན། དེ་དང་དེའི་གཞི་མ་ཐུན།
 དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལྷ་བཅས་ལྷ་པོ།
 བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། དེ་རྒྱལ་གྱི་
 གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན། ལྷ་ཤད་ཅིག་མ་ལྷ་དང་ཤད་ཅིག་མའི་
 ཆོགས་དོན་ལོགས་ལྷ་པོ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་། དེ་རྒྱལ་གྱི་དེ་མིན། ལྷན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་
 རྒྱུད་ལྷུང་བ་མི་རྟག་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་ལྷན་པ་ལོགས་དེ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་
 པའི་གཞན་དོན་ལོགས་དེ་ཡིན་ཡང་། ལྷན་པ་ལོགས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དེ་མིན། ལྷན་པ་
 བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་རྒྱུད་ལྷུང་བ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན། དེ་དང་
 མི་རྟག་པའི་གཞི་མ་ཐུན། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ། མི་རྟག་པས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡང་དེ་དང་ཤད་ཅིག་མའི་ཆོགས་དོན། དེ་
 དང་ཤད་ཅིག་མའི་གཞི་མ་ཐུན། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤད་ཅིག་མ། ཤད་ཅིག་
 མས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་ནས་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་དེ་ནས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
 རྒྱལ་གྱི་གཞན་དོན་དེ་དང་། དེ་རྒྱལ་གྱི་གཞན་དོན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། ལྷ་རྟག་པ་མ་
 ཡིན་པ་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་པའི་དེ་དང་དེ་རྒྱལ་
 གྱི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། ལྷ་ཆོས་དང་ཤད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མ་ཡིན་པ་

དེ། ལྷོ་ལ་འཛིན་ལས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་པའི་དེ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྒྱལ་
ཀྱི་དེ་མིན། རྒྱ་དང་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་པ་དོན། རྒྱ་དང་དེའི་གཞི་མ་ཐུན། རྒྱ་པ་
ཁྱད་པར་དུ་ལྷོ་ལ་འཛིན་དེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་ལྷོ་ལ་འཛིན་ཞུ། རྒྱ་དང་ཆོས་དང་རྒྱ་དེ་ལ་
མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་པ་དོན། རྒྱ་དང་དེའི་གཞི་མ་ཐུན།
རྒྱས་ཁྱད་པར་དུ་ལྷོ་ལ་འཛིན་དེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་ལྷོ་ལ་འཛིན་རྒྱ་དང་བརྒྱུད་མོ་དེ་དེ་
ནས། ལྷོ་ལ་འཛིན་ལས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་ཀྱི་དེ་དང་། དེ་རྒྱལ་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀ་མིན། ཆུ་པ་
དེ། རྒྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། རྒྱ་གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་
རྒྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཆོག་པ་དོན་ཡོགས་བརྒྱུད་མོ་བཅས་ལ་རྒྱུར་ལུགས་
རིགས་འབྲེས་པ་ཡིན། བརྒྱལ་བྱུང་བ་བརྒྱལ་བྱུང་པའི་མཆོད་ཉིད། བདག་མེད་
ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ལྷོ་ལ་འཛིན་དེ་རང་རྒྱུན་པའི་ལུང་རང་གི་བརྒྱན་ལུང་དོན་པ་
མི་བརྒྱ་པར་རྒྱལ་པའི་བརྒྱལ་བྱུང་པའི་ལྷོ་ལ་འཛིན་པས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱན་པ་རིགས་འབྲེས།

བརྒྱལ་བྱུང་བ་བརྒྱལ་བ་ཡང་ཡིན། བརྒྱལ་བྱུང་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད་དང་
ལྷན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར། བརྒྱལ་བྱུང་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད། གཞི་
ལྱབ་ན། དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ལྷོ་ལ་འཛིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷོ་ལྷིང་ཞབས་ལུས་
ཆུ་རྒྱུར་ཀྱི་དོན་ལྟེན་ལྷོ་ལ་འཛིན་དེ་དེའི་རྒྱལ་ལྟེན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཆོད་པ། དེར་བསྟོད་པའི་ལས་དང་བཅས་པ་བརྒྱལ་བྱུང་ཡང་དག་ཡིན་
ཉེ། དེ་རྒྱལ་ལྟེན་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་རྣམས། ཆད་མ་གྱལ་པའི་མེད་ཡི་བརྟོད་
ལྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ལྟེན་ཡང་དག་རྣམས་
མངོན་སུམ་མེད་ཡི་བརྟོད་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོགས་དང་སྟོགས་ཡང་དག་གི་
མཆོད་ཉིད་ཀྱང་། སྟོགས་སུ་བརྒྱལ་བ་སྟོགས། སྤར་ཀྱི་བརྒྱལ་བྱུང་དང་རིགས་འབྲེས་
པས་ཤེས། སྟོགས་དང་བརྒྱལ་བྱུང་གཉིས་དོན་གཅིག་དེ་གཉིས་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱང་།

དོན་གཅིག་ཀྱི་རང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། རང་དོན་སློབས་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ལོགས་ཀྱང་རིགས་འབྲེས་པས་ཤིས་སྒྲིལ། བྱས་པ་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རང་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚོས་བའི་རོལ་སྐྱེ་རྟག་པ་དེ་
 རང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན། དེས་རིགས་འབྲེས། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི། ཀྱན་བརྟུས་དང་རིག་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་ཚུལ་སོ་
 སོར་ཡོད་དེ། ཀྱན་བརྟུས་སྟུ་རོ་མོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་། །འདོད་དང་མ་བསལ་བསྐྱན་
 བྱ་བ། །ཞེས་གསུངས་པས། རོ་མོའི་དོན་ལོགས་ཚས་ལྔ་ཆང་བ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཡང་རིག་སློབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་གྱུར་བ།
 འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན། མ་བསལ་བ་དེ་ཡང་སློབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
 ཆད་མས་མ་བསལ་ཞིང་ཚོལ་བ་རྟོགས་ལྟར་གྱིས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་
 ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་
 དོན་སློབས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་རིགས་སྟུ་སྟུར། དེ་ཡང་ཀྱན་བརྟུས་ཀྱི་ལུང་
 སྐར་བུངས་པ་དེའི་ཆོག་གི་རོ་མོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་།
 འདོད་ཅེས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ལྔ་པ་དེ་
 རེ་རེས་ཀྱང་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་ལོག་རྟོག་དང་། སེལ་བ་རེ་དང་དེ་ལ་
 རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་རེ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རོ་མོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས།
 སྟོར་བ་སྟོར་བ་གཅིག་གི་སྤྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་ཆད་མས་བྱུབ་ཐེན་པ་རྣམས། སྟོར་བ་
 སྟོར་བ་གཅིག་པ་དེའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་འཇིན་པའི་ལོག་རྟོག་
 སེལ་ལ། ཡང་སྟོར་བ་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། སྟོར་བ་སྟོར་
 བ་གཅིག་གི་སྤྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གིས་ཆད་མས་མ་བྱུབ་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་སེལ།
 ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས། སྟོར་བ་སྟོར་བ་གཅིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འགོད་བཞིན་པ་

རྒྱལ་མ། དེའི་གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་ཁྱེ་ཡང་དག་པར་འཇིག་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཞིང་།
 དེའི་གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་ཁྱེ་ཡང་དག་དང་། དེའི་སྐྱུ་བ་ལྟེན་ཏུ་འགོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
 པར་རིགས་མི་མཐུན་སེལ། དེའི་ཞེས་པ་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་ལ་གོ་བར་བྱས་ནས།
 འདོད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས། དེའི་སྐྱུ་བ་དག་ཡང་དག་གི་དངོས་སུ་བརྟོད་པ་རྒྱལ་མ།
 དེའི་གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་ཁྱེ་ཡང་དག་ཏུ་འཇིག་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཞིང་། དེའི་གཞན་
 དོན་བསྐྱུ་བ་ཁྱེ་ཡང་དག་དང་། དེའི་སྐྱུ་བ་དག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་མ་བརྟོད་པའི་
 རིགས་མི་མཐུན་པ་རྒྱལ་མ་སེལ། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས། དེའི་སྐྱོག་ལ་ཡང་
 དག་གིས། དེའི་གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་ཁྱེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ཁྲུངས་པ་རྒྱལ་མ། དེའི་བསྐྱུ་བ་
 ཁྱེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་འཇིག་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཞིང་། སྐྱོག་ལ་ཡང་དག་གིས། དེའི་
 གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་ཁྱེ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ཁྲུངས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྒྱལ་མ་སེལ།
 མ་བསལ་པ་བཞེས་པའི་ཆོག་གིས། དེའི་སྐྱོག་ལ་ཡང་དག་གི་ཆད་མས་མ་བསལ་པ་
 རྒྱལ་མ། དེའི་གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་ཁྱེ་ཡང་དག་ཏུ་འཇིག་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཞིང་། དེའི་
 གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་ཁྱེ་ཡང་དག་དང་། དེའི་སྐྱོག་ལ་ཡང་དག་གི་ཆད་མས་མ་བསལ་
 པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྒྱལ་མ་སེལ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ལྟ་བུ་ལྟེན་ནས་གི་དང་པོ་
 དེར་ཐལ། རོ་པོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་ཁྱེ་
 ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་སྐྱོག་ལ་ཡང་དག་གི་ཆད་མས་མ་བྱུ་
 པས་བྱུ་བ་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་བ་ལྟེན་རྟགས་ཀྱི་མ་བཞི་ལ་ཡང་རིགས་འབྲེས་
 ལས་བསྐྱུ་བ་སྤྲི་ཞིང་། དེ་དག་སྐྱུ་བ་ལྟེན་ཏུ་ཡང་ཡང་པོ་པོར་སྐྱར་མོད་ཀྱང་འདིར་མ་
 གྲེས་སོ། །གཙོ་ཆེ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཁོ་ལྟེན་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་དང་། རང་ཉིད་ཅེས་
 པའི་ཆོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ལོག་རྟོག་སེལ་ཞིང་རིགས་མི་མཐུན་ཞར་ལ་སེལ།
 རོ་པོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་དང་། འདོད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་དང་། མ་བསལ་པ་ཅེས་པའི་

ཆོག་དེ་གསུམ་གྱི་གཙོ་པོར་རིགས་མི་མ་སྟན་པེལ་ཞིང་། ཞར་ལ་ལོག་རྟོག་པེལ་
 བ་ཡིན་ལ། ཡང་ངོ་པོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེའི་རྣམ་བཤད་ལ། ལྷོར་བ་ལྷོར་གཅིག་གི་
 བྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་ཆད་མས་བྱུབ་ཟིན་པ་རྣམས། ལྷོར་བ་ལྷོར་གཅིག་གི་གཞན་
 རོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་བར་བཤད་ནས། ཡོངས་གཙོད་ལ་ལྷོར་བ་ལྷོར་
 གཅིག་གི་གཞན་རོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ལྷོར་བ་ལྷོར་གཅིག་གི་བྱི་ཚོལ་
 ཡང་དག་གི་ཆད་མས་མ་བྱུབ་པ་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྲབ་བ་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེས་
 རིགས་འབྲེལ་ན། ཆོག་གཞན་བཞི་པོས་ཀྱང་རྣམ་གཙོད་ཡོངས་གཙོད་རྣམས་པེས་
 བར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར།

དངོས་བསྟན་གྲུན་ཆོག་གི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་གྲུན་ཆོག་གི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ནི། རྩོགས་ཆོས་ཙན་
 གྱི་གྲུན་ཆོག་གི་རྒྱས་བརྗོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། མ་སྟན་རྩོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་
 པའི་རྩོགས་ཆོས་ཙན་གྱི་གྲུན་ཆོག་གི་རྒྱས་བརྗོད་པ། མ་སྟན་རྩོགས་ལ་གྲུན་
 མེད་ཀྱི་དེ་རྒྱས་བརྗོད་པ། མ་སྟན་རྩོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་རྒྱས་
 བརྗོད་པ་དང་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱས་བརྗོད་ཀྱི་སྟོན་ས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ།
 དཔེར་ན་དང་པོ་ལ་མ་སྟན་རྩོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་མི་མ་སྟན་རྩོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་
 འཇུག་པའི་རྩོགས་ཆོས་ཙན་གྱི་རྒྱས་བརྗོད་པ། དེ་ལ་ཁྲབ་བྱེད། མི་མ་སྟན་རྩོགས་
 ལ་གྲུན་མེད་ཀྱི་དེ། དེ་ལ་ཁྲབ་བྱེད་མི་མ་སྟན་རྩོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་
 པའི་དེ་བཙས་གསུམ་ཡོད། དེ་བཞིན་གཉིས་པ་མ་སྟན་རྩོགས་ལ་གྲུན་མེད་དུ་
 འཇུག་པའི་དེ་ལ་ཡང་མི་མ་སྟན་རྩོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་

སྤྱུང་ག་པའི་དེ་གསུམ། གསུམ་པ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སྤྱུང་ག་པའི་
 དེ་ལ་ཡང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་རྣམ་གཉིས་སྤྱུང་ག་པ་གསུམ་བཅས་
 དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དག་
 ལ། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གཞལ་བྱ་
 དང་། བྱས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ། ཡོང་གི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་མེད་
 དུ་འབྱུག་པའི་གསུམ་པོ་དེར་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རྟེ། །འཁོར་ལོའི་སྡེར་གི་རེ་འུ་མིག་
 གསུམ་དུ་འགོད། བྱས་པ་དང་། མཉན་བྱ་དང་། ཆོལ་བྱུང་གསུམ་པོ་དེ། ཡོང་གི་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ཀྱི་གསུམ་པོ་དེར་སྒྱུར་རྟེ། །རེ་འུ་མིག་བར་མ་གསུམ་
 དུ་འགོད། མི་རྟག་པ་དང་། ཆོལ་བྱུང་དང་། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡོང་
 གི། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སྤྱུང་ག་པའི་དེ་གསུམ་པོ་ལ་སྒྱུར་ནས། རེ་འུ་
 མིག་ལོག་མ་གསུམ་དུ་འགོད་པ་ཡིན་རྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། གཞལ་བྱ་བྱས་
 དང་མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་ཆོལ་ལས་བྱུང་། །མི་རྟག་ཆོལ་བྱུང་རེག་མིན་
 པ། །དེ་དགུ་རྟགས་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དགུ་ཞེས་པའི་
 ཡོང་གི་དགུ་པོ་གཏན་ཆེགས་སྤྱུང་ག་པ་ལྟན་པ་སོགས་པའོ་ཞེས་པས་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དགུ་པོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་རྟེ། བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་དགུ་པོ་དང་། ཆོས་ཅན་དགུ་པོ་རྣམས། ཆེགས་བཅད་དུ་སྡེབ་ན། རྟག་
 དང་མི་རྟག་ཆོལ་བྱུང་དང་། །རྟག་དང་རྟག་དང་རྟག་པ་དང་། །ཆོལ་བྱུང་མིན་དང་མི་
 རྟག་རྟག་ །དེ་དགུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྲུལ། །སྒྲ་དང་སྒྲ་དང་དུང་སྒྲ་དང་། །དུང་
 སྒྲ་དུང་སྒྲ་སྒྲ་དང་ནི། །དེ་དགུ་ཆོས་ཅན་དགུ་པ་ལྟུང་། །ཞེས་པ་སྟངས་ཡིན་ལ། དེ་
 རྣམས་སྒྱུར་ནས། གསལ་ལ་བར་འཆད་ན། གཞལ་བྱ་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་

ཐོགས་ལ་ཁུབ་མེད་མི་མཐུན་ཐོགས་ལ་ཁུབ་མེད་དུ་འབྱུག་པའི་ཐོགས་ཆོས་ཅན་
 ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ཞེས་ཐོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་བཤད་ཀྱང་། དེ་མི་མཐུན་
 ཐོགས་ཀྱང་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞལ་བུ་ཁུབ་མེད་དུ་མི་འབྱུག་པས་གཞལ་བུའི་ཆ་བ།
 རི་ཁོང་རྩ་མེད་པ་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དེ་འདྲ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་སྒྲོར་ནས་འཛོགས་སྟེ། དེ་
 བཞིན་དུ་གཞན་ནམས་ལ་ཡང་ཆོག་སྒྲོན་ལོགས་ཡོད་མེད་པ་ཀྱང་སྙམ་ནས་ཤེས་པར་
 སྒྲ་ལ། དེས་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཀྱང་སྟེ། གཞལ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཆོག་ཟེན་
 ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་ཆོག་སྒྲོན་ཡོད་པས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཀྱང་སྟེ། རི་ཁོང་རྩ་མེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འཁོར་ལོར་རེ་འུ་མིག་སྟེང་མ་གསུམ་གྱི་དང་པོར་འགོད། སྒྲ་ཆོས་
 ཅན། མི་ཀྱང་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རེ་འུ་མིག་སྟེང་མའི་གཉེས་པ་དང་། དུང་
 སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཆོལ་བྱང་ཡིན་ཏེ། མི་ཀྱང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེང་མའི་གསུམ་
 པར་འགོད། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཀྱང་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཆོག་ཟེན་ལ་བཀོད་ཀྱང་།
 ཆོག་སྒྲོན་ཡོད་པས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཀྱང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་
 རེ་འུ་མིག་པར་མའི་དང་པོ་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཀྱང་སྟེ། མཉན་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ཆོག་ཟེན་ལ་བཀོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་ཆོག་སྒྲོན་ཡོད་པས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཀྱང་མི་ཀྱང་
 གཉེས་ཀ་ཡིན་ཏེ། མཉན་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བར་མའི་གཉེས་པ་དང་། འདི་ལ་
 བཀྱའ་གོ། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཀྱང་སྟེ། ཆོལ་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། བར་མའི་
 གསུམ་པར་འགོད། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཆོལ་བྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ཀྱང་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ། རེ་འུ་མིག་ལོག་མའི་དང་པོ་དང་། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཀྱང་སྟེ། ཆོལ་
 བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོག་མའི་གཉེས་པ་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཀྱང་སྟེ། རེག་
 བུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཆོག་ཟེན་ལ་བཀོད་ཀྱང་། ཆོག་སྒྲོན་དང་དོན་
 སྒྲོན་གཉེས་ཀ་ཡོད་པས་སྒྲ་བ་གཉེས་སྒྲ་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཛོན་སུམ་

ཡིན་ཏེ། དཔང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འོག་མའི་གསུམ་པར་འགོད་པར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་སྤྱད་པར་སྤྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ཞེས་སྤྱུས་བརྗོད་
 པ་ལོགས་ལ་སྤྱུ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་སྤྱད་པ་སྤྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་
 པའི་གང་ཐག་དེས། དེ་སྤྱད་པར་སྤྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཡང་མ་
 དེས། དེ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་དེས་བས་དེ་ལ་དགོངས་
 བས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ། བྱེ་བྲག་པའི་རེག་བྱ་ཅན་དང་། ཉག་པའི་
 གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དེ་དང་། ཉག་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་
 དེ་ལ་དགོངས་ནས། རེག་བྱ་ཅན་ཏེ། སྤྱད་པར་སྤྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་
 རྣམ་གཉིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གཉིས་སུ་འདུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་
 གྱི་གཏན་ཆོག་སུ་སྤྱུས་བརྗོད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་བསྐྱ་
 བ། བཞིར་འདུ་སྟེ། སྟེང་གི་གཉིས་ལ། འོག་གི་གཉིས་པར་བཀོད་པ་གཉིས། གཏན་
 ཆོག་ལ་ཡང་དག་ཏུ་འདུ། ལོགས་གཡས་གཡོན་ཏེ། བར་གྱི་དང་པོ་དང་། གསུམ་
 པར་བཀོད་པ་གཉིས་འགལ་ཉགས་སུ་འདུ། སྟེང་འོག་གི་རྒྱར་བཞི་སྟེ་སྟེང་གི་དང་
 པོ་དང་གསུམ་ལ། འོག་གི་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་བཀོད་པ་རྣམས། དངོས་ཀྱི་མ་དེས་
 པའི་གཏན་ཆོག་སུ་འདུ། དབུས་སུ་བཀོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་
 གཏན་ཆོག་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། སྟེང་འོག་གཉིས་ལ་ཡང་
 དག་གནས། །ལོགས་གཉིས་འགལ་པའི་གཏན་ཆོག་སོ། །རྒྱར་བཞིར་དངོས་ཀྱི་
 མ་དེས་ལ། དབུས་ན་ཐུན་མོང་མིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཏན་
 ཆོག་གསུམ་མཐ་དགའི་འཁོར་ལོ་བཟང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉགས་ཡང་
 དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་། མཆན་གཞི་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་

གསུམ་དུ་གྱངས་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མ་མདོ་ལས།
གང་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་དག་དང་ནི། །དེ་དང་པལ་ཆེར་སྟགས་ཆོས་ནིད། །དེས་ན་
གཏན་ཆིགས་སོགས་དོན་གྱིས། །སྟོན་དུ་དེ་དབྱེ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་སྤར་བཤད་ཐིག།

འབྲུལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་བཤད་པ།

རང་གི་སྤར་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ། འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ནིད་དང་། དེ་ལ་མ་
འབྲུལ་བའི་རིག་པ། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་མཆན་ནིད།

ཁ་ཅིག །བརྟུ་པ་མ་བྱར་གི་སྟེས་བྱའི་རྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་
འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པར་ཐམ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རྒྱུ་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཐེར་ན་མ་ཁྲལ། འོ་ན་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་པ་རྫོད་པར་ཐམ། རྒྱ་
བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་པ་རྫོད་རྒྱུ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་བ་འབྱིག །རྟགས་དེར་ཐམ། གཞི་
བྱལ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་མིང་སྟོར་རྟོག་པ་དང་། དོན་སྟོར་རྟོག་པ་གཉིས་
ཡོད། བརྟུ་དུས་དང་། ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྟེས་ནས་འཛིན་པའི་རིག་པ།
དང་པོའི་མཆན་ནིད། ལྟ་ལྟེན་བ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་བྱམ་པ་འོ་སྒྲ་དུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་དེ། དེའི་མཆན་གཞི་ཡིན། ཁྲད་གཞི་ཁྲད་ཆོས་སྤར་ནས་འཛིན་པའི་
ཞེན་རིག་དེ་གཉིས་པའི་མཆན་ནིད། སྟེས་བྱ་འདི་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་ལོ་སྒྲ་དུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་དེ་དེའི་མཆན་གཞི་ཡིན།

ཡར་རྟོག་པ་ལ། སྒྲ་སྟེ་རྒྱུར་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ། དོན་སྟེ་རྒྱུར་པ་འཛིན་
པའི་དེ། སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀ་འཛིན་པའི་དེ་དང་གསུམ། ལྟ་ལྟེན་བ་ལ་བྱམ་པ་མི་ཤེས་

པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བྱམ་འཛིན་རྟག་པ་དང་པོ། དེ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཚྭ་
 རྒྱུ་པ་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་པ། རྟག་པ་པལ་ཆེ་བ་གསུམ་པ་ཡིན། རང་གི་དངོས་
 ལུགས་དུ་གསལ་བར་སྤང་བའི་རིག་པ། རྟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། རྟག་མེད་འབྲུག་ཤེས་དང་དེ་མ་འབྲུག་པའི་ཤེས་པ་གཉིས། དང་པོ་དང་
 རྟག་མེད་ཀྱི་ཚྭ་ག་ཤེས་དོན་གཅིག །དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་སྟེ།

ཤེས་ས་དང་ཤེས་ས་བྱུང་བཤད་པ།

ཤེས་ས་ཤེས་ས་བྱུང་གི་བྱུང་པར་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། དོན་གྱི་ངོ་ཐོ་ཅམ་རིག་པས་
 ཤེས་ས་དང་། དོན་གྱི་བྱུང་པར་ཅམ་རིག་པས་ཤེས་ས་བྱུང་བཞག་གོ་མེད་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། རྟོན་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཀྱང་མེན་པོ་ཡང་རྟོགས། དེའི་སྤྱེ་བ་ཡང་
 རྟོགས། དེ་གཉིས་སྤང་ཡང་སྤང་། རྟོན་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་
 ཤེས་ས་བྱུང་བ་ཡང་དེ་ལྟར་མཆོངས་པའི་བྱིར། རྟགས་བསྐྱབ་སྟེ། རང་ལུགས་ལ།
 རང་ལུགས་ཀྱི་ངོ་ཐོ་ཅམ་རིག་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། གཙོ་ཤེས་ས་ཀྱི་
 མཆོད་ཉིད། རང་དང་མཆོངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་ཤེས་ས་ཀྱི་བྱུང་པར་པ་བརྟགས་ནས་
 རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ། ཤེས་ས་བྱུང་གི་མཆོད་ཉིད། ཡང་ན། རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་
 བའི་ཤེས་ས་བྱུང་དང་མཆོངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྡེའི་རྫོ་ནས་མཆོངས་པར་ལྡན་པའི་རིག་
 པ་ཤེས་ས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། རང་གཙོ་ཤེས་ས་གང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་གཙོ་ཤེས་ས་
 དེ་དང་མཆོངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྡེའི་རྫོ་ནས་མཆོངས་པར་ལྡན་པའི་རིག་པ། ཤེས་ས་
 བྱུང་གི་མཆོད་ཉིད། ཤེས་ས་ཤེས་ས་བྱུང་གཉིས། རྟོན་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་
 པ་དང་། རྣམ་དང་། དུས་མཆོངས་པས་མཆོངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྡེ་མཆོངས་ཡིན་ཏེ།

རྟེན་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་མཚུངས། དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་པ་མཚུངས།
 རྣམ་པ་གང་གིས་པ་མཚུངས། རྩལ་གཅིག་པས་རྩལ་མཚུངས། དུས་མཉམ་པས་
 དུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་གྱིས་པ་སོགས་དུག་
 ཏུ་ཡོད། མིག་གིས་ལ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མ་ཁུབ་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་སེམས་
 བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་གིས་ཀྱི་བར་འབྲེལ་དང་། འཇུག་
 གིས་ལ་ཡང་འཇུག་པས་རྣམ་པར་གྱིས་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། དབང་ཡིད་ཀྱི་གིས་པ་སོ་
 སོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་འཇུག་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་གིས་ཡིན་
 བཤིང་། ཡིད་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་
 གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་རྣམས་དོན་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཡིན་ན་ཡང་ཡིད་གིས་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

བྱུང་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཀྱས་པར་བྱེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་
 པ། དུག་ཏུ་འདོད་པ། བརྒྱུད་ཏུ་འདོད་པ། དགྲུང་འདོད་པ་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ནི་
 བྱུང་སེམས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྟེ་བ་ན་རེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ངེ་སྟེད་པ་ཐམས་
 ཅད་སྟོག་པའི་སྟོན་པ་ཕྱི་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་རྩལ་གཅིག་
 པར་འདུ་བ་ཡིན་ཞིང་འོན་ཀྱང་འཇུག་གིས་དུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེས་པ་དང་མི་ལག་ལ་
 ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་པ་སྐྱར་ཁུང་དུག་པར་མར་མེ་གཅིག་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འཇུག་གིས་དུག་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་བ་དང་མི་ལག་ལ་ཏེ། ཁང་པ་སྐྱར་ཁུང་དུག་
 པར་སྟེ་ཏུ་གཅིག་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས།
 རྟོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྐུས་སོགས། ཀྱན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་

དང་། ཞི་འཁོ་ཡལ་སྤྱི་ལོ་གསལ་འོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་ལོ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དང་།
ལེགས་ལྷན་འབྲེད། ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་
པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་དང་། རྒྱ་བ་གྲགས་པ། ཞི་བ་ལྷ་སོགས་ཐལ་
འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་བཞེད་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་
མི་བཞེད་ལ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད། ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་ལོ་ སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས། རྒྱ་བ་
གྲགས་པ། ཞི་བ་ལྷ་སོགས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དེ། དེ་དག་གིས་ཕྱི་དོན་བཞེད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྤྱིར་བཏུང་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་
བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་བཏུང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱུད་ཏུ་འདོད་པ་ནི་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་
ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་སྒོ་ལ་སྤྱེ་བའི་སྐབས་དང་། བཤམས་མཚོག་དཀྱིག་
གཉེན་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱུད་ཏུ་བཞེད་ལ་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་
ཀྱིས་དུས་དེར་དེ་ལྟར་བཤད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་དོན་དུ་རྒྱུད་རྒྱ་མའི་འབྲེལ་
པར་ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ཆོག་རང་བཞིན་གཞན་ས་རིགས་ཡོད་པའི་སྤྱི་བཏུང་
དུ་བྱུངས་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགྱུར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་རིག་པའི་སྒོ་བདེན་
ཡང་དག་བདེན་པ་ན་དེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་སྤྱི་ལོ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དགྱུ་ཡོད་དོ་ཟེར།

དེ་ནི་སེམས་བྱུང་ལ་དཔྱེན། ལྷ་བཅུ་ར་གཅིག་ཡོད་དེ། ཀུན་འགྲོ་ལྷ། ལུ་ལ་
རེས་ལྷ། དག་པ་བཅུ་གཅིག་། རྩ་ཉོན་དྲུག་། ཉེ་ཉོན་ཉི་ལྷ། གཞན་འགྱུར་བཞི་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། རྩ་ཆོག་ལས། ཆོར་འདུ་སེམས་པ་ཡིད་བྱེད་རེག་། དེ་དག་
ཀུན་འགྲོ་ལྷ་ཡིན་ནོ། །འདུན་མོས་བྱམ་ཉིང་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་དག་ལུ་ལ་རེས་ལྷ་ཡིན་

ནོ། །དང་དང་ངོ་ཆ་ཁེལ་ཡོད་དང་། །འདྲོད་ཆགས་ཞེ་སྒང་གཉི་ཟུག་མེད། །བཙོན་
འབྱུས་བག་ཡོད་ཡིན་ཏུ་སྤངས། །བཏང་སྟོམས་རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ། །དེ་དག་དག་
བ་བཅུ་གཅིག་ཡིན། །འདྲོད་ཆགས་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་དང་། །མ་དེག་མེ་ཆོས་རྣམ་པ་སྟེ།
དེ་དག་ཅེས་ཏུ་ག་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་འཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་འཆིག་ཤུག་དོག་མེར་
སྒྲ་གཡོ་སྒྲ་རྒྱགས། །རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་པོ་བཅུ་ །ངོ་ཆ་མེད་དང་ཁེལ་མེད་དང་།
ཟུགས་ཁོད་མ་དང་ལེ་ལོ་དང་། །བག་མེད་བཟེད་དེས་ཤེས་བཞིན་མིན། །དེ་དག་
ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ཡིན། །གཉིད་འཁྲོད་རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་གཞན་འབྱུར་བཞི་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཆོར་བ་བཤད་པ་ལ། ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། ཆོར་བའི་མཆན་ཉིད། ཆོར་བ་དང་དེའི་ཕྱང་པོ་དོན་
གཅིག་ །དེ་ལ་དཔྱེན་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད། བཏང་སྟོམས་
ཡིན་ན། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་སྟེ། དག་བ་བཅུ་གཅིག་ནང་གི་
བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་མ་དེས་ཤིང་། དེ་འདྲུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
དེ་ལ་དཔྱེན་ཆེན་གྱི་སྟོན་པ་དཔྱེ་བ་དང་། སྤོང་གཉེན་གྱི་སྟོན་པ་དཔྱེ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་ཉེན་རྒྱས་པའི་སྟོན་པ་དཔྱེ་བ་དང་། ཉེན་བསྐྱས་པའི་སྟོན་པ་དཔྱེ་
བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མིག་གི་འདུས་ཉེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ནས། ཡིད་ཀྱི་
འདུས་ཉེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བའི་བར་དུ་ག་ཡོད། རང་གི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བདག་སྤྱོད་མིག་གི་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྤྱེས་པའི་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། གཞན་རྣམས་ལ་དེའི་རེགས་འགྲེ།
དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གསུམ་ཡོད། ཉེན་བསྐྱས་པའི་སྟོ་
ནས་དཔྱེ་བ་ལ། ལུས་ཆོར་དང་། མེམས་ཆོར་གཉིས། རང་གི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བདག་སྤྱོད་དབང་པོ་གསུགས་ཅན་པ་ལས་ཞེས་སོགས་སྤྱར་ནས། དང་པོའི་མཆན་

ཉིད། ཅིག་པོས་ལ་ཡང་སྒྲ། དང་པོ་ལ་ལུས་ཚོར་ཞེས་བྲ་སྟེ། དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་པ་ལྟ་བུ་ལུས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལ་སེམས་ཚོར་ཞེས་བྲ་སྟེ། ཡིད་དབང་དེ་
 སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་སྦྱོར་གཉེན་གྱི་སྒྲོན་ས་དཔེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལམ་འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་ཞེན་པ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་དང་། མཛོན་པར་འབྱུང་བ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཁམས་གྱི་ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་དང་དོན་གཅིག་ གཉིས་
 པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་དང་དོན་གཅིག་ །དེ་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྒྲོམ་ས་གསུམ་གསུམ་ཡོད། འཇིག་རྟེན་ལམ་འདས་པའི་ལམ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། ཟང་ཟེང་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་དང་། ཟང་ཟེང་མེད་པའི་
 ཚོར་བ་གཉིས། དང་པོ་དང་ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་དོན་གཅིག་ གཉིས་པ་དང་ཟག་
 མེད་གྱི་ཚོར་བ་དོན་གཅིག་ །དེ་རེ་རེ་ལ་གོང་པ་ཞིན་དུ་གསུམ་གསུམ་ཡོད། དེས་
 བ་བརྟེན་གྱི་སྒྲོན་ས་དཔེ་ན། ཚོར་བ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཞི། སྤང་གཉེན་གྱི་སྒྲོན་ས་དཔེ་ན།
 བརྟེན་གཉིས་ཉི། ཚོར་བ་སུམ་རུ་སོ་དྲུག་ཡོད། རང་ལུལ་གྱི་མཆོན་མ་འཛིན་པའི་
 རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རེག་པ། འདུ་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད། རང་དང་མཆོངས་ལྡན་གྱི་སེམས་
 རང་ལུལ་ལ་གཡོ་བའི་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རེག་པ། སེམས་པའི་མཆོན་ཉིད། རང་དང་
 མཆོངས་ལྡན་གྱི་སེམས་རང་ལུལ་ལ་འཇུག་པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རེག་པ། ཡིད་བྱེད་
 གྱི་མཆོན་ཉིད། རང་ལུལ་གྱི་འགྱུར་བ་གཅོད་པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རེག་པ། རེག་པའི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་དག་སོ་སོ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དག་
 སོ་སོ་ནས། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་དེ་སོ་སོའི་བར་དུ་ག་རེ་དྲུག་རེ་
 ཡོད། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་འཕྲོ་ལྟ་
 ཀྱི་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། སེལ་འཇུག་སྒྲུབ་འཇུག་གི་སྒྲོ་སོགས་སྤར་

གྱི་བསྐྱུས་གྱའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན།

ཁ་ཅིག །སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ། རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན། ལོག་
ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་ཡང་རྟོག་མེད་
འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་སྒོ་རིགས་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

རྩོམ་པ་མཐའ་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་མཚུག་གི་དོན།

ས་སྤྱང་གང་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡང་། །

འཆི་ཆེ་ལྷུལ་དུ་ལུས་པའི་དོ་བ་ཡི། །

ཡུང་པོར་ཟད་མོད་བརྒྱུ་ཆགས་ཅན་རྣམས་དགལ། །

མཁས་རྣམས་དེ་ལ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བར་ལྟ། །

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སྤྱི་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་མཆོག །

ཐོགས་སྤང་ཆོས་ཀྱི་གགས་པའི་ཆད་མའི་གཞུང་། །

རྒྱ་མཆོའི་བུཅད་གྱུར་བདུད་ཅི་ཐིགས་པ་གཅིག །

བདག་སྒོའི་རྩ་ཡབ་ཅེ་མོས་འདི་ན་སྤང་། །

འཇམ་དབལ་དགེ་ལ་འདུན་པ་རྒྱ་མཆོ་ཡིས། །

བསྐྱལ་བརྒྱར་འཛད་མེད་ལེགས་བྱས་གཏེར་ཆེན་གྱིས། །

སྤྱག་ལས་འདི་ཡིས་ཆོས་པའི་སྤྱད་བྱངས་སྟོན། །

ཁ་ཅམ་མ་ཡིན་སྤྱིར་ནས་དལ་གྱིས་སྒྲོག །

དོན་ལ་སྒྲོན་འཕྲི་མེད་པར་ཆོག་གི་ཆོག་ལ།
 བྱེད་ཅམ་ཉེ་བར་བསྐྱུས་པའི་ཉེ་ལམ་འདིར།
 གྲོ་གསལ་ཐར་འདོད་བཙོན་པས་ཁྱེད་ལ་ན།
 གཞུང་ལུགས་རིན་ཆེན་སྒྲིང་བརྒྱར་དབང་ཡང་བསྐྱུར།

དགེ་དེས་ཆེ་རབས་འཕྲེང་བ་ཐམས་ཅད་དུ།
 གྲང་དོར་ཤེས་བྱ་ཡོངས་ཀྱི་དབྱིས་འཁོར་ཀྱང།
 གྲོ་ཁྲོས་འད་མེར་རྒྱུ་ཤོས་གསལ་བྱེད་པའི།
 སྲིད་གསུམ་ཡོངས་ཀྱི་མིག་ཏུ་བདག་གྱུར་ཅིག།

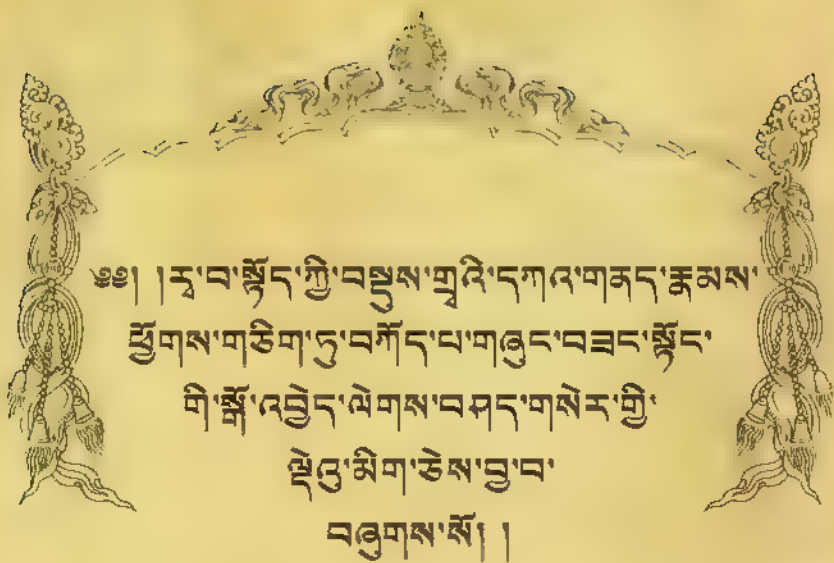
ཅེས་པ་འདི་ནི་འཇམ་མགོན་ཐུགས་ཀྱི་ལ་པ་ཚོར་ཁ་བའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་གནས་བསྐྱེས་འཇམ་
 དབྱེངས་གོང་ས་ཆེན་པོའི་ལུང་གིས་པ་ལྟ་ན་ཉིང་ལུ་ཏུ་པན་ལུ་ཏུ་ཆེ་ཏུ་གྱུ་གྱུ་འཕོང་པ། མིང་དངོས་
 འཇམ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཆོ་ཞེས་བཤི་བས་ཤིས་པ་འདི་ས་ལུང་འཇམ་མགོན་ཐུགས་ཀྱི་ལ་པ་
 དར་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག།

དབང་བྱང་སྒྲིན་ཆེན་

༩ ཡི་སྤྱི། བསྐལ་བཟང་ནས་འདྲན་སྡོང་ལས་སྤྱིང་སྡོང་བས་དང་། །བཀའ་དྲིན་རྒྱ་
 སྤལ་འདྲན་མཆོག་གྲུའི་ཏྲིག་། རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་རྒྱལ་ཚབ་མི་ལས་མགོན། །དེ་སྤས་
 ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཞབས། །ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་
 དང་། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་སོགས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་། །མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་
 བ་དེ་ནམས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་རྒྱས་དང་པའི་སྤྱུ་ལོང་གཡོས། །གངས་རིའི་སྤྲོངས་
 འདིར་ཆད་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །སྤལ་འབྱེད་ལོ་རྒྱ་རྒྱོ་ལྷན་ཤེས་རབ་སོགས།
 སྤྱད་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཚོང་ཁ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་
 སོགས། །མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་རྩ་གྲུང་བྱེ་བ་བརྒྱ། །མཁས་མཆོག་འཇམ་
 དཔལ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་པའི། །མཁས་པའི་ནམ་དཔྱོད་རྒྱོ་ཡི་བྱམ་བཟང་དུ། །
 བསྐྱས་ལས་རྒྱོ་རྟགས་ལེགས་བཤད་གཞུང་འདི་བྱང་། །འདི་དག་བསྐྱན་པ་རིན་
 ཆེན་མི་ལུབ་པའི། །བདག་རྒྱེན་མཆོག་ཏུ་གཟེགས་ནས་སྡོང་འཁོར་སྤས། །རྒྱོ་བཟང་
 རབ་རྒྱས་མཆོག་གིས་བྱགས་བསྐྱེད་ལས། །སྤར་དུ་བསྐྱན་པའི་ནམ་དཀར་དགེ་
 ལེགས་ཀྱིས། །སྤེ་འདིས་མཆོན་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱའི་དགེ་འདུན་ནམས། །བྱགས་
 མ་བྱན་ཁྲིམས་གཙང་བཤད་སྤྱབ་འཆད་ཉན་དང་། རྒྱལ་བསྐྱན་སྤྱི་དང་སྤྱད་པར་
 ཚོང་ཁ་པའི། །བསྐྱན་པ་ཡུན་རིང་དར་ཞིང་རྒྱས་ཕྱིར་བསྡོ། །

ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་པས་མཛད་པའི་རྒྱོ་རིགས་དང་རྟགས་

ཡིག་སྐྱིལ་ཁྱེད་ལྟེན་པའི་གཞི་སྤྱོད་ལྟོང་དཔོན་ལྟེན་ཆོས་ལུ་ལྟོ་གསལ་པ་རྣམས་ལ་ལྟོ་པའི་ཆེད་དུ་
 ལྟོང་དཔོན་དཔོན་ལྟེན་ཆོས་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་
 ཆོས་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་
 ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོང་པའི་ཆེད་དུ་

མཛད་པ་ལོ།

སྟོང་འཁོར་ཞབས་རྒྱུ་ལྟེན་རྒྱག་པ་ཡེ་ཤམ་དཔལ་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོ།

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ཡི་ལམ་སྲོལ་དུ།

ནམ་དག་རིགས་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ།

ངེས་བ་རྟེན་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཕྱིར།

རིགས་ལམ་སྲོལ་ཕྱེད་བསྟན་པ་གཞུང་འདི་ལགས།

༡༡། །རྩ་བ་སྟོང་གི་བཟུས་གྲུའི་དཀའ་གནད་རྣམས་ཕྱགས་
གཅིག་དུ་བཀོད་པ་གཞུང་བཟང་སྟོང་གི་སྒྲི་འབྲེད་
ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ལྗེ་མེད་ཅེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཕྱག་པ་རོས་འཛིན་བཤད་པ།

༡༢། །ཕྱག་པ་རོས་འཛིན་བཤད་པ་ནི། འོན་ཤེད་རུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
བདགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཁྲོད་བཤེད། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩལ་ཡོད་ཆོས་
གསུམ་ཁྲོད་བཤེད། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཆོན་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་ནས་བརྒྱ་སྟོང་
གི་བར་བཅེགས་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
མཆོན་བྱ་གཅིག་ཡན་ཆད་བཅེགས་རྒྱ་མེད་དེ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩལ་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཁྲོད་བཤེགས་ཡོད་ལ། གཅིག་ལས་
ལྷག་བཅེགས་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཤེད་རུས་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་བྱ་གཅིག་ལས་ལྷག་བཅེགས་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཤེད་རུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བདགས་ཡོད་ཆོས་
གསུམ་ཁྲོད་བཤེགས་ནས་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཅེགས་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དངོས་སའི་ཐུགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་གཅིག་སྟེ་དེའི་བཏགས་
 ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་བརྒྱ་ཉིད་གི་བར་དུ་བཅེགས་སྐྱེ་ཡོད། དངོས་སའི་ཐུགས་
 ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་གཅིག་སྟེ་དེའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དུ་
 བཅེགས་ཀྱང་དེའི་མཆོན་བྱ་ཡོད་པ་སོགས་རིགས་འགྲ། ཁྱོད་མཆོན་བྱ་ཡིན་ན།
 དེ་ཁོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་ཡང་ངོ་མོག་དེའི་མིང་སྟོན་ཏེ། དེའི་བཏགས་ཡོད་
 ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཆོན་ཉིད་
 ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། དངོས་སོ་ཆོས་ཅན། རྟོན་
 བྱེད་རྒྱས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་
 མཉམ་ཡང་ཡིན། མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོན་
 བྱེད་རྒྱས་པའི་མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིས། གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲ།

དེས་ན་ཁྱོད་དེའི་མཆོན་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་
 བ་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་དེའི་མཆོན་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་མཆོན་བྱ་དེ་ཁྱོད་
 ཀྱི་ལྷོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཆོན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་
 ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་ཐུགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་
 དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་མཆོན་ཉིད་དེ། ཁྱོད་
 ཀྱི་ལྷོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཆོན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མཆོན་མཆོན་གང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་གཅིག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་
 ལྷོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཆོན་མཆོན་གང་རུང་པ་ཡིན་པའང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྟོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་

ཆང་བ་བརྒྱད་པོ་དེའི་མཚོན་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་ད་རྒྱུ་པའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་
གསུམ་ཆང་བ་དགུ་པོ་དེའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་
དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤྲོད་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་དེ་དགུ་པོ་དེའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བརྒྱད་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་ད་རྒྱུ་པའི་བཏགས་ཡོད་
ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དགུ་པོ་དེའི་མཚོན་བྱ་ནི། བརྒྱད་པོ་དེའི་མཚོན་བྱའི་ལྷོག་པ་
དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཚོན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤྲོད་པ་ཡིན། དེའི་
ཕྱིར་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དུ་བརྟེན་གས་ཀྱང་། ཁོ་རང་ལས་གཉིས་ཀྱིས་
མང་བ་དེ། ཁོའི་མཚོན་བྱའི་ལྷོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་
ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤྲོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དུ་
བརྟེན་གས་ཀྱང་ཁོ་ལས་དེ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་དེའི་མཚོན་བྱ་དེ། ཁོའི་མཚོན་བྱའི་
ལྷོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཚོན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤྲོད་པ་
ཡིན་པས་ཁྱབ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དུ་བརྟེན་གས་ཀྱང་། ཁོ་རང་ལས་
གཅིག་གིས་ཉུང་བ་དེའི་མཚོན་བྱའི་ལྷོག་པ་དོན་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དེ། ཁོའི་ལྷོག་
པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤྲོད་པ་ཡིན་
པས་ཁྱབ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན།
མཚོན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤྲོད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དོན་ཆོས་གསུམ་
ཆང་བའི་མཚོན་བྱ་འདོགས། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དང་
ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤྲོད་པ་ལ། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དོན་ཆོས་གསུམ་ཆང་བའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་འདོགས།

མདོར་ན་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་ཀྱང་ཁོ་རང་ལས་གཅིག་གིས་ཉུང་བ་དེའི་ཐུག་
ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་
དང་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་
བྱུང་། མཚན་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་ཀྱང་ཁོ་རང་ལས་གཅིག་གིས་ཉུང་བ་དེའི་ཐུག་ཡོད་
ཆོས་གསུམ་ཆང་བའི་མཚོན་བྱ་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དང་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡང་ཡིན།
མཚོན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། དེ་རྣམས་གོང་གི་ཁྱོད་དེའི་
མཚོན་བྱ་ཡིན་ན་སོགས་དང་། ཁྱོད་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་དེ་དག་
གིས་བཟུབས་ན་འགྲུབ་པོ། །

སྐྱུ་ལ། ལྷོག་པ་རོས་འཛིན་དཀའ་གནང་གི། །
བདུད་ཅིའི་སྒྲུང་ཆར་འདིར་ཐབ་པས། །
མོ་གསལ་མོ་ལྷོས་སྒྲུ་གྲུ་གསལ། །
རང་དབང་མེད་པར་ད་སྒྲེས་ཤིག།

བྱུ་སྒོར་ཤིན་ཏུ་མང་པོས་ཀྱང་། །
གསལ་བར་བསྟན་པ་མ་ཅུས་པ། །
ཁོ་པོས་ཉུང་དུའི་ཆོག་དག་གིས། །
གོ་འདི་རྒྱལ་ཀྱན་འཁྲིན་ལས་ཡིན། །

ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་བཤད་པ།

༩ ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་བཤད་པ་ནི། ལུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ལུས་པ་
 ཡིན་པ་དོན་གཅིག ། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དུ་བཅེགས་ཀྱང་
 ལུས་པ་ཡིན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན། ཚུལ་དེ་རང་གི་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 རིགས་འགྲེས། ལུས་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ལུས་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་གཅིག །
 ལུས་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་པོ་དང་། ལུས་པ་ཡིན་པ་དོན་གཅིག ། དེ་གསུམ་
 པོ་དང་ལུས་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་གཅིག ། བཞི་པོ་དང་ལུས་པ་ཡིན་པ་དོན་གཅིག ། ཡིན་
 པ་ལས་ལོག་པ་ཆ་བྱང་ན་ཡིན་པ་དང་། ཡ་བྱང་ན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཅིག་ནས་བརྒྱ་
 རྒྱུད་གི་བར་རིགས་འགྲེས་པ་འདི་ཚོས་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། ། ཡང་ཡིན་པ་ལས་
 ལོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་
 བཅེགས་ན་ཡིན་པ་སོགས་དེ་ཡང་ཡ་དང་ཆ་ལ་རིགས་འགྲེས་སོ། ། མ་ཡིན་པ་ལས་
 ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་དུ་བཅེགས་ཀྱང་གཉིས་སོགས་གོང་
 དང་འདྲ་ལོ། །

དེས་ན་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཅི་ཙམ་བཅེགས་པའི་སྟེང་ལ་མ་ཡིན་པ་ལས་
 ལོག་པ་བཅེགས་པ་སོགས་ལ་ཡང་ལེགས་པར་བཞགས་ན་ཤེས་སྡོམ། །སྐབས་
 འདིར་བཅི་བཞག་ཐུས་ལྡོག་སོགས་ལ་སྟེར་ནས་བཞོད་པ་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །
 སྐབས་འདིར་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ། ཡིན་པ་དང་དོན་གཅིག་གསུངས་ཤིང་། མ་
 ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པར་བཤད་པ་རྩེད་ནང་འགལ་ལམ་
 སྙམ་སྟེ། བྱི་མ་ལ་མ་ཡིན་པར་ཅོད་གཞིར་བཞོད་ནས། བདག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པ་

བཅད་འདུག་པས་སྔ་མ་ཡང་དེ་བཅད་ཆོག་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་བཙུ་བཞག་དང་མི་
འགལ་བར་ཟིན་མཆམས་བྱེད་ན་སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་བ་དེ་བཅད་པའི་ཆེ། ཚུད་གཞི་བཅད་
ནས་འདོད་ལན་གདབ་པ་མ་བཟག་གོ། །བཙུ་བཞག་ཏུ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་
ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ།
སྔ་མ་ཟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་འདུག་གོ། །ཡང་འདྲིར་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་
ཆང་བ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་གསུངས་འདུག་
པས། དེ་ལྟར་ན་མཆོན་བྱ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་མཆོན་ཉིད་
ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཡིན་པ་གྲུར་པའི་ཆོས་མང་ངོ། །ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

ཡིན་གྲུར་མིན་གྲུར།

༥ ཡིན་གྲུར་མིན་གྲུར་ནི། བཙུ་བཞག་ནང་ལྟར་ན། ཡིན་པར་གྲུར་པའི་རྟག་པ་ཡིན་
ན། རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟག་པ་ཁོ་ནས་མ་དེས་ཏེ། རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་
དང་། རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་སོ། །དངོས་པོ་ཡིན་པར་གྲུར་པའི་རྟམ་མཁུན་གྱི་
གཞལ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གཞི་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་གྲུར་པའི་རྟམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་
བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མ་ཡིན་པར་གྲུར་པའི་རྟམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟག་པས་མ་དེས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུར་
པའི་རྟམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་སོ། །ཡིན་པར་གྲུར་པའི་དངོས་
པོ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ལྷན་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་དངོས་

སོ་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ཚོད་གཞི་སྒྲིབ་ཅན་ཡིན་ཟེར་འདུག་པས་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ལྷ་
ཡིན་པ་འདྲ་ལ། དེ་ལྟར་བྱུང་པ་ཉག་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་བརྟག་གོ། ལུས་པ་ཆོས་
ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དངོས་སོ་ཁོ་ན་མེད་དེ། དེའི་སྟེང་དུ་ཉག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉག་
པ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་སྟེང་ལུས་དུ་བྱ་བ་རུང་དང་། ཉག་པ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཆད་
མས་དཔྱེགས་པ་སོགས་མེད་དེས་ཡིན། ཉག་པ་འདྲ་ཡིན། སྟེང་ལུས་དུ་བྱ་བ་རུང་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ། ཉག་པ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱའི་མཆོད་ཉིད་
ཡིན་པ་སོགས་རིགས་འགྲེས། མཆོད་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་
བྱ་དང་། མཆོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁས་
ལྷངས་འདུག །འདི་དག་དང་ལོག་གི་བར་ཤུན་སོགས་སྟེང་ན་དུང་ཁས་ལྷངས་
མཆོམས་ལ་བརྟག་རྒྱ་མང་རོ། །ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྷ་འབྲས་རྒྱུ་པ།

༩ ལྷ་འབྲས་རྒྱུ་པ་ནི། དངོས་སོ་ཡིན་ན། ལྷ་ཡིན་པས་ཁྱེད་དེ་ཡིན་ན། འབྲས་
བྱ་ཡིན་པས་ཁྱེད་དངོས་སོ་ཡིན་ན། བརྒྱད་ལྷ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཡང་དེ་ཡིན་ན།
དངོས་ལྷ་ཡིན་པས་ཁྱེད་དེ་ཡིན་ན། བརྒྱད་འབྲས་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱེད་དེ་ཡིན་
ན། དངོས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན་པས་ཁྱེད་དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། དངོས་སོ་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་
ལྷ་ཡིན་པར་ཐམས། རང་གི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་བརྒྱད་ལྷ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གིས་ཤེས་ཀྱས་སོ། །

གཞི་གཅིག་ལ་སྦྱར་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པའི་དངོས་ལྷ་དང་ལུས་
པའི་བརྒྱད་ལྷ་གཉིས་འགལ། ལུས་པའི་ལྷ་དང་ལུས་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་འགལ།

བྱམ་པའི་དངོས་འབྲས་དང་བྱམ་པའི་བརྒྱད་འབྲས་གཉིས་འགལ་པའི་མྱིར། བྱམ་
པའི་སྐྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དེ་བྱམ་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན། བྱམ་པའི་སྐྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་
པའི་སྐྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་གཉིས་བཅེགས་ན། བྱམ་པའི་བརྒྱད་རྒྱ་ཡིན། གསུམ་
བཅེགས་ན་བྱམ་པའི་བརྒྱད་རྒྱའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བྱམ་པའི་དངོས་རྒྱའི་བརྒྱད་རྒྱ་
ཡིན་པའི་མྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་མོ་དེ་གཉིས་མོ་དེའི་དངོས་རྒྱ་དང་། གཅིག་པོ་
དེའི་བརྒྱད་རྒྱ་དང་། བྱམ་པའི་བརྒྱད་རྒྱའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་མྱིར་རོ། རྟགས་དང་པོ་མ་
བྱལ་ན། བྱམ་པའི་སྐྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་ལོགས་སུ་
བྱུང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་མྱིར། འདོད་ན།
བཅིས་བས་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་བྱལ་ན། བྱམ་པའི་སྐྱ་
ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་པའི་སྐྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་
ཁྱོད་ཀྱི་བརྒྱད་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་མྱིར། འདོད་ན། བཅིས་
བས་འགལ་ལོ། རྟགས་གསུམ་པ་མ་བྱལ་ན། གསུམ་མོ་དེའི་མྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་
གཅིག་ཅི་བྱམ་པའི་སྐྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་གཉིས་མོ་དེ་ཡིན་བས་བྱམ་པའི་བརྒྱད་
རྒྱ་ཡིན། གསུམ་མོ་དེའི་མྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་གཉིས་མོ་དེ་བྱམ་པའི་དངོས་རྒྱ་དང་
གསུམ་མོ་དེའི་མྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་གསུམ་མོ་ཅི། བྱམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱལ་
བ་དང་། གསུམ་མོ་དེའི་མྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་བཞི་མོ་ཅི་བྱམ་པའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་
པ་ལོགས་ཡིན་ནོ། དེ་སྐབས་པམི། དེ་སྐར་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པའི་སྐྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་
བ་གསུམ་མོ་དེ་མྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་གཅིག་མོ་དེ། བྱམ་པའི་སྐྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་
གཉིས་མོ་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གསུམ་མོ་
མྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་གཉིས་མོ་བྱམ་པའི་སྐྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
བྱལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལོགས་ཡིན་པའི་མྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་བྱལ་ན། བྱམ་

པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བའི་སྤྱི་
 ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་དེ། ཁྱོད་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དངོས་སྤྱི་ལག་ལ་ལོ། ཤོད་གི་ཉགས་
 གཉིས་པ་མ་བྱུང་ན། བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོགས་
 སྤྱི་བྱུང་བའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་དེ། ཁྱོད་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལག་ལ་ལོ། བྱམ་པ་ཚོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་བཞི་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་
 དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་དེ་བསྐྱུབ་
 པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གསུམ་པོ་
 བྱུང་། དེའི་རྗེས་སྤྱི་བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་
 བ་གཅིག་པོ་དང་། བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་། དེའི་
 རྗེས་སྤྱི་བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གཉིས་པོ་
 དང་། བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་སྤྱི་བྱམ་
 པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གསུམ་པོ་དང་བྱམ་
 པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་སྤྱི་བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གསུམ་
 པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་བཞི་པོ་དང་། བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གཉིས་
 དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་བྱམ་པའི་
 དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གཉིས་པོ་བྱམ་པའི་
 བརྒྱད་འབྲས་ཡིན། བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གསུམ་པོ་བྱམ་པའི་བརྒྱད་
 འབྲས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་དང་། བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་བ་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་
 སྤྱི་བྱུང་བ་དེ། བྱམ་པའི་བརྒྱད་འབྲས་ཡིན་པ་ནས་བརྒྱད་མེ། བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་

སྤྱི་ལོ་བཅས་སུ་མཐོང་སྤྱི་ལོ་གསུམ་ལ་བཞི་པོ་དེ། ལུས་པའི་དངོས་སྤྱི་ཡིན་
པའི་བར་གོང་གིས་རིགས་འགྲེ་ཞིང་། དེའི་སྤྱི་བ་མེད་ཀྱང་གོང་གི་རིགས་འགྲེས་
ཀྱིས་སྤྱི་བ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀ་བའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་ན། ཀ་བ་ལས་དངོས་སྤྱི་སྤྱི་པའི་འབྲས་བྱ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀ་བ་ལས་དངོས་སྤྱི་སྤྱི་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་སྤྱི་འགལ་ལོ། །དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
སྤྱི་ལོ་གསུམ་ལ་ཁྱོད་དང་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་སྤྱི་ལ། འདི་འདྲའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པར། །

དཔེན་པའི་གནས་སྤྱི་ཉིང་འཛིན་སྟོན་སྤྱི་ལྟར། །

དཔྱིད་དུས་ཞིང་སར་ས་པོན་མ་བཏབ་པ། །

སྟོན་དུས་ལོ་ཉིག་རེ་བཞིན་འབྱ་བའི་རྒྱ། །

ཕྱི་བྱེ་བྲག་བཤད་པ།

༩ ཕྱི་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་ནི། རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་ལུ་ཅན་གྱི་ཆོས། རང་ཉིད་
 ཕྱི་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་ཅོད་པའི་ཆོ། གསལ་ལྡན་གྱི་ཆོས། ཕྱི་འི་མཚན་
 ཉིད། གོ་བ་ལྟར་ན། ཁྱབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་རང་གི་རིགས་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོས།
 རང་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་ཆོས་དེ་ཡིན། རང་ཉིད་ཆོས་དེ་དང་
 བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། རང་ཉིད་མ་ཡིན་ཁོང་ཆོས་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཏུ་
 མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཏུ་དམིགས་པ་དེ། རང་ཉིད་ཆོས་དེའི་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་རང་གི་རིགས་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་མ་ཁྱབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཟུར་ཏུ་
 རང་གི་རིགས་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ལ་ཆོག་རྒྱས་པ་ལྟག་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་སྤྱི་
 ཡིན་ན། ཀ་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱས་མ་དེས་ཉེ། དེའི་སྤྱུང་བྱེད་
 རོ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པའི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཁྱོད་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་བྱ་ཡིན། ཁྱོད་
 ཤེས་བྱ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཁོང་ཤེས་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མ་ཐུན་པ་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་སྟོན་ས་ཐ་དད་གང་ཞིག །ཤེས་བྱ་མེད་ན་
 ཁྱོད་མེད་དཔོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་སྟོ་
 རས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་སྟོན་ས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་

མྱེར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། ཤེས་བྱ་
 དང་པོ་ཐོག་ཅིག་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། དེ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་མྱེར། ཞེས་
 པ་རྣམས་བརྩི་བཞག་ནང་ལྷུར་ཡིན། ད་དུང་དེ་བསྐྱུ་བ་པ་གཤམ་ཅུང་ཟད་ཆེ་བས།
 བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་
 མྱེར། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པའི་ལྷོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་མྱེར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག །རྟག་པ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་
 དགོས་པའི་མྱེར། དེར་ཐལ། ཡོད་པ་ཤེས་བྱ་རྟག་པ་སོགས་རྟག་པའི་རིགས་དེ་དག་
 གང་ཡིན་ཀྱང་། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་ལྷོག་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་སོགས་དེ་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་བྱུབ་པ་བཅད་ཆོག །ཡང་ཁྱོད་དངོས་པོ་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་བྱུབ་པ་བཅད་མི་ཉན་དེ། དངོས་པོའི་རྒྱ་
 དངོས་པོ་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག །དངོས་པོ་མེད་ན། དངོས་པོའི་རྒྱ་མེད་དགོས་ཀྱང་།
 དངོས་པོའི་རྒྱ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཁྱོད་དངོས་པོ་
 དེ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་དེ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན།
 ཁྱོད་དངོས་པོ་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུབ་པ་ཡང་ཡིན། དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་ཁྱོད་
 མེད་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་མྱེར། དེ་ལྷུང་བྱུབ་པ་བཅད་
 བས་པོང་གི་རྟག་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་དང་དབྱིབས་མཚུངས་གྱིས་འགྲིག་གོ། །དངོས་
 པོའི་རྒྱ་ནི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་ཇུས་གཞན་དང་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་དངོས་
 པོ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པས་དེ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མིན་པའི་མྱེར། དེའི་ཕྱེ་
 གས་མ་ཡིན་ནོ། །ད་དུང་འབྲེལ་བ་གཉིས་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་དབྱུང་རྒྱ་མང་ཡང་འདིར་དེ་

ཅམ་ལས་མ་སྒྲོལ་སོ། །ཡོང་གི་ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་མ་ཡིན་ཁོང་གིས་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྒྲུབ་པ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཅན་
 དན་གྱི་ཀ་བ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན། བྱག་པའི་ཀ་བ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་མ་
 དང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་སྒྲ། གེས་བྱ་ཀ་བའི་སྒྱི་ཡིན་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་
 དུ་བསྒྲུབས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དངོས་པོའི་སྒྱིའི་སྒྱི་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་སྒྱིའི་ཁྱེ་བྲག་ཡིན་
 པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། ཡོད་པས་མ་དེས། ཡོད་པ་དངོས་པོའི་སྒྱིའི་ཁྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཁོང་དངོས་པོའི་སྒྱི་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡོད་པ་ཁྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 བྱམ་པའི་སྒྱིའི་སྒྱི་ཡིན་ན། བྱམ་པའི་སྒྱིའི་ཁྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། འོན་ཅིང་
 རྒྱས་རྟོང་གིས་མ་དེས། བྱམ་པའི་སྒྱི་མེད་ན། འོན་ཅིང་རྒྱས་རྟོང་མེད་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་རྟག་པའི་ཁྱེ་བྲག་ཡིན་ན། མི་རྟག་པའི་ཁྱེ་བྲག་གི་ཁྱེ་བྲག་ཡིན་
 པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། མི་རྟག་པའི་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་གྱིས་མ་
 དེས་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྱུར་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཁོང་མི་རྟག་པའི་ཁྱེ་བྲག་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱམ་པའི་ཁྱེ་བྲག་
 ཡིན་ན། དངོས་པོའི་ཁྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་སྒྱུར་པའི་
 གསེར་བྱམ་ཆོས་ཅན་གྱིས་མ་དེས་ཏེ། དེ་བྱམ་པའི་ཁྱེ་བྲག་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོའི་
 ཁྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དངོས་པོ་དང་དེ་སྒྱུར་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟག་རྩུ་རྩུར་བྱང་ཡོད།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་པའི་སྒྱིའི་སྒྱི་ཡིན་ན། རྟག་པའི་སྒྱིའི་ཁྱེ་བྲག་ཡིན་པས་

ཁྱམ་ཟེར་ན། ཚད་མས་དཔེགས་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་དེས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱམ་པའི་
 སྤྱི་དེ་རྩམ་ཆོས་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱམ་
 པ་དེ་བྱམ་པའི་སྤྱི་འི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱམ་པ་དེ་བྱམ་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་རང་ཡིན་ལྟོག་ཆོས་ཡིན་ཟེར་ན། ཡང་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་དགོས་པའི་
 སྤྱོན་མཚུངས་སོ། དེ་རང་མ་ཡིན་གྱི་ལྟོག་ཆོས་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བྱམ་
 པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་བྱམ་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་བྲག་པལ་ཆེར་གྱི་སྤྱི་
 ལྟོག་ཆོས་ལུང་སྟམ་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་
 བྱ་དང་ཐད་དྲ་ཀྱང་ཡིན། གཞལ་བྱ་དང་ཐད་དྲ་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པས་མ་
 དེས། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲའི་གཞི་
 མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་རེ་རེ་
 རྣམ་བཞག་དགོས་དེ་ལས་གཞན་པ་མེད། དེ་གཉིས་རེ་རེ་རྣམ་དེའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ། ཀ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་འི་བྱེ་བྲག་ཡིན་
 ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཀ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་མེད་ན། དེ་མེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 ཀ་བའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཀ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། ཀ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཀ་བ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་
 ཤེས་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཀ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་འི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དེ། ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་ཐད་དྲ་སྟུར་པའི་དངོས་པོ་དང་། བྱམ་པ་དང་
 གཅིག་གང་རུང་འདྲིན། ཀ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་མེད་ན་དེ་མེད་དགོས་བྱས་པ་ལ། ཁོ་
 ར་རེ། ཀ་བའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཚད་གཞི་སྟུགས་

སུ་འཆང་སོང་བས། ཀ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་མེད་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་ལན་འདེབས་
 རིགས། དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཕེན་འོང་བའི་ཆེ་འཕང་རྒྱའི་ཐལ་འགྲུར་འདི་ལ་ཚོད་གཞི་
 མེད་པ་འཕང་རྒྱའི་ཐལ་འགྲུར་དེའི་གསལ་བ་ལ་ཀ་བའི་དགག་གཞིས་ཚོད་གཞི།
 ཡོད་པར་ཐལ་གྱིས་གསལ་བ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྱིས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྲུར་
 དང་ཐ་དད་དུ་གྲུར་པའི་དངོས་སོ་དང་། ཀ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་གཅིག་གང་རུང་མེད་
 པར་ཐལ། ཞེས་བཀོད་ནས། རྟགས་ལ་ཀ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་སོང་
 བས་དེ་ལ་ཀ་བ་མེད་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་རིགས་སོ། །ཀ་བའི་སྤྱིའི་ཁྲེ་བྲག་
 གྲང་ཡིན། བྱམ་པའི་སྤྱིའི་ཁྲེ་བྲག་གྲང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ལའང་། ཀ་བ་དང་
 བན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གྲུར་པའི་བྱམ་པ་དང་། བྱམ་པ་དང་བན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གྲུར་པའི་
 ཀ་བ་གང་རུང་བཞག་ཟེར་ན་ཡང་། ཀ་བའི་དགག་གཞི་དང་། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་
 སོ་སོར་ཡོད་པས་མི་འགྲིག་གོ།

དེས་ན་དེ་ལ་དངོས་སོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྲུར་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུར་པའི་ཀ་བ་དང་བྱམ་པ་གང་རུང་བཞག་ཆོག་གོ།
 ཀ་བའི་དགག་གཞི་ལས་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་འཕངས་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་
 སྤར་ལྟར་ཚོད་གཞི་སྐྱགས་འཆངས་སུ་སོང་བས་ལན་དེ་ལྟར་བཏབ་སོ། །ཁྱོད་ཁྱོད་
 དང་གཅིག་གྲང་ཡིན་རྟག་པའི་སྤྱི་འང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་
 ཡིན་ཁིང་རྟག་པའི་སྤྱི་འང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། རྟག་པའི་
 སྤྱི་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཚོད་གཞི་སྤོན་ཅན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 འདུག་པས། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་མེད། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་དང་རྟག་
 པའི་སྤྱི་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན། རྟག་པའི་སྤྱི་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པས་
 ཁྱབ། དེ་ལྟར་བརྒྱང་མཆོམས་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་བས་བརྟག་གོ།

དེས་ན་གཞན་གྱི་སྒོ་ཕྱོགས་རྒྱ་ས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བསམ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་
 བརྗོད་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཉག་པའི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་པས་མ་
 ཁུབ་པའི་སྒྲོན་ལ། ཉག་པ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན། ཤེས་བྱ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན། ཡོད་
 པ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་བཞག། དེས་རིགས་འགྲེས། ཉག་པའི་
 སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་སྒྲོན་ལ། དངོས་མེད་དང་
 ཐ་དད་བཞག། དེས་རིགས་འགྲེས། ཉག་པའི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན། དངོས་མེད་
 ཀྱི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན། མ་བྱས་
 པའི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་དང་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན།
 མ་བྱས་པ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན། ཤེས་བྱ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན། ཡོད་པ་དང་ཐ་དད་
 ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེས་རིགས་འགྲེས།
 དངོས་པོའི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཉག་པའི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་སྒྲོན་
 ལ། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པའི་མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པའང་
 ཡིན། གཅིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་བཞག། དེས་རིགས་འགྲེས། འདུས་མ་བྱས་
 དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཉག་པའི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་པས་མ་
 ཁུབ་པའི་སྒྲོན་ལ། ཐ་དད་བཞག། དེས་རིགས་འགྲེས། ཉག་པའི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་ན།
 འདུས་མ་བྱས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་འོ་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་སྒྲོན་
 ལ། གཅིག་བཞག། དེས་རིགས་འགྲེས། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་གི་
 ཕྱེ་བྲག་ཡོད་པས་ཁུབ་ཟེར་ན། བྱམ་པ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན། ཀ་པ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་
 ཡིན། ཤེས་པ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན་གྱིས་
 མ་དེས། དེ་བསྐྱབ་པ་ལ། དེའི་ཕྱེ་བྲག་གི་ཕྱེ་བྲག་ཡོད་ན། ཀ་པ་དེ་དེ་ཡིན་དགོས་པ་
 ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན། ཀ་པ་མེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་

ཆོས་ཅན། ཞེས་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་ནི། དེར་དེ་ཡང་འཛིན་གཞི་མ་ཐུན་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་
 པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེར་ཀ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་ཡིན་པ། ཤེས་པ་མ་གཏོགས་མེད་པའི་
 སྤྱིར་རྟེ། དེས་རིགས་འགྲེ། འདི་རྩང་མཆར་རྟེ། ལུས་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཡིན། ཀ་
 པའི་སྤྱི་འཛིན་ཡིན་ན། ཅན་དན་གྱི་ཀ་པའི་སྤྱི་འཛིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་
 སྤྱོན་ལ། ཅན་དན་གྱི་ཀ་པའི་སྤྱི་དང་ཐ་དད་བཞག། དེས་རིགས་འགྲེ། དེ་ཡང་འཛིན་
 ལ། ཅན་དན་གྱི་ཀ་པ་དང་མན་ཚུན་ཐ་དད་བཞག་མི་ཉན་རྟེ། ཀ་པའི་དགག་གཞི་
 ལུས་པའི་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཅན་དན་གྱི་ཀ་པ་དང་མན་ཚུན་ཐ་དད་མེད་པས་སོ། དེས་
 རིགས་འགྲེ། ཁྱོད་རྟག་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 ཟེར་ན། ལུས་པའི་ཐོག་པས་མ་ངེས། མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 ངེས་རྟེ། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ལ། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན། ཡོད་མེད་གང་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེས་རིགས་འགྲེ།
 ཡོད་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་ཏུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་ཏུ་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་ཏུ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱས་མ་ངེས། མ་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། རྟག་པས་མ་ངེས། དེས་རིགས་འགྲེས་ཤིང་། འདི་མང་པོ་
 བཅེགས་ན་མཆར་རྟེ། རྟག་པའི་སྤྱི་དང་དངོས་པོའི་སྤྱི་གང་ཏུ་དང་། ལུས་པའི་
 སྤྱི་དང་རྟག་པའི་སྤྱི་གང་ཏུ་ཡིན་ན། རྟག་པའི་སྤྱི་དང་དངོས་པོའི་སྤྱི་གང་ཏུ་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། བེས་པོས་མ་ངེས་རྟེ། ལུས་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཁོ་ན་རྟེ།
 དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་སྤྱི་དང་དངོས་པོའི་སྤྱི་གང་ཏུ་དང་།
 ལུས་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རྟག་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། ཁྲབ་མེད་
 གྱི་ལན་འདེབས་དགོས་པ་འདྲ། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་འགྲོས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་དབྱེད་

པར་བྱ་བ་ཆེ་བས་འདིར་དེ་ཕྱོགས་ཅམ་མགོ་སྒོས་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྒོ་ཕྱོས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་རིགས་འབྲེས་སོ། །དེ་ལྟར་འདི་དག་གི་རིགས་
 འབྲེས་དེད་ན། ལུ་ཞིང་ཞིབ་པའི་སྒོ་ཕྱོས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བར་བསམས་ནས།
 ཕྱོགས་གཅིག་སྒོས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱུས་པ་ན་ཆེས་མང་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་ཁྱེ་བྲག་ལོགས་
 འདི་བདག་གིས་བཅ་ལ་ན་མ་ཁྲབ་ཁྲབ་ཆེས་མི་སྤྱིད་པའི་སྒོ་ན་མང་དུ་རྟེན་བས་
 རིགས་ལམ་གྱི་སྒོ་ཡངས་ཐོར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཁོ་པོའི་སྒོ་ཕྱོས་ནམ་མཁའ་ལས། །
 རིགས་ལམ་ཆར་རྒྱན་བཟ་ཅམ་གྱིས། །
 དཔྱེད་ལྡན་སྒོ་མཆོ་སྐྱུས་པར་འགྱུར། །
 ལྷན་སྐྱས་མིག་རྗེས་ཏུ་དག་སྤྱོད། །

རྩས་ལྗོག

༥ རྩས་ལྗོག་ཐོག་མར་བཅི་བཞག་ལྟར་ནི། ལྗོག་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་སོ། རྩས་
 ཆོས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཐུན་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ཁོ་རང་མིན་པའི་རིགས་དང་། ཁོ་མ་
 ཡིན་པ་ཁོ་ཡིན་པའི་རིགས་དང་། རྩས་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འགྲིགས་པས་སོ། །༡།
 བྱམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་རང་ཡིན་ལྗོག་ཆོས་ཡིན། རང་ཡིན་ལྗོག་ཆོས་དེ་རང་མ་
 ཡིན་གྱི་ལྗོག་ཆོས་ཡིན། ཁྱོད་གཞི་བྱུག། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་མ་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་
 ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྗོག་པ་རང་མ་ཡིན་པའི་ལྗོག་ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ། ཁྱོད་རང་མ་ཡིན་པའི་ལྗོག་ཆོས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། གཞི་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

རྩམ་ཆོས་དང་འགལ་བ་དེ། རྩམ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ས་མཐུན་ཡིན། རང་ཡིན་
 རྟོག་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ། རང་ཡིན་རྟོག་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ས་མཐུན་ཡིན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་མ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཡིན་ན། ཁྱོད་རྟོག་ཆོས་ལྷུང་ལྷུང་ཅམ་པོ་བ་
 ཡིན་པ་ས་ཁྲལ་ཟེར་ན། ཉག་པ་ཁོ་ནས་མ་དེས། ཡང་རིགས་འགྲེལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་རྩམ་ཆོས་ཡིན་པ་ས་ཁྲལ་
 ཟེར་ན། མེད་པ་ས་མ་དེས། གཞི་ལྷུང་ཕྱིན་ཆོས་དེ་དང་པན་ཚུན་ཐད་དེ། རང་ཡིན་
 རྟོག་ཆོས་ཡིན་དགོས། ཁྱོད་དང་ཐད་དང་པ་ཡང་རིགས་འགྲེལ། གཞལ་བྱ་དང་ཤེས་
 ལྷ་པོགས་རྩམ་ཆོས་ཡིན། ཁྱོད་རྩམ་ཆོས་ཡིན་པ་མི་མཚན་ཉིད་པོགས་ཤེས་སྒྲུ།

དེ་ནས་རང་གིས་དབྱུང་བ་ལ། མོང་དུ་རང་ཡིན་ལྟོག་ཆོས་དེ། རང་མ་ཡིན་
 ལྟོག་ཆོས་དང་རང་ཡིན་ལྟོག་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ། རང་ཡིན་ལྟོག་ཆོས་ཀྱི་ཇེས་
 བ་ཐུན་ཡིན་པར་བཤད་པས། དེས་ན་རང་ཡིན་ལྟོག་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པོ་དེ།
 རང་མ་ཡིན་ལྟོག་ཆོས་དང་། གསུམ་པོ་རང་ཡིན་ལྟོག་ཆོས་ཀྱི་ཇེས་མ་ཐུན་ཡིན་
 པ་ལོགས་བརྒྱ་ལྟོང་གི་བར་རྟེགས་བསྐྱེད་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ཇེས་ལྟོག་གཞན་པ་ལང་ཁ་
 ལྟོ་གིས་བར་བྱའོ།

རྩམ་ཆོས་རང་མ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་ཆོས་ཡིན། རྩམ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རང་ཡིན་
 ལྷོག་ཆོས་ཡིན། རྩམ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པོ་རང་མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་ཆོས་དང་།
 གསུམ་པོ་རང་ཡིན་ལྷོག་ཆོས་ཡིན། རང་མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་ཆོས། རང་མ་ཡིན་པའི་
 ལྷོག་ཆོས་ཀྱི་རྩམ་མ་ཐུན་ཡིན། རང་མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ། རང་ཡིན་
 ལྷོག་ཆོས་ཡིན། ལྷོག་ཆོས་སྤང་སུམ་ཙམ་པོ་བ་དེ། ལྷོག་ཆོས་སྤང་སུམ་ཙམ་པོ་
 པའི་རྩམ་མ་ཐུན་ཡིན། ལྷོག་ཆོས་སྤང་སུམ་ཙམ་པོ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ། ལྷོག་ཆོས་སྤང་

སུམ་ཙམ་པོ་བ་ཡིན། ཡང་ན་དེ་རང་མ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་ཆས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་རང་
ཡིན་ལྷོག་ཆས་སུ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་འགྲིག་གོ།

ཇིས་ཆས་གྱི་ཇིས་མ་ཐུན་དེ། རང་མ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་ཆས་ཡིན། ཇིས་ཆས་
གྱི་ཇིས་མ་ཐུན་མ་ཡིན་པ་དེ། རང་ཡིན་ལྷོག་ཆས་ཡིན། རང་ཡིན་ལྷོག་ཆས་གྱི་ཇིས་
མ་ཐུན་དེ། རང་མ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་ཆས་དང་། རང་ཡིན་ལྷོག་ཆས་གྱི་ཇིས་མ་ཐུན་མ་
ཡིན་པ་དེ། རང་ཡིན་ལྷོག་ཆས་ཡིན་ནོ། །རང་མ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་ཆས་གྱི་ཇིས་མ་ཐུན་
དེ། རང་མ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་ཆས་ཡིན་ཞིང་། རང་མ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་ཆས་གྱི་ཇིས་མ་ཐུན་
མ་ཡིན་པ་དེ། རང་ཡིན་ལྷོག་ཆས་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས། ལྷོག་ཆས་སུང་སུམ་ཙམ་
པོ་བའི་ཇིས་མ་ཐུན་དེ། ལྷོག་ཆས་སུང་སུམ་ཙམ་པོ་བ་ཡིན་པ་དང་། ལྷོག་ཆས་སུང་
སུམ་ཙམ་པོ་བའི་ཇིས་མ་ཐུན་མ་ཡིན་པ་དེ། ལྷོག་ཆས་སུང་སུམ་ཙམ་པོ་བའི་ཇིས་
མ་ཐུན་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་འགྲིག་གོ།

སྒྲིམ་པ། གྱེ་མ་མི་བཟད་འཁོར་བའི་ཚུགས་ཏེ་རྩ་ཆེ། །

འཛིགས་སུང་ངན་འཕྱེའི་རྩ་རྒྱལ་ས་འཁྱགས་པའི་སྟོང་། །

ཉེས་བརྒྱའི་ཚུ་སྤྱོད་གཏུམ་པའི་གྲོ་བནས། །

དལ་འཁྱོར་རིན་ཆེན་རྟེན་པ་ད་རེས་ཙམ། །

ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་དོན་གཉེར་སྟོབ་བུའི་དབུས། །

ཆགས་སྤང་ཁོང་ཁོ་འདྲུ་འཛིས་དུས་འདའ་ཞིང་། །

བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ཆས་གྱི་འཆད་ཉན་ལ། །

ཁོ་བོ་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་ནས་སྟོ་བ་སྟེས། །

རིགས་ལམ་འབྲིང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༩ གཉིས་པ་དབང་པོ་འབྲིང་ལ་རིགས་ལམ་འབྲིང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།
འགལ་འབྲེལ། ཡོད་ཉོགས་མེད་ཉོགས། ཞར་བྱང་བར་ལྱན་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཆེ་བ།
རྗེས་འཁྲོ་ལྟོག་བྱེད། ཞར་བྱང་དགག་གཤགས་སྒྲུབ་གཤགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་
པའོ། །

འགལ་འབྲེལ་བཤད་པ།

དང་པོ་འགལ་འབྲེལ་འཆད་པ་ལ། སན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་གནས་པ། འགལ་བའི་
མཆན་ཉིད། གོ་བ་ལྟར་ན། ཁྱོད་ཅ་དང་ཁྱང་ཡིན། ཁྱོད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའང་ཡིན་
པའི་གཞི་མཐུན་དུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་
སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དང་། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གཉིས། རྣམ་བཅད་ཡོངས་
གཅོད་ཀྱི་ཕྱོད་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ། སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་མཆན་ཉིད།
དེ་དང་འགལ་བ་དོན་གཅིག་། དབྱེ་ན་དངོས་འགལ་དང་། བརྒྱད་འགལ་གཉིས། སན་
ཚུན་དངོས་སུ་མི་མཐུན་པར་གནས་པ། དངོས་འགལ་གྱི་མཆན་ཉིད། བརྒྱད་ནས་
མི་མཐུན་པར་གནས་པ། བརྒྱད་འགལ་གྱི་མཆན་ཉིད། མི་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་
ཡིན་པ་གཉིས་དང་པོ། གཉིས་པ་ནི་ཆ་གང་གཉིས་དང་། བདག་འདྲིན་དང་། བདག་
མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ལྟ་བུ། རྒྱན་གཅད་བྱ་གཅོད་ལྱེད་ཀྱི་ཕྱོད་ནས་མི་
མཐུན་པར་གནས་པ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི་བྱ་

རོག་དང་ཁྱག་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། གཉེན་པོ་དང་སྤང་བུ་གཉིས་ལྟ་བུའོ།།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དངོས་པོ་དང་ལག་ལ་བ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་དང་ལག་ལ་བ་
དང་ལག་ལ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉག་པའི་ལྷོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་དངོས་པོ་འང་
ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན། དངོས་པོ་དང་ལག་ལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་ཚུལ་ཀྱན་ལ་འཁྱེར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དེ་དང་ལག་ལ་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དེ་དེ་དང་ལག་ལ་བ་དང་
མི་ལག་ལ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། འོན་ཀྱང་དེ་དང་ལག་ལ་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དེ་དེ་
དང་ལག་ལ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྩམ་པའི་ལྷོག་པ་དེ་ཉག་པ་དང་ལག་ལ་བ་ཡིན་
ཀྱང་། རྩམ་པའི་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་དེ་ཉག་པ་དང་ལག་ལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་
ཉག་པ་དང་ལག་ལ་བ་དང་ལག་ལ་བ་ཡིན་ན། མི་ཉག་པ་དང་ལག་ལ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
ཟེར་ན། ཀ་པའི་ལྷོག་པས་མ་ངེས། འདིའི་རིགས་འདྲ་ལ་འདྲ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་།
དངོས་པོ་དང་མི་ལག་ལ་བ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་དང་མི་ལག་ལ་བ་དང་མི་ལག་ལ་བ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་པས་མ་ངེས། དེས་ན་ཁྱོད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་
པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དེ་ཤེས་བྱ་དང་མི་ལག་ལ་བ་འང་ཡིན། ཤེས་
བྱ་དང་མི་ལག་ལ་བ་དང་ལག་ལ་བ་འང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་
ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཉག་པ་ཡིན་ན་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་སོགས་སྒྱུར་ཡང་ཉག་པ་
དང་དངོས་པོ་སོགས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པ་རིགས་འཁྱེ།

དངོས་པོ་དང་མི་ལག་ལ་བ་དང་མི་ལག་ལ་བ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་དང་མི་
ལག་ལ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱའི་ལྷོག་པས་མ་ངེས། ཁྱོད་དེའི་སྤྱི་ཡིན་ན།

ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དེ་དང་མི་འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་
 དེ་ཉག་དངོས་གཉིས་དང་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པས་སོ། །ཁྱོད་དེའི་སྤྱི་ཡིན། དེ་ཡིན་པར་
 སྤྱིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནའང་དེ་ལྟར་མ་ཁུབ་སྟེ། ཉག་པ་དེ་བྱམ་པའི་ལྷོག་པ་དང་དེ་
 ལྟར་མ་ངེས་པས་སོ། །ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ན། ཉག་པ་དང་
 འགལ་བ་ཡིན་པས་ཁུབ་ཟེར་ན། མ་བྱས་པས་མ་ངེས། ཉག་པ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་
 དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པས་ཁུབ་ཟེར་ན། ཉག་དངོས་གཉིས་ཀྱིས་མ་ངེས། དངོས་
 སོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། དངོས་སོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་ཁུབ་ཟེར་
 ན། དངོས་སོ་དང་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་སོ་
 དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་བྱུབ་ན། དངོས་སོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་
 འབྲེལ་བ་དེ། ཁྱོད་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དངོས་སོ་དང་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་
 འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དངོས་སོ་དང་འབྲེལ་
 བ་ཡིན་ན། དངོས་སོ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁུབ་ཟེར་ན། དངོས་སོའི་
 སྤྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། ལྷོགས་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། དངོས་སོ་དང་དེ་བྱུང་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱམ་པ་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་དང་། བྱམ་པ་དང་མི་
 འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ན། བྱམ་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་
 པས་ཁུབ་ཟེར་ན། ལྟོ་ལྟོར་ཞབས་ཞུས་ཆུ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་དང་གཅིག་གིས་
 མ་ངེས། དེ་མཆོན་མཆོན་ཀྱན་ལ་རིགས་མི་འདྲ་སྟེ། ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའང་ཡིན།
 སྤྱོད་ལྷུང་དུ་བྱ་བྱུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དང་། ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཤེས་
 བྱ་གཉིས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དང་
 མཆོན་བྱ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཤེས་བྱ་

དང་འགལ་བ་ཡིན་ན། དེ་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པས་བྱམ་ཟེར་ན། མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ལྷོག་པས་མ་དེས། ཀ་སྤུམ་གཉིས་དང་གཅིག་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་
 བའང་ཡིན། ཀ་སྤུམ་གཉིས་དང་གཅིག་དང་མི་འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བའང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་ཟེར་ན། ཡོད་དེ་ཤེས་བྱའི་རྩས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དེ་
 དེ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ཀ་སྤུམ་གཉིས་དང་གཅིག་དང་མི་འགལ་བ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན།
 ཀ་སྤུམ་གཉིས་དང་གཅིག་དང་གཅིག་དེ་ཡང་དེ་ཡིན། དེ་ལ་རིགས་འབྲེལ་གྱང་སྒྲོ་
 ཏུ་མ་ནས་མང་རོ། །དེ་འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་པ། རྩས་ཆོས་དང་། རང་ཡིན་ལྷོག་ཆོས་
 དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩེས་མ་ཐུན་ནམས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་བའང་ཡིན། ཀ་སྤུམ་གཉིས་དང་གཅིག་དང་འགལ་བའང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་རྩས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་བཞག་ཆོག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཀ་སྤུམ་གཉིས་དང་གཅིག་དང་གཅིག་གྱང་དེ་ལ་བཞག་ཆོག་
 པས་སོ། །དེ་ལྷོག་ཆོས་སྤང་སུམ་ཅམ་སོ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་མ་
 ཡིན་བའང་ཡིན། ཀ་སྤུམ་གཉིས་དང་གཅིག་དང་འགལ་བའང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
 ལ་སྤུམ་པ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་སོ་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བའང་
 ཡིན། དངོས་སོ་དང་མི་འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བའང་ཡིན། དངོས་སོ་དང་འབྲེལ་
 བ་དང་འབྲེལ་བའང་ཡིན། དངོས་སོ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མ་ཐུན་པ་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཡོད་ན་དངོས་སོ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེ།
 དེ་འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཡིན་དགོས། གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་སོ་དང་མ་
 འབྲེལ་བ་དེ་དེ་འདྲ་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མིན་ཏེ། དེ་དངོས་སོ་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་
 བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་ཡིན་དངོས་སོ་དང་འགལ་བའང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མ་ཐུན་པ་ལའང་། དངོས་སོའི་རྒྱ་རྒྱར་པའི་ཆད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་བཞག་

ཚོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉག་པ་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་སོགས་དེ་འདྲའི་གཞི་མ་སྒྱུ་
ཡོད་དེ། ཉག་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཉག་པ་དང་
མ་འབྲེལ་བ་ལ། ཉག་པ་ཁོ་རང་མ་གཏོགས་བཞག་རྒྱ་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་ཉག་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉག་པ་
དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཤེས་བྱ་དང་ཡོད་པ་དང་དངོས་མེད་
སོགས་ལ་རིགས་འབྲེ། དངོས་སོ་རྣམས་ལ་མ་ངེས་སོ། །

ཤེས་བྱ་དང་འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་མི་འགལ་བ་
དང་འགལ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་མ་
འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་འང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྒྱུ་པ་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འབྲད་དེ། ཤེས་
བྱ་དང་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལ། ཤེས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་རང་མིན་པ་བཞག་
རྒྱ་མེད། དེ་ཤེས་བྱ་དང་མི་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཀ་བ་དང་
འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བ་སོགས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། ཀ་བ་དང་འགལ་བ་དེ་དེ་རྣམས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་རྣམས་བསྐྱབ་སྐྱེ་ཞིང་། ཀ་བ་དང་འགལ་བ་དེ། ཀ་བ་དང་
འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀ་བའི་དགག་གཞི་ཀ་བ་དང་འབྲེལ་
བ་མེད་ཅིང་དེ་དང་འགལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་སོ། །ཀ་བ་སྒྱུ་
གཉིས་དང་གཅིག་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་འང་ཡིན། ཀ་བ་སྒྱུ་གཉིས་དང་གཅིག་
དང་མི་འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བ་འང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྒྱུ་པ་དེ། རང་མ་ཡིན་གྱི་
རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཏེ། མོང་བྱ་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཁོ་ཁོ་རང་མ་ཡིན། ཁོ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་མ་
ཡིན་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རིགས་འབྲེ།

ཉག་པ་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་དང་། ཉག་པ་དང་མི་འགལ་བ་དང་མི་
འགལ་བ་དང་། ཉག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཉག་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་

དང་མ་འབྲེལ་བའང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱན་པ། རང་མ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་ཆོས་ཡིན་ཏེ།
དེའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་རྟག་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཁོ་རང་མ་གཏོགས་བཞག་རྒྱ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདིའང་ཤེས་བྱ་སོགས་ལ་རིགས་འབྲེ།

ཀ་བ་དང་འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བའང་ཡིན། ཀ་བ་དང་མི་འགལ་བ་དང་
འགལ་བའང་ཡིན། ཀ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའང་ཡིན། ཀ་བ་དང་མ་
འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱན་པ་དེ་ཡང་རང་མ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་ཆོས་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་མ་ཡིན་ཚུལ་ནི། དེ་འབྲེལ་གཞི་མ་སྐྱན་པའང་ཡིན། ཀ་བ་དང་
མི་འགལ་བའང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱན་པ་ལ། ཀ་བ་དང་འགལ་བ་དེ་བཞག་ཆོག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་ཡིན་པའང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་བ་དང་ཀ་བ་དང་མི་འགལ་བའི་
གཞི་མ་སྐྱན་པ་ལ། ཀ་བ་ཁོ་རང་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་བསམ་
ཆོད་རྒྱུ་ཟད་བརྗོད་ན། ཁྱོད་དང་འགལ་བ་ཁྱོད་དང་འགལ་བ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད།
ཁྱོད་དང་འགལ་བ་ཁྱོད་དང་མི་འགལ་བའང་དུ་མ་ཡོད། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་
ལའང་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡིན་མིན་དུ་མ་ཡོད། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་དང་འགལ་བ་ཡོད་
པས་ཁྱབ། དེ་ལ་ཁྱོད་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པ། ཁྱོད་དང་འགལ་བ་ཡིན་མིན་ཅི་
རིགས་ཡོད། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་ཅི་རིགས་ཡོད། དེ་
བཞིན་དུ་ཁྱོད་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་ཁྱོད་དང་འགལ་བ་ཡིན་མིན་དང་། ཁྱོད་
དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་དང་འགལ་བ་ཡིན་མིན་དང་། ཁྱོད་
དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་རྗེས་ལྷོག་གང་རུང་ཡིན་མིན་སོགས་འགལ་བའམ་
མི་འགལ་བའམ། འབྲེལ་མ་འབྲེལ་སོགས་དུ་མ་བཅེགས་པ་དང་། ཁོ་ཁོ་རང་དང་
དེ་ལྟར་བཅེགས་པ་ནམས་ཡིན་མིན་སོགས་རང་གི་རྫོ་ཁྱོས་ཀྱི་མ་སྐྱ་མ་ཟད་སྤྱི་
དབྱེད་བྱ་དང་། ཚད་པ་བྱ་རྒྱ་ལ་ཟད་རྒྱ་མེད་པས་རྫོ་ཁྱོས་དང་ལྟན་པ་དག་གིས་

ཞིབ་དུ་བསམ་ཞིང་བཞུལ་བརྟག་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །

སྤྲུལ་པ། ཁྱབ་སྐྱོར་ཆ་གསལ་གསལ་ལས་ཐོན་ཅམ་གྱིས། །
 རིགས་ལས་རྙེད་བར་རྫོང་རྣམས་མགོ་བོ་འཁོར། །
 ཁོ་བོས་ཕྱོགས་ཅམ་བསྟན་འདྲིའི་རྗེས་ཞུགས་ན། །
 རོ་མཆར་ལྟ་མོ་མང་བོ་མཐོང་བར་འགྱུར། །

ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས་བཤད་པ།

༥ ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས་བཤད་པ་ནི། རོག་མར་སྤྱིའི་འགྲོ་ཚུལ་འཆད་ན། རྟག་པ་
 ཡིན་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 ཡོད་ན། རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན། དངོས་པོ་
 ཡིན་པས་ཁྱབ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ།
 དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་ཀུན་ལ་རིགས་འགྲེ།

དེས་ན་སྤྱིར་ཅོད་གཞི་མེད་པར་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད།
 དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད། དེ་བསྐྱབ་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 མེད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིས། རྗེས་མ་བསྐྱབ་ན། དངོས་པོ་རྫོང་ཅན། ཁྱོད་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་བྱུང་པའི་བྱིས། དངོས་པོར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་དེ། དེ་བསྐྱབ་ན། དངོས་པོར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྫོང་ཅན། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ།

དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 མེད། དེ་བསྐྱབ་ན། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གསུམ་པོ་
 ཡོད། བཞི་སོགས་ཆ་མེད་ལུ་སོགས་ཡ་རྣམས་ཡོད་པ་བརྒྱའི་བར་རིགས་འགྲེས་
 གིས་ཤེས་སྤྲོད། དེས་ན་ཁྱེད་དངོས་མེད་ཡིན་ན། ཁྱེད་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་ཡར་གྱུར་པ་ཡོད། ཆ་དུ་བཅེགས་ཀྱང་མེད་པས་ཁྱབ། དངོས་པོར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མའི་སྤྲེང་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡར་གྱུར་པ་དང་། ཆ་བཅེགས་
 པ་སོགས་ཡོད་མེད་མཆོངས། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་སྤྲེང་དུ།
 འདུས་མ་གྲས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མའལ། མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སོགས་
 ཀྱང་ལ་རིགས་འགྲེ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་སྤྲེང་དུ་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་དུ་བཅེགས་ཀྱང་མེད། དེས་ན་གཉིས་བཅེགས་པ་དེ་མེད་ཚུལ་བསྐྱབ་ན།
 དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མེད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བསྐྱབ་པོ། །ཡང་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 ཡ་རེའི་སྤྲེང་ལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དུ་བཅེགས་ཀྱང་ཡོད། ཆ་རེའི་སྤྲེང་
 ལ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དུ་བཅེགས་ཀྱང་མེད་དོ། །

བྱམ་པ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
ཡ་དུ་བརྟེན་གསུང་མེད་ཅིང་ཆ་དུ་བརྟེན་གསུང་ཡོད་པ་སོགས་སྤར་ལས་ཐོག་
ནས་རིགས་འགྲོ། དེ་བསྐྱབ་ན། བྱམ་པ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན།
དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། དངོས་
པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་
པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྤྱིར་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་སྤྱིར་
ལ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དུ་བརྟེན་གསུང་ཡོད། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
མའི་སྤྱིར་ལ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡ་བརྟེན་གསུང་མེད། ཆ་བརྟེན་གསུང་
ཡོད་པ་སོགས་རིགས་འགྲོ། དེའི་སྤྱིར་ལ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དུ་བརྟེན་གསུང་
གྲང་མེད་པ་སོགས་ཤེས་སྤྲ།

དེས་ན་དེ་དག་གི་པར་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའམ། མ་ཡིན་པར་
རྟོགས་པའི་ཆད་མའམ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའམ། འདུས་བྱས་
སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སོགས་བརྟེན་གསུང་ནས་བརྟེན་གསུང་ཕྱགས་ཅི་འདྲ་བྱས་སྤྱིར་
ནའང་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ཤེས་པར་བྱོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱིའི་འགྲོ་ཚུལ་ཞིབ་དུ་བཤད་ནས་རིགས་འགྲོས་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
བརྟེན་བཞག་ལྟར་བཤད་ན། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན། རྟག་པར་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བྱམ་པས་མ་ངེས་ཏེ། རྟག་པར་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཤེས་བྱར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་
པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་མ་ངེས། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་

ན། ཉག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས་སྒྲུབ་ཟེར་ན། ཉག་པ་ཁོ་ནས་མ་དེས་ཏེ།
 ཉག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉག་པ་ཁོ་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟོ། །མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་
 པས་སྒྲུབ་ཟེར་ན། ཉག་དངོས་གཉིས་ཀྱིས་མ་དེས། ཉག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས་
 སྒྲུབ་ཟེར་ན། བྱམ་པའི་ཕྱོག་པས་མ་དེས་ཏེ། སྐྱོགས་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། ཉག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 ཡོད་ན། དངོས་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས་སྒྲུབ་ཟེར་ན། རྣམ་མཁའ་ཀྱིས་
 མ་དེས། སྐྱོགས་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན།
 དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས་སྒྲུབ་ཟེར་
 བ། སེས་བྱས་མ་དེས། ཉགས་དེར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་རྒྱས་
 ཏེ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། མ་བྱས་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན། མ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས་སྒྲུབ་ཟེར་ན། ཀ་བ་
 ཆོས་ཅན་གྱིས་མ་དེས། སྐྱོགས་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་
 པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན། མེད་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་ཡོད་པས་སྒྲུབ་ཟེར་ན། སྤྱིས་མ་དེས་ཏེ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན། ཉག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས་སྒྲུབ་ཟེར་ན། བྱམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་དེས་ཏེ། ཉགས་དེར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་རྒྱས་ཏེ། བདག་མེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན། ཡིན་པར་རྟོགས་

པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཀ་ལུས་གཉིས་གྱིས་མ་ངེས། རྟགས་དེར་ཐལ།
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟག་པ་ཡིན་
 པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པས་ཁྲབ་ཟེར་
 ན། མཆན་མཆོན་གཉིས་གྱིས་མ་ངེས་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ཆོས་དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཆོས་དེར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་ཡོད་པས་ཁྲབ། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཆོས་དེར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་
 པས་ཁྲབ་གོ།

ཞར་བྱང་བར་ལུན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༥ ཞར་བྱང་བར་ལུན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་གཉིས་
 ཀ་ཡོད་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་ཆོས་ཅན་གྱིས་མ་ངེས་ཏེ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དངོས་
 པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 ཡང་ཁྱོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་ཁྱོད་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 ཟེར་ན། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མས་མ་ངེས་ཏེ། རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ན།
 དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་

པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་
ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་
མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཡོད་པ་དང་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་ཁྱོད་ཡོད་
པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅུ་ཁྲབ་ལ་སོང་།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་ཁྱོད་མེད་པ་གང་རུང་
ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མས་མ་ངེས་ཏེ། མེད་པར་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་གང་རུང་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་
པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་། ཁྱོད་མེད་པ་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། ཡོད་པར་རྟོགས་
པའི་ཆད་མས་མ་ངེས་ཏེ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
མ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །ཁྱོད་མེད་པ་ཡིན་ན།
ཁྱོད་མེད་པ་དང་ཁྱོད་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། མེད་པར་རྟོགས་པའི་
ཆད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མས་མ་ངེས་ཏེ། མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་སོ། །འདི་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་བཞག་ཀྱང་འགྲིག་གོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་མེད་ན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་གང་རུང་མེད་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན།
རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

དེའི་མྱེད། བསྐྱབ་སྒྲུལ། །དེ་ལ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་དང་། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 གང་རུང་མེད་པར་ཐུག། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་མེད་པ་གང་ཞིག། །རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲོམ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཟེར་དཔོས་སམ་སྒྲུམ་མོ། །

ཁ་ཅིག་ན་མེ། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་ཁྱོད་མེད་པ་གང་
 རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་པ་ལ། སྒྱུན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་གིས། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན་དུ་འཕངས་ནས་
 བསྐྱབ་པ་ལ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐུག། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ།
 དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་ལུགས་ལ་
 སྒྲོམ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱིས་ལན་འདེབས་པར་བཤད་འདུག། །རང་ལུགས་ལ་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེའི་སྒྱུན་དུ་བཞག། །

ཁ་ཅིག་། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་གང་རུང་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མེད་
 པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མས་མ་ངེས།

ཁ་ཅིག་། ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་ཁྱོད་མེད་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱོད་མེད་པ་དང་
 ཁྱོད་ཡོད་པ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་
 པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མས་མ་ངེས་ཏེ། བསྐྱབ་སྒྲུ། སྐབས་འདིར་ནམ་མཁའ་ཐུག་སྒྲུ་
 དང་སྒྲེལ་ནས་བཤད་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་དེ་ཞིག་འདིར་མ་གྱིས།

འདིར་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 དང་། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་ཟེར་བ་ལ། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་འདུག །ཡང་དངོས་པོ་མ་
 ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 པར་བཤད་ཀྱང་། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་
 དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། མ་
 རྟལ། ལ་ཅིག །དེ་ལ་སྒྲོམ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རྟོད་དང་དངོས་
 པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དངོས་
 པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྟལ་བ་འགྲིག །

གཞན་ཡང་། རྟལ་བ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་།
 དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྟལ་བ་
 འགྲིག རྟགས་སྒྲ། ཞེས་བཤད་པའི་རྟགས་བསྒྲུབ་ན། རྟལ་བ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན་དུ་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་སྒྲ་ཡིན་པ་འདྲ། རྟལ་འགྲིགས་ལ་འདོད་
 བ་མི་འཐད་དེ། རྟལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རྟག་པ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་དང་
རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱལ། ཡང་རྟག་དངོས་གཉིས་མ་ཡིན་
པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའང་ཡིན། དངོས་པོར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་
པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་མིན་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་དངོས་གཉིས་མ་
ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་དངོས་པོར་རྟགས་
པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱལ་གསུངས་པ་དུག །
རྟགས་དེར་ཐལ། རྟག་དངོས་གཉིས་མ་ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་དེ་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ནི་བཅི་བཞག་གཞིར་བཞག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གནད་པོ་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱུ་ལྡན་བཤུངས། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སོགས་ཏུ་བཅིགས་ནས་ཁྱོད་ཡོང་
 བ་དང་། གཞན་འདི་རྩ་ཏུ་གཉིས་ཀའང་མ་གང་ཏུ་སོགས་ཡིན་མིན་དང་ཡོང་མེད་
 ཅི་ཟེར་ནས་འཕངས་ཡང་ཡོད་པ་དང་ཟེར་བ་དེས་སུ་སོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ། འཆད་
 གཞིར་གོ་ནས་དེ་ཡོད་པ་དང་ཅིག་གོས་དེ་དག་ཡིན་མིན་སོགས་དཔུང་དགོས་
 པ་ཡིན། ཡང་དེ་བཅིགས་ནས་ཁྱོད་དང་གཞན་འདི་དང་འདི་ཡིན་མིན་ཡོད་མེད་
 སོགས་འཕངས་པ་ལ། དཔེར་ན་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་བཅིགས་ནས་
 ཁྱོད་དང་ཟེར་བའི་ཆེ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་པོ་རྩོད་རྩུའི་གཞི་ལྟ་བུར་
 གོ་ནས། དེ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་པོ་དེ་དང་གཞན་དེ་དག་ཡིན་མིན་
 ཡོད་མེད་སོགས་དཔུང་དགོས་པ་དེས་རིགས་འབྲེ་དེད་པས་ཤེས་སོ། །

དེས་ན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
པར་བཤད། ཡང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་པ་འདི་ཆད་མ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཤད། གྱི་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་པ་འདི་ཆད་མ་ཡོད་པ་

གོ་བ་ཡིན་འདུག །ཀ་བ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུ་ཀ་བ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །མ་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་ན། དངོས་
པོ་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་བྱས་ནས་ཀ་བ་བྱམ་པ་བཞག་ན་འགྲིགས་པ་འདྲ། དངོས་པོ་
ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། སྡོམ་ཉགས་མ་བྱལ་ཡིན་པ་འདྲ།

སྤྲུམ་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་བའི་མཛོད་གྱུར་པ། །
མཁས་པའི་ཁང་བཟང་འཛེག་འདོད་ན། །
ཆད་མའི་རིགས་པའི་ཐེམ་སྤྲུམ་ལ། །
མི་བརྟེན་བྱ་ཐབས་གཞན་དུ་ཅི། །

ཐོས་བསམ་སྤྲུགས་རེར་མ་སོང་ཞིང་། །
མདོ་སྤྲུགས་གཞུང་སྤྲུགས་གདམས་པར་ཤར། །
དོན་མ་ཐུན་རིགས་པའི་ལམ་སྤྲུམ་པ། །
དེ་ལ་སྦྱིང་གི་དཀྱིལ་ནས་དད། །

༥ མཚན་མཚོན་ཆེ་བ་ནི་པལ་ཆེར་བདག་གིས་ལྟོག་པ་དང་འཛིན་གྱི་སྤྲུམ་པ་སྤྲུབ་པ་དེ་ཞིན་ཅིང་།
བཙུ་བཞག་ཀྱང་ཐུར་དུ་གནང་སྟོབ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

ཐུ་འབྲས་ཆེ་བ།

༩ ཐུ་འབྲས་ཆེ་བ་ནི་བདག་གིས་བྱར་དུ་ཡོད་པས་འདིར་ཅ་ཆེ་ག་ལྟ་བུའི་ཉེར་ཅ་
 ཞིག་བཤད་ན། ཐུ། རྒྱུ། འབྲས་བུ་བཤད་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་
 དང་། དཔྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་དེའི་སྐྱེད་ལྡན། ཆོས་དེའི་རྒྱུའི་
 མཚན་ཉིད། ཡང་ན། ཆོས་དེའི་མན་འདོགས་ལྡན། ཆོས་དེའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད།

ཁ་ཅིག ཆོས་དེ་ལ་མན་འདོགས་ལྡན་ཆོས་དེའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
 ལྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ལ་
 མན་འདོགས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་ཁས། གཉིས་པ་དཔྱེ་བ་བཤད་པ་
 ལ། རྒྱ་ལ་དངོས་རྒྱ་དང་། བརྒྱད་རྒྱ་གཉིས་སུ་དཔྱེ་བ། ཉིར་ལེན་དང་། ལྟོན་ཅིག་
 ལྡན་རྒྱུན་གཉིས་སུ་དཔྱེ་བ། ལྷན་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱུག་དཔྱེ་བ། ཁར་
 ལྷར་འདས་མ་འོངས་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད་བཤད་བཞི། དང་པོ་ནི། དངོས་སུ་སྐྱེད་
 ལྡན། དངོས་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་དངོས་སུ་མན་འདོགས་ལྡན། དངོས་རྒྱུའི་
 མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་ཡིན་ན། དངོས་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲལ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན།
 མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྒྱ་
 ལས་སྐྱེས་པས་ཁྲལ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འང་ཚད་གཞི་བཅད་ནས་འདོད་དོ། །བརྒྱད་
 བས་སྐྱེད་ལྡན། བརྒྱད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན། བརྒྱད་ནས་མན་འདོགས་ལྡན།
 བརྒྱད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་ཡིན་ན་བརྒྱད་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲལ། དེ་འང་གཞི་

ལ་སྐྱར་ན། དུ་བའི་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད། དུ་བའི་དངོས་སྐྱེད་མཆན་ཉིད། ཡང་ན།
 དུ་བའི་དངོས་སུ་ཐན་འདོགས་བྱེད། དུ་བའི་དངོས་སྐྱེད་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་
 བེ། མེ་ལྷ་བྱ་ལ་བྱེད་དེ། མེ་མཆན་གཞི། དུ་བའི་དངོས་སྐྱེད་ཡིན་པར་མཆོན། དུ་བའི་
 དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྒྲོར་འདི། མཆོན་སྒྲོར་ནམ་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་བརྒྱད་ནས་སྐྱེད་བྱེད། དུ་བའི་བརྒྱད་སྐྱེད་མཆན་ཉིད། ཡང་ན།
 དུ་བའི་བརྒྱད་ནས་ཐན་འདོགས་བྱེད། དུ་བའི་བརྒྱད་སྐྱེད་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་
 བེ། བྱད་ཤིང་ལྷ་བྱ་ལ་བྱེད་དེ། བྱད་ཤིང་མཆན་གཞི། དུ་བའི་བརྒྱད་སྐྱེད་ཡིན་པར་
 མཆོན། དུ་བའི་བརྒྱད་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྒྲོར་འདི། མཆོན་
 སྒྲོར་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་སྐྱེད་བྱེད། དུ་བའི་སྐྱེད་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད།
 དུ་བའི་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད། དུ་བའི་དངོས་སྐྱེད་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དུ་བའི་བརྒྱད་
 བས་སྐྱེད་བྱེད། དུ་བའི་བརྒྱད་སྐྱེད་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོགས་སྟེ། དུ་ག་སྐྱེད་
 མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁེ་དང་དུ་བ་གཉིས་སྐྱེད་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུ་ས་
 མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཞིབ་མོར་མ་དབྱེད་པར་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡིན་ན། དུ་
 བའི་སྐྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དུ་བ་ཡིན་ན། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན།
 མེ་དུ་བའི་སྐྱེད་ཡིན་ནོ། ཁོན་ཀྱང་མེ་དང་རང་གི་འབྲས་བུ་གྱུར་པའི་དུ་བ་གཉིས་སྐྱེད་
 འབྲས་ཡིན་ཚུ་ལ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉེར་ལེན་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེད་འཆད་པ་ནི། རང་གི་ཉེར་
 འབྲས། རང་གི་ཐས་སྐྱེད་དུ་གཙོ་མོར་སྐྱེད་བྱེད། རང་ཉིད་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་
 མཆན་ཉིད། གོ་བ་བྱས་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོགས། མཆན་གཞི་ནི་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུང་པོ་ལྷ་བྱ། གཞི་ལ་སྐྱར་ན། བྱམ་པ་རང་གི་ཐས་སྐྱེད་དུ་གཙོ་

མོར་སྒྲིབ་ཤིང་། རང་ཉིད་བྱམ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞིན། བྱམ་
 པ་སྒྲིབ་ཅིག་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ། རང་གི་ལྷན་ཅིག་ཤིང་འབྲས། རང་གི་ལྷན་ཆུན་མ་ཡིན་
 པར་གཙོ་མོར་སྒྲིབ་ཤིང་། རང་ཉིད་ལྷན་ཅིག་ཤིང་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དངོས་པོ་
 ཡིན་ན་ལྷན་ཅིག་ཤིང་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྲུག་། ཆུན་ཏུ་ལྷུང་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཉེར་
 ལེན་ཡིན་པས་ཁྲུག་། གཞུགས་ཀྱི་ལྷན་ཆུན་ཡིན་ན། བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཁྲུག་བྱས་པ་
 ལ། ཁོ་ན་རེ་གཞུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། བེམ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཞུགས་ཀྱི་ལྷན་ཆུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཉམས་མ་གྲུབ་ཤི། བེམ་པོའི་ལྷན་ཆུན་
 དང་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན། བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཁྲུག་པའི་ཕྱིར་། དེར་ཐལ། ཤེས་པའི་ཉེར་
 ལེན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྲུག་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བེམ་པོ་ཡིན་ན།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཁྲུག་པར་ཐལ། བེམ་པོའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན། བེམ་
 པོ་ཡིན་པས་ཁྲུག་པའི་ཕྱིར་ཐེར་ན། མ་ཁྲུག་ འདོད་ན། གཞུགས་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར་། འདོད་ན། གཞུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བེམ་པོ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལྷན་མིན་འདུ་ཤིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། མ་གྲུབ་ན། གཞུགས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། ལྷན་ཆུན། འབྲས་བུ། ཆུན་མས་ལྷན་མིན་འདུ་
 ཤིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་རང་ལུགས། བྱམ་པ་དེ་བྱམ་ནང་གི་ཆུའི་ཆུ་དང་ཉིན་ཡིན་བྱས་པ་ལ།
 ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པས་བྱམ་ནང་གི་ཆུ་མི་སྒྲོར་བར་ཐལ། སྒྲོར་ཤིང་བྱམ་པའི་དུས་སུ།
 སྒྲོར་བྱ་བྱམ་ནང་གི་ཆུ་མ་གྲུབ། སྒྲོར་བྱ་བྱམ་ནང་གི་ཆུའི་དུས་སུ་སྒྲོར་ཤིང་བྱམ་པ་
 བཀག་ཐེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུག་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བྱམ་པས་རང་ནང་གི་ཆུ་ཕྱི་རོལ་
 ཏུ་མི་གཏང་བར་ནང་དུ་སྒྲོར་བར་ཤིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཆུ་ལ་སྒྲུབ་པ་མཛོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་སྐད་ཤིང་། ཤིང་ཆུ། ལྷན་ཅིག་

འབྲུང་བ། སྐལ་མཉམ། མཚུངས་ལྡན། ཀུན་འགྲོ་ནམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་དང་བྱལ་གོ། སོ་
སའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་ནི། ལུས་པ་དང་ཇུས་པ་དང་ཀྱང་ཡིན། ལུས་པ་
སྤྱི་བ་ལ་གཤམ་མི་བྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་དམིགས་པ། ལུས་པའི་བྱེད་
རྒྱའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཀ་བ་ལྟ་བུ། བྱེད་རྒྱ་ལ་སྤྲས་པའོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
ད་བྱེད། བྱེད་རྒྱ་ལུས་ལྡན་དང་། ལུས་མེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུས་པ་དང་ཀ་བ་
སོགས་འདུས་ལུས་མ་ཐུང་དག་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ། ཉག་པ། སྤྱི་མཚན་
སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བྱེད། སྤྲས་པའོད་རིགས་ཞེས་པའོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱ་ལུས་མེད་ཡིན་ན། བྱེད་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་བྲལ་བ་ཤེས་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིད།

པན་ཚུན་དུས་མཉམ་ཇུས་པ་དང་ཀྱང་ཡིན། པན་ཚུན་སྤྱི་བ་ལ་གཤམ་
མི་བྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་པ། ཐུན་ཅིག་འབྲུང་པའི་རྒྱའི་
མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཐུན་ཅིག་དུ་སྤྲས་པའི་འབྲུང་བ་པའི་དང་། དེས་རྒྱ་
ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། དེས་རྒྱ་ཆོགས་པ་གཅིག་
པའི་བྱ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། རང་གི་རིགས་འབྲས་བྱི་མ་རང་དང་
འབྲས་བྱི་བྱེད་བྱེད། རང་ཉིད་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ལུས་པ་ལྟ་
བུ་ལོ།

པན་ཚུན་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཀྱང་ཡིན། པན་ཚུན་སྤྱི་བ་ལ་
གཤམ་མི་བྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་དམིགས་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱའི་
མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་
པའི་ཆོར་བ་གཉིས་ལྟ་བུ། རང་གི་འབྲས་བྱར་ཀྱང་པའི་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་བྱི་མ་སྤྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ། རང་ཉིད་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱའི་མཚན་

ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ།

མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་ཅུང་གིས་བསྐྱུས་པ། རྣམ་སྒྲིལ་
གྱི་རྒྱུ་ལེ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྟོན་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ།

རང་ལུགས་ལ་ཁྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་
རེ། ཤེས་བྱ་བྱས་པ་ལེ་ཁྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལེ་ཁྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ན། བྱས་པ་ལེ་
རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ལེ་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལས་གཞན་པ་ཁྱེད་རྒྱུ་ལེ་རྒྱ། ཁྱེས་གསུངས་
པ་ལེ་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་གི་དོན་ནི་རང་ལས་ཐུག་གཞན་པ་ལ་བཤད་པ་ལེ་ཕྱིར།

ཁཅིག བྱས་པ་ལེ་ཁྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཁྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ།
བྱས་པ་ལེ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་པ་ལེ་རྒྱུ་ཡིན་ན། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་པ་ལེ་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་
ཁྱབ་པ་ལེ་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་པ་ལེ་རྒྱུ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱས་པ་ལེ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་པ་ལེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལེ་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་
བྱས་པ་དང་པན་ཚུན་དུས་མཉམ་ཐུག་ཐད་གང་ཞིག ཁྱོད་དང་བྱས་པ་གཉིས་
པན་ཚུན་སྟེ་བ་ལ་ཤེས་པ་ལེ་ཁྱེད་པ་ལེ་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། ཉགས་རེ་
རེ་ནས་དེར་ཐལ། ཀ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་ལེ་ཕྱིར་རོ།

ཁཅིག ཁྱིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན། སྐལ་
མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལེ་མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན།
མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ལེ་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། ཁྱིག་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལེ་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་ལེ་ཆོར་བ་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལེ་མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལེ་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་རྣམ་པ་ལྟ་མཚུངས་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྟེ་བ་ལ་ཤེས་པ་
སྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ལེ་ཁྱེད་པ་ལེ་ཕྱིར། ལོང་དུ་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཁྱིག་གི་དེ་པན་ཚུན་

མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བན་ཚུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁ་བཤང་འདོད་མི་རུས་རྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ། དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན། ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་རྣམ་སློན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་སློན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲིན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་ཐོན་རུལ་བས་སྒྲ་གུ་མི་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དགེ་བ་ཟག་མེད་ཀྱིས་རྣམ་སློན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྲིན་རྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚན་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན། ཚན་དང་བྲལ་པའི་ནས་རྟོག་ཀླུ་ཕྱིལ་བས་སྒྲ་གུ་མི་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་སློན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གཉིས་རྣམ་སློན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱ་རྒྱལ་གི་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཀྱུ་འགོ་མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱུ་འགོ་ལྷ་མོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །རྣམ་པར་འཛོག་མེད་ཀྱི་རྒྱ། མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ། མཚན་བྱ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

འདས་མ་འོངས་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པ་ནི། སྤྱིར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མེད་དེ། གཞི་གྲུབ་ན། ད་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞི་ལ་སྟོས་ནས་འཛོག་ན། བྱམ་པའི་དུས་སུ་སྟེ་ས་ཟེན་བཤང་ཡིན། བྱམ་པའི་དུས་སུ་འགགས་ཟེན་བཤང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། བྱམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བྱམ་པའི་སྒྲ་སོགས་སུ་བྱུང་བ་དོན་གཅིག །བྱམ་པའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟེན་བཤང་ཡིན། བྱམ་པ་དང་དུས་མཉམ་བཤང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། བྱམ་པའི་དུས་སུ་ད་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད། བྱམ་པའི་དུས་སུ་སྟེ་བཞིན་བཤང་ཡིན། བྱམ་པའི་དུས་སུ་མ་

སྐྱེས་པ་འང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱོན་པར་དམིགས་པ། བྱམ་པའི་དུས་སྐུ་མ་འོངས་པའི་
མཚན་ཉིད། བྱམ་པའི་མ་འོངས་པ། བྱམ་པའི་རྒྱ། བྱམ་པའི་དུས་སྐུ་འདས་པ། བྱམ་པ་
ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག། བྱམ་པའི་འདས་པ། བྱམ་པའི་འབྲས་བྲ། བྱམ་
པའི་དུས་སྐུ་མ་འོངས་པ། བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག། སྦྱིར་
འགགས་པ་མེད། ཞིག་པ་མེད། སྐྱེ་ཁ་མ་མེད། སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་མེད། སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
སྟོགས་པ་མེད། དུ་བ་འདས་པ་ཡོད། དུ་བ་འགགས་པ་ཡོད། དུ་བ་མ་འོངས་པ་ཡོད།
དུ་བ་སྐྱེ་ཁ་མ་ཡོད། དུ་བ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ཡོད། དུ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཡོད།
སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དུ་བ་མེད། སྐྱེ་བ་ཞིན་པའི་དུ་བ་མེད། སྐྱེ་ཁ་མའི་དུ་
བ་མེད། འགགས་པའི་དུ་བ་མེད། ཞིག་པའི་དུ་བ་མེད། འདས་པའི་དུ་བ་མེད། མ་
འོངས་པའི་དུ་བ་མེད། དངོས་སོ། མི་ཏྲག་པ། སྐྱད་ཅིག་མ། འཇིག་བ་ཞིན་པ། འགག་
བ་ཞིན་པ། འདས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ། ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་རྣམས་
དོན་གཅིག།

དམ་བཅའ་འདི་དག་ནི། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པའི་དབང་དུ་
བྱས་སོ། །གཞན་ལ་ནི་མ་དེས་ཏེ། རྩེ་བྲག་སྐྱུ་བས། འདས་པའི་ལས་དང་། མ་འོངས་
པའི་ལས་སོགས་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཐལ་འཇུར་བས་ཞིག་པ་དངོས་སོར་བཞེད་པ་
སོགས་བཞེད་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །འདས་པའི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོན་གྱི་དུས་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་
བྱུང་སྟེ། དུས་གསུམ་རིག་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་དང་། མ་རིག་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་བྱིར་དང་། མ་རིག་པའི་
བྱིར། མི་ཤེས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། འོངས་པ་ཡིན་པར་

ཐལ། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའང་མ་ཁྲལ། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། དེ་ཁྲལ་པར་
ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་ན། འོངས་མ་འོངས་གང་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ནའང་མ་ཁྲལ་སྟེ། དེ་མོང་རྩ་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུན་འཆད་པ་ལ། མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
ཁྲོགས་བྱེད་པ། རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་རྒྱུན། དམིགས་
རྒྱུན། བདག་རྒྱུན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་དང་དོན་གཅིག་ཀྱི་གཉིས་
པ་ནི། རྒྱུན་འཛིན་མངོན་སུམ་རྒྱུན་པོའི་རྣམ་ལྗན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད།
རྒྱུན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཡང་ན། རྒྱུན་འཛིན་མངོན་
སུམ་རང་གི་རྣམ་ལྗན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད། རང་ཉིད་རྒྱུན་འཛིན་མངོན་
སུམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་རྒྱུན་པོ་ལྟ་བུ། མདོར་ན་རྒྱུན་
པོ་དང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ། ལྷན་བདེ་ཐུག་གཅིག་ཡིན་ན། རྒྱུན་
འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པས་ཁྲལ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་འཛིན་
མངོན་སུམ་རང་དབང་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད། རྒྱུན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་
བདག་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། རྒྱུན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་
རྒྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་རྒྱུར་པའི་མིག་དབང་དང་། དེའི་རྒྱུན་མོང་བའི་
བདག་རྒྱུན་དུ་རྒྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རྒྱུན་འཛིན་མངོན་སུམ་སྤྱིར་
བཀས་ལ་རིག་ཅམ་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། རྒྱུན་འཛིན་མངོན་
སུམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། རྒྱུན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་
སྤྲོ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་རྒྱུར་པའི་རྒྱུན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། མདོར་ན།
དབང་ཤེས་ཡིན་ན། ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཀ་ཡོད་པས་ཁྲལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཁྲོད་
ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། ཁྲོད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཁྲལ། དབང་ཤེས་

ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་སྤྱར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ། ཡིད་ཤེས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་
རྒྱུན་དུ་སྤྱར་པའི་ཡིད་དབང་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དངོས། སྐྱས་
བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སློན་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། བསྐྱེད་བྱ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད།
ཡང་ན། བན་འདོགས་བྱ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་། གཞི་ལ་སྦྱར་ན། མའི་སྐྱེད་བྱ། མའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད། ཡང་
ན། མའི་བན་འདོགས་བྱ། མའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དངོས་
འབྲས་དང་། བརྒྱད་འབྲས་གཉིས། དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱ། དངོས་འབྲས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། ཡང་ན། དངོས་སུ་བན་འདོགས་བྱ། དངོས་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བརྒྱད་
ནས་བསྐྱེད་བྱ། བརྒྱད་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་བརྒྱད་ནས་བན་འདོགས་བྱ།
བརྒྱད་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་ཡིན་ན། དངོས་འབྲས་དང་། བརྒྱད་འབྲས་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཞི་ལ་སྦྱར་ན། རྩམ་པའི་དངོས་འབྲས་དང་། རྩམ་པའི་
བརྒྱད་འབྲས་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན། དེས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲ།
འབྲས་བུ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སློན་ནས་དབྱེ་ན། རྣམ་སྟོན་ཀྱི་འབྲས་བུ། བདག་
པོའི་འབྲས་བུ། ལྷ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུ། སྟེན་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ། བྲལ་པའི་
འབྲས་བུ་དང་ལྷ། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྤར་པོ་ལྷ་ལྷ་བུ་ལ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྟོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་སྟོན་གཉིས་དོན་གཅིག །
གཉིས་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལྷ་བུ་ལ་
བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྷ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤོང་བ་ལྷ་

མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་
དང་པོ་ཡོད་དེ། བདེ་འཁྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་ཆེ་མུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར་། གཉིས་
པ་ཡོད་དེ། བདེ་འཁྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་སྟོན་གཙོད་པ་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་པའི་
བྱིར་། བཞི་པ་སྐྱེས་བྱས་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་དེ། ཞིང་པས་ཚོལ་བས་སྐྱབ་པའི་
ལོ་རྒྱུད་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པ་བྲལ་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་དེ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནམས་
ལ་བཤད་པའི་བྱིར་།

རང་ལུགས་སུ་གཞི་གཅིག་ལ་སྟོན་ཏེ་འགལ་བྱེན་དང་མ་ཐུན་བྱེན་འགལ་
ཡང་སྐྱིར་དེ་ལྟར་མི་འགལ་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྣམ་ཅིག་བྱེད་བྱེན་དང་མ་ཐུན་
བྱེན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོགས་བྱེད་པ་བྱེན་གྱི་མཆན་ཉིད་གང་ཞིག །
དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟོགས་བྱེད་པས་ཁྲབ་པའི་བྱིར་རོ། །

སྐྱས་པ། རྒྱ་འབྲས་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་རྟོགས་པའི། །
ཀྱན་མཐུན་མིན་པས་ཤེས་བྱར་མ་གྱུར་མོད། །
ཚུལ་འདི་རྟོགས་རྟོགས་ཀྱས་བྱིར་དང་། །
རྟོགས་སྒྲར་ཆོས་བྲགས་དགོངས་དོན་གསལ་བྱིར་སྟེལ། །

རྩེས་འགྲོ་ལྷོག་ཁྱབ་བཤད་པ།

༥ རྩེས་འགྲོ་ལྷོག་ཁྱབ་བཤད་པ་ནི། རྟགས་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་
དང་གང་གི་རྟགས་དེ་ཡིན་ན། གསལ་བ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ནི། རྩེས་ཁྱབ་
ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གསལ་བ་དེ་ཡིན་ན། རྟགས་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ངེས་པ་
ནི། ལྷན་ཁྱབ་ངེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་ན། རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི། ལྷོག་ཁྱབ་
ངེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
བུ། རྟགས་དེ་ཡིན་ན། གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི། འགལ་ཁྱབ་ངེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
རྣམས་ནི་ཁྱབ་པ་སྟོབ་ཞི་རྣམས་མར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟགས་དེ་ཡིན་ན། གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི་རྩེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
ལྟ་བུ། གསལ་བ་དེ་ཡིན་ན། རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི། ལྷན་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
ལྟ་བུ། གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་ན། རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི། ལྷོག་
ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྟགས་དེ་ཡིན་ན། གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི།
འགལ་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཁྲབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཞི་ཟེར་རྟེ། ལྷ་ཕྱི་དེ་
རྣམས་ལ་ཁྲབ་པ་སྒོར་བརྒྱད་ཅེས་ཟེར་རོ། །

དེས་ན། འགལ་ཁྲབ་ཀྱི་སྤར་ཁྲབ་ལྟ་བུ་ནི། དཔེར་ན། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཡིན་
པར་ཐལ། གང་ཐག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོག་
མར་འགལ་ཁྲབ་སྒོར་པའི་ཆེ། གང་ཐག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ན། ཀ་བྱམ་གཉིས་མ་
ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་སྒོར་རིགས།

དེ་ཐེས། ཀ་བྱམ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཐག་གི་བདག་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་བྱུང་། དེའི་སྤར་ཁྲབ་སྒོར་པའི་ཆེ། ཀ་བྱམ་
གཉིས་མ་ཡིན་ན། བདག་མེད་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་སྒོར་རིགས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཁྲབ་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེའི་ཕྱོག་ཁྲབ་ནི། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བྱམ་གཉིས་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་བྱུང་། དེའི་ཕྱོག་ཁྲབ་སྒོར་པའི་ཆེ། བདག་
མེད་མ་ཡིན་ན། ཀ་བྱམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་སྒོར་རིགས་ཤིང་
དེ་ལྟར་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེའི་ཐེས་ཁྲབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེས་རྟེ། ཀ་བྱམ་གཉིས་
མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
འདི་བྱུང་། དེའི་ཐེས་ཁྲབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒོར་པའི་ཆེ། བདག་མེད་མ་ཡིན་ན། ཀ་བྱམ་
གཉིས་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་སྒོར་རིགས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན། དེ་དག་ནི་གོང་གི་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེའི་འགལ་ཁྲབ་དང་། འགལ་ཁྲབ་ཀྱི་སྤར་ཁྲབ་དང་། འགལ་
ཁྲབ་ཀྱི་སྤར་ཁྲབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་དང་། འགལ་ཁྲབ་ཀྱི་སྤར་ཁྲབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་ཀྱི་ཐེས་
ཁྲབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་འགལ་ཁྲབ་རྣམས་མར་དེས་པའི་སྤར་ཁྲབ་རྣམས་
མར་དེས་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་རྣམས་མར་དེས་པའི་ཐེས་ཁྲབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེས་པ་ཞེས་

ལྷ་མོ་ལོ། །དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་མར་ཁྱབ་པ་སྒྲོང་བའི་ཆོ། ཆོས་དེ་ཡིན་ན། མ་
ཡིན་ན་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ཐལ་ལྟུང་རྒྱུ་མའི་སྐབས་ཀྱིས་ལོད་རྒྱུ་དང་། སུ་མའི་
སྐབས་ཆོས་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ཐལ་ལྟུང་རྒྱུ་མའི་
སྐབས་གསལ་པར་ལོད་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེའི་རིགས་ལྟེས་པས་ཤེས་སྒྲོལ། །

དེ་ལྟར་སྒྲིའི་འཁོ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་བཤད་ནས། ད་
ནི་བཅིག་ཞག་གི་བསྐྱེད་འཆད་ན། ཁ་ཅིག་གིས་ཁྱོད་ཐལ་ལྟུང་གང་ཞིག །
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྱལ་མར་དེས་པའི་ཐུར་ཁྱབ་ནལ་མར་དེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལག་ལ་
ཁྱབ་ནལ་མར་དེས་པའི་རྒྱལ་ཁྱལ་མར་དེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟུང་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། རྟག་པ་གཉིས་ཀ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱལ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
ཐལ་ལྟུང་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོད་གི་རྟག་པ་
གཉིས་པ་མ་བྱལ་ན། དེར་ཐལ། དང་པོ་དེ་འདྲའི་ཐལ་ལྟུང་གི་རྒྱལ་ཁྱལ་སྒྲོང་བའི་
ཆོ། རྣམ་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཁྱབ་པ་སྒྲོང་རིགས། དེ་རྒྱལ་
ཡང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟུང་དེ་
ལྷ་དང་། དེའི་ཐུར་ཁྱལ་སྒྲོང་བའི་ཆོ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་
ཁྱབ་པ་སྒྲོང་རིགས། དེ་ལྷ་འདྲའི་རྒྱལ་ཁྱལ་མར་དེས་པའི་ཐུར་ཁྱལ་དེས་པའི་
ཕྱིར། རྟག་པ་དང་པོ་དེར་ཐལ། རྟག་པ་གསལ་པར་དང་གང་གི་རྒྱལ་ཁྱལ་སྒྲོང་བའི་
ཆོ། རྟག་པ་དེ་ཡིན་ན་གསལ་པ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲོང་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་
རྒྱལ་མ་རྒྱལ་པ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་ལྟུང་གི་རྒྱལ་ཁྱལ་མར་དེས་པའི་ཐུར་
ཁྱལ་སྒྲོང་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེས་རྒྱལ་ཁྱལ་མར་དེས་པའི་
ཐུར་ཁྱལ་མར་དེས་པར་ཐལ། དེས་ཐུར་ཁྱལ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། རྒྱལ་

ཁྲལ་རྣམས་མར་ངེས་པའི་ཐུར་ཁྲལ་དང་ཐུར་ཁྲལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོག་ཅིང་ཁོ་མོ་འདྲོད་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ན། ཐུས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲལ་
པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འཁྱུར་གྱི་འགལ་ཁྲལ་རྣམས་མར་ངེས་པའི་ཕྱོག་ཁྲལ་རྣམས་
མར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྲལ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འཁྱུར་གྱི་དང་པོ་འགལ་
ཁྲལ་སྟོང་པའི་ཆེ། ཐུས་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྲལ་པ་སྟོང་རིགས། དེ་
རྗེས་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་འདི་
ཐུང་། དེའི་ཕྱོག་ཁྲལ་སྟོང་པའི་ཆེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ན། ཐུས་པ་མ་ཡིན་
པས་ཁྲལ་པ་སྟོང་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐུས་པས་མ་ངེས། དེ་རྣམས་ཐུབ་ཚུལ་
འདིར་ཅུང་ཟད་ཐེ་བ་ཡིན་གྱི་ཐུབ་ཚུལ་ཐུས་པ་ནི་བཅིག་ཞག་ཆེ་བ་ལས་ཤེས་པར་
བྱ་དགོས་པས་འདི་མཚན་ཆད་སྐབས་དོན་མ་གཏོགས་མི་འཆད་དོ། །

ཁྱོད་ཐལ་འཁྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྲལ་རྣམས་མར་ངེས་པའི་རྗེས་
ཁྲལ་རྣམས་མར་ངེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྲལ་རྣམས་མར་ངེས་པའི་འགལ་ཁྲལ་རྣམས་མར་
ངེས་པས་ཁྲལ་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གྱི་ད་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་གྱིས་མ་ངེས། དེ་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐལ་འཁྱུར་
རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅོད་གཞི་དང་མི་ཐུན་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་
དེས་དེ་ངེས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན། དོན་གྱི་ད་རུས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲལ་
པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཏུ་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། དོན་གྱི་ད་རུས་པ་ཡིན་པས་
ཁྲལ་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཐལ་འཁྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཁྲལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་
པའི་ཕྱོག་ཁྲལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྲལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངེས་པའི་
འགལ་ཁྲལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པས་ཁྲལ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་

མྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉགས་གསལ་ཐམི་དང་ཁྱི་ཐལ་འཇུར་ཡིན་པའི་མྱིར། མྱི་
 མདེར་ཐལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་
 མྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་
 མ་ཁྱབ་པའི་མྱིར། ཁྱོད་ཐལ་འཇུར་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཁྱི་ཁྱབ་པ་སྟོ་བཞི་ནལ་མར་ངེས་
 ན། ཁྱོད་ཁྱི་ཁྱབ་པ་མྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ངེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མཆོན་མཆོན་གཉིས་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཡིན་པའི་མྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་མྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟོག་ཁྱབ་མྱིན་ཅི་ལོག་མངེས་པའི་མྱིར་ཏེ།
 མཆོན་མཆོན་གཉིས་མ་ཡིན་ན། ཀ་བྱམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་
 མྱིར། ཁྱོད་ཉགས་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འཇུར་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཁྱི་ཁྱབ་པ་སྟོ་
 བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ངེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རུས་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཡིན་པར་མྱིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་མྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་མྱིར། ཉགས་གསལ་ཙོང་གཞི་གསུམ་ཀ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འཇུར་
 ཡིན་པའི་མྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །ཐལ་འཇུར་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཁྱི་ཁྱབ་པ་སྟོ་བརྒྱད་
 ཀ་མངེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉག་དངོས་གཉིས་གང་ཞིག། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བྱམ་གཉིས་གང་ཞིག། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་མྱིར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་མྱིར། དེར་ཐལ། ཉགས་གསལ་ཁྱབ་
 གསུམ་ཆང་པའི་ཐལ་འཇུར་ཡིན་པའི་མྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉག་དངོས་གཉིས་
 གང་ཞིག། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ན། གང་འྲན་འྲན་ཡིན་པས་ཁྱབ། མ་ཡིན་
 བཤད། གང་འྲན་འྲན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་ཅིག་སོས་ལ་ཡང་དེ་མཆུངས་ཡིན་པའི་
 མྱིར། དེ་ལ་རི་མོང་རྩལ་། རུས་པ་ལྟ་བུ། ཉག་དངོས་གཉིས་གང་ཞིག། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཡིན་ཀྱང། དེ་ཆོས་ཅན། གང་འྲན་འྲན་ཡིན་པར་ཐལ། ཉགས་དེའི་མྱིར་

ཟེར་ན། ཉག་ས་དང་པོ་མ་ཐུབ་ཟེར་དགོས་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།

རྗེས་ཐུབ་ཚུལ་མར་ངེས་པའི་ཐོག་ཐུབ་དང་། ཐོག་ཐུབ་གཉིས་དོན་གཅིག་
ཅིང་། ཐོག་ཐུབ་ཚུལ་མར་ངེས་པའི་རྗེས་ཐུབ་དང་། ཐོག་ཐུབ་གཉིས་ཉ་ལམ་
མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོག་ཐུབ་ཚུལ་མར་ངེས་པའི་རྗེས་ཐུབ་
ཚུལ་མར་ངེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོག་ཐུབ་ཚུལ་མར་ངེས་པས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་ཐུབ་ཟེར་ན། ཉག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རིས་བཞིན་བསྐྱབས་ནས།
དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཐུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉག་པ་ཡིན་པས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར།
ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འདྲིའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐོག་མར་ཐོག་ཐུབ་སྒྲོང་པའི་ཆོ།
ཉག་པ་མ་ཡིན་ན། ཐུམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཐུབ་ཅེས་ཐུབ་པ་སྒྲོང་
རིགས། དེའི་ཐུབ་པ་དེ་གཅིག་པ་ལ། ཐུམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཉག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་བྱུང་བས་དེའི་རྗེས་ཐུབ་ཚུལ་
མར་མ་ངེས་ཏེ། ཉག་པ་མ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཐུབ་ཅེས་སྒྲོང་དགོས་
པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དགོས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་རྗེས་མའི་སྐབས་སུ་
ཐུམ་པ་ཚད་གཞིར་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ།

ཡང་རྗེས་ཐུབ་ཚུལ་མར་ངེས་པའི་ཐུར་ཐུབ་དང་། ཐུར་ཐུབ་གཉིས་དོན་
གཅིག་ཅིང་། ཐུར་ཐུབ་ཚུལ་མར་ངེས་པའི་རྗེས་ཐུབ་དང་། ཐུར་ཐུབ་གཉིས་ཉ་ལམ་
མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཐུབ་ཚུལ་མར་ངེས་པའི་རྗེས་ཐུབ་
ཚུལ་མར་ངེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཐུབ་ཚུལ་མར་ངེས་པས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
ཐུབ་ཟེར་ན། ཐུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་པ་ཆོས་ཅན། ཐུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུམ་པ་ཡིན་ན། ཐུམ་

པ་ཡིན་པས་ཁྲུང་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་སྤྱར་ཁྲུང་རྒྱལ་མར་དེས་པའི་རྒྱུ་ཁྲུང་
 སྒྲོང་ཚུལ་ཡིན་པའི་སྤྱར་ཏེ། ཡོང་གི་རིགས་པ་དང་མཚུངས་པ་འདིར་སྤྱར་ཁྲུང་
 ག་གཤམ་པའི་ཐལ་འཁྱུར་སྒྲུབས་སུ་བྱས་པ་ཚད་གཞིར་འཁྱུར་པའི་སྤྱར་རོ། །འདོད་
 མི་ལུས་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་ན། ཀ་པ་ཆོས་ཅན་བྱས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུང་པའི་སྤྱར་རོ།
 རྒྱུ་ཁྲུང་དང་སྒྲིག་ཁྲུང་དོན་གཅིག་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཀ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱར་
 རོ། །སྤོང་ཐལ་འཁྱུར་གང་ཞིག །སྤོང་གི་རྒྱུ་ཁྲུང་རྒྱལ་མར་དེས་ན། སྤོང་གི་སྒྲིག་
 ཁྲུང་རྒྱལ་མར་དེས་པས་ཁྲུང་ཟེར་ན། ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་གྱི་རྟགས་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 སྤྱར། བདག་མེད་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པས་ཁྲུང་པའི་སྤྱར། ཁོན་རེ། བྱམ་པའི་དགག་
 གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱར་ཟེར་ན། རང་སྤྱགས་ལ་དེ་ལ་ཁྲུང་པ་འདྲ་མེད་
 ཅིར་འདོད་ལན་གྱར་ཐེབས་སོ། །ཁྲུང་མེད་གྱི་དངོས་འགལ་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། འདིར་
 ཁྲུང་པ་སྒྲོང་པའི་ཆོ། བདག་མེད་ཡིན་ན་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་གྱི་རྟགས་དང་པན་ཚུན་
 ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་ཡོད་པས་མ་ཁྲུང་ཅེས་པན་འདེབས་རིགས་པའི་སྤྱར།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ཚད་གཞི་སྤྱགས་སུ་འཆང་པ་ཡིན་པའི་སྤྱར། ཅུ་བར་འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་ན། བདག་མེད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུང་པའི་སྤྱར།
 ག་ལ་ཏེ། ཁྲུང་ན་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྤྱོགས་ན་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་སྤྱར། མ་གྱུབ་ན། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྤྱོགས་ཆོས་ཅན་
 གྱི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྤྱོགས་
 ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་གྱི་རྟགས་དང་པན་

ཚུན་ཐ་དད་ཏུ་ལྷུར་པའི་བྱམ་པ། བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཚྭ་གསལ་ཆོས་
ཅན་གྱི་སྤྱིང་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་འི་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་
སྤྱིང་ཏུ་ཡོད་པ་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་ཏུ་ལྷུར་པའི་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐོག་ཁྱབ་རྣམས་མར་ངེས་པའི་ཐོག་ཁྱབ་དང་རྗེས་ཁྱབ་དོན་གཅིག་ཅིང་།
ཁྱོད་གྱི་ཐོག་ཁྱབ་རྣམས་མར་ངེས་པའི་ཐོག་ཁྱབ་རྣམས་མར་ངེས་ན། ཁྱོད་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་
རྣམས་མར་ངེས་པས་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དངོས་སོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་ལུགས་ལ་ཚད་གཞི་སྒྲིལ་ཅན་ལོ། །མ་གྲུབ་ན། མི་འཐད་དེ་དེའི་
ཁྱབ་པ་གཤགས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་གྱི་ཐོག་ཁྱབ་སྐབས་སུ་མི་ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དངོས་སོ་མ་ཡིན་ན། ཉག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སྒྲོང་དགོས་
ཤིང་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཐལ་འཁྱུར་རྗེས་མའི་སྐབས་སུ་བཞོད་
ལུགས་ཀྱིས་དངོས་སོ་ཡིན་པར་ཐལ་གསལ་བ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅུབར་
འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མི་ཉག་པ་ཡིན་ན། དངོས་སོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པས་
མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཐལ་འཁྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་ཐུར་ཁྱབ་རྣམས་མར་ངེས་
པའི་ཐུར་ཁྱབ་རྣམས་མར་ངེས་ན། ཁྱོད་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་རྣམས་མར་ངེས་པས་ཁྱབ་བྱས་པ་
ལ། ཁོ་ན་རེ། དངོས་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་ས་
གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་ལུགས་ལ་སྒྲིལ་ཅན་ལོ།
ཉག་ས་དང་སོ་སྒྲི། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། མི་འཐད་དེ། དེའི་ཐུར་ཁྱབ་གཤགས་པའི་ཐལ་
འཁྱུར་གྱི་ཐུར་ཁྱབ་སྐབས་སུ་དངོས་སོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་ན། ཉག་ས་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་པས་

[illegible]

ཁྱོད་ཐལ་ལྷུང་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱལ་ས་ཁྱབ་ཆལ་མར་ངེས་ན། ཁྱོད་
 གྱི་དངོས་ཁྱབ་ཆལ་མར་ངེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཆལ་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་གང་
 ཞིག འོན་དམ་པར་དོན་གྱིད་རྒྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གྱི་མཆོན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་ལྷུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོད་གཞི་
 དང་ལྷན་པའི་རྟགས་གསལ་ཐད་ཀྱི་ཐལ་ལྷུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གྱི་མ་དེར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་ངེས་པ་གང་ཞིག ཁྱོག་ཁྱབ་དང་སྤྱལ་ས་ཁྱབ་དོན་གཅིག་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཡོད་པ་གང་ཞིག འོན་དམ་པར་དོན་གྱིད་རྒྱས་པ་མ་
 ཡིན་ན། གྱི་མཆོན་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར། ཅལར་ཡོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 དེས་རྗེས་ཁྱབ་ཆལ་མར་མ་ངེས་པ་གང་ཞིག རྗེས་ཁྱབ་དང་དངོས་ཁྱབ་དོན་གཅིག་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེའི་དང་པོ་དེར་ཐལ། གྱི་མཆོན་མ་ཡིན་ན། ཡོད་པ་གང་ཞིག འོན་
 དམ་པར་དོན་གྱིད་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། རི་ཁོང་རྣམས་མ་
 ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཁྱོད་ཐམ་པ་ལྟར་གང་ཞེས། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱལ་རྒྱལ་མར་དེས་པའི་ཕྱོག་ཁྱལ་
 རྒྱལ་མར་དེས་པའི་པག་ལ་ཁྱལ་རྒྱལ་མར་དེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱལ་ཕྱི་ཅི་པོ་ག་
 ཉུངས་པའི་ཐུར་ཁྱལ་ཕྱི་ཅི་པོ་ག་ཉུངས་པས་ཁྱལ་ཟེར་ན། གསེར་ཏུམ་ཆོས་
 ཅན། ཆོད་མ་ཡིན་པར་ཐམ། གང་ཐག་གི་པད་ག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐམ་

འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲོང་པའི་
 ཆོ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་ན། ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་སྒྲོང་
 རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ན། ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གང་
 ཞིག །དེ་ལྟར་ཁྲབ་པ་སྒྲོང་བ་དེ་དེའི་ཕྱོག་ཁྲབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཐུར་ཁྲབ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲོང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ཇེས་ཁྲབ་ནལ་མར་ངེས་ན། ལུས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཇེས་ཁྲབ་ནལ་
 མར་ངེས་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཡོད་པར་ཐལ། ཀ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཇེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བ་ཡོད་ན་ཀ་བ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར། ཅེས་པ་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཀ་བ་ཡོད་ན་ལུས་པ་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། ཐལ་འགྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་ནལ་མར་ངེས་ན། ཐལ་འགྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་
 ཁྲབ་ནལ་མར་ངེས་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཇེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དངོས་པོ་
 མ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཐལ་
 འགྱུར་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བདག་
 མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཉག་པའི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཞར་བྱང་ལ་དགག་ག་ཤགས་སྒྲུབ་ག་ཤགས་
 ཡོད་མོད་བཅི་བཞག་ཏུ་འང་གནང་སྒྲོལ་མེད་པས་རེ་ཞིག་བཞག་ལོ། །

སྒྲིམ་པ། འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་སྒྲོམ་པས་ཚུ་འཁྱུང་ལྟར། །
 རི་ཅམ་སྒྱུད་ཀྱང་ཆེ་མ་པའི་དུས་ཀྱིས་དཔེན། །
 དེ་ལྟའི་རང་ལས་འཆི་བ་སྒྲོ་བྱར་སྒྲིབས། །
 མི་བཟད་འཛིགས་ཀྱང་ཏ་ཅང་བྱིས་ཏེ་ཐལ། །

སྒྲིགས་དུས་སྒྲེ་པོའི་སྒྲོད་པས་གཏིང་ནས་བསྐྱུན། །
 དོན་མེད་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་དུག་ལྟར་མཐོང་། །
 མང་པོའི་རོ་སྒྱུང་བྱུན་པོའི་ཁོལ་པོར་ཤེས། །
 དེས་ན་ད་ནི་གཅིག་བྱར་སྒྲུབ་ལ་སྒྲོན། །

རིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༥ གསུམ་བ་དབང་པོ་རབ་ལ་རིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རྣམ་
 མཁྱེན་བྱུག་གྲྭ། ཞར་བྱང་ཁས་རྒྱངས་སོང་ཚུལ། དགག་གཞི། དེས་འཕངས། ཐལ་
 འགྲུར། གཞན་སེལ། སེལ་འདུག་སྒྲུབ་འདུག། ལུལ་ལུལ་ཅན། མཆོན་སྒྲོར། ཉགས་
 སྒྲོར་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །

རྣམ་མཁྱེན་བྱུག་གྲྭ་བཤད་པ།

༥ དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་བྱུག་གྲྭ་བཤད་པ་ནི། འདི་ལ་རྒྱང་ཅིས། གཞི་ཅིས། བྱེད་གཞི་
 ཅིས་གསུམ་ཡོད། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལ། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་

པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རེགས་ཏེ། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལ། རྣམ་མཁུན་གཅིག་ཅི་རེགས་པ་གང་ཞིག་། དེ་
གཉིས་ཡིན་འགོད་དང་། ཡོད་འགོད་ལ་ཅི་ཚུལ་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་
རྟོ།

ཁ་ཅིག་ །རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་།
དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། རྣམ་མཁུན་དངོས་པོར་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་
ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཁས་ལྗང་བའི་རྣམ་མཁུན་དེ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་
ཆད་མ་དང་། རྣམ་མཁུན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་
ལྗང་པོར་བགང་ཞིག་། རྣམ་མཁུན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་
ཏེ། ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རྟོ།

ཁ་ཅིག་གཞི་ཅིས་བྱེད་ཟེར་བ་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་དང་། དངོས་
པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱེད་ཟེར་ན། རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
མ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
སྒྲིབ་ལ། གཞི་ཅིས་ཀྱི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་པོ་དང་། རྟག་པར་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་ཟེར་དགོས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་པའི་
སྒྲིབ་ཏེ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་པོ་དང་། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རྟོ།

རང་ལུགས་ལ། བྱེད་གཞི་ཅིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན།
དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ལ། རྣམ་མཁུན་རྣམ་མཁུན་དངོས་པོར་རྟོགས་

པའི་ཆད་མ་དང་། ཆམ་མཁེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པར་
འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པའི་བྱིར། འདིས་ཆམ་མཁེན་དང་པོ་གཅིག་ནི། སྤར་གྱི་ཚོད་
གཞི་དང་རྗེས་ལ་འཕངས་པ་དེ་དག་ནི། གསལ་པའི་ཁོངས་སུ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཁྲལ་
དེ་དང་འབྲེལ་མེད་རྗེས་གཞན་ཡིན་པས་ཁྲལ་བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ཡོད་པར་རྟོགས་
པའི་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཞེས་རིམ་བཞིན་བསྐྱབས་ཏེ། ཡོད་པར་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།
ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་དེ། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འབྲས་
བྱ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་རྟོགས་མ་གྲུབ་པོ། །ཡང་ཡོད་
པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་བེར་ན། འདོད་བྱས་པར་དངོས་སུ་འགལ་ལོ་
བེར་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ལན་བཅི་པའི་ཆེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་
ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པའི་བྱིར་
རོ། །དེས་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བཀོད་ནས། ཡོད་
པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། ཏུག་སྐྱེ་འཕར་ནས་ཅིའི་བྱིར་
བེར་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲལ་
པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་ཐ་
དད་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། བྱམ་པ་བྱམ་པ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་ཐ་དད་ཡིན་
པར་འདོད་དང་། ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་
ཡིན་པས་ཁྲལ་བྱས་པ་ལ། ཁོན་རེ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་བྱིར་བེར་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ། རྟག་པར་རྟོག་པའི་ཆད་མ།

རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་འདོད་བྱས་པ་ལ། རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཁྱོད་ཀྱི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ། རྟག་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་རྟགས་མ་བྱུང་ཅེས་ལན་གདབ་རིགས་པས་
 དངོས་འགལ་ལ་མི་འགྲོ་ལོ། རྟགས་དེར་ཐལ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་དགག་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ། རྟག་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ལོ། །

དོན་ཁྱེད་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཁྱོད་དང་ཐད་དང་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལ། དོན་ཁྱེད་བྱས་པ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ། དོན་ཁྱེད་བྱས་
 པ་དང་ཐད་དང་ཡིན་པ་ཅའི་ཕྱིར་ཟེར་རིགས་སོ། ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་
 ཐོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་
 རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་ཐོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་
 ཐོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། འགོར་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་བཅི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་ཐོར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། འདོད་ལན་བདུག་པའི་འགོར་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་
 བཅི་དགོས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་ཐོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་ཐོར་

རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་དངོས་པོར་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། འགོར་ཆམ་མཁུན་གསུམ་
བཅི་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་
པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་འགོར་ཆམ་མཁུན་གསུམ་བཅི་རིགས་པ་
སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཆམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོར་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་
ལ། འདྲ་ལན་བཏབ་པས་ཆམ་མཁུན་ཆམ་མཁུན་ཆམ་མཁུན་དངོས་པོར་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། ཆམ་མཁུན་དངོས་པོར་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདྲ་ཅེས་ཅི་རིགས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན།
དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། འདྲ་ལན་བཏབ་པས། ཆམ་མཁུན་ཆམ་མཁུན་དངོས་
པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོ་དང་། ཆམ་མཁུན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་
ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདྲ་ཅེས་ཅི་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེར་ཐལ། ཆམ་
མཁུན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་གཅིག་དང་། དངོས་པོར་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། འདྲ་ལན་བཏབ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བཅི་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
དང་། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། ཆམ་མཁུན་ཆམ་
མཁུན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། ཆམ་མཁུན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་
ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདྲ་ཅེས་ཅི་རིགས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཆམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་
པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པར་

ཐལ་ལ། རྣམ་མཁུན་རྣམ་མཁུན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། རྣམ་མཁུན་
 དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། རྣམ་མཁུན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 གསུམ་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བརྩི་རིགས། ཡང་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། རྣམ་མཁུན་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་དང་། རྣམ་མཁུན་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། ཐ་དད་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་པའི་བྲིས། ཡང་རྣམ་
 མཁུན་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 དང་། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། རྣམ་མཁུན་རྣམ་
 མཁུན་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 དང་། རྣམ་མཁུན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་
 རིགས།

ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་འགྲེས་བས། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། གཅིག་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། ཡང་རྣམ་མཁུན། རྣམ་མཁུན། རྣམ་མཁུན་
 ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། གཅིག་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། རྣམ་མཁུན་
 དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གང་རུང་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས། ཡང་རྣམ་
 མཁུན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། རྣམ་མཁུན་རྣམ་མཁུན་རྣམ་མཁུན་དངོས་
 པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་
 པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས། ཡང་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་

མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་མཁུན། རྣམ་མཁུན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རིམ་བཞིན་བསྐྱབས་ནས་རྣམ་མཁུན་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། རྟགས་
དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་རྣམ་མཁུན་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
སོགས་སྒྲུབ་སྟེ།

ཁ་ཅིག །ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་དངོས་པོར་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ཁྲོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་རིམ་བཞིན་བསྐྱབས་ནས། དེ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་པར་འདོད་ན། ཅིས་དང་བྱས་པའི་འགོར་ཆད་མ་གཉིས་བཅིན་མི་
འཐད་དེ། འགོར་ཆད་མ་གསུམ་བཅི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་
རྟོགས་པའི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལ། གཉིས་ཅི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་གཉིས་
བཅི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
གང་ཅུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་ལུགས་ལ་དང་པོ་
མ་གྲུབ་སྟེ། བཅི་ལུགས་ནི། རྣམ་མཁུན་རྣམ་མཁུན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྟག་པར་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། རྣམ་མཁུན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་

ཚད་མ་གང་རུང་ཡིན་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་ཅི་རིགས་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་
 མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁེན་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་རྟགས་པའི་ཚད་
 མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་
 རྟགས་རྟགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་གྱི་བར་དུ་བསྐྱབས་འདུག་པས་འདིར་བརྟག་གོ། །ཅེས་
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་མཁེན་རྣམ་མཁེན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཚད་
 མ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁེན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པར་
 རྟགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྐྱབས།

ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་
 རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་
 རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་
 འདོད་ལན་བཟབ་པའི་འགོར་རྣམ་མཁེན་གསུམ་བཅིས་ནས། འདོད་ལན་བཟབ་
 རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁེན་ཆོས་ཅན། ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཚད་མ། དངོས་པོར་
 རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཚད་མ། དངོས་པོར་
 རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་
 འདོད་ལན་བཟབ་པའི་འགོར་རྣམ་མཁེན་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ།
 འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་འགོར་རྣམ་མཁེན་ལྷ་ཅི་རིགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟགས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན་
 གྱི་སྟེང་དུ་རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་བཞི་དང་། དེ་ཆོས་ཅན།
 དངོས་པོར་རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་
 རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ་ལ་གསུམ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་
 པོར་རྟགས་པའི་ཚད་མ། ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་

གསུམ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་གཉིས་
ཅི་རིགས་པའི་ཕྱིར། བོང་གི་ཅ་བའི་རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིན་པར་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན་ལ་གཉིས་ཅི་རིགས་
པས། དེའི་སྟེང་དུ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལ། གཅིག་ལས་འཕར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཉིས་ཅི་རིགས་
ཏེ། ཚད་གཞི་གཅིག་དང་། དེ་རྗེས་གཅིག་ལས་འཕར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་ཚད་གཞི་གཅིག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དུ་འཕར་ན་མས་གསལ་
བའམ། རྟགས་ཀྱི་ཁོངས་ཡིན་པས་དེ་ལྷགས་ཀྱི་བཅི་ཚུལ་མང་ཞིང་། ཞིབ་ཆ་དག་
ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། འདི་ནི་བཅི་གཞག་རྟེན་པ་རྩུབ་བཙུས་ནས་བཞོད་པ་
ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་བཤུར་། རིགས་གཞུང་ནས་མ་ཁའི་ཁོར་བུ་འདི་འཆར་ཆོ། །

རྟོགས་ལྟར་སྤྱན་པར་བརྟེན་པའི་སྐལ་འཕྲུལ། །

མགོ་པོ་རྫོངས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་ཉི་འོད་ལ། །

བརྟེན་པའི་གཞུང་གནས་པད་ཆལ་བཞད་པར་འགྱུར། །

ཞར་བྱང་ཁས་ལྷངས་སོང་ཚུལ་བཤད་པ།

༥ ཁས་ལེན་སོང་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ན། གང་ཅན་ཅན་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁལ་སྟེ། ཁྱོད་སྦྱོན་དུ་བཞག་ཆོག་
ཅེས་ཆོས་དེ་ཡང་བཞག་ཆོག་གོ། འདོད་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་
སོགས་སྤྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན། གང་ཅན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་

ཐལ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། སྟོན་དུ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ལོ། འདི་ལ་ཁས་སྒྲངས་མེད་དེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དངོས་
པོར་འཛིན་པའི་ལུགས་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་། འདི་ནི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ལུགས་
ཡིན་ནོ།

ཁ་ཅིག་གིས། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་དང་།
དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
དང་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པ་གང་ཞིག
དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། གཞན་ཡང་རྟགས་དང་
པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། སྟོན་རྟགས་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་གང་ཡང་མི་ཐེབས་
སོ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཇེས་སུ་གཉིས་ཀ་ཇེས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ཇེས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག ཇེས་སུ་ཇེས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། རྟགས་ཕྱི་མ་
མ་གྲུབ་ན། ཇེས་སུ་ཇེས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཇེས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱམ་
པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཆད་
མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། བཅི་པའི་ཆེ་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་
སྟེང་དུ་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
པའི་ས་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་ཡིན་པ་འདོད་ཟེར་དགོས་པས་མི་འཐད་
དེ་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བྱམ་པ་ཆད་
མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་གྱི་
སྟེང་དུ་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པ་
ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱམ་པ་ཆད་མས་

མ་དམིགས་པའི་ས་ཚྭགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་དུ། བྱམ་པ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་
པའི་ས་ཚྭགས་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་བྱམ་པ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་
ཚྭགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཡིན་ནོ། །

རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
རྟགས་གྲུབ་པ་དང་། རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
རྟགས་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་
ཡིན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེ་
ཡང་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་ཀར་ཁས་སྒྲངས་
པས་དངོས་པོ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
རྟགས་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་སོང་ངོ། །

དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལ། ཁོ་
ན་རེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲོན་
ཅན་ནོ། །འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འདྲོད་ལན་བཏབ་པས་བྱམ་པ་དེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་
ཐལ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་
ཁས་སྒྲངས་སོང་གུང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །དེས་རིགས་འགྲེལ་ཞིང་། ཀ་བ་ལའང་
མཚུངས། འདི་ལ་རིགས་འགྲེལ་བ་རྩུང་བྱད་མང་ངོ། །

དངོས་པོ་རྟགས་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་།
དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་

སོ་དང་གཅིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་སོ་དངོས་སོ་དང་། དངོས་སོ་དང་གཅིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་སོ་དངོས་སོ་དང་གཅིག་དང་། དངོས་སོ་དང་གཅིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་སོ་དངོས་སོ་དང་གཅིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་སོ་དངོས་སོ་དང་གཅིག་དང་། དངོས་སོ་དངོས་སོ་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་རྣམས་ གྱི་ཁས་སྒྲངས་སྔོན་རྒྱལ་ནི། དངོས་སོ་དེ་རྟགས་དང་དངོས་སོ་དངོས་སོ་གཉིས་ཀ་ ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་སྔོན་བཞག་། དངོས་སོ་དེ་དངོས་སོ་དང་གཅིག་དང་། དངོས་སོ་ དངོས་སོ་དངོས་སོ་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་སྔོན་བཞི་བར། ཡིན་ བོ། །

ཡང་དངོས་སོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་ཐ་དད་ གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་བཞི་ཕྱིར་དོ། །ཁོ་ན་དེ། དངོས་སོ་ཡིན་པར་ ཐལ། དངོས་སོ་ཡིན་བཞི་ཕྱིར་ཞེས་བཞི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་ བས་དངོས་སོ་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་སྔོན་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་ བས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་སྔོན་བཞི་ཕྱིར་དེ། དེ་ འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་ བས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་རྟགས་ ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་སྒྲངས་སྔོན་བཞི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་སྒྲངས་བས་ཤེས་བྱ་ དེ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་སྔོན་དོ། །དངོས་སོ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་ ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་སྒྲངས་བས་དངོས་སོ་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་དངོས་སོ་མ་ཡིན་ པ་གཉིས་ཀར་ཁས་ལེན་སྔོན་བཞི་ཕྱིར་དེ། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་ བས་དངོས་སོ་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱིར་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་མ་སྔོན་བཞི་

ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་ཡིན་པ་ལེ་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་པས་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཁས་
 ཁྲུངས་སོང་ཞིང་། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་པས་ཀྱང་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་
 པར་སོང་། ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་ཁྲུངས་པས། ཤེས་བྱ་དེ་
 ཡིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་སོང་། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་པས། ཤེས་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 ཀར་སོང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་། རྟག་པ་ཡོད་པ་
 དང་། ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་དང་། རྟག་པ་རྟག་པ་དང་། རྟག་པ་གཉིས་ཀ་དང་། རྟག་པ་
 མ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་། རྟག་པ་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པར་ཁས་ཁྲུངས་པ་རྣམས་སོང་ཚུལ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་།
 རྟག་པ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་། རྟག་པ་དེ་ཡོད་པ་དང་རྟག་པ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་དང་།
 རྟག་པ་དེ་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་དང་། རྟག་པ་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་
 པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་། རྟག་པ་དེ་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པར་ཁས་ཁྲུངས་སོང་བའི་བར་ཡིན་ནོ། །

དངོས་སོ་མ་ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་པས་
 དངོས་སོ་མ་ཡིན་པ་དང་སྤྱིར་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་སོང་། ཤེས་བྱ་
 ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཁས་ཁྲུངས་པས། ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིར་
 རྟག་པ་གཉིས་ཀར་སོང་། རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཁས་ཁྲུངས་
 པས། རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་སྤྱིར་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་སོང་། དངོས་སོ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། དངོས་སོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་པས། དངོས་སོ་མ་
 ཡིན་པ་དང་སྤྱིར་དངོས་སོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་ཁྲུངས་སོང་། ཡང་ཤེས་བྱ་

ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་བས་སྒྱིར་གཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་
ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་བས་སྒྱིར་གཤེས་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་
པར་ཁས་ཁྲུངས་བས་སྒྱིར་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་
ཁས་ཁྲུངས་བས་སྒྱིར་དེ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་བས་སྒྱིར་དེ་ཡིན་པའི་སྒྲིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྲུར་ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཡིན་པ་ཁས་ཁྲུངས་བས་སྒྱིར་
དེ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཡིན་པ་ཁས་
ཁྲུངས་བས་སྒྱིར་དེ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་སོང་། ཚུལ་དེ་
རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་སྟགས་པ་རྟགས་འབྲེས། ཡིན་པ་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་བས་
ཡིན་པ་དེ། ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་སོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་
ཚོས་དང་། མ་ཡིན་པ་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚོས་
དང་། ཡིན་པའི་སྒྲིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་དེ། ཡིན་པའི་སྒྲིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་
དང་། མ་ཡིན་པའི་སྒྲིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་དེ། མ་ཡིན་པའི་སྒྲིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྲུར་དང་། མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚོས་དེ། མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚོས་དང་། ཡིན་
པར་གྱུར་པའི་ཚོས་དེ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚོས་དང་། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
དེ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་མ་ཡིན་
པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ། དངོས་པོར་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་དང་། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་།
ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། མེད་པར་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་དེ། མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་སོང་པའི་པར་
ཡིན་ཞིང་། སྒྱིར་དེ་རྣམས་དེ་རྣམས་སྤྲུལ་ཁས་ཁྲུངས་མ་སོང་ངོ་། །

ཚེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། སྤྱོད་པ་འདྲ་བ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་བས་
 བེ། སྤྱིར་དེ་མ་སོང་བར་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པར་སོང་ཁྱད། མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་ཁས་
 ཁྲུངས་བས་བེ། སྤྱིར་མ་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་སོང་རོ། །ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་
 ཁྲུངས་པའི་སྤྱིར་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་སོང་སྟེ། ཉག་དངོས་གཉིས་མ་ཡིན་པར་ཁས་
 ཁྲུངས་བས། སྤྱིར་ཉག་དངོས་གཉིས་མ་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་སོང་། ཤེས་བྱ་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡིན་པ་ཁས་ཁྲུངས་པའི་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཁས་
 ཁྲུངས་སོང་ཡང་། མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁས་ཁྲུངས་བས། སྤྱིར་དེ་དེའི་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་མ་སོང་བར་མ་ཡིན་པ་དེ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སོང་སྟེ། མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཁས་
 ཁྲུངས་བས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པར་སོང་བས་སོ། །

ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་བས་སྤྱིར་དེ་མ་ཡིན་པར་སོང་སྟེ། ཤེས་
 བྱ་མ་ཡིན་པའི་དགག་གཞིར་ཁས་ཁྲུངས་བས་སྤྱིར་དེ་དེར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། མེད་
 པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་བྱེར་ཏེ། གཞི་བྱུང་པའི་བྱེར་རོ། །ཤེས་བྱ་དེ་མ་ཡིན་
 པའི་དགག་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ།
 ཉག་ས་དེའི་བྱེར། འདྲོད་མེ་རུས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 ཀ་ཡོད་པའི་བྱེར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱེར་རོ། །ཡང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་བྱེར་རོ། །

ཉག་པ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་སུ་ཁས་ཁྲུངས་བས་སྤྱིར་དེ་དེ་ཡིན་
 པར་སོང་ཁྱད། ཉག་པ་ཆོས་སུ་ཁས་ཁྲུངས་བས་ཉག་པ་དེ་ཆོས་སུ་སོང་བས་མི་
 འདྲོ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་སུ་ཁས་ཁྲུངས་བས། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཆོས་སུ་སོང་མོད་
 ཁྱད། རྣམ་མཁྱེན་ཆོད་མས་དམིགས་པའི་ཆོས་སུ་ཁས་ཁྲུངས་བས། སྤྱིར་རྣམ་
 མཁྱེན་དེར་སོང་བས་མི་འདྲ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་རྟགས་པའི་ཆོད་མ་ཡིན་པར་ཁས་

ལྷངས་པས། སྦྱིར་རྣམ་མཁུན་དེར་སོང་བའི་སྦྱིར་རོ། །ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་ཁས་ལྷངས་པས་སྦྱིར་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་དེར་མ་སོང་ཞིང་། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་དེར་སོང་ཡང་། དངོས་སོར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་ཁས་ལྷངས་པས་སྦྱིར་དེར་སོང་
 བས་མི་འདྲོ། །མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་
 ཁས་ལྷངས་པས། སྦྱིར་དེ་དེར་སོང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། ཡོད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྣམས་རེ་རེ་ནས། སྦྱིར་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དེར་སོང་རོ། །དེ་
 རྣམས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དངོས་
 སོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལྷངས་པས། སྦྱིར་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དེ་
 གཉིས་རེ་རེར་སོང་། ཡང་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་ལྷངས་པས། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་དེ་དང་
 གཅིག་ཡིན་པར་སོང་། ཡང་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལྷངས་པས་ནི། ཤེས་
 བྱ་དེ་ཡོད་པར་ཡིན་པར་སོང་གྲང་། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལྷངས་
 པས་ནི། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་དེ། ཡོད་པ་ཡིན་པར་སོང་ཞིང་། ཤེས་བྱ་རྟག་པ་ཤེས་བྱ་
 རྟག་པ་དང་གཅིག་དུ་ཁས་ལྷངས་པའང་ཤེས་སོ། །དེ་ལའང་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ཡོད་པ་
 དང་གཅིག་དུ་ཁས་ལྷངས་པས་ནི། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་དེ། དེ་ལྟར་མ་སོང་གྲང་ཤེས་བྱ་
 ཡོད་པ་དང་གཅིག་དང་། ཡོད་པ་ཡོད་པ་དང་གཅིག་གཉིས་ཀར་ཁས་ལྷངས་པས།
 ཤེས་བྱ་དེ་ཡོད་པ་དང་གཅིག་དང་། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ཡོད་པ་དང་གཅིག་གཉིས་ཀར་
 ཁས་ལྷངས་སོང་བས་མི་འདྲོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་དང་
 ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱ་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀར་ཁས་ལྷངས་པས་ཤེས་བྱ་དེ་ཤེས་བྱ་དང་

གཅིག་དང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱ་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀར་སོང་ཡང་མདུན་གྱི་
གཞི་འདིར་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་ཁས་ཁྲུངས་བས། མདུན་
གྱི་གཞི་འདིར་ཤེས་བྱ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་སོང་
ཞིང་དེས་རིགས་འགྲེས་བས་བྱམ་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ཤེས་བྱ་ཡོད་པར་ཁས་
ཁྲུངས་བས་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ཤེས་བྱ་དེ་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་པར་
ཁས་ཁྲུངས་སོང་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པར་
ཁས་ཁྲུངས་བས་ནི། བྱམ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ཁྲུངས་
སོང་བས་མི་འདྲོད། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་དང་ལྡན་པའི་གཞིར་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱ་དང་
གཅིག་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལྟར་ཁས་ཁྲུངས་བས་ཤེས་བྱ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཤེས་བྱ་དེ་
ཤེས་བྱ་དང་ལྡན་པའི་གཞིར་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་དུ་སོང་ངོ་། །

སྤྲེས་པ། ལྷ་མང་རང་སྤྱིའི་རང་བཞིན་སོ་སོ་དུ། །

ལྷ་དག་རིགས་བས་རིགས་ཏེ་ཁས་ཁྲུངས་ཚུ་ལ། །

ལྷ་དཔྱོད་རེ་ལྷ་ས་རེ་བ་སྒྲོང་བའི་བྱིར། །

ལྷ་འགྲེལ་མཁས་པའི་མཁས་སྟེན་འཇིག་སྤེལ། །

དགག་གཞི་རྩྱག་སྒྲ་བཤད་པ།

༩ དགག་གཞི་རྩྱག་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་བྱུང་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ལ། འདོད་ལན་བཏབ་པའི་ཆོ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་དང་
གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལན་བཏབ་ཚུ་ལ་དེ་གཞིར་ཞོག

བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་
 དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱེད། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་མེད་པར་
 ཐལ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་བྱེད། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། བྱམ་པ་ལེས་བྱའི་བྱེ་
 བྱལ་ཡིན་པའི་བྱེད། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ཡིན་ན། བྱམ་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་
 པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ལེས་བྱ་བྱམ་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་བྱེད། འདོད་ན། ལེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་
 བྱེད། ཁྲབ་པ་དངོས། གཞན་ཡང་བྱམ་པའི་དགག་གཞིས་བྱམ་པ་བཀག་པར་ཐལ།
 བྱམ་པའི་དགག་གཞི་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་བྱེད། འདོད་ན། དེས་བྱམ་པ་
 སྤྱི་བ་བཀག་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། བྱམ་པ་མ་སྤྱི་མ་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་དགག་
 གཞིས་བྱམ་པ་སྤྱི་བ་བཀག་པའི་བྱེད་ལོ། གཞན་ཡང་འདི་ལ་སྦྱབ་བྱེད་གཏོང་བྱ་
 མང་ཡང་རེ་ཞིག་དེ་ཅུ་མོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ །དེ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པའི་ཆོ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པར་
 འདོད་ཟེར་ན། འོན་ཀྱང་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་
 དེ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་
 པའི་བྱེད། འདོད་ན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ། བྱམ་པའི་དགག་
 གཞི་ཡིན་ན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་བྱམ་པའི་དགག་
 གཞི་ཡིན་པའི་བྱེད། འདོད་ན། ལེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱེད། སྦྱབ་སྤྱོད་
 གཞན་ཡང་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་དེ་ཡིན་
 པའི་བྱེད། འདོད་ན། བྱམ་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་ནི་དགག་གཞི་ལྷན་
 པ་འཕར་དགོས་པ་གོ་བའི་བྱེད། བཙུག་ལྷན་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་རྩལ་ལྡན་གྱིས་པར་

བཟུངས་པའོ། །

དེས་ན་གོང་གི་དེ་ལ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་བྱམ་པའི་
 དགག་གཞི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་དང་
 གཅིག་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ལན་བཏབ་
 རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་
 ཡིན་པར་ཐམས་ལེགས་། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་བྱམ་པའི་དགག་
 གཞི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི། བྱམ་པའི་
 དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བཅི་རིགས་སོ། །

ཡང་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན། བྱམ་པ་མེད་པར་ཐམས་ལ། བྱམ་པའི་
 དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་བྱམ་པ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་
 མེད་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས་སོ། །ཡང་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན། རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐམས་ལ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་
 དགག་གཞི་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏོན་ན། མ་
 ཁྲལ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚུལ་ཅན། དེར་ཐམས་ལོད་པ་གང་ཞིག །རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱི་མ་དེར་
 ཐམས་ལ དེ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏོ། །སྒྲུབ་སྟེ།

དེས་ན་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་དུ་བཀོད་ནས་རྟག་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞིའི་སྡེར་དུ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་
 གཅིག་བྱུང་ན་ཡིན། གཉིས་མེན་ཞིང་དེས་རིགས་འགྲེ་བས། ཆ་བྱང་ན་མ་ཡིན་ཞིང་
 ཡ་བྱང་ན་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་དེ། རྣམ་མཁུན་ཚུལ་ཅན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་
 དགག་གཞི་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་

མའི་དགག་གཞི། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི། མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི། མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱར་ཟེར་ན། མ་ཐལ། རྟོགས་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་སྒྲ། དེས་ན་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་ཡིན་ན། རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་དགག་གཞི་ཆ་བྱུང་ན་ཡིན་ཞིང་ཡ་བྱུང་ན་མ་ཡིན། ཡང་དེ་ཡིན་ན་དེའི་སྟེང་དུ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དུ་བརྟེན་པ་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་རྟོགས་ཆོས་ཅན། སེས་བྱ་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། འདོད་ལན་བཏབ་པས། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་རྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་རྟོགས་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་རྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སེས་བྱ་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་རྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཆད་མའི་
གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་
ཅན་གྱི་སྡེར་དུ། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས། བྱམ་པ་ཆད་མས་
མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ། ཆད་མའི་གཞལ་བྱ། བྱམ་པ་
ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་
རིགས། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལ། བོད་དང་འབྲ། དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་དེ། དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་ཤེས་

བྱ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ། དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཡིན་པར་འདོད་
 ཅེས་ཅི་རིགས། ཡང་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཡོད་ན་ཡོད་པས་ཁྲབ་པ་
 བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་ན་ཡོད་པས་ཁྲབ་པ་གང་ཞིག །བྱམ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་དེ། ཅི་པའི་ཆེ་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཡོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་དེ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་
 ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས། དེ་ལ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་
 ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་མེད་ན་མེད་པས་ཁྲབ་བྱས་པ་ལ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་
 ཐལ། དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་ལུགས་ལ་འདི་ལ་ཁྲབ་པ་
 མི་གསོག་ཅེས་བྱའོ།

ཡང་ཀ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་
 པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ།
 དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཅི་ལུགས་ཀ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ།
 ཀ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཤེས་བྱ། ཀ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་
 སྡེ་དུ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཀ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཤེས་
 བྱ། ཀ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ། ཀ་པའི་
 དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཤེས་བྱ། ཀ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་
 ཚད་མའི་དགག་གཞི་ཀ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་གྱི་
 སྡེ་དུ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་རི་བོར་རྩའི་དགག་

གཞི་ཚེས་ཅན། འདྲེས་མོང་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་
དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། འདྲོད་ལན་བཟབ་པས་སྤར་
སྤར་དགག་གཞིའི་རྒྱས་པ་ལས་པའི་ཅི་རིགས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
སྤར་གྱི་དེ་དང་འདི་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷན་པའི་དགག་གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་
དུ་རི་མོང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོན་ཏེ། ཁོན་ལྷན་པའི་དགག་གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་
དུ་ལྷན་པའི་དགག་གཞི་ཚེས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལས་ལས། དགག་གཞི་རྒྱས་
པ་ལས་པར་ནས་འདྲོད་ལན་བཟབ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཚེས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ་ལྷན་
པ་དང་རི་མོང་རྟོགས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
འདྲོད་ལན་བཟབ་པས་ལྷན་པའི་དགག་གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ། ལྷན་པའི་དགག་
གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ། ལྷན་པའི་དགག་གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ་ལྷན་པའི་
དགག་གཞི། ལྷན་པའི་དགག་གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ། ལྷན་པའི་དགག་གཞི་ཚེས་
ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ་རྟག་ལ། ལྷན་པའི་དགག་གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ་ལྷན་པའི་དགག་
གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ་ཡིན་པར་འདྲོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བྱམ་པ་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཡང་ཡིན་
པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཡོད། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ། དེ་ཡང་འེ་
གཞི་མ་ཐུན་པ་ཡིན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་ན། དེ་ཡང་འེ་གཞི་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་
པས་ཁྱབ། དེ་ལ་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བྱམ་
པ་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་དེ། ཅི་པའི་
ཆོ། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། བྱམ་པ་
དང་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་

གྱི་སྟེང་དུ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ལང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་
དཔེགས་པའི་ས་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་ཡིན་པ་འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས། དེ་
ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་མ་འཕངས་པའི་ཆེ་ཡིན་ཡང། ཆོས་ཅན་དུ་འཕངས་པའི་ཆེ་མིན་
པའི་ངེས་འཕངས་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

སྐྱུ་ལ། དེང་དུས་ཆོས་པར་རྫོམ་པ་པལ་ཆར་ཡང། །
ལ་ལ་སྒྲོམ་ལུགས་མི་ཤེས་སྒྲོམ་ལ་དད། །
འགའ་ཞིག་ཐོས་པ་མང་ཡང་ཉམས་ལེན་བྲལ། །
བཤད་སྐྱབ་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པ་སྟིང་མཐའ་ཅམ། །

ངེས་འཕངས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༥ ངེས་འཕངས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་བྱུང་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། འདོད་དེ། བཙེ་བའི་ཆེ།
བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི། བྱམ་པའི་དགག་
གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་
བཙེ་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་ངེས་པའོ།

བཙེ་ཚུ་ལ་གོང་དུ་དགག་གཞི་ཉི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ནི། མཐའ་སྟོར་མའི་
བཙེ་ཚུ་ལ། ངེས་འཕངས་སྐབས་འདིར་ནི། ཡི་གེ་ཉུང་པའི་ཆེད་དུ་གཞི་བསྐྱབ་
མའི་བཙེ་ཚུ་ལ་ཡིན་ནོ། །གོང་གི་ངེས་པ་དེ་འཕངས་པ་ནི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་བྱུང་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་

འཇུར་ལ། འདྲོད་ལན་འདེབས་པའི་ཆོ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་
 ལུས་པའི་དགག་གཞི། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ལུས་པའི་དགག་
 གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདྲོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པར་ཐལ། ཟེར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 བཅིས་པའི་ཆོ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི།
 ལུས་པའི་དགག་གི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པར་
 ཐལ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འཇུར་ལ། འདྲོད་ལན་འདེབས་པའི་ཆོ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་
 ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི། ལུས་པའི་དགག་
 གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ། ལུས་པའི་
 དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདྲོད་ཅེས་བཅི་རིགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཤོ། །

ཡང་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་ལ། འདྲོད་ལན་བཏབ་པའི་ཆོ། ཁྱོད་ཁྱོད་
 དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདྲོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པར་ཐལ་ཟེར་ན། འདྲོད་དེ། བཅི་བའི་
 ཆོ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི། ལུས་པའི་
 དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་
 ལ་འདྲོད་ལན་བཏབ་པའི་ཆོ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ལུས་པའི་
 དགག་གཞི། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་དང་
 གཅིག་ཡིན་པར་འདྲོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པར་འདྲོད་ཟེར་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་འཕེལ་གྱི་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་འོག་མ་རྒྱལ་ས་
 ལའང་ལེགས་པར་བཏགས་ན་ཤེས་སྤྲོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་
 དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་
 བཏབ་པས་ཁྱོད་ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་
 ལུས་པའི་དགག་གཞི། ཁྱོད་ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་
 གྱི་སྡེ་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པའི་ཆེ། ཁྱོད་ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཁྱོད།
 ཁྱོད་ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཅི་པའི་ཆེ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་
 སྡེ་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་གྱི་སྡེ་དུ་ལུས་
 པའི་དགག་གཞི། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་
 དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་གཞི་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པའི། ལུས་པའི་དགག་གཞི་
 ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ལུས་པའི་དགག་
 གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་
 སྡེ་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་
 གྱི་སྡེ་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བཅི་རིགས་པར་
 འདོད་ཟེར་དགོས་པ་ལ། དེ་དེ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ཅེས་
 ཅིས་ན་འད། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བཅིས་ནས་ཉགས་མ་གྲུབ་ཟེར་དགོས་པས་མི་འཐད་
 རོ། ཁག་ཏེ་འཐད་ན། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ། ལུས་པའི་དགག་
 གཞི་ཚས་ཅན། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ། ལུས་པའི་དགག་གཞི།

ལྷ་མ་པའི་དགག་གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་མེད་དུ་ལྷ་མ་པའི་དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་
 བར་ཐལ། ལྷ་མ་པའི་དགག་གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་མེད་དུ་གཞི་བྱལ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེས་སྤྱ་འགལ་ལོ། ཤོད་གི་དེ་ལ་པར་བྱལ་འཕྲིག་འཕེན་པ་ལ། ཀ་པའི་དགག་
 གཞི་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། ཀ་པའི་དགག་གཞི་ཀ་པའི་དགག་གཞི་
 དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བཅི་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་
 ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས།
 ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བཅི་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་འཕྲིགས།
 འདོད་དང་རྟགས་མ་བྱལ་གང་བྱས་ཀྱང་བས་མི་འཐད་དོ།

ཡང་ཁ་ཅིག ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན། རྟོད་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐམ།
ཡོད་པ་གར་ཞིག ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་
ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། ལུས་པའི་དགག་གཞི། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་
རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལུས་པ་ལ། དེ་འདྲི་ཐམ་པ་ལྟར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་
བརྟབ་པ་ལ། དེ་ལྟར་བཅི་མི་རིགས་པར་ཐམ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་པར་
འདོད་དེ། བཅི་པའི་ཆེ་དགག་གཞིའི་རྩས་པ་འཕར་ནས་བཅི་པས་དངོས་འགས་ལ་
མི་འཁྲོ་བ་གོང་དང་འདྲོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་
གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འལྟར་ལ་འདོད་
ལན་བཏབ་པས། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་ཏུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་
ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་ཏུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་
པར་འདོད་ཅེས་བཞི་རིགས་པར་ཐལ་ལ་འདོད་ལན་ཐེགས་སོ། །ཤལ་ཏེ་མི་མཐད་

ཟེར་ན། དེ་ལྟར་འདྲོད་ལན་ཐེབས་པར་ཐལ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལ། འདྲོད་ལན་བཏབ་པའི་ལུས་པའི་དགག་
 གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་འདྲོད་ཅེས་བཅི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བཅི་རིགས་པར་ཐལ། ལུས་པའི་
 དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བཅི་རིགས་པར་ཐལ། ལུས་པའི་
 དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ལ་འདྲོད་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་འདྲོད་ལན་འདེབས་
 ཚུལ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འདེབས་ཚུལ་ཁྱེད་དུ་བཅུག་ན་མི་
 འགྲིག་གོ། །འདི་ཐད་གྱི་བཅི་བཞག་རྒྱུར་བ་ནང་གི་སྒྲུབ་ཁྱེད་དེ་ལ་ཁྲུབ་པ་རོ་སྟོན་མི་
 སྟེང་རོ། །

ཡང་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདྲོད་ལན་བཏབ་པས། ལུས་པའི་
 དགག་གཞི། ལུས་པའི་དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདྲོད་ཅེས་བཅི་རིགས་པར་
 ཐལ་ཟེར་ན། འདྲོད་དོ། །ཡང་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ་ལུས་
 པ་ལ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྲུབ་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྲུབ་ནས་མར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདྲོད་དེ།
 བཅི་པའི་ཆོ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུས་
 པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི། ལུས་པའི་དགག་གཞི་
 ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པའི་

དགག་གཞི་ཚུ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི། གཞི་བྱམ་པའི་བྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འཇུར་ལ་ཁྲམ་པ་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་བཅི་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བཅི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འཇུར་ལ་ཁྲམ་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་འདི་མེས་བྱ་ཚུ་ཅན། བྱམ་
པའི་དགག་གཞི་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་དགག་
གཞི་གཞི་བྱམ་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་ལ་ཁྲམ་པ་ཡོད་པས་གསལ་བ་བདག་
མེད་ཀྱིས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འཇུར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཀ་བའི་དགག་གཞི་
ཚུ་ཅན། གཞལ་བྱ་ཚུ་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཟེར་ན། འདོད་དེ། བཅི་བའི་ཆེ། ཀ་བའི་དགག་གཞི་ཚུ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་གཞལ་
བྱ་ཚུ་ཅན། ཀ་བའི་དགག་གཞི་ཚུ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་
བཅི་ནོ། ། མི་འགྲིག་ན། ཁྱོད་ཚུ་ཅན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འཇུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས་
དེ་ལྟར་བཅི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འཇུར་འདི་ཀ་བའི་དགག་གཞི་སྔོན་
གཞི། གཞལ་བྱ་ཚུ་ཅན་རྟག་པས་གསལ་བ། བདག་མེད་ཀྱིས་རྟགས་བྱས་པའི་
ཐལ་འཇུར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་ལེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འཇུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་
བཏབ་པས། དེ་ལྟར་བཅི་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་འང་།
འདོད་དེ་བཅི་ནོ། ། ཡང་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུ་ཅན། རྣམ་མཁུན་ཚུ་ཅན། རྟག་
པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། བྱམ་པའི་
དགག་གཞི་ཚུ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུ་
ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་རྣམ་མཁུན་ཚུ་ཅན། རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་
འདོད་ཅེས་བཅི་རིགས་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། ཁྱོད་ཚུ་ཅན། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བཅི་
རིགས་པར་ཐལ་ཞེས་རིམ་བཞིན་བསྐྱབས་ནས། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུ་ཅན།

ཀླུ་མཁའ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་
 གྱི་སྡེར་དུ་ཀླུ་མཁའ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་རྟག་པ་
 ཡིན་པ་འདོད་ཅེས་བཅི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། དེ་འདྲི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་
 བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས་དེ་ལྟར་བཅི་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་དེ། ཞིབ་ཏུ་འཕར་ནས་བཅིས་ན་འགྲིག་གོ།

ཡང་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཀླུ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་
 རྟགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོར་རྟགས་པའི་
 ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་དེ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་བྱམ་པའི་དགག་
 གཞི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི། བྱམ་པའི་
 དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་ཀླུ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟགས་པའི་ཆད་
 མ་ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་དང་། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་
 བྱམ་པའི་དགག་གཞི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་བྱམ་པའི་དགག་
 གཞི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ། དངོས་པོར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་
 ཡིན་པར་རྟགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བཅི་རིགས་སོ། །མི་
 རིགས་ན་ཁོད་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བཅི་རིགས་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་
 ཆོས་ཅན། ཀླུ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟགས་པའི་ཆད་མ། ཡིན་པར་རྟགས་
 པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་
 ལན་བཏབ་པས། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི།
 བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི། བྱམ་པའི་དགག་

གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་
 སྤྲེང་དུ་རྣམ་མཁུན་ཚུལ་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བརྗེ་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། དེ་འབྲེལ་ལ་
 འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས་དེ་ལྟར་བརྗེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཐེར་ནའང་འདོད་དེ། དེ་བརྗེ་ཚུལ་ནི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་
 སྤྲེང་དུ་རྣམ་མཁུན་ཚུལ་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་དང་། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་དང་། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་དགག་
 གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་
 པ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་པའི་
 དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་
 ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི།
 བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་
 དུ་རྣམ་མཁུན་ཚུལ་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མ་དང་། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་
 གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་
 པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་
 ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ དངོས་པོར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བརྗེ་མི་
 རྟོགས་པ་འདོད་ཅེས་ཅི་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པ་འཕངས་

ན། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན། རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་
 ཚད་ལ། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་
 པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན་གྱི་
 རྟེན་ཏུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་རྣམ་མཁུན། རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན་
 གྱི་རྟེན་ཏུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་རྣམ་མཁུན། རྣམ་མཁུན་ཚས་
 ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་རྣམ་མཁུན། རྣམ་མཁུན་
 ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་
 དང་། རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་
 རྣམ་མཁུན། རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་
 རྟེན་ཏུ་རྣམ་མཁུན། རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་
 ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས།
 འདོད་དེ། བཙེ་ཚུལ་ནི། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་རྣམ་མཁུན་ཚས་
 ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་། ལུས་པའི་
 དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ། ཡིན་པར་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་
 བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་
 པས། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ།
 ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་རྣམ་མཁུན། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་
 ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་

སྟེང་དུ་རྣམ་མཁུན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁུན་ཚས་
 ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁུན། བྱམ་པའི་
 དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དངོས་པོར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་
 སྟེང་དུ་རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་
 དུ་རྣམ་མཁུན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན་
 གྱི་སྟེང་དུ་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁུན། བྱམ་པའི་དགག་
 གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བཅི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན། རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན། དངོས་
 པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཚས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་དེ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བྱམ་
 པའི་དགག་གཞི། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁུན་ཚས་ཅན།
 དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཚས་ཅན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་
 དུ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་འདོད་
 དོ། །

ཡང་བྱམ་པ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་

འགྱུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

ཡང་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཀ་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་འདོད་དོ། །

ཡང་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པའི་ཆེ། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པར་ཐལ། ཟེར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་འདོད་ཟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཡིན་པར་

ཐལ། ལུམ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་
 འཁྱར་ཡིན་པར་འདོད་དོ། ཡང་ལུམ་བ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འཁྱར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འཁྱར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཆོས་ཅན། ལུམ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུམ་བ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་འདོད་
 ཅེས་ཅི་རིགས། ལུམ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འཁྱར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འཁྱར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། ལུམ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་ཐལ། ལུམ་
 བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་འདོད་
 དོ། །

ཡང་ལུམ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འཁྱར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་
 རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། ལུམ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་ཐལ། ལུམ་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འཁྱར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་འདོད་ཟེར་དགོས་
 གོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་བ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་

འགྲུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། ཆོས་ཅན་ཕྱི་མར་ཚུད་གཞི་བཟུང་ནས་འདོད་ལན་བཏབ་པོ། །

ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པ་རྟག་ས་མ་
གྲུབ་ཅེས་བརྗེ་རྟག་ས་པོ། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྲུར་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྲུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་རྟག་ས་
གསལ་ཐ་མི་དང་ཀྱི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
འདོད་དེ། བརྗེ་ཚུལ་ནི། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྲུར་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྲུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་
ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར། རྟག་ས་གསལ་ཐ་མི་དང་
ཀྱི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བརྗེ་རྟག་ས་པོ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་དེ། དེ་འདྲའི་

[illegible]

ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་འཁྱུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་པར་འདྲ་ཅེས་བརྩི་མི་
 རིགས་པ་འདྲ་ཅེས་བརྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་རེ། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་
 ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་རྟགས་གསལ་
 ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འཁྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདྲ་ལན་འདེབས་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་པར་
 ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདྲ་ལན་
 བཏབ་པས། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཆོས་
 ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཆོས་ཅན།
 དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པས་ཐལ་འཁྱུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱུར་ཡིན་པར་འདྲ་
 ཅེས་བརྩི་མི་རིགས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འཁྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་

འཇུག་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་
 གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། ཁྱོད་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཆོས་
 ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པའི་
 གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་གྱིར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་འཇུག་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བཅི་མི་
 རིགས་པའི་གྱིར་ན།

རང་ལུགས་ལ་ཅ་བའི་རྟགས་ཀྱི་མ་འདྲི་མ་གྲུབ་སྟེ། བཅི་ལུགས་ནི། ཁྱོད་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་
 ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཆོས་
 ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་
 པའི་གྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པར་

[illegible]

ཅན་གྱི་སྡེར་དུ་ཁྱོད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་སྡེར་ཟེར་
ན། འདོད་ལན་བཏབ་པས། ལུས་པའི་དགག་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ། ཁྱོད་ཚོས་
ཅན་གྱི་སྡེར་དུ། ལུས་པའི་དགག་གི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ། ཁྱོད་ཚོས་ཅན། ལུས་པའི་
དགག་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ། ཁྱོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་
ཚོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ། ཁྱོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ། ལུས་པའི་དགག་གཞི་
ཚོས་ཅན་གྱི་སྡེར་དུ། ཁྱོད་ཡིན་པར་འདོད་ཟེར་དགོས། དེ་གཉིས་སོ་སོར་འདོད་
ལན་བཏབ་པས། དེ་ལྟར་བཅི་རིགས་པར་ཐལ་ཟེར་ན། འདོད་ལན་མི་ཐེབས་ཀྱང་།
བཅི་བཞག་སྡེར་པར་འཐད་པར་བཤད་པས། རོན་ལ་འདི་ཀ་གནས་སོ། །སྐྱབ་ཟེད་
དུ་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། ཁྱོད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། ཁྱོད་ཡིན་པར་འདོད་
ཅེས་བཅི་རིགས་པའི་སྡེར། མི་རིགས་ན་འཐངས་ནས་བཅི་པའི་ཆེ། དངོས་འགལ་
འབྱུང་ཅེས་བཤད་འདུག །ཡང་ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་སྡེར་ཟེར་ན་འདོད་ལན་མི་འཐད་ཅིང་། གལ་ཏེ་འདེབས་
ན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཤེས་བྱ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་
ཟེར་དགོས། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་འཐད་པར་ཐལ། ཟེར་
ན། འདོད་དེ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་
ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་གཞི་གྲུབ་པའི་སྡེར་ཞེས་པའི་
ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པར་འདོད་དོ། །དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་

མྱེ་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ།
དེ་འབྲེལ་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་འདོད་ཟེར་དགོས་ཏེ། མོང་གི་ཚད་གཞིའི་ཁྱོད་
དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་ཁྱོད་བཞག་ཏུ་བཤེག་ན་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་
ཐལ་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ། ཁྱོད་ཁྱོད་
དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་དང་
གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ཟེར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུས་འདོད་ལན་མི་ཐེབས་སོ། །དེ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བརྗེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། ཁྱོད་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བརྗེད་ཤིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་རེ་ཞིག་འཇིག་འཕེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཟེན་ཏོ། །

སྤྲུལ་པ། འཇིག་འཕེལ་གྱི་ཚུལ་ཙམ་ལ་འང་སྐྱོང་ས་བཞིན་དུ། །

རིགས་པ་སྤྲུལ་པར་རྫོང་རྣམས་མགོ་བོ་འཁོར། །

ཁོ་བོས་བྱོགས་ཙམ་སྒྲོན་འདིའི་རྗེས་ཞུགས་ན། །

མི་རིང་རྣམས་ཁྱེན་རང་རྒྱུད་འབྱུང་ངོ་ཤེ། །

ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༥ ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བདག་མེད་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟག་ས་གྲུབ་པས་ཁྲབ་ཀྱང་།
རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྱུར་གྱི་རྟག་ས་གྲུབ་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ལོ། །

བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྱུར་རྟག་ས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྲབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།
བྱམ་པ་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅོད་གཞི་སྟོན་ཅན་ནོ། །
འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འདི། ཅོད་གཞི་དང་ལྡན་པའི་རྟག་ས་གསལ་
ཐ་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པས་ཅོད་གཞི། ཡིན་པས་གསལ་བ།
བྱམ་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་རྟག་ས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྟག་ས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན་ཅིས་དང་བྱས་པས། བཅིས་ན་མི་
འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། ཅོད་གཞི་དང་མི་ལྡན་པའི་རྟག་ས་གསལ་ཐ་མི་
དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན།
དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་

སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་འདི། ལུས་པ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་
པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱིས་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་ལུས་པའི་ཐལ་
འགྲུར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར། ཁྱོད་གྱིས་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་ལུས་པའི་
ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ།

ཁ་ཅིག་གིས་བདག་མེད་ཡིན་ན། ལུས་པ་ཚོས་ཅན་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་གྱི་ཐལ་འགྲུར་
ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལ་འདོད་ལན་
བཏབ་པས། ལུས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་
ཐལ་འགྲུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་གྱི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བཅི་མི་
རིགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱིས་མ་དེས་ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན་ཏུ་བཤོད་ན། དེ་འབྲེལ་ཐལ་འགྲུར་ལ་
འདོད་ལན་བཏབ་པས། ལུས་པ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར། རྟགས་
གསལ་ཐ་མི་དད་གྱི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པའི་སྤྱིར། དེ་ཅི་
རིགས་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྲུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་གྱི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། ལུས་པ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་
ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་

མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་
 གོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ།
 བདག་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་པ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། བྱམ་པ་
 ཆོས་ཅན། དངོས་གོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གསལ་གཉིས་
 ཐ་མི་དད་ཡིན་ན། ཁྱོད་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་
 བ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་གོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་འཁྱའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩིས་ཁྱབ་ནས་མར་དེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་
 ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་སོ། །རང་དེས་བདག་མེད་
 ཡིན་ན། དངོས་གོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དངོས་གོ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དངོས་གོ་ཡིན་ན། གང་འོན་འོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་དེ། གང་འོན་
 འོན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། གང་
 འོན་འོན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གོ་ཡིན་པ་འདོད་ཅེས་ལན་འདེབས་དགོས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་རྣམ་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གོ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཟེར་ནའང་། རྣམ་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གོ་ཡིན་པ་འདོད་ཟེར་དགོས་
 ཏེ། ཐལ་ངག་གཉིས་དང་སྤྱིར་སྤྱོད་གཅིག་རྒྱུར་ན་གཉིས་གསལ་བ་གསུམ་རྒྱུར་ནའང་
 གཉིས་གསལ་བ་བཞི་རྒྱུར་ན་གསུམ་གསལ་བ། ལྔ་རྒྱུར་ནའང་གསུམ་གསལ་བ་སྟེ་
 ཅི་ཅམ་བཅེགས་ཀྱང་དེས་རིགས་འགྲེས་ཏེ་མེས་པར་བྱལོ། །

ཐལ་འགྱུར་འགོད་ཚུལ་ལ་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་རེ་རེ་བའི་འགོད་ཚུལ།
 ཚོས་ཅན་དུ་མ་བཅེགས་བའི་འགོད་ཚུལ། གསལ་སྤངས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ། རྟགས་
 སྤངས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ། སྤྱགས་འཁོངས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་དང་ལྔ་ལས། བཅོམ་གཞི་
 བྱི་རིམ་བཞིན། རྣམ་མཁུན་ཚོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ལྟ་བུ། དང་པོ་དང་། རྣམ་མཁུན་ཚོས་ཅན། བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། ཀ་བ་ཚོས་ཅན།
 ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། ཚད་མ་ཚོས་
 ཅན། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་
 སྤྱིད་ཀྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། སྒྲ་ཚོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཚད་མས་རྟགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ། དངོས་
 པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་བཞི་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་ཚོས་ཅན། ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཚད་མས་དཔེགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྲབ་རྣམ་མར་རེས་པར་ཐལ།
 སྒྲ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་བའི་ཐལ་འགྱུར་
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་ལྔ་པ་ཡིན་རོ། །

འདི་སོ་སོའི་བཅོམ་གཞི་བཅི་བཞག་ཏུ་བཀོད་པ་རྣམས་འདིར་མ་གྲིས་
 ། ཚུལ་འདིའི་རྟགས་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཞན་རྣམས་གྲང་
 འགོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལྟའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་
 བྱའོ།

ཁ་ཅིག་གིས། བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། ཀ་བ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བ་ཚོས་
 ཅན། སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་བའི་ཐལ་འགྱུར་

རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་
འཁྱར་དེ་ཚེད་གཞི་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་གསལ་ཐ་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འཁྱར་འདི། ཀ་བས་ཚེད་གཞི། གླུ་ཚོས་ཅན། ལུས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་གྱིས་གསལ་བ། ཀ་བ་ཚོས་ཅན།
གླུ་ཚོས་ཅན། ལུས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་
གྱིས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འཁྱར་
ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཀ་བ་ཚོས་ཅན། ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བ་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་འདི། ཀ་བས་ཚེད་གཞི། ཡིན་པས་གསལ་བ། ཀ་བ་ཚོས་
ཅན་ཡིན་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པས་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག་གིས་ཀ་བ་ཚོས་ཅན། གླུ་ཚོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་ཐལ། གླུ་ཚོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
ཐལ་འཁྱར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འཁྱར་མ་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་
འདྲའི་ཐལ་འཁྱར་དེ། ཀ་བས་ཚེད་གཞི། གླུ་ཚོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་གྱིས་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་བྱས་
པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་ལུས་པ་ཚོས་ཅན། ཀ་བ་ཚོས་ཅན། གླུ་ཚོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་
ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཚོས་ཅན། མ་ཚོན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟགས་ཡོད་
ཚོས་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བཏགས་
ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་ལྟར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟགས་གསལ་
ཐ་དད་ཀྱི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས། ཕྱིར་
སྐྱ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མས་བྱངས་ནས། མཆོན་བྱས་གསལ་བ་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་
ཆར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་གྱིས་རྟགས། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཚོད་
གཞི་བྱས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་པར་
ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་མེད་བྱས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྐར་
བཞིན་སྐྱགས་སྐྱ་འཆངས་པས། མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་དང་དེ་
ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཚོད་གཞི་བྱས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚོད་གཞི་ལ་ཁྱོད་
ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅུང་། རྟགས་གསལ་ལ་ཁྱོད་ཡོད་ན་སྐྱགས་སྐྱ་མི་འཆངས་
ཤིང་། དེ་དག་གི་རིགས་འགྲེས་ན་མང་ངོ་། །

རང་རེས་དངོས་པོར་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
ཐལ་ལྟར་གྱི་རྒྱའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་ལྟར་མེད། དེའི་དུས་སུ་དེ་འདྲའི་ཐལ་ལྟར་དེ་འདྲའི་ཐལ་ལྟར་དང་
གཅིག་ཀྱང་མིན་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་དེ་འདྲའི་ཐལ་ལྟར་གྲུབ་མ་བྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་དང་གཅིག་
 ཡིན་ན། ཉགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་པས་བྲལ། ཉགས་གསལ་ཐ་མི་
 དད་ཀྱི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་ན། ལྷོག་བྲལ་ནས་མར་དེས་པས་བྲལ་གོ། ཡར་
 བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཉགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ།
 བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་འདྲི། བྱམ་པས་ཚོད་གཞི། ཀ་པ་
 ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་
 ཉགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་པས་གསལ་ག། བདག་མེད་ཀྱིས་
 ཉགས་བྱས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 ལྟར་ཉགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་འདྲི། བྱམ་པས་ཚོད་གཞི། ཀ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཉགས་
 གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་པས་གསལ་ག། བདག་མེད་ཀྱིས་ཉགས་བྱས་
 པའི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་ཐལ་ལྟར་གང་བཞེད་གྱང་
 ལྷ་མ་དེས་ཚོད་གཞི་བྱ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཆོས་ཅན། ཉག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་ཉགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་ལྟར་ཡིན་
 པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་ལྟར་འདྲི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་

ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱིས་ཚིག་གཞི་བྱ་རྟེན་པར་
 ཐལ། དཔ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན། ཚོས་ཅན་སྤྱ་སྤྱ་མ། ཕྱིར་སྐྱ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་
 སྐྱགས་སྐྱ་འཆངས་སོང་བས་མ་ཁུབ་པོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཇིལ་བྱའི་མཉན་བྱ་ཚོས་ཅན། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བ་མ་ཁུབ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྲུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། སྐྱ་མ་
 བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་
 པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཅི་རྟེན་པ་གང་ཞིག། །དེ་སྐྱབ་བྱེད་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་མཆོམས་ལ་མ་གྲུབ་ན་
 མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྲུར་ལ་ཉགས་མ་གྲུབ་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པས། ཇིལ་བྱའི་
 མཉན་བྱ་ཚོས་ཅན། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྲུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཉགས་མ་གྲུབ་ཅེས་ཅི་
 རྟེན་པ་གང་ཞིག། །དེ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཚིག་གཞི་དང་མི་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྲུར་སྐྱར་སྐྱར་ཡིན་
 པས་ཁུབ་པོ། ཁོ་ན་རེ། ཉག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྲུར་ཚོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་
 པས། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྲུར་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྲུར་
 ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་འདོད་ཅེས་ཅི་རྟེན་པ་གང་ཞིག་འདོད་ལན་ཐེབས་པར་ཐལ། འདོད་

པ་གང་ཞིག །ཁྱིད་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ལ་བྱལ་བ་ཡོད། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་
མ་ཁྱིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་
ལ་འང་བྱལ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདྲོད་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྟག་པ་སྐུ་གསལ་བ་དང་།
རྟག་པ་སྐུ་གསལ་བུས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
ཆད་མ་རྟག་པ་སྐུ་གསལ་བ་དང་། རྟག་པ་སྐུ་གསལ་བུས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡོད་པའི་
སྤྱིར། རྟག་སྐུ་གསལ་སྤྱི་དེ་འབྲའི་ཐལ་འཇུག་དེ། དེ་སྐྱེ་བའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
ཡོང་བུ་འདྲོད་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་
དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འཇུག་དེ། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
འཇུག་ དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྟག་པ་སྐུ་གསལ་བ་དང་། རྟག་པ་སྐུ་གསལ་
བུས་པའི་ཐལ་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་ཐལ་འཇུག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདྲོད་
ན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟག་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་ དངོས་པོར་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་གི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་བྱལ་ན། དེ་འབྲའི་ཐལ་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱིད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རང་
ལྷག་ས་ནི། སྐྱར་ལྷག་ས་ལ་ལྟོས་པས་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱིད་ཐལ་འཇུག་གང་ཞིག །ཁྱིད་ཀྱི་བཞོད་ཆོད་ཀྱི་རྟག་སྐུ་
གསལ་ན། ཁྱིད་ཀྱི་རྟག་སྐུ་གསལ་པས་བྱལ་བེར་ན། རྣམ་མ་བྱེན་ཆོས་ཅན། འདུས་བུས་

ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཉག་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་ཐལ་འཇུར་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱི་ཉག་ས་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བཞོད་
ཆོད་ཀྱི་ཉག་ས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་གྱིས་མ་དེས། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བཞོད་
ཆོད་ཀྱི་ཉག་ས་གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉག་ས་གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པས་
མ་ཁྱབ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉག་ས་གསལ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བཞོད་ཆོད་ཀྱི་ཉག་ས་
གསལ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀ་པ་ཆོས་ཅན། ཉག་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་གྱིས་མཆོད་ནས་མ་དེས་སོ། །
དེས་ན་ཐལ་འཇུར་དེའི་སོང་ཆོད་ཀྱི་ཉག་ས་གྲུབ་ན། ཐལ་འཇུར་དེའི་ཉག་ས་
གསལ་ཁྱབ། ཐལ་འཇུར་དེའི་སོང་ཆོད་ཀྱི་ཉག་ས་ཡིན་ན། ཐལ་འཇུར་དེའི་ཉག་ས་
ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། ལྷ་ཆོས་ཅན། ཉག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འཇུར་གྱི་བཞོད་སོང་གི་ཉག་ས་གསལ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡིན་
པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུར་གྱི་བཞོད་སོང་གི་ཉག་ས་
གསལ་ལ་ཁྱད་མེད། དེས་ན་ཆོད་གཞི་དང་མི་ལྡན་པའི་ཐལ་འཇུར་ཡིན་ན། བཞོད་
སོང་གི་ཉག་ས་གསལ་ལ་ཁྱད་མེད་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཀྱིས་རིགས་འབྲེས་ཏེ་ཤེས་
པར་གྱུ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉག་ས་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉག་ས་གྲུབ་
པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འཇུར་གྱིས་མ་དེས། ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་ཐལ་འཇུར་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱི་ཉག་ས་

དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྟག་
 དངོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་སྒྲིང་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་མ་དེས་ཏེ། དང་པོ་སྒྲ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་
 དང་པོ་མ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱིས་ཡན་ཐེབས་པའི་སྒྲིང་ཏེ། སྒྲ་རྟག་དངོས་མ་ཡིན་པའི་
 སྒྲིང། ཅེས་པའི་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་སྒྲིང་རྟགས་གྲུབ་པའི་སྒྲིང་རོ།

ཁ་ཅིག །ཁྱོད་རྟགས་ཟུར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་
 རྟགས་དང་པོ་འདྲ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་པ་འདྲ་བ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་
 པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྟག་དངོས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་གཅིག་གང་ཞིག
 མྱོའི་ཕུལ་དུ་བྱ་བྱར་ཤེས་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིང་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྒྲིང། དང་པོ་སྒྲ། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་སྒྲ་དང་
 གཅིག་ཡིན་པའི་སྒྲིང། རྟགས་ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མྱོའི་ཕུལ་དུ་བྱ་བྱར་ཤེས་
 བྱའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིང་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་སྒྲིང། ཅེས་པའི་
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲིང་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིང། མ་གྲུབ་ན།
 བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲིང། ཁྱབ་པ་
 ཟུར་འགོག་ལ་དངོས།

སྒྲས་པ། ཁོ་པོའི་སྒྲོ་སྒྲོས་ཀུན་གསལ་དོས། །

དབྱངས་ཅན་ཁྱིན་ཆུབས་ཆུ་འཛིན་འཕྲིགས། །

རིགས་ལམ་ཆར་རྒྱན་འབབ་པ་ན། །

ཀུན་བཟོད་སྟོད་ཀྱང་ཆུང་བྱར་འགྱུར། །

༥ རང་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་ལ་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་བ། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་
བཟུང་བ། ལན་འདེབས་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་པ། ཐལ་
འགྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལ་དཔྱེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང། ཐལ་འགྱུར་
སྒྲར་སྒྲར་གཉིས་སུ་དཔྱེ་བ། བཀོད་ཆོད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དཔྱེ་བ་དང་གཉིས། རང་ཉིད་
ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚོལ་བ་ཡོད་པའང་ཡིན། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚོལ་བ་ས་རང་ཉིད་ལ་ལན་དོན་མ་ཐུན་མི་ཐེབས་པའང་ཡིན་པའི་
གཞི་མ་ཐུན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐལ་རྟག་རྟག་དག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་
ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚོལ་བ་ལ། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཆོན་
ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེ་ན། ལྷུ་བ་ལྟེན་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང། ལྷུ་བ་ལྟེན་མི་
འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་རུས་ཀྱི་ཐལ་རྟག་རྟག་
དག་ཏུ་དམིགས་པ། ལྷུ་བ་ལྟེན་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། ལྷུ་བ་
ལྟེན་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་པ་རོལ་པོས་ཁས་
ཐུངས་ཤིང། རྟགས་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཆོད་མས་གྲུབ་ན།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁུབ་པ་ཆོད་མས་
གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཁུབ་པ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཁུབ་མི་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཆོད་མས་བསལ་བ་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། དམ་བཅའ་ལ་ཆོད་མས་བསལ་བ་མ་ཞུགས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོགས་ཆོས་
མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་གྲུས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ལྷུ་བ་ལྟེན་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་

ཐག་ཡིན་ན་སྐྱུ་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས། རྟག་ན་མ་ཕྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་རེས།
 སྐྱུ་ཕྱས་པར་ཚད་མས་ཁྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་དཔྱེན། རྫོགས་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་དང་། རྫོགས་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས། རང་དང་
 རིགས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ཅུས་ཀྱི་ཐལ་དག་ནམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ་
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་དང་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ཅུས་ཀྱི་
 ཐལ་དག་ནམ་དག་ཏུ་དམིགས་པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།

རྫོགས་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དཔྱེན། རང་བཞིན་དང་
 འགལ་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་
 པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་དང་འགལ་པའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་
 པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་པའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར།
 ཁྱབ་ལྗེད་དང་འགལ་པའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཁྱབ་ལྗེད་དང་
 འགལ་པའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་
 འཕེན་པའི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཞི། མཚན་གཞི་ནི་རིམ་
 བཞིན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མེ་
 སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་རེག་རྒྱུན་
 ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ༥་
 བ་འག་སྒྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ༥་བ་འག་སྒྱུར་
 བས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་འབྲས་སུ་ཡོད་ལྗེད་རྒྱུན་
 ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། ཅན་
 དན་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཅན་དན་

མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་བའི་རེག་
 བ་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་
 དང་། སྤྱོད་ཆོས་ཅན། མ་གྲུས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་
 ལྟ་བུ་བཞི་པའོ། དང་པོ་དེ་སྤྱབ་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་གར་གྱི་
 དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་དང་འགལ་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་
 པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ།
 མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་གར་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེང་དུ་གྲང་རེག་རྒྱན་
 ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་པའི་རང་
 བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཁྱོད་རང་བཞིན་དང་
 འགལ་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་
 བ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འཁྱར་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་དང་འགལ་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་
 པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལོག་དུ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་
 ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་སོང་། དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཆ་ཞིང་ཤེག་པ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
 ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་སོང་། དེ་དང་འགལ་པར་བསིལ་རེག་རྒྱན་ཆགས་
 སུ་གནས་པ་དེ་སོང་། དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་དེ་
 སོང་། ཁྱོད་གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་
 འཁྱར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

སྤྱབ་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རིགས་འགྲེས་པས་བཙེ་བཞག་སོགས་

ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་འདྲིར་བཙུན་དོན་ཅུམ་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་
པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འཕྱུར་ཡང་དག་ལ་དེ་ནི། རྒྱ་དང་འགལ་པའི་
རང་བཞིན་དཔེགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་པའི་འབྲས་བྱ་
དཔེགས་པའི་ཐལ་འཕྱུར། གྲུབ་ཤིང་དང་འགལ་པའི་འབྲས་བྱ་དཔེགས་པའི་རང་
རྒྱུད་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་པའི་གྲུབ་བྱ་དཔེགས་པའི་ཐལ་འཕྱུར། རང་
བཞིན་དང་འགལ་པའི་འབྲས་བྱ་དཔེགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་འགལ་
པའི་རང་བཞིན་དཔེགས་པའི་ཐལ་འཕྱུར། གྲུབ་ཤིང་དང་འགལ་པའི་འབྲས་བྱ་
དཔེགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་འགལ་པའི་གྲུབ་བྱ་དཔེགས་པའི་ཐལ་
འཕྱུར། རང་བཞིན་དང་འགལ་པའི་གྲུབ་བྱ་དཔེགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་གྲུབ་
ཤིང་དང་འགལ་པའི་རང་བཞིན་དཔེགས་པའི་ཐལ་འཕྱུར། རྒྱ་དང་འགལ་པའི་གྲུབ་
བྱ་དཔེགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་འགལ་པའི་ཐལ་འཕྱུར། རྒྱ་མ་དཔེགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་འབྲས་བྱ་དཔེགས་པའི་
ཐལ་འཕྱུར། གྲུབ་ཤིང་མ་དཔེགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དཔེགས་
པའི་ཐལ་འཕྱུར་དང་བརྒྱུད། དེ་ལས་ལོག་པ་བརྒྱུད་དང་བཅུ་བྱལ་ཡོད། དང་པོ་
བརྒྱུད་ཀྱི་མཆོད་གཞི་རིམ་བཞིན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་གྲུབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་
གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་གྲུབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སྒྲ་ཡོང་ཤིང་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འཕྱུར་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་བའི་རེག་
པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འཕྱུར་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། ཏུ་བ་
དག་འཕྱུར་བས་གྲུབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དེས་གྲུབ་པར་ནོན་
པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་

ཐལ་འགྲུར་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་བའི་རེག་
 པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟ་བུ་བཞི་པ་དང་། ཅན་དན་
 མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ཅན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དེས་ཁྲབ་པར་
 ཅན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟ་བུ་ལྔ་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་
 སུ་ཡོད་ཀྱིང་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟ་བུ་དྲུག་པ་དང་།
 མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྲུར་ལྟ་བུ་བདུན་པ་དང་། ཤིང་མེད་པའི་བྲག་ལྗོངས་ན་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཤ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པ་ཡིན་རྟོ། །

དེ་ལས་ལོག་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་པའི་རང་བཞིན་
 དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་པའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་
 ཐལ་འགྲུར། འབྲས་བུ་དང་འགལ་པའི་ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་
 ཁྲབ་ཀྱིང་དང་འགལ་པའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྲུར། རང་གཞིན་དང་འགལ་
 པའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་པའི་རང་བཞིན་
 དམིགས་པའི་ཐལ་འགྲུར། ཁྲབ་ཀྱིང་དང་འགལ་པའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་
 འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་པའི་ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྲུར། འབྲས་བུ་
 དང་འགལ་པའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་འགལ་པའི་འབྲས་
 བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྲུར། རྒྱ་དང་འགལ་པའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་
 པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྲུར། འབྲས་བུ་མ་
 དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྲུར། རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་ཁྲབ་ཀྱིང་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྲུར་དང་བརྒྱད་

ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཆོག་གཞི་རིམ་བཞིན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་
དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་རྣམས་པ་མ་བྱ་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ཅན་དན་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་
པོ་ཆོས་ཅན། ཅན་དན་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་
པོའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་
པོ་ཆོས་ཅན། དེས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་རྒྱན་
ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། ཆོས་
ཅན་དང་གསལ་པ་སྤར་བ་ཞིན་ལ། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་བཞི་པ་དང་། ཆོས་ཅན་དང་གསལ་པ་སྤར་
བ་ཞིན་ལ། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ལྔ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་དང་གསལ་པ་སྤར་བ་ཞིན་ལ། གྲང་འབྲས་སུ་
ཡོང་བྱེད་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་དྲུག་
པ་དང་། ཏུ་བས་དཔེན་པའི་ཅིག་སྟོར་ན་ཆོས་ཅན། ཏུ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཏུ་བའི་
དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་བདུན་པ་དང་། བུམ་པ་ཆད་
མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཆད་མས་དམིགས་པར་ཐལ།
བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་ངག་རྒྱལ་དག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་

རྒྱད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། གླེང་མ་ཅན། མི་རྟག་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟ་བུ། ཐལ་འགྲུར་དུ་
བཤོད་པའང་ཡིན། ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའང་ཡིན་པའི་
གཞི་མ་ཐུན་པ། ཐལ་འགྲུར་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཆོན་ཉིད། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་
དོད། གླེང་མ་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་
ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་བཤོད་ཆོད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། རྟགས་ཁོན་མ་
ཆང་པའི་ཐལ་འགྲུར། ཁྲབ་པ་ཁོན་མ་ཆང་པའི་ཐལ་འགྲུར། རྟགས་ཁྲབ་གཉིས་ཀ་
མ་ཆང་པའི་ཐལ་འགྲུར། དེ་གཉིས་ཀ་ཆང་པའི་ཐལ་འགྲུར་དང་བཞི། མཆོན་གཞི་
རིམ་བཞིན། གླེང་མ་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། གླེང་མ་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། གླེང་མ་ཅན། མི་རྟག་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། གླེང་
ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟ་
བུ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །

བཙེ་བཞག་རྩ་འདིའི་མཆོན་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཆེ་ག་སྒྲོན་ཅུང་འདུག་
པ་མཆོན་བྱར་གསུངས་པས་འདིར་མ་བྱིས། རྟགས་ཁྲབ་གཉིས་ཀ་ཆང་པའི་ཐལ་
འགྲུར་ལ་དབྱེ་བ་པོ་གསུམ་ནི་བཙེ་བཞག་རྩ་འདི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པོ་མེད་པས་དེར་ལྟ་
བཤེ་བ་བསམས་ནས་འདིར་མ་བྱིས་སོ། །

གསུམ་པ། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་བརྒྱུད་པ་ལ། རྟག་པ་དེ། གླེང་མ་
ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱི་རྟགས་ཡིན།

ཉག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཉག་ས་ལོག་ཡིན། མ་བྱས་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་
དེའི་ཐལ་ཆོས་ཡིན། བྱས་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཆོས་ལོག་ཡིན། སྒྲ་དེ་ཐལ་འགྱུར་
དེའི་ཆོད་གཞི་ཡིན། དེས་གཞན་ལ་འང་རིགས་འགྲེས།

བཞི་པ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ། རང་ཁྱགས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ལ།
འདོད། ཉག་ས་མ་བྱུག། ཉག་ས་དང་པོ་མ་བྱུག། ཉག་ས་གཉིས་པ་མ་བྱུག་ཅེས་
སོགས་དང་། ཁྱབ་པ་འགལ་ཁྱབ་ལ་འབྱུང་ཅེས་སོགས་དང་། ཆོས་ཅན་སྒྲོན་
ཅན་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ལན་དང་ལན་རྣམ་པར་སྤེལ་ནས་ལན་
འདེབས་ཚུལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱེད་རོ། །

སྒྲས་པ། གང་གི་སྒྲུག་བསམ་གྱིས་བསྐྱལ་བས། །

བདག་མྱོའི་དགའ་ལོ་གཉིད་སད་དེ། །

ཐལ་འགྱུར་སྒྲ་ཅིའི་ཆར་པབ་པས། །

རིགས་ལས་གསལ་བའི་དབྱར་དུས་བྱང་། །

གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།

༥ གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོར་
ཁ་ཅིག་གིས། ཆོས་དེའི་དོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་གཞན་
སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁྱོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོའི་གཞན་སེལ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོའི་དོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་བྱིད། ཁྱབ་པ་ཁས།
མ་བྱུག་ན། ཁྱོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། ཁྱོད་གྱི་དོན་རང་མཆོན་གྱི་

གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
འདྲེན་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བདག་ས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཆོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག །ཆོས་དེའི་སྒྲིའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་གཞན་སེལ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོན་རང་མཆོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་འོན་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། འོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ།
འོན་རང་མཆོན་གྱི་སྒྲིའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། འོན་
རང་མཆོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྒྲུང་བ།
ཁྱོད་གྱི་སྒྲིའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
འདྲེན་མི་རུས་ཏེ། དེ་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷི་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག །ཆོས་དེའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་གཞན་
སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོན་རང་མཆོན་དང་འོན་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པའི་གཞི་
མ་གྲུབ་པས་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། འོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། འོན་
རང་མཆོན་གྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན།
འོན་རང་མཆོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུང་བ་ཁྱོད་
གྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་
བར་འདྲེན་མི་རུས་ཏེ། དེ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག །ཆོས་དེའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་
གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། འོན་
རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འོན་རང་མཆོན་གྱི་
གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དྲག་ས་གྲུབ་སྟེ། ལུས་པའི་འོན་རང་མཆོན་

གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་ན། རྩམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་
 ཆོས་ཅན། རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རྟོན་རང་
 མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་མེད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ།

ལ་ཅིག། ཁྱོད་གྱི་གཞན་སེལ་གསུམ་ཀ་ཡོད་ན། ཁྱོད་གྱི་གཞན་སེལ་ལ།
 ཁྱོད་གྱི་རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་སོགས་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པས་བྱུང་
 ཟེར་ན། རྟོན་རང་མཆོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་ཁྱོད་གྱི་རྟོན་རང་མཆོན་
 གྱི་གཞན་སེལ་སོགས་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་གཞན་སེལ་གསུམ་
 ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་
 རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། རྟོན་རང་མཆོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་རྟོན་
 རང་མཆོན་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ། རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་སྒྲིའི་གཞན་སེལ་
 དང་། རྟོན་རང་མཆོན་དང་རྟོན་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པས་སྟོང་པ་
 རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་ན།
 རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ། རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་
 སེལ་སོགས་གསུམ་དུ་གངས་མི་ངེས་པར་ཐལ། རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་
 མ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། རང་མཆོན་ཡིན་དགོས་པ་གང་
 ཞིག། བྱི་མ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། བྱི་མཆོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལ་ཅིག་ཁྱོད་མེད་ན། ཁྱོད་གྱི་སྒྲིའི་གཞན་སེལ་མེད་པས་བྱུང་ཟེར་ན། རི་

མོང་རྩ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་མོང་རྩ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱོའི་
གཞན་སེལ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག ཁྱོད་མེད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་མེད་པས་བྱམ་ཟེར་ན་པར་
རི་མོང་རྩ་ཆོས་ཅན་སོ།

ཁ་ཅིག །དགག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ན། དགག་པ་ཡིན་པས་བྱམ་ཟེར་ན།
རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཉེ། དགག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དགག་
པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དགག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་ཉེ། དགག་པའི་
རྣམ་པ་ཤར་ནས་དགག་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དེ། དགག་པ་དངོས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་སྐྱུ་བ་ཁྱེད་ཡིན་པའི་འདོག་ཁྱེད་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ
བར་འདོད་མི་རུས་ཉེ། སྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན།
དགག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱམ་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱམ་ཉེ། རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པས་མ་རེས་སོ།

ཁ་ཅིག དགག་པ་ཡིན་ན། རང་གི་དངོས་མིང་གི་མཐར་དགག་ཆིག་སྐྱར་
པས་བྱམ་ཟེར་ན། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་ཀྱིས་མ་རེས་སོ།

ཁ་ཅིག །རང་གི་དངོས་མིང་གི་ཆིག་ཟེན་ལ་དགག་ཆིག་སྐྱར་བ་དགག་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་ལ་སྟོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ན། འདོད་དེ། ཉིད་ཅེས་པའི་ཆིག་དེ་དགག་ཆིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཉེ། དགག་ཆིག་དེ་ལ་སྟོང་ཆིག་གི་དགག་ཆིག་དང་། མེད་ཆིག་གི་དགག་ཆིག་
དང་། ཉིད་ཆིག་གི་དགག་ཆིག་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་
ཆོས་ཅན། རང་གི་དངོས་མིང་གི་ཆིག་ཟེན་ལ་དགག་ཆིག་སྐྱར་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་

ཐལ། ཁྱོད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མེད་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཅེས་པའི་ཆོག་
དེ་དགག་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་འཇོན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
ཁྱོད་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྐུ་བ་ཆོས་དེར་མ་གྱུར་པའི་ཆོས། དགག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། མི་རྟག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག །ཁྱོས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སྤྱ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དགག་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོས་རང་གི་དགག་བྱ་སྐྱ་རྟག་པ་དངོས་
སྤྱ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོས་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་
དགག་བྱ། སྐྱ་རྟག་པ་དངོས་སྤྱ་བཅད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དངོས་སྤྱ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོས་སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་སྤྱ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྟོང་ཡུལ་དུ་བྱ་བྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུམ་
འདོད་མི་བྱས་རྟེ། སྐུ་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དགག་པ་གང་ཞིག །རང་བཟློད་པའི་སྐྱས་རང་གི་དགག་བྱ་
བཀག་སྤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་དེ། མ་ཡིན་དགག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་
མི་འཕེན་པ་སྐུར་བ་མེད་དགག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
པ་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་གང་ཞིག །རང་བཟློད་པའི་སྐྱས་
རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་སྤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་
ཁས། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཟློད་པའི་སྐྱས་
རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་སྤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
འཕེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་ཆོས་གཞན་མ་བཟློད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་གི་

འཕངས་བྱར་བྱར་པའི་ཆོས་གཞན་བརྗོད་ན་ཆོས་གཞན་བརྗོད་པས་མ་ཐུབ་པའི་
 མྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་མྱིར། དེས་མཆོན་ཉིད་དང་
 ཐོབ་པའི་འཐད་པ་ཤེས་བྱས་སོ།།

ཁ་ཅིག །རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་ཆོས་
 གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དེ། མ་ཡིན་དགག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མྱོན་འཕེན་པ་
 ཁ་ཅིག་གིས། ལྷས་སྦྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ཆོས་ཅན། རང་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་སྐྱུས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་ཡིན་པར་
 ཐུག། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་མྱིར་ཏེ། དགག་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 མྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉལ་པ་ཡིན་པའི་མྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལྷས་སྦྱིན་
 ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ཞེས་པའི་དག་དེས་ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་མི་འཕེན་པ་
 མ་ཟད། དེས་རང་གི་འཕངས་བྱར་བྱར་པའི་ཆོས་གཞན་ལྷས་སྦྱིན་ཆོན་པོ་མཆོན་
 མོར་ཟས་ཟ་བའང་དངོས་སུ་མ་འཕངས་པའི་མྱིར་ཏེ། དེས་དེ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་
 པའི་མྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་རང་
 གི་འཕངས་བྱར་བྱར་པའི་ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་ན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་
 པས་ཐུབ་ཟེར་བ་དང་། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་
 རང་གི་འཕངས་བྱར་བྱར་པའི་ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་ན། རང་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་སྐྱུས་རང་གི་འཕངས་བྱར་བྱར་པའི་ཆོས་གཞན་སྐྱུ་བ་བ་དངོས་སུ་འཕེན་པས་
 ཐུབ་ཟེར་ན། གཉིས་ཀ་ལ་བདག་མེད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་བདག་མེད་ཀྱིས་
 མ་རེས་ཏེ། དང་པོའི་སྐྱུ་བ་མེད་ནི། བདག་མེད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་བདག་མེད་
 ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐུག། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུས་རང་གི་དགག་

བྱ་བཀའ་ཤུལ་དུ་རང་གི་འཕངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཚེས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྣམས་རང་གི་དགག་བྱ་བདག་མེད་མ་ཡིན་པ་བཀའ་
 ཤུལ་དུ་རང་གི་འཕངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཚེས་གཞན་བདག་མེད་དངོས་སུ་འཕེན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲའི་དག་དེས་རང་གི་དགག་བྱ་བདག་མེད་མ་ཡིན་པ་བཀའ་བ་
 གང་ཞིག །རང་གི་འཕངས་བྱར་བདག་མེད་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲུ་
 གྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་དག་དེས། བྱམ་
 པ་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་རྟེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་སྒྱི་མ་ལའང་རྒྱལ་བུ་དེ་རིགས་འགྲེས་ཀྱིས་ཤེས་ལུས་སོ།།

ཁ་ཅིག་གིས། དགག་པ་གང་ཞིག །རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྣམས་རང་གི་
 དགག་བྱ་བཀའ་ཤུལ་དུ་ཚེས་གཞན་རྒྱལ་པ་འཕེན་པ་དེ། མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་
 ཉིད། དགག་པ་གང་ཞིག །རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྣམས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀའ་ཤུལ་
 དུ་ཚེས་གཞན་རྒྱལ་པ་མི་འཕེན་པ་དེ་མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱམ་པ་
 མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཚེས་ཅན། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྣམས་རང་གི་དགག་བྱ་
 བཀའ་ཤུལ་དུ་ཚེས་གཞན་རྒྱལ་པ་འཕེན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། དགག་པ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མ་ལུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱམ་པ་
 མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཚེས་ཅན། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྣམས་ཚེས་གཞན་རྒྱལ་པ་
 བརྗོད་པར་ཐལ། དེས་ཚེས་གཞན་རྒྱལ་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།
 བྱམ་པ་བརྗོད་ན། རྒྱལ་པ་བརྗོད་པས་བྱལ་པར་ཐལ། བྱམ་པ་བརྗོད་པའི་རྣམས་རྒྱལ་
 པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་རྟེ། བྱམ་པ་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། རྒྱལ་པ་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱམ་
 པ་རྒྱལ་པར་མཚན་པའི་མཚན་སྒྲོར་རྣམས་དག་འགོད་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་

མྱིར། གཞན་ཡང་། ཉག་དངོས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཟོད་
པའི་སྐྱུ་པ་སྐྱུ་པ་བཟོད་པར་ཐལ། རང་བཟོད་པའི་སྐྱུ་པ་རང་གི་འཕངས་ལྷར་གྱུར་
པའི་སྐྱུ་པ་བཟོད་པའི་མྱིར་ན་མ་ཁུ། འོན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཟོད་པའི་སྐྱུ་པ་
བདག་མེད་བཟོད་པར་ཐལ། དེས་རང་གི་འཕངས་ལྷར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་བཟོད་
པའི་མྱིར། ཁུ་པ་འགྲིག།

ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་ན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན་
པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པས་ཁུ་ཐེར་ན། སྐྱུ་པར་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་མྱིར་ཏེ། སྐྱུ་པ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱུ་པར་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པར་གྱུར་པའི་
བྱམ་པ་ཡིན་པའི་མྱིར་ཏེ། དགག་པ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག །རྒྱལ་རྒྱལ་ས་དང་བྲམ་ཟེའི་རྒྱལ་ས་གང་ཏུ་གང་ཞིག །རྒྱལ་
རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་དག་དེས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུ་ལ་དུ་ཆོས་གཞན་
སྐྱུ་པ་འཁེན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དག་དེས། རྒྱལ་རྒྱལ་ས་གང་ལུ་ལ་དུ་བྲམ་ཟེའི་
རྒྱལ་མ་ཁེན་པ་གང་ཞིག །བྲམ་ཟེའི་རྒྱལ་ས་སྐྱུ་པ་ཡིན་པའི་མྱིར་ན་མ་ཁུ།

ཁ་ཅིག །མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་མེད་ཡང་ཡིན། འོན་ཟེད་ལྷས་པའང་
ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱུ་དུ་དམིགས་པ། འོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་མེད་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་མེ་ཡོན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འོན་
རང་མཆོན་གྱི་གཞན་མེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་མྱིར། ཉག་ས་ཁས། འདོད་མི་
ལྷས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཉག་དངོས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བྱམ་པ་དེ། དེ་འདྲའི་
གཞི་མ་སྐྱུ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་མྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག །རང་འཛིན་རྟོག་པས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ན། རང་

ཞེས་བཤོད་པའི་སྐྱེས་རང་གི་དགག་པུ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཙམ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཞེས་དཔག་དེས་སྐྱེས་པ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཞེས་དཔག་དེ། སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུའང་ཡོད་མི་ལུས་ཏེ། སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་དེས། སྐྱེས་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པར་ཐལ་ལོགས་རིམ་བཞིན་བསྐྱབས་ནས། སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དངོས་སྟོབས་ཞེས་དཔག་གི་ཕུ་ལ་ལ་ཕུར་སྐྱུ་བ་ཤིང་ཀམ་དག་ཏུ་བརྟུག་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དེས། སྐྱེས་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་དེས། སྐྱེས་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ལོ།

ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ལ་ཇི་ཅི་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཡིན་ན། ཁྱོད་དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གང་ཐལ་གི་བདག་ཆོས་ཙམ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཇི་ཅི་རྟོག་པ་དེ། རང་ཕུ་ལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པའི་ཀམ་པ་གང་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མེད་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཅུའང་ཡོད་ན། གང་ཐལ་གི་བདག་མེད་པར་ཐལ། གང་ཐལ་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཐལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདག་དང་། ར་དང་། གང་ཐལ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ལ་ཇི་ཅི་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་མི་སྒྲུང་ན། ཁྱོད་ལ་ཇི་ཅི་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མི་སྒྲུང་བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུས་པས་མ་དེས་ལོ།

ཁ་ཅིག །ཡོད་པ་དང་གཞན་སེལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན། ཡོད་པའི་གཞན་སེལ་
ཡིན་པས་བྱུང་བ་ལ། རི་མོང་རྩ་ལཛིན་རྟོག་པ་ལ་རི་མོང་རྩ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
པར་སྤང་བས་མ་དེས་སོ།།

ཁ་ཅིག །ཀ་བྱམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
རང་མཆོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཀ་བའི་
དོན་རང་མཆོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
པ། བྱམ་པའི་དོན་རང་མཆོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་རང་ལྷགས་སུ་སྤྲོམ་
རྟགས་མ་བྱུང་གོ།།

ཁ་ཅིག །ཡིན་པ་མི་མྱིད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་རང་མཆོད་
ཀྱི་གཞན་སེལ་མེད་པས་བྱུང་བ་ལ། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
བྱིར་ ལོད་མི་རྣམ་ཏེ། རྟག་དངོས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་པའི་ཀ་བྱམ་གཉིས་དེ་དེ་སྤང་
ཡིན་པའི་བྱིར་ དེས་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་རང་མཆོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་
ཡོད་པས་བྱུང་གོ།།

རང་གི་ལྷགས་ལ། དགག་པ་དང་གཞན་སེལ་གཉིས། བྱམ་མི་རྟག་ལྟ་བུ་
དོན་གཅིག་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་ནས། མཆོད་ཅིང་། དབྱེ་བ། དེས་ཆོག །གཞན་
སེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག །གཞན་སེལ་གཏན་ལ་པལ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་
དང་ལ། དང་པོ་ནི། རང་ལཛིན་རྟོག་པས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟོགས་པར་བྱ་བ། རང་ཉིད་དགག་པ་ཡིན་པའི་མཆོད་ཅིང་། ཡང་ན། རང་ལཛིན་
རྟོག་པས་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་པའི་སྤྲོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རང་ཉིད་
དགག་པ་ཡིན་པའི་མཆོད་ཅིང་། གཉིས་པ་གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། མ་ཡིན་དགག་
གི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུས་

རང་གི་དགག་བྱ་བ་གཞན་གྱི་ལུ་རྩུ་རང་ལཱིན་རྟོག་པའི་གཞན་གྱི་ར་འཕངས་པ་འང་
ཡིན། ལྷུ་བ་པ་འང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཡོད་པ་འང་ཡིན། དགག་པ་འང་ཡིན་པའི་
གཞི་མ་ཐུན་པ་ར་དམིགས་པ། རང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཆོན་
ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས་དོན་གཅིག །མ་
ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། ལྷོ་འི་
གཞན་སེལ་གཉིས། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡང་ཡིན། དོན་དམ་པ་ར་དོན་
བྱེད་རྣམས་པ་འང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ར་དམིགས་པ། དོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་
སེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ། མ་ཡིན་
དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་དགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
པ། ལྷོ་འི་གཞན་སེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཞི་ལ་སྒྱུར་ན། བྱམ་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་
གཞན་སེལ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་དགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ། བྱམ་
པའི་ལྷོ་འི་གཞན་སེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི་བྱམ་པ་ལྷིན་རྟོག་པ་ལ། བྱམ་
པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ། མ་ཡིན་དགག་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཞེས་
པ་རྫོད་པའི་སྒྲུས་རང་གི་འཕངས་བྱར་སྒྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་དངོས་སུ་འཕེན་
པའི་མ་ཡིན་དགག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། བྱུགས་ལ་འཕེན་པའི་དང་། དངོས་
བྱུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པའི་དང་། ལྷུ་བས་སྒྲོ་བས་གྱིས་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་
དགག་དང་བཞི།

མཆོན་གཞི་ནི་རིམ་བཞིན། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་
སྒྲོགས་དང་། རི་མེད་པའི་ཐང་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་
ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལྟ་ས་སྒྲིན་ཆོན་པོ་རིད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དོན་འབྱུང་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་

གང་རྒྱུ་གང་ཞིག །ལཱ་མེད་རིགས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་པ་
 རོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཆོག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་རང་ཆོག་མི་
 ལྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ནང་ཆོད་ཀྱི་དགག་པ་ཞེས་
 པས་དབྱེ་གཞི་དགག་པ་དངོས་སུ་བསྟན། རོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཞེས་པས་ཤུགས་ལ་
 འཕེན་པའི་དེ་དངོས་སུ་བསྟན། ཆོག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཞེས་པས་དངོས་
 སུ་འཕེན་པའི་དེ་དངོས་སུ་བསྟན། དེ་ལྟར་ཞེས་པས་དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་
 འཕེན་པའི་དེ་དངོས་སུ་བསྟན། རང་ཆོག་མི་ལྟོན་པ་ཞེས་པས་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་
 འཕེན་པའི་དེ་དངོས་སུ་བསྟན། མ་ཡིན་ཞེས་པས་དེ་བཞི་པོ་གང་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་
 དགག་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བསྟན། གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་
 དེ་བཞི་པོ་གང་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་དགག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་དགག་ཏུ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་རང་འཛིན་
 རྟོག་པའི་གཞལ་བྱར་འཕངས་པའང་ཡིན་སྐྱབ་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་
 པའང་ཡིན། དགག་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། མེད་དགག་གི་
 གཞན་མེད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི། ལུས་པ་དང་ལུས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ། མེད་དགག་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་མེད་གཉིས་དོན་
 གཅིག །མེད་དགག་ལ་དབྱེ་ན། རང་གི་དགག་བྱ་ལས་བྱེད་པའི་མེད་དགག་
 དང་། རང་གི་དགག་བྱ་ལས་མི་བྱེད་པའི་མེད་དགག་གཉིས། ལུས་པ་མེད་པ་
 དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མཆོན་གཞི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། རི་
 བོང་རྩ་མེད་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་ཡོད་པ་ལུས་པ་མེད་
 པའི་དགག་བྱ་གང་ཞིག །ལུས་པ་ཡོད་པ་ལས་བྱེད་པའི་བྱེད་དང་། གང་ཟག་
 གི་བདག་ཡོད་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དགག་བྱ་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་

བདག་ཡོད་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་ཆོག་བཤད་པ་ལ། ལུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་བསལ་བྱའི་
 རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་གཞིའང་། སེལ་བྱེད་དངོས་སམ། བསལ་བའི་ཆར་གྱུར་
 པ་གང་རུང་ཡིན་པས་ན། གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་རིགས་
 མི་མཐུན་སེལ་བའི་གཞིའང་ཡིན། རང་མཚན་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་
 པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 རྗོལ་གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗོལ་རྗོལ་དོར་རང་གི་བསལ་
 བྱའི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བྱེད་དངོས་ཀྱང་ཡིན། རྗོལ་རྗོལ་སྤྱོད་བཏགས་ཀྱང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། ལུས་པ་མེད་པ་དང་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་བསལ་བྱའི་རིགས་མི་མཐུན་བསལ་བའི་
 ཆའང་ཡིན། མེད་དགག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 པའི་བྱིར། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མ་ཡིན་དགག་
 ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པར། རང་
 བརྗོད་པའི་སྐྱུས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་རང་གི་འཕངས་བྱར་གྱུར་པའི་
 ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། རི་ཁོང་རྩ་མེད་པ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་མེད་དགག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་དགག་བྱ་
 བཀག་ཤུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་བརྗོད་པའི་སྐྱུས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་
 རང་གི་འཕངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་པ་མེད་པས་ན། དེ་ལྟར་

བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

མཁོ་པོ། གཞན་མེད་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྣམ་རང་མཚན་གྱི་
གཞན་མེད་དང་། རྗོའི་གཞན་མེད། མེད་དགག་གི་གཞན་མེད་གསུམ་དུ་འདྲ་བར་
ངེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རང་མཚན་གྱི་གཞན་མེད་ཡོད་པར། རྗོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་དང་། རྣམ་
པ་རྣོན་མཐུན་གྱི་ཐོབ་བྱའི་རྟེན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། རྗོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཚུལ་རི་
ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

ལྟ་བུ་གཞན་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དགོས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་
སུ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་མེད་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་ཚེས་ཅན། གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྣོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། རྗེས་དཔག་དེའི་རྒྱན་གྱི་མཐུན་པ་ལས་སྤྱད་པའི་འདིག་
རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤྱད་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་
པས་བྱུང་བ་ལ། མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཤེས་
པས་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
ཚེས་ཅན། གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུང་འདིན་རྗེས་གཞན་གྱིས་
སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་རྣོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། རྗེས་དཔག་དེའི་རྒྱན་གྱི་མཐུན་པའི་
འདིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤྱད་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱན་གྱི་མཐུན་པའི་འདིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། མེད་དགག་
ཡིན་པས་བྱུང་བ། མ་ཡིན་དགག་དང་། སྐྱབ་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་
ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱེ་ངེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱད་པོ་མ་
བརྗོད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། གང་ཟག་གི་

བདག་གིས་དཔེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཟག་
གི་བདག་གིས་དཔེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གསལ་སྤང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་མཛོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུན་པའི་ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྲུལ་པ། རྟོན་ཕྱོད་མཁས་པའི་གསུང་ནམས་ས་ཁུང་དུ།
གཟིམས་ཆེ་སྤྲུལ་བདག་ཡིན་ཅི་སྟེ་སྟོ། །
འོན་ཀྱང་ཁོ་པོའི་ཆོ་གོས་ལྟར་ལ།
སྤྲུལ་པའི་རྟུག་བསམ་དབྱུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། །

ལེགས་པ་བཤད་སྤྲུལ་འདི་མི་འབྱུང་དཔར་ཅི་ཡོད། །
དཀྱིལ་སྤྲུལ་བཟང་ལེགས་གིས་ཆོག་གས་ནམས་ཀྱིས། །
གཅིག་ཏུ་མན་པར་ངེས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་འདི། །
ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ན་ཨེ་མ་སྤྲུལ་བ་བཟང་། །

སེལ་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༥ སེལ་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་ཕྱལ་ལ་ཆ་གས་སུ་ཕྱེ་
 རྣམ་འཇུག་པའི་རིག་པ། སེལ་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱལ་ལ་ཆ་གས་སུ་ཕྱེ་རྣམ་འཇུག་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་
 གཤམ། སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདི་ལ་བཅི་བཞག་ཏུ་ཕྱིའི་བཅ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྲབ་པ་
 བཅད་ཀྱང་། མཆན་བྱས། སྒྲ་ཡིན་ན་ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆེད་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། ཕྱིའི་བཅ་
 པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་དོ་སྟེ།

སེལ་འཇུག་གི་སྒྲོ་ཡིན་ན། རང་ཕྱལ་ལ་ཆ་གས་སུ་ཕྱེ་རྣམ་འཇུག་པའི་
 རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱལ་ལ་
 ཆ་གས་སུ་ཕྱེ་རྣམ་འཇུག་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་གཤམ། སེལ་འཇུག་གི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱལ་
 འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག །རང་ཕྱལ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འཇུག་པར་གཤམ། རང་ཕྱལ་ལ་
 ཆ་གས་སུ་ཕྱེ་རྣམ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་རང་ལ། སེལ་འཇུག་ཆོས་ཅན།
 རང་ཕྱལ་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག །འགའ་ཞིག་ལ་མི་འཇུག་པར་གཤམ། རང་ཕྱལ་ལ་
 ཆ་གས་སུ་ཕྱེ་རྣམ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རང་ཕྱལ་
 འགའ་ཞིག་ལ་མི་འཇུག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁོད་ཀྱི་ཕྱལ་ཡིན་
 པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག །སྒྲོག་མེལ་འཇུག་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སྒྲོ་མེལ་འཇུག་གི་
སྒྲོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྒྲོ་རྩེད་ཀྱི་སྒྲོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུ་ལྡན་སྒྲོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་དངོས་སྒྲོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། མེལ་འཇུག་
མ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། མོ་མོ་སྒྲེ་ལོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སྒྲོ་
གྲོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ཡུགས། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་གས་སྒྲེ་ནས་འཇུག་པ། མེལ་འཇུག་གི་
མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མེལ་འཇུག་གི་སྒྲོ། མེལ་འཇུག་གི་སྒྲོ། མེལ་འཇུག་གི་
སྒྲེས་བྱ་དང་གསུམ། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་གས་སྒྲེ་ནས་འཇུག་པའི་མཉན་གྱ། མེལ་
འཇུག་གི་སྒྲེའི་མཆན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། མེལ་འཇུག་གི་སྒྲོ་དོན་མཐུན་དང་། མེལ་འཇུག་གི་སྒྲོ་
དོན་མི་མཐུན་གཉིས། མཆན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་གས་སྒྲེ་ནས་
འཇུག་པའི་མཉན་བྱ་དོན་མཐུན་དང་། དེ་དོན་མི་མཐུན་གཉིས་རེ་རེ་ནས་འཛོག་།
མཆན་གཞི་རིམ་བཞིན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་དང་། རི་ཁོང་རྩ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ།
མེལ་འཇུག་གི་སྒྲོ་དང་། རྩེད་ཀྱི་སྒྲོ་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་གཉིས་དོན་མཐུན་
གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག །དོན་མི་མཐུན་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀོ། །

རང་ཡུལ་ལ་ཆ་གས་སྒྲེ་ནས་འཇུག་པའི་རིམ་པ། མེལ་འཇུག་གི་སྒྲོའི་
མཆན་ཉིད། དེ་དང་རྒྱུ་པ་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་སྒྲོ་དོན་མཐུན་དང་།
དེའི་སྒྲོ་དོན་མི་མཐུན་གཉིས། མཆན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་གས་སྒྲེ་
ནས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དོན་མཐུན་དང་། དེ་དོན་མི་མཐུན་གཉིས་རེ་རེ་ནས་འཛོག་

མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། ལུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། རི་པོར་རྩ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ།
རང་ཡུལ་ལ་ཆ་གས་སུ་སྤྱེ་ནས་འཕྲུག་པའི་སྤྱེས་བུ། སེལ་འཕྲུག་གི་གང་ཟག་གི་
མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་ཚུར་མཚོར་ལྟ་བུའོ།

ལྷུ་བ་འཕྲུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༩ ལྷུ་བ་འཕྲུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་ལ་ཆ་གས་སུ་སྤྱེ་
བར་འཕྲུག་པའི་རིག་པ། ལྷུ་བ་འཕྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པ་ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་གས་སུ་སྤྱེ་བར་འཕྲུག་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ལྷུ་བ་འཕྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷུ་བ་འཕྲུག་གི་སྤྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
བྱས་རྟེ། རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྟོག་མེད་ལོག་གེས་ཡིན་ན། ལྷུ་བ་འཕྲུག་གི་ཚྭ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ།
ཁོ་ན་དེ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲར་གི་དབང་གས་ཚོས་ཅན། ལྷུ་བ་འཕྲུག་གི་ཚྭ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྟོག་མེད་ལོག་གེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲར་གི་དབང་
གས་དེ། རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་ལྷུ་བ་འཕྲུག་གི་ཚྭ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷུ་བ་འཕྲུག་གི་ཚྭ་
ཡིན་ན། དེ་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་ལྷུ་བ་འཕྲུག་གི་ཚྭ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་
བ་གཉིས་སྒྲར་གི་དབང་གས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱ་བ་གཅིག་སྒྲར་བར་ཐལ་དང་། ཁྱོད་
ལ་རྒྱ་བ་གཅིག་རྒྱ་བ་གཅིག་ཡིན་པ་སྒྲར་བར་ཐལ་ཟེར་ན། འདོད་དེ། རྒྱ་བ་གཅིག་དང་། རྒྱ་
བ་གཅིག་རྒྱ་བ་གཅིག་ཡིན་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་གྲུབ་པ་དེ་རྣམ་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲར་གི་དབང་གས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་

ལ་ཆ་གཅིག་ཆ་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཆ་གཅིག་ཆ་གཅིག་ཡིན་
བར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐལ། མ་ཐལ་ན། ཆ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆ་གཅིག་ཆ་གཅིག་ཡིན་པར་མི་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཆ་གཅིག་ཆ་
གཉིས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན། ཆ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཤིག་ཆ་གཅིག་ཆ་
གཉིས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆ་བ་གཉིས་
སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆ་གཅིག་ཆ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་
ཆ་གཅིག་ཆ་གཅིག་ཡིན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐལ། འདྲོད་མི་བྱས་ན། ཁྱོད་ལ་ཆ་
གཅིག་ཆ་གཉིས་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས། རང་ལུགས་ལ་ཆ་གས་སུ་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་པ། ལྷུ་བ་འཇུག་གི་
མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེ་ན། ལྷུ་བ་འཇུག་གི་ཆོ་དང་། ལྷུ་བ་འཇུག་གི་སྒྲིལ་བུ་གཉིས།
རང་ལུགས་ལ་ཆ་གས་སུ་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་པའི་རིག་པ། ལྷུ་བ་འཇུག་གི་ཆོ་འི་མཆོད་
ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེ་ན། ལྷུ་བ་འཇུག་གི་ཆོ་དོན་མ་ཐུན་དང་། ལྷུ་བ་འཇུག་གི་ཆོ་དོན་མི་
མ་ཐུན་གཉིས། མཆོད་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་ལུགས་ལ་ཆ་གས་སུ་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་
པའི་རིག་པ་དོན་མ་ཐུན་དང་། དེ་དོན་མི་མ་ཐུན་གཉིས་རེ་རེ་ནས་འཛོལ། ལྷ་མ་དང་
མཛོལ་སུ་མ་དོན་གཅིག་། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། ཕྱི་མ་དང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་
དོན་གཅིག་། དཔེར་ན་ཆ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། རང་ལུགས་ལ་ཆ་གས་
སུ་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་པའི་སྒྲིལ་བུ། ལྷུ་བ་འཇུག་གི་གང་ཟག་གི་མཆོད་ཉིད། དཔེར་
ན་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྤྲུལ་པ། ཁོ་འོ་རིགས་གཞུགས་འབྱོར་བས་ཉམ་ཆུང་ཡང་། །

འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་སྐལ་བ་ཅུང་ཞིག་ཐོབ། །

འདི་ཡང་སྟེན་དབང་ཡིན་སྟེན་དགའ་བ་ཡིས། །

དང་མོའི་ས་ཚོབ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གྱུར། །

ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བཤད་པ།

༩ ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཞིབ་དུ་སྒྲོ་རིག་གིས་ཤེས་འགྲོ་བར་བསམས་ནས། འདིར་བཅི་
བཞག་ནས་ཆོག་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་བསྐྱས་ཏེ་འགོད་བ་ལ། ཡུལ་རིག་པ་སྒྲོའི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲོ་ཡིན་ན། ཡུལ་རིག་
པའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཡུལ་མ་རྟགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ཆོས་
ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཡུལ་མ་
རྟགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་དེའི་རྒྱུད་པ་ཡུལ་
རྟགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་པའི་སྟོགས་མཆན་བྱར་གསུངས་པ་རང་དེས་གཞུང་
དང་མ་ཐུན་འདུག་ཀྱང་བཟག་གོ།

དེ་མོང་རྩ་དེ། རང་འཛིན་རྟག་པས་བཟགས་ཀྱང་སྤྱིར་རྟག་པས་མ་
བཟགས་ལ། རང་འཛིན་རྟག་པས་བཟགས་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རང་འཛིན་སྒྲོ་དང་
རང་འཛིན་རྟག་པའི་ཡུལ་གྱང་ཡིན་ནོ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་དེ། ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་
རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཆད་མས་རིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། སྒྲོས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་སྟེན་ཏེ། མདོན་སྟེན་གྱིས་མདོན་སྟེན་དུ་
རྟགས་པ་དང་། དེས་མདོན་གྱུར་དུ་རྟགས་པ་དང་། དེས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་

གྱིས་རྟོགས་ན། མངོན་གྲུང་དང་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་སོ། ། རྗེས་དཔག་གིས་མངོན་
 གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་གྲུང་རྟོགས་པ་དང་། གསལ་བར་རྟོགས་པ་སོགས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་ཀྱང་
 གཞི་བྱལ་ན། རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ས་ཁྲལ་སྟེ། གཞི་བྱལ་ན། དེས་
 དངོས་གཞལ་ཡིན་པ་ས་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
 སུ་སྟེ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ས་ཁྲལ་ཅིང་། རྫོང་གྲེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གང་ཟག་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཡུལ་ཡིན་རོ། །

རི་ཁོང་རྩ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་། སྒྲ་ཡུལ་ཡོད་དེ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་དང་རྟོགས་པ་མེད་དེ། དེ་རྟོག་པ་ལོག་
 ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིར་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་ཡིན་པ་ས་ཁྲལ་ཀྱང་། ཡུལ་དང་
 ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ས་མ་
 ཁྲལ་སྟེ། ཡོད་པ་ཡིན་ན། གཟུང་བ་ཡིན་པ་ས་ཁྲལ་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 སྟེ་བའི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་གཟུང་བ་ཡིན་པ་ས་མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། རང་རིག་དེ་དེ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་འཛིན་པ་ཞོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་མ་དེ་
 གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཡུལ་དང་། དེ་དེ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱང་འགལ་
 ཞིང་། ཞོང་གི་སྟེ་མ་དེ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་གཟུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་འཛིན་
 པ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བ་ཡིན་རོ། །

སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྒྲི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་སྟེ། དེའི་སྒྲ་ཡུལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྒྲི་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲ་ཡུལ་
 ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་པདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེས་སྒྲ་དནས་རིག་པར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་རྟེ། དེས་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་རིག་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་

མྱེར་ཏེ། དེས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་མྱེར་ཏེ། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། །

གཞན་ཡང་རྒྱ་གཅིག་དེ་རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་མྱེར་ཏེ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་སྒྲུབ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། ཁྱོད་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། རྒྱ་གཅིག་དེ་དེས་རིག་པར་བྱ་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་མྱེར་
 ཏེ། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་གི་སྤང་པོ་ལྟ་ལ་བརྟེན་
 རས་བཏགས་པའི་ང་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་དེ་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གཟུགས་སྤང་མེད་པའི་མྱེར་ཏེ།
 གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་པའི་མྱེར་ཏེ།

མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་མྱེར་ཏེ། རང་གི་བཅད་དོན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རིག་
 པ་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། སྟབ་སྟེ། དེ་རང་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ།

ཡང་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་
 ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེ་ཡོད་པའི་མྱེར་ཏེ།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱམ་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་མྱེར་ཏེ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ།

ཁ་ཅིག་ རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་ལཱུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་
 པ། མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོན་ལོངོན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་མྱེར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་མྱེར་ཏེ། བདག་མེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་རྟོག་པ་དང་མ་བཤམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དཔྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྲོན་པོ་
ཆོས་ཅན། ཁྲོད་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིད་དཔྱུད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྲོད་གཞི་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བྲལ་གྱི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། གངས་རི་སྒོན་པོ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་གྱིས་མ་དཔལ། དེ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་
ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

ཡང་རི་པོར་རྩ་ཆོས་ཅན། རྟེན་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་དཔག་
རྟེན་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དཔག་དང། རྟེན་སྲུ་དཔག་པའི་ཚད་ལ། རང་དོན་
རྟེན་དཔག་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ན། རྟོག་པའི་རྟེན་དང་བྲལ་བས་བྱུང་བའི་ན། རྟོག་
པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་གིས་མ་དཔལ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་རྟོག་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་
རྟེན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་ལུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་རྟོལ་ཏེ་
བྱུང་བའི་རྟེན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ཉམས་
སྤྱོད་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁྲོད་དང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྲོད་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་བྲལ་བ་ལ། ཁོན་རེ། མི་འཐད་དེ། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན། མ་བྲུབ་སྟེ། དེ་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དང་རྟེན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟོག་
མེད་གྱི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གཅིག་རྟེན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་

ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞིང་། མེད་པ་གསལ་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོན་པེ། དེ་འབྲེལ་དབང་ཤེས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། ཅོད་གཞི་སྟོན་ཅན་ནོ། །འོ་ན་བྱམ་པ་སྒྲུབ་མེད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། གསར་སྤྱེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། ཁྱབ་པ་འགྲིག །

ཁ་ཅིག །ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མངོན་སུམ་སྒྲུབ་ཅིག་གཉིས་པས་མ་དཔེས་ཏེ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཞི་བྱུབ་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་སྒྲུབ་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡིད་དཔྱད་སྒྲུབ་ཅིག་གཉིས་པ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསར་རྟོགས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡིད་དཔྱད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁོན་པེ། དེ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཡིད་དཔྱད་སྒྲུབ་ཅིག་དང་པོའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཡིད་དཔྱད་སྒྲུབ་ཅིག་དང་པོས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟོགས་རེ་རེ་ནས་དེར་ཐལ། གཞི་བྱུབ་ན། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཡིད་དཔྱད་སྒྲུབ་ཅིག་གཉིས་པ་ཡིད་དཔྱད་ཡིན་ཀྱང་ཆད་མ་དང་མངོན་སུམ་རྗེས་དབག་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྒྲུབ་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡིད་དཔྱད་ཡིན་ན། སྤྱིར་བཤད་རང་གི་རྟོན་རྟོགས་ཡང་དག་གང་ལ་འང་མ་བརྟེན་པས་ཁྱབ། སྤྱིར་བ་ལ་མ་བརྟེན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་བའི་འབྲས་བྱ་གྱུར་པའི་ཡིད་དཔྱད་གྱིས་མ་དཔེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྒྲུབ་ལ་མ་དཔེས་ཀྱི་སྒྲོའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ཟེར་

དགོས་ཤིང་རང་ཡུལ་ཟེར་མི་ཉན་ཏེ། གངས་རི་རྩོ་སྒང་གི་དབང་ཤེས་སྒང་ལ་མ་
རེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་ལ་དོགས་པ་ཡིན་ན། མེ་ཆོམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་
སྟེ། རང་ཡུལ་ལ་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་
བར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་དོན་སྦྱི་གཉིས་འདེས་པར་འཛིན་པའི་རིག་པ་
གང་ཞིག །དེ་གཉིས་འདེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཉགས་དང་པོ་དེར་
ཐལ། དེ་སྒྲུང་བཏགས་གཅིག་འཛིན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྐབས་འདིར་སྒྲུང་བཞི་རང་
མཆོན་དང། བཏགས་པ་ནི་དེའི་དོན་སྦྱི་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡོང་གི་ཅ་ཉགས་གཉིས་
པ་དེར་ཐལ། རང་མཆོན་དང་སྦྱི་མཆོན་འདེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་
ཁུས་ཏེ། དེས་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
བུམ་པ་དེ་དེས་སྒོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
སྒོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞི་བྱུབ་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། རྫོས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཡུལ་ལ་དབྱེ་
ན། སྒྲུང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ། གཟུང་ཡུལ་དང་བཞི་ཡོད། རང་ཡུལ་ཅི་
རིགས་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ། རང་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། ཡུལ་
ཅན་ལ་དབྱེ་ན། གང་ཟག་དང། རྫོ་དང། རྫོད་བྱེད་གྱི་སྒྲུང་གསུམ། རང་གི་ཕྱང་པོ་
ལུ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྦྱེས་བུ་དེ། རང་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
མཆོན་ཉིད།

མཆོན་གཞི་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྦྱེས་བུ་ལྟ་བུ། རིག་པ།
རྫོའི་མཆོན་ཉིད། གསལ་ཞིང་རིག་པ། ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད། རྫོ་ལ་དབྱེ་ན། ཆད་མ་
དང་ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། ཆད་མའི་མཆོན་

ཉིད། ཚད་མ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཚད་
 མ་གཉིས་ཡོད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། མངོན་
 སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞོན་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རང་གི་གཞལ་བུ་སྟོག་གྱུར་པ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་
 རིག་། རང་ཉིད་རྗེས་དབག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྲོད་ན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་
 ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བ་དེ། རྟོག་བྲལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་
 པའི་རིག་པ། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཅད་ཤེས། ཡིད་
 དཔྱོད། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས། ཐེ་ཚོམ། ལོག་ཤེས་དང་ལྷ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ།
 བཅད་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས། རྟོག་
 པ་བཅད་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བཅད་ཤེས་དང་གསུམ། མངོན་
 སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ། རྗེས་དབག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་
 པ། ཚད་མ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་རང་གི་རྟོན་རྟགས་
 ཡང་དག་གང་ལའང་མ་བརྟེན་པར་རང་ཡུལ་བདེན་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་གསར་དུ་
 རེས་པའི་ཞེན་རིག་། རང་ཉིད་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་བྱམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། རང་གི་འཕྲུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྒྲུང་
 བའང་ཡིན། རང་གི་འཕྲུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་བྱས་
 བའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ། རང་ཉིད་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་སྒྲོའི་
 མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཁོ་ཐོས་སྟོན་པོ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྟམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་
 འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །

རང་ཡུལ་ལ་དོགས་པའི་རིག་པ། རང་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།

མཚན་གཞི་ནི། སྤྱི་རྒྱལ་གསལ་མི་རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཚོ་རྒྱ་ལ། རང་གི་ཞེན་ལུ་ལ་འབྱུང་པའི་རིག་པ། རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལོག་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱལ་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྒྱལ་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་རྒྱལ་འཛིན་རྒྱལ་པ་རྒྱ་ལ། གཉིས་པ་ནི། གངས་རི་ཚོན་པོར་སྒྲར་བའི་དབང་ཤེས་རྒྱ་ལ། དཀི་ལུ་ལ་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་འཛད་པ་ལ། ཁོན་ཏེ། རི་པོར་རྩ་ཞེས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན། བདེ་དབང་གིས་རང་གི་བརྒྱུད་ལྟོ་བར་ཀྱེད་པའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རི་པོར་རྩ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཅུ་བར་ཡོད་ན། མི་འཐད་ཏེ། དེའི་བརྒྱུད་ཀྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རི་པོར་རྩ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་ཟེར་ན། མ་ཁྲལ་སྟེ། རི་པོར་རྩ་འཛིན་རྒྱལ་པའི་ལུ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚས་དེའི་དངོས་མིང་དང་ཚས་དེའི་བཏགས་མིང་གཉིས་འགལ་ཉེ། ཚས་དེའི་མིང་གཙོ་ལལ་གཉིས་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཕྱིར་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གཉིས་མི་འགལ་ཉེ། སེར་གཤེན་པའི་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་ཏེ། སེར་གཤེན་དངོས་མིང་དང་། བམ་ཟེའི་ཁྲུ་ཁ་ཆེ་སྤྱི་རྒྱལ་ལ་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཉི་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་དེ་དང་ཐུས་གཞན་ཡིན་ཡང་། དི་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དི་དང་ཁྱོད་གཉིས་ཐུས་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྲལ་པས་མེ་རྒྱལ་དང་དེའི་དི་གཉིས་ཐུས་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་མཚོའི་ཐ་ཆུ་བས་ལྷ་མཚོ་ལས་བྱུང་ཡང་། ཉམ་མཁའ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་དེ་ལས་འཇའ་ཚོན་མི་འབྱུང་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། ཉམ་འབྲེལ་ལས། ཆིག་སོགས་ཀྱང་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆིག་སོགས་ཀྱི་དོན་ཉམ་བརྒྱུད་པའི་རང་རྒྱལ་དངོས་མེད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་ཡིན་ན། རང་གི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱང་སྤྱིར་གི་ཤེས་པ་ལས་སྤྱིས་པས་ཁྲལ་པོ། །གཞན་ཡང་ཆིག་

དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རྩོན་ཆེག་སྤང་བྱ་དང་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྩུ་མཆན་
 ཤེས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྩུ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ཞིང་ཤེས་བྱའི་རྒྱུ་སྤྱི་
 དངོས་སུ་རྗོད་པའི་རྩུ་མཆན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གསེར་བུམ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་དེ་གསེར་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།
 བུམ་པ་དེ་གསེར་བུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དེའི་སྤྱི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཞེས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་པའི་གཞུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཆེག་སྤང་
 བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དེ་རྩུ་མཆན་བརྗོད་ཀྱི་ལོང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་དེ་རང་གི་ཆ་གས་ལ། རྩུ་མཆན་བརྗོད་ཀྱི་ཆེག་སྤང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ལ་བརྟེན་དབང་གིས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉམ་
 བྱ། རང་ཉིད་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་རོ་བོའི་སྒྲོན་སྤྱོད་དཔྱེན་
 མིང་ཆེག་ཡི་ཤེས་ལས། རང་གི་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉམ་བྱ། རང་ཉིད་མིང་
 གི་མཆན་ཉིད། མིང་ལ་དཔྱེན། དངོས་མིང་དང་། བཏགས་མིང་གཉིས། དོན་དེ་ལ་
 འདོད་རྩུལ་ཐོག་མར་བརྟེན་པའང་ཡིན། དོན་དེའི་མིང་གི་གཙོ་བོའང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི།
 རི་དྲགས་ཀྱི་རྩུལ་པོ་ལ་མེད་གེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ལྟ་བུ། དོན་དེ་ལ་རྩུལ་བྱ་
 བརྟེན་པའང་ཡིན། དོན་དེའི་མིང་པལ་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་
 པ། དོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཆན་ཉིད། བཏགས་མིང་ལ་དཔྱེན། འབྲེལ་རྩུ་
 མཆན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་དང་། འབྲེལ་རྩུ་མཆན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་
 མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་ཁྱེའུ་ཁ་ཆེ་སྤྱོད་ལ་མེད་གེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་

སྐྱུ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་དཔེ་ན། དེ་སྤྱད་འབྲེལ་སྤྱི་མཆོན་དུ་བྱས་པའི་བརྟགས་མིང་
 དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་སྤྱི་མཆོན་དུ་བྱས་པའི་བརྟགས་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 སྤྱི་མིང་འབྲས་ལ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་མིང་དང་། འབྲས་མིང་སྤྱི་ལ་བརྟགས་པའི་
 བརྟགས་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དག་ལྟ་
 བུ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱུ་བ་དག་ཡང་དག་ལ་རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་པའི་དག་ལྟ་བུ། བོང་
 གི་གཉིས་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་སྤྱི་མཆོན་དུ་བྱས་པས་བརྟགས་མིང་ནི། རས་
 ཡུག་གི་ཁ་ཆར་ཆོག་པ་ལ་རས་ཡུལ་ཆོག་ཅེས་བརྗོད་པའི་དག་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་
 པ་ཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྤྱར་ནས་སྟོན་པའི་མཉན་བུ། ཆོག་གི་
 མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི། གེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟལ། །སྤྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་
 ཆོས་ཅན་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ཡི་གེའི་མཆོན་ཉིད་ནི། མིང་ཆོག་གཉིས་
 གི་ཆོས་གཞིར་སྤྱར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་དེ། ཡི་གེའི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན་ཨ་ཞེས་
 པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྟོན་པ་དཔེ་
 བུ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱད་དང་། ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་མཉན་
 བུ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་མཆོན་ཉིད། ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་མཉན་བུ། ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་
 སྤྱི་མཆོན་ཉིད། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱད་དང་། ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད་དེ།
 བེས་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དེ་རིགས་བརྗོད་ཡིན་ལ་ཆོགས་བརྗོད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་
 ཡིན་ཏེ། བེས་བུ་དེ་རིགས་སྤྱི་ཡིན་ལ། བེས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་རྩ། ཀ་བྱམ་གཉིས་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དེ། ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ལ་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཀ་བྱམ་གཉིས་བེས་པོ་དང་། གེ་ཡག་ཁོན་ཡིན་པའི་སྤྱི་རྩ། བྱམ་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་སྤྱི་དེ། ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱད་དང་། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ།
 བྱམ་པ་དེ་བེས་པོ་དང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱི་རྩ། རྟལ་དངོས་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་

པའི་སྒྲ་དེ་ཚོགས་བརྗོད་གྱི་སྒྲ་དང་། རིགས་བརྗོད་གྱི་སྒྲ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
རྟག་དངོས་གཉིས་དེ། བེམ་པོ་དང་། སྒྲི་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྒྲ་པ། ཚད་མ་གསུམ་གྱི་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་དོན།

ཅི་ཡང་མི་ཤེས་མདོས་ཚོགས་སྒྲ་དེ་ཚོགས་ཅམ།

ཤེས་ལ་མཁས་པར་རྫོམ་ཡང་བྱུན་པོ་སྟེ།

བྱུན་པོ་དེ་འང་སྤྲུགས་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད།

མཚོན་སྒྲོར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༥ མཚོན་སྒྲོར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྒྲ་
བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཞེས་པའི་སྒྲ་བས་སྤྲུལ་ཅིག་གསེར་བྱམ་མཚན་
གཞི། བྱམ་པ་ཡིན་པར་མཚོན། ལྟ་ལྟེན་བ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྒྲོར་འདི་མཚོན་སྒྲོར་
རྣམ་དག་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གསེར་བྱམ་བྱམ་པའི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གསེར་བྱམ་ཚད་མས་ངེས་ནས་བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསེར་བྱམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གསེར་བྱམ་
གསེར་བྱམ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་
མི་འཐད་དེ། ལྟ་ལྟེན་བ་བྱམ་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ཆ་སྒྲོར་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པའང་སྒྲོར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག་གིས། ལྟ་ལྟེན་བ་དང་། ལྟ་ལྟེན་ཞབས་ཞུས་ཆ་སྒྲོར་གྱི་དོན་བྱེད་
རྣམས་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་བྱམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པ་ལྟོག་པ་

ངེས་པའི་ན་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས།

ཁ་ཅིག །ཅན་དན་གྱི་ཀ་བ་མཆན་གཞི། ཀ་བ་ཡིན་པར་མཆོན། གཏུང་
སྟེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྒྲོར་ཡང་། མཆོན་སྒྲོར་ནམ་
དག་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅན་དན་གྱི་ཀ་བ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། ཅན་དན་གྱི་ཀ་བ་ཅན་དན་གྱི་ཀ་བ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་བྱས་པའི་སྒྲ། མི་རྟག་པའི་མཆན་གཞི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་གཉིས་ཀ་
ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་སྒྲ་
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རྣ་
འབྲེལ་ལས། ཆོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ན། །གཉིས་པོ་པན་ཚུན་ཁྲབ་པར་ཅན།
བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་བསྒྲུ་པའི་རིག་པ། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་མ་
ཡིན་ཏེ། མེས་བཙུང་བསྟེན་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་པར་འཇུག་པའི་མི་འཇིག་དབང་པོའི་
མདོན་སུམ་སྒྲ་དེག་གཉིས་པ་དེ། མི་བསྒྲུ་པའི་རིག་པ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །གཞན་ཡང་མི་བསྒྲུ་པའི་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་
མི་འཇིག་སྟེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསར་རྟོགས་ངེས་པར་སྒྲོར་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣ་འབྲེལ་ལས། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་དེ། རྗེས་དབག་གི་མཆན་གཞི་མ་ཡིན་
ཏེ། བསྒྲུབ་ཚུལ་གོང་བཞིན་ཤེས་སྒྲ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་

ཁྱེད་ཀྱི་ །གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཐལ། །གང་ཟག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། མ་
ཁྱེད་ཀྱི་ །བདག་དང་ང་དང་གང་ཟག་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

རང་ལུགས་ལ། །གསེར་གྱི་ལྷོ་ལྷིང་ཞབས་ཞུས་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་ཕྱེད་བྱས་
པ་དེ་བྱམ་པ་མི་མེས་ཤིང་ལྷོ་ལྷིང་ཞབས་ཞུས་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་ཕྱེད་བྱས་པ། བྱམ་
པའི་མཚན་ཉིད་དུའང་མི་མེས་པའི་རྣོ་ལ་བ་ལ་མཚོན་སྒྲུབ་རྣམ་དག་ཅིག་འགོད་
དགོས་པས་དེ་ལ་འགོད་སྐྱུའི་མཚོན་སྒྲུབ་ནི། །གསེར་གྱི་ལྷོ་ལྷིང་ཞབས་ཞུས་ཆུ་
སྐྱོར་གྱི་དོན་ཕྱེད་བྱས་པ་མཚན་གཞི། བྱམ་པ་ཡིན་པར་མཚོན། ལྷོ་ལྷིང་ཞབས་
ཞུས་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་ཕྱེད་བྱས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ། ཡང་ཤར་སྒྲོགས་གྱི་གདུང་
སྒྲེགས་གྱི་དོན་ཕྱེད་བྱས་པ་མཚན་གཞི་སོགས་དང་། ཡང་སྒྲུ་མཚན་གཞི། མི་རྟག་
པ་ཡིན་པར་མཚོན། རྒྱུད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ། ཡང་སྒྲོན་འཛིན་མཛོན་
སྒྲུམ་མཚན་གཞི། ཚད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་སོགས་དང་། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་
སྒྲུ་མི་རྟག་པར་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་མཚན་གཞི། རྗེས་དཔལ་ག་
ཡིན་པར་མཚོན། གསལ་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྒྲུབ་ལྟ་
བུ་དང་། གོ་བ་ལྟར་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ལས། ཁ་དྲོག་མི་རྟག་པར་གསལ་དུ་རྟོགས་
པའི་རིག་པ་ཡིན་པ་མཚན་གཞི། རྗེས་དཔལ་ག་ཡིན་པར་མཚོན། རང་གི་རྟོན་རྟགས་
ཡང་དག་བཤོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེས་པའི་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྲུར་ལ་གསལ་
དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ། ཡང་བྱས་པ་མཚན་གཞི། རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པར་མཚོན། ལྷུ་ལ་གསུམ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྒྲུབ་འདི། མཚོན་
སྒྲུབ་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །
ལྷུ་ལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བྱིར།

ཚིད་སྒྲོར་ལ། །ཁ་ཅིག། །ལྷུ་ལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་

པར་ཐལ། ཁོད་ཀྱི་མཆོན་མཛོད་ལོད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་
སྐྱུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པས་མ་ཁུབ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་
སྐྱུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཡོད། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁུབ་ཀྱང་ཡོད། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁུབ་
ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱས་པ་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། མཉམ་
བུ་དེ་ཡང་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་དེ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་
འགལ་རྟགས་དང་། ཕྱི་མ་དེ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་གཏན་
ཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། ཁོན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། བྱས་པ་རྟགས་
ཡང་དག་ཏུ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། བྱས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་གཞི་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ།
བྱས་པ་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་བྱས་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་
སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱུབ་པ་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁུབ། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །བྱས་པ་
ལ་ཁོན་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་ཏུ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་
པ། སྐྱེ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོག་ས་དོན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱུབ་པར་
བྱེད་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁུབ། དེ་འདྲི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་

ལ། གྲྀ་ཅིག་མས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱ་བ་པར་བྱེད་པའི་དོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྷ་ཆར་བ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་
 དོན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་བ་པར་བྱེད་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱ་བ་བྱ་ཡང་དག་དུ་སྐྱ་བ་པར་
 བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་འབྲེེ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྷན་གྱི་
 མ་ཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་སྐྱ་དེ་ཅིག་མ་དེ་དེ་འབྲེེ་མ་ཐུན་དཔེ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གྲྀ་དེ་ཅིག་མ་དེ་དེ་འབྲེེ་དངོས་ཀྱི་བསྐྱ་བ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་དེ་སྐྱ་བ་ཀྱི་མ་སྐྱ་དཔེ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་
 རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་མིང་རམ་མ་སྐྱ་དཔེ་མེས་ཀྱང་། དོན་
 ལྟོ་ལྟེན་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་བྱས་པ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ། མཚོན་
 སྐྱོར་བཞོད་པ་ན། གསེར་གྱི་ལྟོ་ལྟེན་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་བྱས་པ་བྱམ་
 པ་ཤེས་པའམ་བྱམ་པའི་མཚན་གཞི་ཤེས་ཤིང་། ལྟོ་ལྟེན་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་
 དོན་བྱེད་བྱས་པ་དང་། བྱམ་པ་གཉིས་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེེལ་བའམ། དེ་གཉིས་
 མིང་དོན་གྱི་འབྲེེལ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱས་པ། བཀའ་དང་བཀའ་ཡི་དགོངས་འབྲེེལ་ཐམས་ཅད་ལས། །
 ཐོས་པ་སྐྱོམ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ན། །
 ཉམས་ལེན་མེད་པའི་བརྒྱ་ཤེས་སྐྱོར་ཤེས་ལས། །
 གཅིག་ཤེས་གཉིས་ཤེས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་མཚོག།

རྟགས་སྒྲོར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༩ འདིར་རྟགས་སྒྲོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། འདི་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་རྟགས་རིགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་ཤེས་འགྲོ་བར་བསམས་ནས། འདིར་བཅི་བཞག་རྒྱས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་
བར་བརྟམ་ནས་འཛིན་པ་རེ་ཞིག་འགོད་པ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྟགས་ཆོས་དེ་
ཆས་བྱལ་བ་ཡི། །གཏན་ཆོག་སྟེན་སྟེན་གྱི་སྐབས་སུ། ཏུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་
ཅན། མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་འདི། ཏུ་བ་ཏུ་ལྷན་གྱི་ལ་
ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོར་བའི་སྒྲོར་བ་མིན་
ཡང་ཏུ་བ་ཏུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོར་བའི་རྟགས་སྒྲོར་
རྣམ་དག་ཡིན་ཟེར་དགོས་བཤད་། ཏུ་བ་ཡོད་པ་ཏུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོར་བའི་རྟགས་སྒྲོར་ཡིན་ཡང་དེ་ཏུ་བ་ཡོད་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོར་བའི་རྟགས་སྒྲོར་
མིན་ཟེར་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟོ། །

ཡང་བདག་མེད་ཡིན་ན་ཏུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་
གྱི་རྟགས་མ་ཡིན་པས་བྱལ་སྟེ། ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ན།
ཡོད་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཏུ་བ་རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མེ་ལྷ་མ་
ལ་འབྲེལ་ཡང་། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མེ་ལྷ་མ་དེ་མེད་ན་ཏུ་བ་མེད་མི་དགོས་སོ།
གཞི་བྱལ་ན། ཁྱོད་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོར་བའི་རྟགས་སྒྲོར་རྣམ་དག་ཡོད་པས་
བྱལ་སྟེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
བྱ་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཏུ་རྟགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲོར་

ཡད། སེས་བྱ་སེས་བྱ་དང་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་
 བའི་རྟགས་སྒྲོར་དང་། སེས་བྱ་དང་ལྷན་པའི་གཞིར་ཆོས་ཅན། ཀ་བུམ་གཉིས་
 བར་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་
 དེ། ཀ་བུམ་གཉིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྟགས་སྒྲོར་དང་། ཡང་སེས་བྱ་
 དང་ལྷན་པའི་གཞིར་ཆོས་ཅན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡད། ཀ་བུམ་གཉིས་སེས་བྱ་དང་ལྷན་པའི་གཞིར་ཀ་
 བུམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་འགྲམ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་
 རྟགས་སྒྲོར་ཡང་དག་ཡིན། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྒྲོར་རྣམ་དག་ཡིན་ན། རྟོད་
 གྱི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཆད་མས་ཁྱབ་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཆད་མས་མ་ཁྱབ་ན།
 དེའི་རྟོགས་ཆོས་ཆད་མས་མ་ཁྱབ་དགོས། བསྐྱབ་པའི་ཆོས་ཆད་མས་མ་ཁྱབ་ན།
 དེའི་བསྐྱབ་པུ་ཆད་མས་མ་ཁྱབ་དགོས། སེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་མ་ཁྱབ་ན།
 རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཆད་མས་མ་ཁྱབ་དགོས་པས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲོར་ཡད། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རོར། བྱས་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོར་རྣམ་དག་མིན་ཏེ། དེའི་རོར་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རོར་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རོར་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཁྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་དེ་བསྐྱབས་ཟེན་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲར་ཆོས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་འདིར་མཆན་བྱ་བཅས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་བཟུང་མཆན་མས་
 བརྟག་གོ། །དེ་འདྲའི་སྒྲོར་བ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཡང་དག་གི་རོར་རྟགས་སྒྲོར་
 རྣམ་དག་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རོར་སྒྲོར་བ་དེས་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཆད་མས་མ་
 ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རོར་སྒྲོར་བ་དེས་གསལ་བ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟེ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་འདུག་

ཡང་ཅུང་ཟད་བརྟག་བྱ་ཞིག་ཡོད།

རྟགས་སྟོར་བཤོད་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཡང་དག་གིས་
དོན་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསལ་ནས་དོན་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྟོར་འཤོད་པའི་ཚེ། ལ་ཟ་དེས་པའི་
དབྱུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འབྱུག་སྟེ་ཞེས་མི་འཤོད་དེ། ལ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་
པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལ་ཟ་དེས་པའི་ཆད་མ་
སྟེ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཆང་རྒྱ་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྟོར་
ལ་ཐེ་ཐེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཤོད་མི་ཉན་ཏེ། ཐེ་ཐེད་ཡིན་ན་དུ་བ་ཐེད་བསམ་
ཁལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐེ་ཐེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་ཐེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁལ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྟོར་འཤོད་པའི་ཚེ། ཤིང་ཐེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཤོད་མི་ཉན་པའང་དེགས་འགྲེས་སོ། །

ཡང་དངོས་འབྲས་དུ་བ་ཐེད་པ་དེ། དུ་བས་དཔེན་པའི་ཅིག་སྟོར་དུ་དུ་བའི་
དངོས་རྒྱ་ཐེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དེ་དུ་བའི་དངོས་རྒྱའི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ཁྱགས་ལ། དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། ཐེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྟོར་དང་།
བར་སྤང་གི་དུ་བ་སྟོ་ཁོང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཐེ་སྤྲ་མ་སྟོན་དུ་སོང་
བ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་སྟོན་ཁོང་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་
ཡང་དག་གི་རྟགས་སྟོར་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེས་འགལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་སྟོན་སྐྱབ་པའམ་
རྒྱ་རང་སྟོན་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་དེ་དང་། སྟོ་སྤང་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་

ཆེས་ཅན། རང་གི་དཔེ་གསལ་སྒྲིལ་དང་པཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔང་ཤེས་ཡིན་པ་མི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྒྱ་ཁྱད་པར་རྒྱུ་པ་ཕྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་དེ་དང་། ཁ་ནང་གི་
 བྱ་རམ་པོར་བུའི་སྒྲིལ་དུ་ཆེས་ཅན། བྱ་རྩ་མའི་བྱ་པ་རྟགས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་
 ལྷས་པ་ཡོད་དེ། བྱ་རྩ་ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྒྱ་ཆེས་ཆེས་དཔོག་
 གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྟོར་ལྷས་དག་སྟེ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་
 རྟགས་སྟོར་དེ་སྟེ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྟོར་ནི། རྒྱ་ཆེས་
 ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 གི་རྟགས་སྟོར་ལ། ཁྱད་པར་རྟོག་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་
 སྟོར་ལྷས་དག་དང་། ཁྱད་པར་དག་པ་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། རྒྱ་ཆེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། རྒྱ་ཆེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དཔོན་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན།

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྟོར་རྣམ་དག་ལ་དེ་མེད། མི་
སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྟོར་རྣམ་དག་དང་། སྒྲུང་
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྟོར་རྣམ་དག་གཉིས། མདུན་གྱི་གཞི་
ལོར་ཆོས་ཅན། ས་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་སྒྲུང་ལ་ས་ཟ་ཏེས་པའི་
དཔུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་དེ། ས་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་སྒྲུང་ལ་
ས་ཟ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ། གཉིས་པ་ལ།
སྒྲུང་ཕྱི་ལྟེལ་ཆུ་མ་དམིགས་པའི་དེ་དང་། སྒྲུང་གི་ལགས་ཆུ་དམིགས་
པའི་དེ་དང་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་དེ་མེད། སྒྲུང་གི་ལྟེལ་ཆུ་མ་དམིགས་
པའི་དེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དེ་དང་། རང་བཞིན་མ་
དམིགས་པའི་དེ་དང་། དེའི་དངོས་ལྟེལ་མ་དམིགས་པའི་དེ་དང་བཞི་པོ་ད། མཆོན་

མེད་རྒྱ་མཚར་ཚས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དང་པོ། སྤང་ཆད་
མས་མ་དམིགས་པའི་གྲག་ལྟོང་ས་ན་ཚས་ཅན། ག་བ་མེད་དེ། སྤང་མེད་པའི་ཕྱིར་
ལྟ་བུ་གཉིས་པ། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ལྟོགས་ཚས་ཅན། བྱམ་པ་
མེད་དེ། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་གསུམ་པ། དུ་བས་དཔེན་
པའི་ཅིག་སྟོར་ན་ཚས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་
བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །

གོང་གི་གཉིས་པ་སྣང་བུང་གི་ལགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
རྟགས་སྟོར་ན་མ་དག་ལ་དབྱེ་ན། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་ལགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྣང་བུང་
གི་ལགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་སྟོར་དང་། བན་ཚུན་སྣང་ལགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྣང་
བུང་གི་ལགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་སྟོར་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། བཞི་བཞི་
བརྒྱ་བྱག་ཡོད་པ་ལས། བཞི་ཚན་དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དང་ལགལ་པའི་རང་བཞིན་
དམིགས་པ། རྒྱ་དང་ལགལ་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། གྲུབ་བྱེད་དང་ལགལ་པའི་
རང་བཞིན་དམིགས་པ། རྟམས་བྱ་དང་ལགལ་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་དང་བཞི།
རིམ་པ་ལྟར། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་གྲུབ་པ་ལོན་པའི་གར་གྱི་དངོས་པོ་ཚས་ཅན།
གང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་གྲུབ་པ་ལོན་པའི་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་འདྲ་བར་བསྐྱབ་བྱའི་ཚས་སུ་གང་འགས་སུ་
མོང་བྱེད་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ་དང་། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་
གནས་པ་མེད་དེ་དང་། གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་མེད་དེ་ཟེར་བ་
རིམ་པ་ལྟར་འདྲིན།

བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་ལགལ་པའི་འགས་བྱ་དམིགས་
པ། རྒྱ་དང་ལགལ་པའི་འགས་བྱ་དམིགས་པ། གྲུབ་བྱེད་དང་ལགལ་པའི་འགས་བྱ་

དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་བཞི་རེམ་པ་
ལྟར། ཏུ་བ་བྲག་ལྷུང་བས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་
རྒྱལ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། ཏུ་བ་བྲག་ལྷུང་བས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་མིར་ཞེས་པ་དང་། གཞན་འདྲ་བ་ལ། གང་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆགས་
སུ་གནས་པ་མེད་དེ་དང་། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱལ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ་དང་།
གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་མེད་དེ་ཟེར་བ་ནམས་རིམ་པ་ལྟར་འདྲོག་།

བཞི་ཆོན་གསུམ་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བུ་དམིགས་པ།
རྒྱ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བུ་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བུ་དམིགས་
པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བུ་དམིགས་པ་དང་བཞི་རེམ་པ་ལྟར། ཅན་དན་
མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་རྒྱལ་
ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། དེས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་མིར་ཞེས་
པ་དང་། གཞན་འདྲ་བ་ལ། གང་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་
དེ་དང་། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱལ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ་དང་། གང་རེག་གི་དངོས་
རྒྱུ་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་མེད་དེ་ཟེར་བ་ནམས་རིམ་པ་ལྟར་འདྲོག་། བཞི་ཆོན་བཞི་པ་
ལ། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པ།
ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པ་
དང་བཞི་རེམ་པ་ལྟར། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོའི་དངོས་རྒྱུས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་
དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་རྒྱལ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་
པོའི་དངོས་རྒྱུས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་མིར་ཞེས་པ་དང་། གཞན་
འདྲ་བ་ལ། གང་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ་དང་། ཁ་བའི་
རེག་པ་རྒྱལ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ་དང་། གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་རྣམས་པ་

མཐུ་ཅན་མེད་དེ་ཟེར་བ་རྣམས་འེམ་པ་ལྟར་འདོགས། །སྐྱུ་བ་ལྷེད་གྲང་ཐལ་འགྲུར་གྱི་
སྐབས་ལྟར་དང་བཅི་བཞག་སྐྱུ་ས་པ་ལྟར་ཤེས་སྒྲ།

མེ་སྐྱུ་བས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ། དེས་ཁྲབ་པར་
ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྤྲེད་ཏུ། གྲང་རེག་སྐྱུ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་
པར་སྐྱུ་བ་པར་ལྷེད་པའི་སྐྱུ་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲང་རྒྱང་འགལ་
དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་གྲང་རེག་དང་སྐྱུ་
ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་སྐྱུ་བ་པར་ལྷེད་པའི་སྤྲང་རྒྱང་འགལ་
དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་སྐྱུ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
དེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་སྤྲང་རྒྱང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཟེར་པའི་སྐྱུ་མཆན་ཡོད་དེ།
དེ་དེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་སྤྲང་རྒྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་མ་
ཡིན་དགག་དང་སྐྱུ་བ་པ་གང་རྒྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོད་སྤྲོད་ལ། ཁ་ཅིག་མེ་སྐྱུ་བས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་དངོས་པོ་
ཆོས་ཅན། མེ་སྐྱུ་བས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྤྲེད་ཏུ་གྲང་
རེག་སྐྱུ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་བསྐྱུ་བ་པའི་སྐྱུ་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་
བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱུ་བ་པའི་
ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། འདོད་ལན་འཐད་དེ། བཅི་ཚུལ་དགག་གཞི་བཅི་
ཚུལ་ལྟར་བྱས་ནས་འདོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ལོན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་གཏན་
ཆིགས་ལྟར་སྤྲང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱུ་བ་
ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་གུ་བ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་སྐྱུ་བ་
ཀྱི་འགལ་བ་དང་། མ་རེས་བ་དང་། མ་གུ་བ་པའི་གཏན་ཆིགས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་དམིགས་སྤྱོད་མེད་པར་མི་སྐྱུ་བའི་དངོས་པོ། རྩ་སྤྲང་

དཔར་ཤེས། རང་གི་དཔེ་གསུམ་ཆེན་དང་ཡུལ་བར་སྐྱུ་བ་ལྟེན་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 བ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྒྱུད་དཔར་ཤེས་རྟགས་དེར་ཆོད་མས་དེས་ན་ཡུལ་བ་ལྟེན་ཆོས་དེར་
 ཆོད་མས་དེས་པའི་ཕྱིར། ལུས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པར་ལྟེན་པའི་
 ཆོས་གསུམ་ལྟན་པའི་རྟན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཁིང། སྐྱ་རྟག་གསུམ་མི་རྟག་པལ་ཆེར་མི་
 རྟག་སྐྱུ་བ་པའི་ཐེ་ཆོས་རྒྱུད་རྣམ་ལྟེན་ལུས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པར་ལྟེན་
 པའི་ཕྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ། ལུས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་རྟགས་
 རྟོ་རྒྱུད་པའི་སྐྱུ་བས་སྐྱ་བལས་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཡུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་གིས་བ་ལ་དཔོན་པ་ཡོད་དེ།
མེ་དུ་མོགས་སུ་ཡུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་གིས་བས། འདུས་ལུས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་
དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་རྟུག་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་རྟེན་
བའི་རེས་གིས་རྣམས་དང་། བསྐྱེད་བ་གསུམ་དང་། ཐར་བ་ལྷ་རྣ་ལས་འདས་པ་
ཐོབ་པར་རྣམས་རིམ་བཞིན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་མ་
གིས་ན་འཁོར་པར་འཁོར་བ་མོགས་ཀྱི་རིམ་པར་མི་གིས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

སྐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་རྟེན་པ་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོ་ལོ། སོ་ལྟོ་སྐྱུ་
 བཅོར་པ་རྟེན་པ་སྐྱུ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་ལྟོ་ལོ། སྐར་པ་སོ་བ་རྣམས་སྐྱུ་རྟེན་པ་སྐྱུ་ལྟོ་ལོ།
 སྐར་ཐམ། དེས་པོར་པ་རྟེན་པ་བདག་པོར་ཆོར་རྣམས་སྐྱུ་ལྟོ་ལོ། སྐར་པ་རྟེན་པ་
 དེར་ཐམ། བདག་པོར་དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་ལྟོ་ལོ། སྐར་པ་རྟེན་པ་རྟེན་པ་རྟེན་པ་
 བདག་པོར་ལྟ་བུ་ལྟོ་ལོ། སྐར་པ་རྟེན་པ་རྟེན་པ་རྟེན་པ་རྟེན་པ་
 བདག་པོར་རྟེན་པ་སྐྱུ་ལྟོ་ལོ། སྐར་པ་རྟེན་པ་སྐྱུ་ལྟོ་ལོ། སྐར་པ་རྟེན་པ་
 སྐར་པ་རྟེན་པ་སྐྱུ་ལྟོ་ལོ། སྐར་པ་རྟེན་པ་སྐྱུ་ལྟོ་ལོ། སྐར་པ་རྟེན་པ་
 སྐར་པ་རྟེན་པ་སྐྱུ་ལྟོ་ལོ། སྐར་པ་རྟེན་པ་སྐྱུ་ལྟོ་ལོ། སྐར་པ་རྟེན་པ་
 སྐར་པ་རྟེན་པ་སྐྱུ་ལྟོ་ལོ། སྐར་པ་རྟེན་པ་སྐྱུ་ལྟོ་ལོ། སྐར་པ་རྟེན་པ་

རིགས་པས་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། མཐའ་པའི་སྐྱབ་བཟུང་གི་ཁྱད་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། གཉེན་
པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་རྒྱན་པ་ལུས་པར་བྱས་པའོད་དེ། རང་གི་རྒྱའི་རིགས་ལ།
གནོད་ཁྱེད་སྟོབས་ལྡན་པོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གྲང་འབས་སྐྱ་ལོང་བཞིན་ཞེས་
པས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་ལ་གཤགས་
མོགས་མིད་མིར་འོ། །ཞེས་གསུངས།

མཐའ་ཅད་མཁྱེན་པ་རིགས་པས་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། སྟོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་རྒྱན་པ་གནོད་ཁྱེད་མཐའ་དག་
བྱད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཇོགས་པའི་རིགས་པའོད་དེ། གནོད་ཁྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་བཞིན། ཞེས་འབྲེལ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་
བྱ་དེ་བཟུབ་པ་ན་དེ་ནི་མཐའ་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤེས་པའི་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
སྟོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བཅེ་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྟོན་བྱའི་དོན་ལ་མཐའ་
མེད་དུ་འཕེལ་ཏེ། གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་འགོ་རྒྱུ་ཉེན་བརྟེན་གོམས་
ཟིན་འབད་པ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་སྟོན་པར་འབད་པ་ལྟ་མས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་ལ་ཐན་
འདོགས་ཀྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདྲོད་ཆགས་གོམས་པ་བཞིན། ལུབ་པ་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཆད་མའི་སྟེས་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ།
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་
དང་། སྟོར་བ་ལུན་ཆོགས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟོན་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་རང་དོན་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྤངས་པ་ལུན་ཆོགས་དང་། རྟོགས་པ་
ལུན་ཆོགས་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ལུན་ཆོགས་ཏེ། ལུན་སྐྱམ་ཆོགས་
པ་གསུམ་མངའ་པའི་སྟེས་བྱ་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མ་མདོ་ལས། ཆད་མར་
གྱུར་པ་འགོ་ལ་ཐན་བཞེད་པ། །སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྟོབ་ལ་བྱག་འཇམ་ཏེ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཚུལ་འདི་དག་རྒྱས་པ་ནི་ཚད་མ་ཀུན་བརྟུས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་
གཉིས་པ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པས། རྫོགས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་དེ་དག་ལ་
ནན་ཏན་དུ་བསྐྱབས་ནས་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ལ་སྦྱང་པོ་མཆོག་ཡང་དག་པར་
ལེན་པར་བྱས་ཤིག །

མཐུག་བྱང་།

འདིར་སྤྲུལ་བ། རྫོགས་བརྩའི་དབལ་མངའ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་།
རིགས་པའི་དབང་ཐུག་ཕྱོགས་གྲང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས།
ཀུན་མཁྱེན་ཚོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྐུས་སོགས།
ཆོས་འདིའི་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ལྟར་བཅས་མཆོད། །

ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་གཟིངས་ལ་བརྟེན་ནས།
ཀུན་མཁྱེན་ལེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོར་འཐུག་འདོད་པའི།
དེད་དཔོན་རྣམས་ལ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི།
གོ་འཕང་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་འདི་ཅུ་ཞེས། །

འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣ་ལམ་དུ།
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་ཆུ་འཛིན་འཁྲིགས་དབུས་ནས།
བསྐྱུས་གཞུང་དབྱར་རྒྱལ་བུས་འདི་བསྐྱགས་ཆེ།
དཔྱོད་ལྡན་མ་བྱ་གཞོན་ལུ་ཁྱེད་དག་གིས། །

ནུས་གཡེང་ཟད་མེད་ཚང་དུ་མི་ཉལ་བར། །
མགྲིན་པ་བཏེགས་ཏེ་ཉོན་ལ་དོན་ངེས་ཆེ། །
འཆད་ཚིང་ཚིམ་པའི་དབྱངས་སྒྲུབ་སྟོག་བཞིན་དུ། །
དགའ་བའི་མདངས་མཐའ་བསྐྱར་ཏེ་གར་ཕྱོས་ཤིག།

འདི་འབད་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་གར་ཐོབ་དེས། །
མཐའ་ཡས་འཕྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེའི་གཞི། །
བྱབ་བསྐྱབ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་ཚོང་ཁ་པའི། །
བསྐྱབ་བ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་རྒྱ་དུ་བཞོ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་མཁས་དང་བྱབ་བ་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་བྱུར་ནས་གནས་བསྐྱོས་འཇམ་དབྱངས་
ཡོང་མ་ཆེན་པོའི་བྱང་གིས་སྟོང་འཁོར་མཐུ་སྤྱི་ཉོ་ཐོག་བྱུ་མི་ཉན་ཞེས་བསྐྱབས་པ་མཆན་དོས་
འཇམ་དབྱངས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོད་པལ་གྱིས་དྲག་པོ་ཞེས་བསྐྱབས་སྟེལ་པོར་འདི་ཀ་མཆན་ཉིད་
ཀྱི་བཤད་བྲལ་པར་བཙུགས་མཛད་གྲུབས་སུ། འཛིན་བྲལ་པོ་པོར་བསྐྱབས་ཆེན་པེ་གཉིས་ཁྱིད་ལྟ་
མཛད་ནས་གནང་བཞོ།

འདི་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཆེ་བ་དང་། སལ་འབྱུར་ཆེ་རྒྱུད་། གཞན་པལ། པལ་འབྱུག་སྐྱབ་
འབྱུག་པར་གྲུབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་པལ་ཆེ་མཁུག་ཚོས་རྣམས་ཁ་སྐྱོད་དང་བཅས་ཏེ་ཁྱེད་གཤེགས་
པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ལྷ་སྐུ་དུན་ཆོག་ས་སྟོངས་རྒྱལ་ནས་པག་པེའམ་པ་མཁྱེགས་པར་ཡེལས་
དུང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་མིར་འཛིན་སྟོ་བཟང་ཆོས་བྲགས་ནས་བཀྱིས་པས་ནོར་འབྱུལ་ཡོད་ན་པོར་
པར་མཛོད། ། མཆོད།

དབང་བྱང་སྒྲིན་ཆེན་

མཁས་མང་གསེར་རིའི་སྒྲིང་བའི་དབྱུང་ན་མཁས་མཆོག་ས་འཛིན་དབང་པོ་ཞིག །
དགེ་ལེགས་ཕྱེ་བའི་དབལ་ལྷན་འཇམ་དབལ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་གྲགས་པས། །
ཆོད་མ་སྒྲི་བདུན་གཞུང་ལས་ལེགས་བརྟུས་ཆོད་རྒྱུ་བསྐྱུས་གཞུང་སྤར་གྱི་འབྲུལ། །
སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བསྐྱེད་འཕེལ་ཕྱིར་ལྷ་སྤྱུས་སྒོ་བཟང་རབ་རྒྱས་གང་དེ་ཡིས། །

འབྱོར་བའི་རྒྱ་དང་ཆེགས་ཀྱིས་འབད་བ་དང་། །
རབ་དཀར་སྒྲིག་བསམ་པན་ཚུན་འགྲན་བཞིན་དུ། །
སྤར་དུ་བསྐྱེད་བའི་དགེ་ཆོགས་རྒྱ་བའི་འོད། །
ལུང་རྟོགས་རྒྱ་གཏེར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་ཕྱིར་བསྒྲོ། །

ཞེས་པ་འདིའང་གྲག་དཀར་སྒྲིལ་མིང་ནས་གྲིས་པ་དགེ་ལོ། །

དབར་བྱང་སྒྲིན་ཆེག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྐྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དབར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ།
ངས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་སྒྲིན་ནམ་འདེན་ལྟ་སེང་གའི་
རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བྱང་
བསྐྱུན་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུར་གང་ལའང་སྐྱར་
ཆོག་པའི་དགེ་བཅའི་སྒྲིན་ཆེག་ཏུ་ལྟའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྲོ་བ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འདིན་རྒྱ་
མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

བསྟན་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གཞུང་དོན་ལ།
མཐའ་དཔྱད་མི་པམ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་སྟེ།
བདུན་ཅུའི་དོན་གྱི་བདུན་ཅི་ཟེགས་མ་འདི།
སྟོགས་སུ་གཏོར་བས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྟེ།

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་ལམ་ཟབ་མོ་དང་།
མངོན་པ་གོང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡི་ཚུལ།
ཆིག་བསྟུས་དོན་གསལ་རན་པར་བཏོད་པ་ཡི།
སྟོ་རྟགས་གཞུང་འདི་སྟོ་གསར་རྣམས་ལ་འབུལ།

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་ལུ་ཡི་ལམ་སྟོལ་དུ།
རྣམ་དག་རིགས་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ།
ངས་པ་རྟེན་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཕྱིར།
རིགས་ལམ་སྟོ་འབྱེད་བསྟུས་སུ་གཞུང་འདི་ལགས།

སྟེ་བཅར་བ་ཡང་སྟེང་སྟེ་མིང་པས།

Tongkhör Shabdrung
Kunphen Tsokpa
Rongpo Khangtsen
Sera Mey Monastery
P.O. Bylakuppe-571104
Distt Mysore (K.S.) India

ISBN:978-81-938147-3-4

9 788193 814734